

T.C.
SELÇUK ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TARİH BÖLÜMÜ
ATTÜRK İLKELERİ VE İNKILAP TARİHİ ANABİLİM DALI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

KONYA'DA SPOR

(1938-1950)

DANIŞMAN

Yrd. Doç. Dr. Çağatay BENHÜR

HAZIRLAYAN

Nurgül DURSUN

KONYA

2010

T.C.
SELÇUK ÜNİVERSİTESİ
Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü

BİLİMSEL ETİK SAYFASI

Öğrencinin	Adı Soyadı	Nurgül DURSUN		
	Numarası	034202051006		
	Ana Bilim / Bilim Dalı	Tarih / Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi		
	Programı	Tezli Yüksek Lisans ☒	Doktora	☐
	Tezin Adı	Konya'da Spor (1938-1950)		

Bu tezin proje safhasından sonuçlanmasına kadarki bütün süreçlerde bilimsel etiğe ve akademik kurallara özenle riayet edildiğini, tez içindeki bütün bilgilerin etik davranış ve akademik kurallar çerçevesinde elde edilerek sunulduğunu, ayrıca tez yazım kurallarına uygun olarak hazırlanan bu çalışmada başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda bilimsel kurallara uygun olarak atıf yapıldığını bildiririm.

Öğrencinin imzası
(İmza)
Nurgül DURSUN

T.C.
SELÇUK ÜNİVERSİTESİ
Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü

YÜKSEK LİSANS TEZİ KABUL FORMU

Öğrencinin	Adı Soyadı	NURGÜL DÖRMEZ		
	Numarası	039202051006		
	Ana Bilim / Bilim Dalı	Tarih / Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi		
	Programı	Tezli Yüksek Lisans ☒	Doktora	☐
	Tez Danışmanı	Yrd. Doç. Dr. Gağatay BENHÜR		
Tezin Adı		KONYA'DA SPOR (1938-1950)		

Yukarıda adı geçen öğrenci tarafından hazırlanan KONYA'DA SPOR (1938-1950) başlıklı bu çalışma/...../..... tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda oybirliği/oyçokluğu ile başarılı bulunarak, jürimiz tarafından yüksek lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Ünvanı, Adı Soyadı	Danışman ve Üyeler	İmza
Yrd. Doç. Dr. Gağatay BENHÜR	Danışman	
Doç. Dr. Hüseyin MUŞMAÇ	Üye	

T.C.
SELÇUK ÜNİVERSİTESİ
Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü

Öğrencinin

Adı Soyadı	Nurgül DURSUN
Numarası	034202051006
Ana Bilim / Bilim Dalı	Tarih / Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi
Programı	Tezli Yüksek Lisans ☒ Doktora ☐
Tez Danışmanı	Yrd. Doç. Dr. Çağatay BENHÜR
Tezin Adı	Konya'da Spor (1938-1950)

ÖZET

1938 – 1950 arası Konya’da spor konulu tez çalışmamız Konya’da bu dönemde faaliyet gösteren spor branşlarını, sporcuları, kulüp yapılanmalarını ele almanın yanı sıra halkın spora karşı yaklaşımını da irdlemiştir. Çalışmamızda özellikle Konya’nın yerel gazetelerinden yararlanılmıştır. Ayrıca arşiv kaynakları ve internet sitelerinden de faydalanılmıştır.

Çalışmamız sonucunda Konya’da bu dönemde hemen her spor branşının var olduğunu ve bunların içerisinde en çok talebin günümüzde de olduğu gibi futbol ve atletizme olduğu görülmüştür. Ayrıca ata sporu olan güreşin de taraftarının az olmadığı gözlerden kaçmamıştır. Bunların yanı sıra atlı sporlar ve atıcılık da harp sporu olarak değerlendirildiğinden desteklenmiştir.

Bu döneme ilişkin önemli bir diğer nokta ise sporcuların birden fazla branşta faaliyet göstermesidir.

Spor faaliyetlerinin haricinde, gerekli tesislerin yapılmasına ilişkin alt yapı çalışmaları da bu dönemde başlamıştır.

T.C.
SELÇUK ÜNİVERSİTESİ
Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü

Öğrencinin	Adı Soyadı	Nurgül DURSUN		
	Numarası	034202051006		
	Ana Bilim / Bilim Dalı	Tarih / Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi		
	Programı	Tezli Yüksek Lisans ☒	Doktora	☐
	Tez Danışmanı	Yrd. Doç. Dr. Çağatay BENHÜR		
Tezin İngilizce Adı		Sports in Konya (1938-1950)		

SUMMARY

The thesis named sport in Konya between 1938 – 1950 explicates braches of sport, sportsmen, sports clubs and also interest of public to sport at that period. Local newspapers, internet sites and national archives records are used in this study.

As a result of study, it is clear that, almost every branches of sport was active in Konya at that era but most popular branches were, as it is today, football and athletics. Turkish national sport, wrestling was also very popular in Konya in 1938 – 1950. Also equestrian sports and shooting which were seen as sport of war, were supported by government.

An important feature of this period is also, the sportsmen were active in many branches of sport at the same time.

In addition, many sports complexes in Konya was laid the foundation during this period.

ÖNSÖZ

Günümüzde internet yoluyla bilgiye en hızlı ve en ucuz yolla ulaşmak mümkünken 1938-1950 yılları arasında Konya’da spor hayatını incelediğimiz bu çalışmamızda amaç, sporun ışığında Konya yerel hayatının sosyal, ekonomik ve hatta siyasi yaşantısını irdelemek, incelemek ve anlayabilmektir.

Konya’da aktif olarak görülen spor faaliyetlerinin hangi branşlarda, hangi kulüpler ve hangi sporcular tarafından gerçekleştirildiği, bu dönemin imkanları dahilinde kazanılan yerel ve ulusal başarılar ve özellikle Konya halkının spora yaklaşımı etraflıca incelenerek anlatılmıştır.

Araştırmamızda eminim ki sizlerinde dikkatini çekecek en önemli husus Konya spor hayatının 1938-1950 yılları arasında oldukça aktif olmasıdır. Hatta günümüz ile karşılaştırıldığında Konya’nın bugün bu konuda daha yavaş hareket ettiği görülebilir.

Günümüzde bazı spor branşlarının spordan öte ekonomik, sosyal va hatta siyasi değer taşıdığı görülürken 1938-1950 yıları arasında dönemin şartları gereği, bazı branşlar askeri ve savunma açısından da değerlendirilmiştir (Örneğin atlı sporlar, atıcılık ve havacılık). Ve bu açıdan bakıldığı için, bu branşların geliştirilmesine özellikle uğraş verilmiştir. Görüldüğü üzere çalışmamız Konya’nın düşünce yapısının ve değer yargılarının nasıl değiştiğini de gözler önüne sermektedir.

Ayrıca günümüzde adı geçmeyen, tanınmayan bazı spor dalları ile de karşılaşmıştır. “Halktopu” olarak adlandırılan sporun ismi 1944 yılında ilkokullar arasında yapılan bir turnuvada geçmekte ise de bu sporun adı inceleme dönemimiz boyunca bir daha hiç görülmemiştir ve bu sporun niteliği hakkında bir bilgiye ulaşamamıştır.

Araştırmamız bize tarih araştırmalarında sadece siyasi olayların değil, sosyal hayatında çok yönlü değerlendirilmesi gerekliliğini, bu bakış açısı ile pek çok özelliğin birden aydınlatılabileceğini ortaya çıkarmıştır.

Umarız ki bu inceleme gerek 1938-1950 yılları arasında Konya’da gerçekleşen sportif faaliyetlerin branşlara göre ayrılarak bir araya toplanması, gerekse gerekse sporun günlük hayat üzerindeki etkilerinin irdelenmesi açılarından pek çok araştırmacıya yardımcı olur.

Sözlerimi bitirirken çalışmamızda yoğun çalışma temposuna rağmen benden ilgisini ve desteğini esirgemeyen, tavsiyeleri ve eleştirileri ile çalışmamızın belirlenmesi ve yönlendirilmesinde büyük katkıları olan değerli hocam Yrd. Doç. Dr. Çağatay Benhür'e ve her daim yanımda olarak desteğiyle çalışmamıza katkıda bulunan ve sevgisiyle güç veren kıymetli eşim Halil Dursun'a teşekkürü borç bilirim.

KISALTMALAR

age	: Adı Geçen Eser
Bkz.	: Bakınız
C	:Cilt
cm.	: Santimetre
dk.	:Dakika
DK	: Dernekler Kanunu
E.O.O	: Erkek Orta Okulu
FBSY	: Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü Federasyon Başkanları Seçim Yönetmeliği
GSGMY	: Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü Gençlik ve Spor Kulüpleri Yönetmeliği
GSKY	: Gençlik ve Spor Kulüpleri Yönetmeliği
m.	:Madde
m.	:Metre
O.	: Okul
s.	:Sayfa
S.	: Sayı
SFTÇGYSY	: Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü Spor Federasyonlarının Teşkilatı Çalışma Görev, Yetki ve Sorumluluk Yönetmeliği
sn	: Saniye
S.O	: Sanat Okulu
TMK	: Türk Medeni Kanunu
YMCA	: Young Men's Christian Assosations (Genç Hristiyan Erkekler Kulübü)

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	I
KISALTMALAR	III
GİRİŞ	1

BİRİNCİ BÖLÜM

DERNEKLER - BİR DERNEK OLARAK SPOR KULÜPLERİ – SPOR FEDERASYONLARI ve 1938 – 1950 YILLARI ARASINDA KONYA’DA FAALİYETTE BULUNAN SPOR KULÜPLERİ

A. DERNEK	6
I. Genel Olarak	6
II. Derneğin Unsurları	6
a. Kişi Unsuru	6
b. Amaç Unsuru	7
III. Dernek Türleri	8
IV. Derneğin Kurulması	10
V. Derneğin İşleyişi	10
VI. Genel Kurul	11
VII. Yönetim Kurulu	15
VIII. Denetleme Kurulu	15
IX. Derneğin Sona Ermesi	16
B. BİR DERNEK TÜRÜ OLARAK SPOR KULÜPLERİ	18
I. Spor Kulüplerinin Kurulması	19
a. Tüzük	19
b. Kuruluş	20
c. Tescil	21
1. Tescil İşlemleri	22
2. Tescile İlişkin Özel Durumlar	24
a. Spor Kulüplerinin İsimleri, Renkleri ve Ayırıcı İşaretleri	24

b. Spor Dalı Seçimi	24
c. İhtisas Spor Kulübü Statüsü	25
d. Sonradan Yapılacak Değişiklikler	26
3. Tescilin İptali	27
II. Spor Kulüplerinin Organları	28
a. Genel Kurul	28
b. Yönetim Kurulu	31
c. Denetim Kurulu	32
d. Yürütme Birimi	33
C. FEDERASYONLAR	35
I. Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü Bünyesindeki Federasyonlar	36
a. Federasyonların Kuruluşu	36
b. Federasyonların Görevleri	37
c. Federasyonların Organları	39
1. Yönetim Kurulu	39
2. Federasyon Başkanı	42
3. Asbaşkan	43
4. Genel Sekreter	43
5. Danışma Organları	44
D. GENÇLERBİRLİĞİ	46
E. İDMANYURDU	47
F. SELÇUKSPOR	49
G. STADSPOR	53
H. EREĞLİ SÜMERSPOR	54

İKİNCİ BÖLÜM
1938 – 1950 YILLARI ARASINDA
KONYA’DA FAALİYETTE BULUNAN SPOR BRANŞLARI

A. GENEL OLARAK	57
B. FUTBOL	60
C. GÜREŞ	88
D. ATLI SPORLAR	122
E. BİSİKLET YARIŞLARI	133
F. ATLETİZM	149
G. VOLEYBOL	220
I. BASKETBOL	230
J. HENTBOL	234
K. MASA TENİSİ	238
L. DAĞCILIK VE KAYAKÇILIK	241
M. TÜRK KUŞU, PARAŞÜT VE PLANÖR	243
N. İZCİLİK	245
O. BOKS	247
P. MOTORLU SPORLAR	252
R. HALK TOPU	253
S. ATICILIK	254
SONUÇ	270
KAYNAKÇA	274
EKLER	276

GİRİŞ

Spor, eskiden insanların günlük yaşamını devam ettirebilmek amacıyla atlama, koşma, tırmanma, yakalama, avlanma gibi faaliyetler şeklindeyken zamanla gelişen ve değişen dünya ile insan düzeninde, insanların boş zamanlarını değerlendirmek ve eğlenmek, sağlıklarını kazanmak ve korumak, bedensel ve zihni melekelerini geliştirmek amacıyla yapmış olduğu her türlü vücut ve zihin etkinliği olarak tanımlanmaya başlanmıştır ¹.

Ancak, gelişen ve değişen teknolojiye paralel olarak spor sadece boş zamanlarını değerlendirmek, eğlenmek için değil, profesyonel anlamında da nitelik değiştirmiştir. Sporun ülkeler ve uluslar arası toplumda taşıdığı değer artmış, profesyonel spor ve profesyonel sporculuk kavramları ortaya çıkmıştır. Sporun sadece eğlence ve sağlık yönünden değil estetik ve ekonomik yönleri de ağır basmaya başlamıştır ².

Spor dalları içinde de her anlamda bütün ilgiyi ve seyirci kitlesini geçmişte de bugün de futbol toplamaktadır. Üstelik bugün futbol başlı başına ekonomik bir sektöre dönüşmüştür. Estetik ve ekonomik yönden futbol da futbolcular da profesyonelleşmiştir. Futbol, bugün bu spor dalı ile uğraşanlar için adeta mesleğe dönüşmüştür.

Özellikle iletişim ve turizm alanlarındaki gelişmeler, sporun ulusal sınırları aşip, uluslar arası boyutlar kazanması sürecini hızlandırmıştır. Bölgesel ya da uluslar arası spor organizasyonları, artık, yalnızca okullar arası ya da sporcular arası yarışmalara değil, ülkelerin tanıtım, turizm, diplomasi vb. alanlardaki kıyasıya mücadelelerine de sahne olmaktadır³.

¹ Şeref Ertaş – Hasan Petek, **Spor Hukuku**, Yetkin Yayınları, Ankara, 2005, s.23.

² Ertaş – Petek, **age.**, s.23.

³ Muhittin Acar, **Sporda Hedefler ve Politikalar (1923 – 1993)**, Sosyal Planlama Genel Müdürlüğü Planlama Daire Başkanlığı, 1993, s.1.

Spor yukarıda bahsedildiği gibi ekonomik ve estetik yönüne ilaveten bugün politik bir boyut da kazanmıştır ⁴. Günümüzde pek çok devlet, başarısını ve gücünü kanıtlamak için sporu kullanmaktadır. Pek çok politik sorunun spor ile barışçı yollardan çözümüne gidilmektedir.

Özetlemek gerekirse spor, sağlık için, boş zamanları değerlendirmek için, vücut ve zihni melekeleri güçlendirmek ve korumak için, ekonomik-estetik ve politik yönleri geliştirmek ve güçlendirmek için kullanılmaktadır (Hatta kişinin saldırganlığından kurtulması için de spor yapılmaktadır).

Türkiye’de ve paralelinde Konya’da sporun her alanında gün geçtikçe önemli gelişmeler kaydedilmektedir. Ancak bu seviyeye gelene kadar sporun hangi merhalelerden geçtiğinin bilinmesi de bu konuda önem arz etmektedir. 1938 – 1950 arası dönemdeki önemli gelişmeleri Konya örneğinde incelediğimiz bu çalışmada dört bölümde Konya’ daki spor faaliyetlerinin gelişim evreleri anlatılmıştır.

Konya’da sporu sevdirmek ve sporun gelişimini sağlamak için önemli atılımlarda bulunulmuştur. Sporun bütün branşlarının yerleşmesi için teşvikler uygulanmış, her fırsatta sporun yararı ve geleceği için çalışmalar yapılmıştır. Bu çalışmada, Konya’daki sportif faaliyetlerin zaman içerisinde izlediği seyri, hangi spor dallarının aktif olarak Konya’da faaliyette olduğu, Konya halkının spora yaklaşımı, desteği, ilgisi ve daha fazla nelerin yapılabileceği gibi soruların cevaplarının Konya’da 1938-1950 yılları arasında yayımlanmakta olan yerel gazetelerde nasıl verildiği incelenmiştir.

İlk bölümde dernekler, bir dernek olarak spor kulüpleri ve spor federasyonları ve Konya’da 1938 – 1950 arsında kurulan kulupler, faaliyet alanları, başarıları, kongreleri ve önemli sporcuları anlatılmıştır. İkinci ve son bölümde ise Konya’da 1938 – 1950 arasında kulupler ve okullar bazında gerçekleştirilen müsabakalar ile spor branşlarındaki yerel ya da ulusal başarılarla değinilmiştir.

⁴ Ertaş – Petek, age, s.25.

1938-1950 yılları arasında Konya yerel gazetelerinde yayınlandıkları döneme göre spor haberleri sürekli yer almıştır. O dönemde Konya’da yerel gazeteler 2 – 6 sayfa olarak yayınlanmaktadır. Sayfa sayısının genellikle özel günler ya da milli bayramlarda arttığı görülmektedir. Çalışmalarımızın içeriğini oluşturan dönem arasında gazetelerimizin bazıları her gün, bazıları Salı, Perşembe, Cumartesi günleri çıkmaktadır. Bu durum göz önüne alınırsa her yerel gazetede spordan aynı önemle, aynı ağırlıkta, aynı sıklıkta bahsedilmemediği da fark edilir.

Babalık gazetesi Konya basın hayatının “İstiklal Savaşı Dönemi” gazetesi olarak bilinmektedir. Önceleri haftalık yayınlanmış, 1921’de günlük yayınlanmıştır⁵. Bazı dönemler ise haftanın bir kaç günü (Salı, Perşembe, Cumartesi,) yayınlanmıştır. Bazen 2 ama genellikle 4 sayfa olan bu gazete 1952’de kapanmıştır.

Böyle bir özelliğe sahip olan gazetede hemen her sayfada spor haberi bulunmayabilmektedir. Spor haberi verildiğinde ise ayrı bir bölüm, ayrı bir sayfa ayrılmamıştır. Zaten 4 sayfa çıkan gazetenin son sayfası ilanlara ayrılmıştır. İlk sayfası da ulusal haberlerden bahsetmektedir. İkinci ve üçüncü sayfalarında da spor haberleri için özel bir bölüm yoktur. Kimi zaman “spor” başlığı ile verilirken kimi zamanda sütunlar arasında bir bölümde yer almıştır, spor haberleri.

Ekokon gazetesi ise Konya’da bu dönem içinde en düzenli yayınlanan gazete olmuştur. Bu durum gazetede haberlerin yoğun olmasını sağlamıştır. Gazetede önceleri spor haberlerini için ayrı bir bölüm ayrılmazken 1939 yılı ile beraber “Spor” başlıklı ayrı bir köşede haberler verilmiştir. İlk sayfada ulusal ya da uluslar arası haberler verilirken yerel spor haberleri ikinci ya da üçüncü sayfada yer almıştır.

Spora ayrı bir bölüm, ayrı bir köşe ayrılmaması durumu Yeni Konya ve Yeni Meram gazeteleri için de geçerlidir.

Yerel gazetelerde ayrı bir spor yazarına da rastlanmamaktadır. Gazetelerin günlük yerel haberleri verilirken genellikle 3. 4. ya da 5. sütununda spor haberleri yazılmıştır. Bu spor haberleri de diğer haberleri yazarlar tarafından yayınlanmıştır.

⁵ Karpuz – Eravşar, **age.**, s.22.

Bazı dönemlerde ise Yeni Konya Gazetesi'nde olduğu gibi “ Hayri Ergene”⁶ ,“Rıdvan Bülbül”⁷ gibi kişilerin spor haberleri yer almıştır. Ancak ayrı bir spor yazarı tarafından verilen spor haberleri de uzun süreli olamamıştır. 1950'den sonra ayrı spor yazarları ayrı spor köşeleri gazetelerde yer almaya başlamıştır.

Ekekon gazetesinde de ise eski sporcuların, haberleri kaleme aldığı görülmüştür. Faruk Bakıcı'nın yazılarının yanında gazetenin başyazarı Kadir Gökçe'nin adı da sıklıkla geçmiştir. Bunların yanı sıra “Metin” isimli kişinin yazıları da yer almıştır.

Konya yerel gazetelerinin genel bir özelliği de gazetelerin siyah beyaz ve fotoğrafsız yayınlanmasıdır. Bu özelliğin bir gereği olarak spor haberleri de genellikle fotoğrafsız verilmiştir. Ancak çok nadir de olsa yerel sporcuların fotoğraflarına yer verilmiştir.

Konya yerel gazetelerinde en çok yer verilen spor branşları ise Futbol, Atletizm, Atıcılık, Güreş ve Bisiklet yarışlarıdır. Bu branşlar arasında da en çok, günümüzde de olduğu gibi futboldan bahsedilmiştir. Hatta 1938-50 yılları arasında Babalık Gazetesi'nde genel yazarlar tarafından ve Ekekon gazetesinde bazen isimli bazen isimsiz, Yeni Konya Gazetesi'nde ise spor yazarı olarak karşımıza çıkan (ancak devamlılık olmamakla birlikte) Hayri Ergene tarafından yapılan futbol maçları oldukça geniş bir özetle okuyucuya aktarılmaktadır⁸.

Bu özetler şu şekildedir: “Günün en önemli maçın Sümerspor-Selçukspor arasında idi. Maçın hakemi Bedri Özer'in idaresinde sahaya taraftarın alkışları arasında çıktılar. Maç çok düzgün bir şekilde devam ediyor, her iki takım gol peşinde koşuyor, Sümerliler daha hakim oynuyorlardı. Fakat akınları, canla çalışan Selçuk müdafaası önünde kesiliyordu. Maç bu şekilde devam ederken Sümerliler 2 gol

⁶ **Yeni Konya** , 20 Aralık 1949,Y.1,S.196 s.2.

⁷ **Yeni Konya** , 30 Ağustos 1949,Y.1,S.88,s.2; **Yeni Konya** , 15 Haziran 1950,Y.1,S.15, s.2.

⁸ **Yeni Konya** , 20 Aralık 1949,Y.1,S.196 s.2. **Yeni Konya**, 22 Aralık 1949, Y.1,S.198,s.2 ve 3.

atarak birinci devreyi 2-0 bitirdiler. İkinci devrede de 2 gol daha atarak 4-0 galip ayrıldılar⁹.”

Maçların geniş bir şekilde özetlenmesinde şüphesiz futbola duyulan ilgi ve merak kadar iletişim araçlarının fazla gelişmemiş olması da önemli bir etkidir.

Konya yerel gazetelerinde spor haberlerinde ayrıca yapılan yorumlara göre müsabakayı izleyen kişi sayıları da sıkça dile getirilmiştir. Örneğin güreş müsabakalarında gösterilen ilginin kimi zaman beş bini aştığı kimi zaman da daha az seyircinin olduğu belirtilmiştir. Taraftarın artması için günler öncesinden yapılacak karşılaşmaların haberleri gazetelerde duyurulmuştur.

Yerel gazetelerde ayrıca hakemlerin daha az hata ile maç yönetmelerinin arzulandığı, yapılan hataların gündeme getirildiği hakem heyetinin daha adilane seçilmesi gerekliliği, spor kulüplerinin seyirciye değer vermesi ve kulüplerin seyirciye karşı sorumluluk taşımaları gerektiği, sorumluluklarını yerine getirmeleri gerekliliği de sıkça belirtilmiştir¹⁰.

Spor haberlerinde spor kulüplerinin sadece futbol ile değil diğer spor dallarında da aktif olmaları, bu konuda üzerlerine düşen görevi yerine getirmeleri istenmiştir¹¹.

Genelde bayanların olmadığı erkek taraftarların çoğunlukla izlediği spor faaliyetlerinde Konya Valisi, askeri ve sivil erkanın da izlediği karşılaşmalar olmuştur.

⁹ **Babalık**, 21 Mart 1946, Y.36, S.6629. s.2 ve 3.

¹¹ **Yeni Konya** , 24 Aralık 1949, s.2.

I. BÖLÜM

DERNEKLER - BİR DERNEK OLARAK SPOR KULÜPLERİ – SPOR FEDERASYONLARI ve 1938 – 1950 YILLARI ARASINDA KONYA’DA FAALİYETTE BULUNAN SPOR KULÜPLERİ

A. DERNEK

I. Genel Olarak

Türk Medeni Kanunu ve Dernekler Kanunu’nda yer alan dernek terimi sözlük anlamıyla “çıkarlarını savunmak ve ortak bir amacı gerçekleştirmek için kurulan yasal topluluk” olarak tanımlanmaktadır¹². Dernekler, hukuki manada ise kazanç paylaşma dışında, kanunlarla yasaklanmamış belirli ve ortak amacı gerçekleştirmek üzere, en az yedi gerçek veya tüzel kişinin, bilgi ve çalışmalarını sürekli olarak birleştirmeleri suretiyle oluşturdukları tüzel kişiliğe sahip kişi topluluklarını ifade eder (TMK m. 56; DK m. 2/a)¹³.

II. Derneğin Unsurları

Derneklerin, “kişi” ve “amaç” olmak üzere iki unsurlar olduğu genel olarak kabul edilmektedir¹⁴¹⁵.

a. Kişi Unsuru

Dernekler esas itibariyle kişi topluluklarıdır. Kanun koyucu, bir derneğin kurulabilmesi için en az yedi kişinin bir araya gelmesini şart koşmuştur. Üye sayısı

¹² Türk Dil Kurumu, **Türkçe Sözlük**, Ankara, 2008, s. 292.

¹³ Mehmet Ayan, **Kişiler Hukuku**, Konya, 2007, s. 145.

¹⁴ Ayan, **age.**, s. 145.

¹⁵ Bunun yanında derneklerin kişi topluluğu, amaç ve tüzel kişilik olmak üzere üç unsuru olduğunu belirten yazarlar olduğu gibi (Zafer Saka, **Dernekler Hukuku**, İstanbul, 2010, s. 3 vd.), bir topluluğun dernek vasfını taşıması için kişi, amaç, tüzel kişilik ve süreklilik unsuruna sahip olması gerektiğini belirten yazarlar da vardır (Bilge Öztan, **Medeni Hukukun Temel Kavramları**, Ankara, 2007, s. 340).

daha fazla olabilmesine rağmen yedi kişiden az sayıdaki kişilerin bir dernek kurmaları kanunen mümkün değildir¹⁶.

b. Amaç Unsuru

Dernekler, belirli ve ortak bir amacı gerçekleştirmek üzere oluşturulmuş kişi topluluklarıdır. Ancak derneğin amacının, “kazanç paylaşma” dışında belirlenmesi yasal bir zorunluluktur¹⁷ (TMK m. 56, DK m. 2). Bu durum dernekleri ticaret ortaklıklarından ayıran en önemli unsurdur¹⁸.

Elbette ki bu durum derneğin hiçbir şekilde iktisadi faaliyette bulunamayacağı anlamına gelmez. Dernekler de amaçlarına ulaşmak için, bu ölçüyle sınırlı kalmak kaydıyla iktisadi faaliyette bulunabilirler, ticari işletme işletebilirler¹⁹. Bu noktada ölçüt, derneğin doğrudan doğruya üyelerine maddi menfaat sağlama amacı gütmemesidir²⁰.

Yapılan faaliyet bir ticari işletme düzeyine ulaşır ise derneğin ticaret siciline kaydedilmesi gerekir²¹ ve bu durumda dernek iflasa tabidir²².

Ancak ticari işletme işleten bu dernek kamuya yararlı bir amaç²³ takip ediyorsa ticari işletme ticaret siciline kaydedilmesine rağmen, dernek tacir sayılmaz ve dolayısıyla iflasa tabi değildir²⁴.

¹⁶ Ayan, **age.**, s. 145.

¹⁷ Ramazan Çağlayan, **Spor Hukuku**, Ankara, 2007, s.65; Saka, **age.**, s. 4;; Ancak bazı yazarlar her derneğin belirli ve ortak ancak **tek bir** amacının bulunabileceğini belirtmektedir. (Öztan, **age.**, s. 341; Ayan, **age.**, s. 146)

¹⁸ Mustafa Dural, Tufan Ögüz, **Türk Özel Hukuku Cilt II Kişiler Hukuku**, İstanbul, 2004, s. 266.

¹⁹ Ayan, **age.**, s. 146, Öztan, **age.**, s. 341-342.

²⁰ Dural - Ögüz, **age.**, s. 267.

²¹ Öztan, **age.**, s. 343-344; Ayan, **age.**, s. 146.

²² Öztan, **age.**, s. 343.

²³ Bkz. s. 27.

Gene belirtmek gerekir ki Anayasa ve kanunlarla açıkça yasaklanan amaçları veya konusu suç teşkil eden fiilleri gerçekleştirmek amacıyla dernek kurulamaz (DK m. 30/b). Bu amaçla kurulan bir derneğin tüzel kişilik kazanması söz konusu olmaz. Takip ettiği amaç sonradan hukuka ve ahlaka aykırı hal alan dernekler ise kapatılır²⁵. Zaman içerisinde derneğin amacının değiştirilmesi de mümkündür. Derneğin amacının değiştirilebilmesi için eski Medeni Kanuna göre yalnızca genel kurula katılan üyelerin değil, kayıtlı tüm üyelerin kabulünü şart aramaktaydı. Yeni Medeni Kanunda ise bu konuda doğrudan bir düzenleme olmamasına rağmen, derneğin amacı dernek tüzüğünde bulunması gereken unsurlardan biri olduğundan ve tüzüğün değiştirilebilmesi için *toplantıya katılanların üçte iki oy çoğunluğu* arandığından (MK m. 81), derneklerde amacın değiştirilmesi kararı da toplantıya katılan üyelerin üçte iki çoğunluğuyla alınabilir²⁶.

III. Dernek Türleri

Dernekler çeşitli açılardan sınıflandırılarak *alelade dernekler – kamu yararına çalışan (kamuya yararlı) dernekler, yurt içinde kurulan dernekler – yabancı dernekler, yalın dernekler – üst kuruluşlar(dernek birlikleri)* şeklinde çeşitli ayrımlara tabi tutulabilir.

Yurt içinde kurulan derneğin adının ve merkezinin dernek tüzüğünde gösterilmesi gerekir (DK m. 4). Yurt içinde kurulan derneklerin yurt dışında faaliyet gösterebilmesi için Bakanlar Kurulundan izin alması gerekmektedir. Yabancı hukuklara göre kurulmuş bulunan derneklerin Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde

²⁴ Öztan, **age.**, s. 343

²⁵ Ayan, **age.**, s.148.

²⁶ Ayan, **age.**, s.148; Ancak doktrinde Yeni Medeni Kanunda bu konuda bir düzenleme bulunmamasına rağmen Eski Medeni Kanundaki düzenlemenin uygulanması gerektiği, yani amaç değişikliği kararı alınabilmesi için kayıtlı üyelerin tamamının onayı aranmalıdır görüşünde olan yazarlar da bulunmaktadır (Dural - Ögüz, **age.**, s.269).

faaliyette bulunabilmesi, diğer derneklerde işbirliği içinde çalışabilmesi ve temsilcilik veya şube açabilmeleri için Dışişleri Bakanlığından izin almaları gerekir²⁷.

Alelaide dernekler sadece üyelerinin amaçlarına hizmet eden derneklerdir. Kamu yararına çalışan derneklerde ise kamuya faydalı olma amacı ön plana çıkar. Bir derneğin kamu yararına çalışan dernek statüsü kazanabilmesi için:

1. Derneğin en az bir yıldan beri faaliyete bulunması.
2. Derneğin amacı ve bu amacı gerçekleştirmek için giriştiğı faaliyetlerin ülke çapında yararlı sonuçlar verecek nitelik ve ölçüde olması (DK m. 27/I).
3. Derneğin kamu yararına çalıştığıının Bakanlar Kurulu tarafından onaylanması gerekir²⁸. Kamu yararına çalışan derneklere örnek olarak, Türk Kızılay, Türk Hava Kurumu, Türk Tarih Kurumu, Kanser Araştırma Derneğı gösterilebilir.

Kamu yararına çalışan dernekler bazı ayrıcalıklardan faydalanırlar. Örneğın alelaide derneklerin aksine kamu yararına çalışan dernekler, İçişleri Bakanlığının önerisi üzerine Bakanlar kurulunca belirlenip ilan edilmek kaydı ile *izne gerek olmadan* yardım toplayabilirler. Binalarının olmaması durumunda bedeli on yılda ödenmek kaydı ile Milli Emlak'tan bina satın alabilirler. Ayrıca kamu yararına çalışan derneklere vergi konusunda bazı bağışıklıklar ve istisnalar getirilmiştir²⁹. Kamu yararına çalışan derneklerin denetimleri sonucunda, kamu yararına çalışma niteliklerinin kaybolduğı belirlenirse, kamu yararına çalışan derneklerden sayılma kararı kaldırılır (DK m. 27/II).

Medeni Kanun m. 96'ya göre kuruluş amaçları aynı olan en az beş derneğin amaçlarını gerçekleştirmek üzere üye sıfatıyla bir araya gelmeleri ile oluşturdukları birliğe federasyon denir. En az üç federasyonun amaçlarını gerçekleştirmek üzere üye sıfatıyla bir araya gelmeleri ile oluşan birliğe ise konfederasyon adı verilir (MK

²⁷ Öztan, **age.**, s. 344.

²⁸ Oğuzman - Seliçi - Oktay-Özdemir, **age.**, s.229.

²⁹ Ayrıntılı bilgi için bkz. Dural - Öğüz, **age.**, s. 252 – 253.

m. 97/I). Dernekler kanunu federasyon ve konfederasyonları üst kuruluş olarak ifade etmiştir.

Dernek çeşitleri konusunda karşılaşılan bir diğer ayrımın temeli ise derneğin amacına ulaşmak gayesiyle ticari işletme işletip işletmemesidir³⁰. Amacına ulaşmak üzere ticari işletme işleten dernekler tacir sayılırlar, dolayısıyla ticaret siciline kaydedilmeleri gerekir.

Yukarıda sayılan dernek türlerinin haricinde günlük hayatta karşılaştığımız çocuk dernekleri, öğrenci dernekleri, gençlik ve spor dernekleri³¹ gibi derneklere de söz konusudur.

IV. Derneğin Kurulması

Medeni Kanun m. 59'a göre dernekler, kuruluş bildirimini, dernek tüzüğünü ve gerekli belgeleri yerleşim yerinin bulunduğu yerin en büyük mülki amirine verdikleri anda tüzel kişilik kazanırlar. Mülki idare amiri, dernek merkezinin bulunduğu yerin vali veya kaymakamıdır (DK m. 2/d).

Hemen belirtmek gerekir ki Anayasa m. 33 / I'e göre herkes, önceden izin almaksızın dernek kurma hakkına haizdir. Bu hüküm doğrultusunda bizim hukuk sistemimizde dernekler açısından serbest kuruluş sisteminin geçerli olduğu söylenebilir³². Ancak elbette ki kurucuların ehliyetleri, derneğin hukuka aykırı amaç gütmemesi ve tüzük hazırlama, mülki amire bildirimde bulunma gibi şartların da yerine getirilmesi gerekir.

V. Derneğin İşleyişi

Derneklerin işleyişi, derneğin üyeleri tarafından oluşturulan ve kabul edilen tüzüklerinde belirlenmiştir. Dernekler Kanunu m.4 hükmüne göre, her derneğin bir

³⁰ Ayan, **age.**, s. 149.

³¹ Bkz. s. 20 vd.

³² Saka, **age.**,s. 45.

tüzüğünün bulunması şart koşulmuştur. Tüzük, bir derneğin örgütlenmesine ve işlerine ilişkin bütün kuralları kapsamaktadır. Tüzüğü, dernek kurucularının aynı yöne yönelmiş olan, çeşitli irade beyanlarından oluşan çok taraflı bir hukuki metin olarak değerlendirebiliriz. Tüzük, derneğin temelini oluşturur. 5253 sayılı kanun m.4.'de derneğin tüzüğünde bulunması gerekli olan hususlar gösterilmiştir. Bu hususlar genelde, derneği tanımlayan, derneğin amacının ne olduğunu, kurulların toplanma şeklini ve usullerini içeren konulardır. Derneklerin tüzüklerinde belirtilen çalışma konuları arasında, Türk hukuk düzeni içerisinde uygun görülmeyen faaliyetler şeklinde değerlendirilen faaliyetlerin derneğin çalımsa konuları içerisine yazılmaması gerekir.

Dernek, hak ve yükümlülöklere sahip olmakla birlikte bu hak ve yükümlölüklerini organları aracılığı ile yerine getirir. Dernek, tüzel kişiliğın doğal bir sonucu olarak ancak organları aracılığıyla iradesini beyan edebilir. Medeni kanunun m. 72 hükmüne göre zorunlu organlar genel kurul, yönetim kurulu ve denetim kurulu olarak belirlenmiştir. Zorunlu organların yanında dernek baksa organlarda oluşturabilir. Bu organların neler olacağı kanunda sayılmayarak derneklerin iç örgütlenmelerini serbestçe belirleme olanağı sağlanmak istenmiştir. Ancak bu oluşturulan ihtiyari organlara zorunlu organların görev, yetki ve sorumlulukları devredilemez. 2908 sayılı mülga Dernekler Kanunun m.19/son hükmüne göre, ihtiyari organlara genel kurul ve denetleme kurulunun görev ve sorumluluklarını devredemeyeceğı hükmü getirmesine karşılık Medeni Kanunda yönetim kurulunun da görev ve yetkilerinin ihtiyari organlara devredilemeyeceğı hükmü getirilmiştir. _ihtiyari organlar, bir kişiden oluşabileceğı gibi bir kişi topluluğundan da meydana gelebilir. Kişi organlarına örnek olarak başkan, müdür sayılabilir. Kişi topluluğuna örnek olarak onur kurulu, yayın kurulu gösterilebilir.

VI. Genel Kurul

Genel kurul, derneğin en üst organıdır. Medeni kanun m.73 hükmüne göre, genel kurul derneğin en yetkili karar organıdır. Genel kurulun bu önemi, derneğē kayıtlı üyelerin genel kurulu oluşturmasından kaynaklanmaktadır. Derneğin tüm

üyelerini kapsayan tek organdır. Genel kurul, üyelerin bir araya gelerek benimsedikleri amaç ve çalışma konuları doğrultusunda, en yararlı, en doğru ve kesin karar verebilmek için iradelerini serbestçe açıklayacakları bir organdır³³.

Genel kurulun görevi, derneğin en önemli işleri konusunda kararları almasıdır. Dernek organlarının seçilmesi genel kurulun görevindendir. Dernek işlemlerinin yürütülmesinde, derneğin hak ve yetkilerini kullanılmasında önemli rol oynayan organları genel kurul seçmektedir³⁴. Genel kurul, derneğin diğer organlarını denetler ve onları haklı sebeplerle her zaman görevden alabilir. Dernekler Kanunu m.22 hükmüne göre, dernekler genel kurullarının yetki vermesi üzerine yönetim kurulu kararıyla taşınmaz mal satın alabilir veya taşınmaz malları satabilirler. 2908 sayılı mülga kanuna göre, dernekler ikametgahları ile amaç ve faaliyetleri için gerekli olanlardan başka taşınmaz mala sahip olamazlardı. Ancak kamuya yaralı dernekler, Bakanlar Kurulu gerekli gördüğü takdirde ihtiyacından fazla taşınmaz mal edinebilirdi. Kanun değişikliği ile artık dernekler herhangi bir kısıtlamaya tabi olmaksızın taşınmaz mal edinebilirler. Ancak edinilen taşınmazları bir ay içinde mülki idari amirliğe bildirmekle yükümlüdürler. Genel kurul dört türlü toplanır. Birincisini, kurucular genel kurulu olarak adlandırabiliriz. Kurucular genel kurulu, dernek kurucularının bir araya gelerek derneğin kurulması için gerekli olan işlemleri yaparlar. İkincisi, ilk genel kuruldur. İlk genel kurulun görevi zorunlu organları oluşturmaktır. Üçüncüsü olağan genel kuruldur. Olağan genel kurul, tüzükte belirtilen zamanda yönetim kurulunun çağrısı üzerine toplanır. 5253 sayılı kanun m.38 hükmü ile 4721 sayılı kanun m. 74’de yapılan değişiklik, olağan genel kurul toplantılarının en geç üç yılda bir yapılması zorunludur. Dördüncüsü olağanüstü genel kuruldur. Olağanüstü genel kurul toplantısı yönetim veya denetim kurulunun gerekli gördüğü hallerde veya dernek üyelerinin beste birinin yazılı başvurusu üzerine, yönetim kurulunca olağanüstü toplantıya çağrılır. Olağanüstü kurulların gündeminde, sadece toplantıya neden olan duruma ilişkin konular görüşülür.

³³ Öztan, **age.**, s. 352.

³⁴ Oğuzman - Seliçi - Oktay-Özdemir, **age.**,s. 261-262.

Genel kurul, yönetim kurulu tarafından en az on beş gün önce toplantıya çağrılır. Bu çağrıda, toplantının günü, yeri, saati ve gündemi üyelere bildirilir. 5253 sayılı kanun ile getirilen önemli değişikliklerden biri de, genel kurul yapılmasına ilişkin gazetede ilan verilmesi zorunluluğunun kaldırılmış olmasıdır. Bu bildirim derneğin üye sayısı göz önünde tutularak yerel veya ulusal bir gazeteye ilan verilmekle olabileceği gibi üyelere yazılı bildirmek suretiyle de yerine getirilebilir. Gazeteye ilan verilmesi ile yapılan bildirimler 7201 sayılı Tebligat Kanunu m.38 hükmüne göre bağlayıcıdır. Elektronik sistemlerle örneğin elektronik posta yoluyla da bildirim yapılabilir.

Genel kurul toplantıları, dernek tüzüğünde aksine hüküm yoksa dernek merkezinin bulunduğu yerde yapılır. 2908 sayılı kanunda toplantı yeri ile ilgili olarak kısıtlamalar mevcut idi. Örneğin, öğrenci dernekleri ilgili bulundukları öğretim binalarında toplantı yapabiliyordu. Bu hüküm yeni düzenlemelerle kaldırılmıştır. Toplantı yeter sayısı, dernek üyelerinin çoğunluğunun düşüncesini ortaya çıkması amacıyla, katılma hakkı bulunan üyelerin salt çoğunluğu olarak belirlenmiştir. Kural budur. Ancak tüzük değişikliği ve derneğin feshine ilişkin toplantılarda üçte iki oranında katılım aranmıştır. Bu oranın aranmasındaki amaç, derneğin devamlılığı ile ilgili konularda daha çok üyenin fikrini ortaya konulmasıdır³⁵. Toplantı yeter sayısına ulaşamadığı takdirde, toplantı ertelenir. Dernekler Yönetmeliğinin 14. Maddesine göre, ertelenen toplantıda ikinci toplantının hangi gün, saat ve yerde yapılacağı da belirtilir. İlk toplantının yapılamaması durumunda bu toplantı sadece bir defa ertelenebilir. Dernekler yönetmeliği iki toplantı arasında erteleme süresinin yedi günden az, altmış günden fazla olamayacağını düzenlemiştir. İkinci toplantıda çoğunluk aranmaz. Fakat bu toplantıya katılan üye sayısı, yönetim ve denetim kurulları üye tam sayısının iki katından az olamaz. Genel kurul toplandıktan sonra toplantıya yönetmek amacıyla bir başkan ve yeteri kadar başkan vekili ve yazmanlar seçilir. Genel kurul toplantılarında yalnızca gündemde yer alan konular görüşülür³⁶.

³⁵ Öztan, **age.**,s.359.

³⁶ Dural - Ögüz, **age.**, s. 292.

Fakat toplantıda hazır bulunan dernek üyelerinin en az onda biri tarafından görüşülmesi istenen konular gündeme alınır.

Genel kurul kararları, toplantıya katılan üyelerin salt çoğunluğu ile alınır. Toplantı yeter sayısında olduğu gibi, tüzük değişikliği ve derneğin feshi hallerinde toplantıya katılan üyelerin üçte iki çoğunluğu ile dernek karar alır. Medeni Kanun m. 76 hükmüne göre, bütün üyelerin bir araya gelmeksizin yazılı katılımı ile alınan kararlar ile dernek üyelerinin tamamının kanunda yazılı çağrı usulüne uyulmaksızın bir araya gelerek aldığı kararlar geçersizdir. Madde ile genel kurulun yetkisi dahilinde ve acil durumlarda alınması gereken kararlarda kolaylık sağlamak üzere bir araya gelmeksizin karar alma yetkisi verilmektedir.

Genel kurul dışındaki zorunlu organların böyle bir karar alma yetisi bulunmamaktadır. Bu tür kararlarda kanunda yazılı olan on beş gün önceden üyelere duyuru yapılması şartı aranmaz. Ancak bu şekilde karar alınması olağan toplantı yerine geçmez.

Medeni Kanun m. 82 hükmü genel kurulda oy hakkından yoksunluk hükmünü düzenlemiştir. Hiçbir dernek üyesi, dernek ile kendisi, esi, üstsoyu ve altsoyu arasındaki bir hukuki işlem yada uyuşmazlık konusunda alınması gereken kararlarda oy kullanamaz. Tüzel kişi adına oy kullanacak kişi hakkında da bu hüküm uygulanır. Yönetim ve denetim kurullarında görev alan şahıslarda, kendileriyle ilgili bir hukuki işlem veya uyuşmazlık durumunda alınacak kararlarda oy kullanma hakkı yoktur³⁷.

Genel kurul kararları, kanuna ve tüzüğe aykırı olursa mahkeme tarafından iptal edilir. Kararın iptalindeki usul Medeni Kanun m.83'de düzenlenmiştir. Toplantıda hazır bulunan her üye, toplantıda alınan ve katılmadığı kararı, karar tarihinden itibaren bir ay içinde, toplantıda hazır bulunmayan her üye kararı öğrenmesinden itibaren bir ay içinde ve her halde karar tarihinden itibaren üç ay içinde mahkemeye başvurarak kararı iptal ettirebilir. Böylece genel kurul kararlarına itirazda zamanaşımı her halükarda karar tarihinde itibaren üç aydır.

³⁷ Saka, **age.**, s.133.

VII. Yönetim Kurulu

Derneğin ikinci zorunlu organı yönetim kuruludur. Yönetim kurulu, genel kurul tarafından seçilir³⁸. Genel kurul, beş asil beş yedek üyeden aşağı olmamak üzere dernek tüzüğünde belirtilen sayıda üyelere oluşur. Dernekle yönetim kurulu üyeleri arasındaki hukuki ilişki duruma göre vekalet akdi veya üyeler ücret karşılığında ve belli bir süre için seçilmişlerse hizmet akdi olabilir³⁹.

Yönetim kurulu derneğin yürütme ve temsil organıdır. Yürütme organı görevini kanunlara ve dernek tüzüğüne uygun olarak yerine getirir. Yönetim kurulunun ortaya koyduğu irade kendisinin değil derneğin iradedir. Yönetim kurulu ile hukuki muameleye girişen kimsenin muhatabı dernektir. Resmi işlemlerde ve mahkemelerde derneği yönetim kurulu temsil eder.

VIII. Denetleme Kurulu

Derneğin üçüncü zorunlu organı ise denetleme kuruludur. Denetim kurulu, üç asil ve üç yedek üyeden az olmamak üzere dernek tüzüğünde belirtilen sayıda üyeden oluşur. 5253 sayılı kanun, sivil toplum anlayışına uygun olarak derneklerin öncelikli olarak kendilerini denetlemelerini, bu denetim sonuçlarının açık bir şekilde derneğin organlarına ve topluma açıklamayı öngörmüştür. Böyle bir denetim yöntemi, derneğe olan güven ve itibarı arttıracaktır. Özellikle, toplum tarafından bilinen büyük derneklerin kendilerini bağımsız denetim kuruluşlarına denetletmeleri, bu sektöre devletin ve vatandaşın güveninin arttıracaktır. Böylece, güven unsurunun yerleşmesi ile beraber derneklerin faaliyetlerine destekler hem maddi hem de manevi

³⁸ Ayan, **age.**, s. 166.

³⁹ Öztan, **age.**, s. 360.

anlamda artacaktır. Bu durum Avrupa Birliği sürecinde güçlenen sivil toplumu olması gereken yere taşıyacaktır.

Dernekler Kanunu m.9 hükmüne göre, denetim kurulu, derneğin tüzüğünde gösterilen amaç ve amacın gerçekleştirilmesi için sürdürüleceği belirten çalımsa konuları doğrultusunda faaliyet gösterip göstermediğini, defter ve kayıtların mevzuata ve dernek tüzüğüne uygun olarak tutulup tutulmadığını, dernek tüzüğünde tespit edilen esas ve usullere göre ve bir yılı geçmeyen aralıklarla denetler ve denetim sonuçlarını bir rapor halinde yönetim kuruluna ve toplandığında genel kurula sunar. Denetim kurulu üyelerinin istemi üzerine, her türlü bilgi ve belge ve kayıtların, dernek yetkilileri tarafından gösterilmesi veya verilmesi, yönetim yerleri, müessesler ve eklentilerine girme isteğinin yerine getirilmesi zorunludur. Bu zorunluluklara uymayanlara beş yüz TL idari para cezası öngörülmüştür. Denetim her yıl olmak üzere tüzükte belirtilen esas ve usullere göre yapılır⁴⁰. Denetim kurulu, yönetim kurulu veya genel kuruldan derneğin büyüklüğüne göre teknik ve uzmanlığı gerektiren konularda bağımsız ve uzman denetim kurullarınca denetim yapılmasını da isteyebilir. Ancak bu durum denetim kurulunun yükümlülüklerini ortadan kaldırmayacaktır.

IX. Derneğin Sona Ermesi

Derneklerin tüzel kişiliğinin sona ermesi Medeni Kanunda düzenlenmiştir. Bu düzenlemelere göre dernek kendiliğinden, genel kurul kararı ile ve mahkeme kararı ile olmak üzere iki üç şekilde kapatılabilmektedir. Kendiliğinden ve mahkeme kararı ile sona ermelerde, tüzel kişiliğin sona ermesi için hakim kararı gereklidir. Genel kurul kararı ile sona ermede, genel kurulun üçte iki çoğunlukla karar vermesi gereklidir.

Derneğin kendiliğinden sona ermesi Medeni Kanun m. 87 hükmüyle düzenlemiştir. Derneğin amacının gerçekleşmesi ile dernek kendiliğinden sona erer.

⁴⁰ Saka, **age.**, s. 203.

Örneğin, sadece okul yaptırma amacı ile kurulan bir dernek, okulun yapılmasıyla beraber amacını gerçekleştirmiş olur ve kendiliğinden sona erer. Derneğin amacının gerçekleşmesinin olanaksız hale gelmesi halinde dernek kendiliğinden sona erer⁴¹.

Dernekler, idarece incelenen ve mevzuata uygunluğu anlaşılmış olan tüzüklerinin kendilerine tebliği tarihinden itibaren altı ay içerisinde ilk genel kurul toplantılarını yapmak ve zorunlu organlarını oluşturmak zorundadır. Bunu yerine getirmeyen derneklerde kendiliğinden sona ermiş sayılır. Yargıtay 2. Hukuk Dairesinin 17.05.2007 gün, 2006/15153 E, 2007/8282 K sayılı kararında söz konusu süreyi kamu düzeninden saymış, altı aylık süre geçtikten sonra yapılan genel kurul toplantısı geçersiz sayılmış ve derneğin kendiliğinden sona erdiğinin tespitinin yapılması gerektiğini belirtmiştir. Dernek, gelir ve mal varlığı ile borçlarını ödeyemez duruma gelmişse, giderleri gelirlerini karşılayamıyorsa, en önemli

İhtiyaçlarını karşılayamaza hale gelmişse, borç ödemede acze düşmüşse dernek kendiliğinden sona ermiş sayılır. Dernek tüzüğü gereğince yönetim kurulunun oluşturulmasının olanaksız hale gelmesi halinde dernek kendiliğinden sona erer.

Olağan genel kurul toplantısının iki defa üst üste yapılamaması halinde dernek kendiliğinden sona erer⁴².

Genel kurul da derneğin her zaman feshine karar verebilir. Derneğin diğer zorunlu ve ihtiyari organlarının fesih yetkisi olmamakla beraber, genel kurul bu yetkisini diğer organlara devredemez. Genel kurul, bu kararı katılanların üçte iki çoğunluğuyla alabilir. Derneği bu kararı idareye bildirmesi tüzel kişiliğin sona ermesi için yeterlidir. Mahkeme kararı ile fesih, Medeni Kanun m.89 hükmü düzenlemiştir. Derneğin amacı, kanuna veya ahlaka aykırı hale gelirse, Cumhuriyet Savcısının veya bir ilgilinin istemi üzerine mahkeme, derneğin feshine karar verir.

Dernek faaliyetleri ile ilgili yasak ve sınırlamalara aykırılık halinde, Cumhuriyet Savcısının istemiyle mahkemece faaliyetten alıkoyma kararı verir⁴³.

⁴¹ Öztan, **age.**, s.380 vd.

⁴² Saka, **age.**, s. 230 vd

B. BİR DERNEK TÜRÜ OLARAK SPOR KULÜPLERİ

Çalışmamızın temelini oluşturan spor, en yaygın biçimde spor kulüpleri vasıtasıyla yapılan bir etkinliktir. Spor kulüpleri ise esas itibariyle, yukarıda kısaca anlatılan derneklerin özel bir türüdür. Bu bölümde, spor kulüplerinin derneklerden farklılık taşıyan yönleri ana hatlarıyla incelenecektir.

“Kulüp” kelimesi kavram olarak; görüşme, konuşma, okuma, spor yapma vb. amaçlarla yalnız üye olanların toplandığı yer manasına gelmektedir⁴⁴. Spor kulübü ise sözlük anlamıyla, özellikle gençlerin spor etkinliklerinde bulunmaları amacıyla ilgili devlet kurumuna kayıt ve tescilini yaptırmış kuruluş demektir. Buradan hareket ederek spor kulübü, belirli kurallara göre kurulan, üyelerinin her birinin yetki ve sorumlulukları belli olan, gerek amatör ve gerekse profesyonel spor branşlarıyla topluma hizmet veren, her yaş gurubunun spor yapabileceği tesis araç ve gereçlere sahip olan, yüksek performans sporcularının yetiştirilmesini de amaçlayan özel hukuk kuruluşlarıdır⁴⁵. Buna göre spor kulüpleri, üyelerinin bir veya birden fazla spor dalında faaliyet göstermesi ve onların bu konuda desteklenmesi amacıyla kurulmuş kulüplerdir⁴⁶.

5253 sayılı Dernekler Kanununun Gençlik ve Spor Kulüpleri başlığını taşıyan 14. maddesi şu hükmü içerir;

“Dernekler başvurmaları halinde; spor faaliyetine yönelik olanlar spor kulübü, boş zamanları değerlendirme faaliyetine yönelik olanlar gençlik kulübü ve her iki faaliyeti birlikte amaçlayanlar gençlik ve spor kulübü adını alır. Bu kulüpler, Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğünce tutulacak kütüğe kayıt ve tescil edilir”.

⁴³ Dural - Ögüz, **age.**, s. 303.

⁴⁴ TDK, **age.**, s.

⁴⁵ Durmuş Ali Genç, **Futbol Kulüplerinin Stratejik Yönetimi**, Ankara, 1999, s. 27.

⁴⁶ Ertaş – Petek, **age.**, s. 114.

3289 Sayılı Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 20. maddesi hükmü ise “spor kulüpleri Dernekler Kanununa göre teşekkül eder ve tescil ile Gençlik ve Spor Teşkilatına dahil olur” şeklindedir.

Spor kulüplerinin kurulması, organları organların görev ve yetkileri, uymak zorunda oldukları esaslar, üst kuruluş oluşturmada riayet edilmesi gereken kurallar ise Gençlik ve Spor Kulüpleri Yönetmeliği ve Spor Kulüpleri Tescil Yönetmeliğinde ayrıntılı biçimde düzenlenmiştir.

I. Spor Kulüplerinin Kurulması

Gençlik ve spor faaliyetlerinde bulunan dernekler, en az yedi gerçek veya tüzel kişi tarafından kurulabilir. Ayrıca bu kurucuların, kamu kurum ve kuruluşları, yüksek öğrenim kurumları, özel kuruluş mensupları olması da mümkündür (GSKY m.5).

Bu dernekler, Bakanlık ve Genel Müdürlük tarafından tescil yönetmeliğinde belirtilen esaslara göre kayıt ve tescil edilerek, uygun görülenler statülerine göre Gençlik Kulübü, Spor Kulübü veya Gençlik ve Spor Kulübü adını alırlar.

a. Tüzük

Spor kulüpleri de daha önce belirttiğimiz üzere bir dernek olduğundan, Medeni Kanun ve Dernekler Kanunu gereğince bir tüzüğünün bulunması kanuni bir şarttır. Gençlik ve Spor Kulüpleri Yönetmeliğinin 6. maddesine göre tüzükte aşağıdaki hususların yer alması gerekir:

- Kulübün adı ve merkezi.
- Kulübün amacı ve bu amacı gerçekleştirebilmek için kulüp tarafından sürdürülecek çalışma konuları ve çalışma şekli.
- Kulüp kurucularının ad ve soyadları, meslek ve sanatları, ikametgahları ve tabiiyetleri.

- Kulübe üye olma, üyelikten çıkma ve çıkarılma şart ve şekilleri.
- Kulüp genel kurulunun kuruluş şekli, toplanma zamanı.
- Genel kurulun görevleri, yetkileri, oy kullanma, karar alma usul ve şekilleri.
- Yönetim ve denetim kurullarının görev ve yetkileri, seçim esasları, asil ve yedek üye sayısı.
- Kulübün şubesinin bulunup bulunmayacağı.
- Üyelerin ödeyeceği yıllık aidat miktarı.
- Kulübün iç denetim şekilleri.
- Tüzüğün ne şekilde değiştirileceği.
- Kulübün feshi halinde malvarlığının tasfiye şekli.

b. Kuruluş

Gençlik ve Spor Kulüpleri Yönetmeliğinin 7. Maddesine göre kurucular, tüzüğün yanında bir de kuruluş bildirisi⁴⁷ hazırlamak ve kuruluş bildirisini, tüzüğü ve diğer ekleri⁴⁸ merkezlerinin bulunduğu mahallin en büyük mülki amirliğine (valilik veya kaymakamlık) zorundadırlar⁴⁹. Bu teslim ile kulüp tüzel kişilik kazanır. Birden

⁴⁷ Kuruluş bildirisinde, kurulacak kulübün adı, ikametgah adresi, kurucuların adı soyadı, doğum yerleri ve tarihleri, meslek ve sanatları, tabiiyetleri ile ikametgahlarının belirtilmesi ve bu bildirinin bütün kurucular tarafından imzalanması gerekir.

⁴⁸ Diğer ekler ibaresi, kurucuların nüfus cüzdanı örneklerini, adli sicil belgelerini, kurucuların ayrı ayrı düzenledikleri kulüp kurucusu olabilme şartlarını taşıdıklarını belirten imzalı beyannameleri içerir.

⁴⁹ Ertaş – Petek, **age.**, s. 116.

çok ilde faaliyet gösterecek kulüplerin kuruluş bildirisi ve tüzükleri ise mahallin en büyük mülki amirliğince bir hafta içerisinde İçişleri Bakanlığı'na gönderilir.

Kuruluş bildirisi, tüzük ve diğer belgeler, tek ilde faaliyet gösterecek kulüplere ait ise valilik tarafından otuz gün içinde, birden fazla ilde faaliyet gösterecek kulüplere ait ise İçişleri Bakanlığı tarafından doksan gün içinde incelenir (GSYK m.8). Bu inceleme sonunda;

Kuruluş bildirisinde ve tüzükte eksiklikler tespit edilirse, 30 gün içinde tamamlanması için derneğe bildirilir. Bu süre içinde eksiklik giderilmezse fesih için mahkemeye başvurulur.

Tüzükte kanunda yasaklanmış bir amaç tespit edilmiş ise, faaliyetinin durdurulmasına karar verilir.

Herhangi bir eksiklik ya da kanuna aykırılık tespit edilmez ise durum bir yazıyla derneğe bildirilir⁵⁰.

c. Tescil

Dernekler Kanununun 14. Maddesine ve 3289 sayılı Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 20. Maddesi uyarınca spor kulüpleri, Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü tarafından tutulan kütüğe kayıt ve tescil edilir. Bu tescilin esasları Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü Gençlik ve Spor Kulüpleri Yönetmeliğinde⁵¹ düzenlenmektedir. Kulüplerin tescili, il müdürlükleri tarafından gerçekleştirilir⁵².

⁵⁰ Çağlayan, **age.**, s. 70-71.

⁵¹ **RG**, 08.07.2005, S. 25869.

⁵² Çağlayan, **age.**, s. 71.

1. Tescil İşlemleri

GSGMY m. 27'e göre il müdürlüğüne verilecek dosyada aşağıdaki belgeler bulunur:

- Derneğin; gençlik, spor veya gençlik ve spor kulübü olarak tescil edilmesi için tüzüğün tasdikli örneği.
- Seçilen kulüp renkleri ve ayırıcı işareti hakkında valilikten alınan izin yazısı.
- Tescil işlemi atıcılık, avcılık ve halk oyunları dallarında yapılıyor ise, bulunduğu yerin emniyet müdürlüğünden kulüp merkezinde bulundurulmasına izin verilen silahların özelliklerini ve miktarlarını belirten izin yazısı.
- Kulüp, kamu kurum ve kuruluşları veya eğitim kurumları bünyesinde kuruluyor ise, ilgili kurum veya kuruluşun vereceği izin yazısı.
- Teşkilat ile ilgili kanun, tüzük, yönetmelik, yönerge, genelge, tebliğ ve emirlere uyulacağını, faaliyette bulunulan gençlik faaliyeti türlerinde ve spor dallarında binicilikte at dâhil olmak üzere kulübe ait malzemelerin, talep halinde, sigorta ettirilmesi ve kullanım sırasında doğabilecek zararların karşılanması şartı ile Teşkilatın emrine tahsis edileceğini belirten taahhütname (sporla ilgili Spor Kulüpleri Tescil Taahhütnamesi Ek-1, gençlikle ilgili Gençlik Kulüpleri Tescil Taahhütnamesi Ek- 2).
- Sporla ilgili tescil işlemlerinde taahhüt edilen spor dallarında görevlendirilecek antrenörler için ikinci kademe, ihtisas Kulüpleri için üçüncü kademe antrenör belgesinin, gençlikle ilgili tescil işlemlerinde ise taahhüt edilen gençlik faaliyeti türlerinde görevlendirecek gençlik liderleri ve eğitmenler için Genel Müdürlükçe veya diğer yetkili kurumlarca verilmiş belgelerin aslı veya ilgili kurumlarca tasdikli sureti.
- Kulübün taahhüt ettiği gençlik faaliyeti türü veya spor dalında çalışmaların yürütüleceği tesis hakkında bilgi.

- Mevcut üye listesi.

GSGMY m. 28'e göre kulüpler, gençlik faaliyetleri ve spor faaliyetleri için ayrı ayrı tescil edilir ve başvuran kulüplerin dosyalarını incelemek üzere bir komisyon kurulur. Maddede belirtildiği prosedür aşağıdaki şekilde sürer:

- Sporla ilgili tescil için il müdürlüklerine başvuran kulüplerin dosyalarını incelemek üzere spor şube müdürü, sicil lisans şefi, ilgili spor dalı temsilcisi ve Amatör Spor Kulüpleri Federasyonundan istenecek bir yetkilinin, gençlikle ilgili tescil için başvuran kulüplerin dosyalarını incelemek üzere ise gençlik merkezi müdürü, sicil lisans şefi ve bir gençlik merkezi danışma kurulu üyesinin bulunduğu komisyon oluşturulur.

- Komisyon dosyaları üç gün içinde inceler ve eksik belgeleri tamamlar. Kulübün tescil edilmesi doğrultusunda hazırlanacak tutanak il müdürlüğüne sunulur.

- İl müdürlüğü, komisyondan gelen dosyaları tescil için il başkanının onayına sunar. İl başkanlığınca beş işgünü içerisinde tescil onaylanır.

- İl başkanının onayından sonra tescil numarası verilerek tescil işlemi tamamlanır. Spor kulüpleri için tescil numarası "il kodu – 01"den başlayarak takip eden numaraların yazılması şeklinde verilir. Gençlik ile ilgili tescil işleminde, gençlik kulübü için "il kodu – G –", gençlik ve spor kulübü için ise "il kodu – GS –" olmak üzere 01'den başlayarak takip eden numaraların yazılması şeklinde tescil numarası verilir.

- Tescil işlemi tamamlandıktan sonra, il müdürlüğü dosyalardaki belgeleri tasdik ederek birini kulübe verir ve diğerini ilde saklar.

- İl müdürlüğü tescil edilen kulüple ilgili olarak üç adet bilgi formu düzenleyerek birini ilde saklar, birini kulübe, diğerini ise Genel Müdürlüğün ilgili birimine gönderir (sporla ilgili Spor Kulüpleri Bilgi Formu Ek-3, gençlikle ilgili Gençlik Kulüpleri Bilgi Formu Ek- 4).

- Tescil işlemi yapılan kulüple ilgili bilgiler mülki idare amirliğine bildirilir.

2. Tescile İlişkin Özel Durumlar

a. Spor Kulüplerinin İsimleri, Renkleri ve Ayırıcı İşaretleri

GSGMY m. 24'e göre kulüpler tüzüklerinde belirtilen amaca göre, gençlik kulübü, spor kulübü veya gençlik ve spor kulübü adlarından birini alırlar. Kulüpler isimlerini belirlerken Dernekler Kanunu çerçevesinde diledikleri isimleri alabilirler. Ancak aynı isim, il dahilinde birden fazla kulüp tarafından alınamaz ve kullanılamaz⁵³.

Kulüpler kural olarak diledikleri renkleri ve ayırıcı işaretleri seçebilirler. Ancak bunları seçerken bazı kurallara uymaları gerekir. Kulüpler, renklerini 3/12/1934 tarihli ve 2596 sayılı Bazı Kisvelerin Giyilemeyeceğine Dair Kanun ve bu Kanuna dayalı olarak çıkarılan 3/2/1935 tarihli ve 2/1958 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Bazı Kisvelerin Giyilemeyeceğine Dair Kanunun Tatbik Suretini Gösterir Nizamnameye uygun olarak seçmek ve uygun olduğuna dair valilikten bir belge almak zorundadırlar.

Kulüpler il karma takımlarının ayırıcı işareti olan armaları ve milli takımların ayırıcı işareti olan ay-yıldızı kullanamazlar. Spor kulüpleri resmi müsabakalarda seçtikleri renklere uygun spor kıyafeti kullanmak zorundadırlar. Uluslararası spor kuruluşlarının bu konuya ilişkin kuralları saklıdır (GSGMY m. 26).

b. Spor Dalı Seçimi

GSGMY m. 25'e göre kulüpler diledikleri gençlik faaliyeti türü veya spor dalında faaliyet gösterebilirler. Dernek ve kulüpler faaliyet gösterecekleri gençlik faaliyeti türünü veya spor dalını tescil esnasında taahhüt etmek zorundadırlar.

Kulüpler, taahhüt ettikleri her bir gençlik faaliyeti türü veya spor dalı için gerektiğinde ayrı temsilcilikler oluşturabilirler. Temsilciler, yönetim kurulundan

⁵³ Ertaş – Petek, **age.**, s. 119.

alacakları yetki ile görevlendirilirler ve kulüp başkanına karşı sorumludurlar. Temsilciliğin adresi, temsilciler tarafından o yerin mülki idare amirliğine yazılı olarak bildirilir⁵⁴.

c. İhtisas Spor Kulübü Statüsü

Spor kulüplerinin, ihtisas spor kulübü şeklinde kurulmaları veya daha sonra bu niteliği kazanmaları da mümkündür. İhtisas spor kulübü bir spor dalında uzman sporcu yetiştiren kulüptür. Bu tür kulüplerin seçtiği dalın bütün kategorilerinde faaliyet göstermesi zorunludur⁵⁵.

Spor İhtisas Kulüplerinin tescil edilebilmesi için aşağıdaki şartların varlığı gerekir:

- Seçtikleri spor dalının bütün kategorilerinde faaliyet göstermek.
- Faaliyet gösterecekleri spor dalında, en az üçüncü kademe antrenör belgesine sahip sözleşmeli antrenör çalıştırmak.
- Faaliyet gösterecekleri spor dalının faaliyet giderlerini karşılayacak gelire sahip olmak.
- Faaliyet gösterecekleri spor dalı ile ilgili tapulu veya kiralanmış tesislerinin bulunmak.

Eğer faaliyet gösterecekleri spor dallarına ilişkin yukarıda belirtilen şartlar uygunsa, spor kulüplerinin tescilleri ihtisas spor kulübüne, ihtisas spor kulüplerinin tescilleri ise spor kulübüne dönüştürülebilir.

⁵⁴ Çağlayan, **age.**, s. 73.

⁵⁵ Ertaş – Petek, **age.**, s. 119.

d. Sonradan Yapılacak Değişiklikler

Kulüpler, tescil işlemini gerçekleştirdikten sonra faaliyet türü, spor dalı, isim, renk veya tüzük değişikliği gerçekleştirebilirler. Ancak kulüpler tescil edildikleri veya isim değişikliği yaptırdıkları tarihten itibaren bir yıllık süre geçmeden yeniden isim değişikliği yapamazlar. Bu amaçla Gençlik ve Spor İl Müdürlüklerine müracaat etmeleri gerekir⁵⁶. Bu başvurularında başvuru türüne göre aşağıdaki belgelerin eklenmesi gerekir:

a) Gençlik faaliyeti türü, spor dalı iptali veya ilavesi için gerekli belgeler:

- İptal veya ilaveye ilişkin kulüp yönetim kurulu kararı.
- Gençlik faaliyeti türü veya spor dalında çalışmaların yürütüleceği tesise ilişkin bilgi.
- Atıcılık, avcılık ve halk oyunları dallarının tescilinde, kulüp merkezinde bulundurulacak silahların özelliklerini ve miktarlarını belirten emniyet müdürlüğünden alınacak izin yazısı.

b) İsim değişikliği için gerekli belgeler:

- Değişikliğe ilişkin kulüp genel kurul kararı.
- Kulüp tüzüğündeki değişikliğin mevzuata uygun olduğuna ilişkin valilik yazısı.

c) Renk ve ayırıcı işaret değişikliği için gerekli belgeler:

- Değişikliğe ilişkin kulüp genel kurul kararı.
- İl başkanlığının renk veya ayırıcı işaret müsaadesine ilişkin yazısı.
- Kulüp tüzüğündeki değişikliğin mevzuata uygun olduğuna ilişkin valilik yazısı.

⁵⁶ Çağlayan, **age.**, s.73.

d) Tüzük değişikliği için gerekli belgeler:

- Değişikliğe ilişkin kulüp genel kurulu kararı.
- Kulüp tüzüğünün değiştirilmiş şekli.
- Kulüp tüzüğündeki değişikliğin mevzuata uygun olduğuna ilişkin valilik yazısı.

Başvurular il müdürlüklerince oluşturulan komisyon tarafından incelenir ve tescil işlemi sırasında yapılan işlemler burada da uygulanır. Gerekli işlemler yapıldıktan sonra değişiklikler belirtilerek düzenlenen bilgi formları, yapılan işlemi açıklayan bir üst yazıyla Genel Müdürlüğün ilgili birimine gönderilir (GSGMY m. 29).

3. Tescilin İptali

GSGMY m. 33'e göre tescil işlemi sırasında taahhüt ettikleri gençlik faaliyeti türlerinde veya spor dallarında faaliyet göstermeyen, taahhütname ve tüzüklerindeki hükümlere uymayan, faaliyetlerini bilgi formunda gösterdikleri yer dışına aktaran veya tescillerinin iptalini gerektiren durumları tespit edilen kulüpler, il müdürlüğünce yazılı olarak uyarılır. Uyarıya rağmen söz konusu eksikliklerin giderilmemesi halinde, kulüplerle ilgili komisyon;

a) Taahhüt ettikleri spor dallarının herhangi birinde arka arkaya iki sezon geçerli mazeret olmaksızın faaliyette bulunmayan spor kulüplerinin faaliyet göstermedikleri spor dalı tescillerinin,

b) Taahhüt ettikleri spor dallarının hiçbirinde arka arkaya iki sezon geçerli mazeret olmaksızın faaliyet göstermeyen kulüplerin, spor kulübü tescillerinin,

c) Taahhüt ettikleri gençlik faaliyeti türlerinin hiçbirinde iki yıl süreyle geçerli mazeret olmaksızın faaliyet göstermeyen kulüplerin, gençlik kulübü tescillerinin,

d) Tescil işlemi sırasında verdikleri taahhütname ve tüzüklerindeki hükümlere uymayan, faaliyetlerini bilgi formunda gösterdikleri yer dışına aktaran, tescillerinin iptalini gerektiren durumları tespit edilen kulüplerin, kulüp tescillerinin, iptali konusunda karar alır ve bu kararı il müdürlüğüne bildirir. Karar il müdürlüğünce il başkanlığına sunulur. İl başkanının onayı ile tescil iptal edilir.

Genel kurul kararı ile feshedilen, kendiliğinden dağılmış sayılan veya mahkeme kararı ile feshedilen kulüplerin tescilleri iptal edilir. Tescilleri iptal edilen kulüplerle ilgili olarak dernekler birimine ve Genel Müdürlüğün ilgili birimlerine bilgi verilir. Spor dalı tescilleri iptal edilen kulüpler bir sezon geçmeden o spor dalında yeni tescil yaptırılmazlar.

II. Spor Kulüplerinin Organları

Her kulübün üç zorunlu organı bulunmaktadır. Bunlar genel kurul, yürütme kurulu ve denetleme kuruludur. Ayrıca merkezini bir il olarak gösteren kulüpler bu ilde bir yönetim birimi de kurmak zorundadırlar. Bu zorunlu organlar kulüplerin olmazsa olmaz organlarıdır, ancak kulüpler dilerlerse bunların yanında diğer ihtiyari organları da kurabilirler. Ancak zorunlu organların görev ve yetkileri bu organlara devredilemez.

a. Genel Kurul

Genel Kurul, kulüp üyelerinin toplanmasıyla oluşan, kulübün en yetkili karar organıdır. Kulüple ilgili en önemli kararlar genel kurul tarafından alınabilmektedir.

GSGMY m.11’de genel kurulun görev ve yetkileri belirlenmiştir. Buna göre;

- Kulüp organlarını seçmek.
- Kulüp tüzüğünü değiştirmek.

- Yönetim ve denetim kurulları raporlarını görüşmek, yönetim kurulunu ibra etmek.
- Yönetim kurulunca hazırlanan bütçeyi görüşerek aynen veya değiştirerek kabul etmek.
- Kulüp için gerekli taşınmaz malların satın alınması veya mevcut taşınmaz malların satılması konusunda yönetim kuruluna yetki vermek.
- Kulübün federasyona katılması veya ayrılması konusunda karar vermek.
- Kulübün uluslararası faaliyette ve işbirliğinde bulunması, yurt dışında temsilcilik veya şube açması, yurt dışında açılmış kuruluşlara üye olarak katılması ve ayrılması konusunda karar vermek.
- Kulübü feshetmek.
- Üyeliğe kabul ve üyelikten çıkarma hakkında son kararı vermek.
- Kulübün diğer organlarını denetlemek ve onları haklı sebeplerle görevden almak.
- Şube açılmasına karar vermek.
- Mevzuatta ve kulüp tüzüğünde belirtilen diğer görevleri yapmak.

Genel kurulun kaç üyeden oluşacağı ve üyelerin belirlenme yöntemleri tüzüklerinde yer alır. Kulübe kayıtlı üyelerin dışında, genel kurula üye seçilemez.

Genel kurul, tüzükte belirtilen zamanda yönetim kurulunun çağrısı üzerine toplanır. Olağan genel kurul toplantılarının en geç üç yılda bir yapılması zorunludur. Genel kurul, yönetim veya denetim kurulunun gerekli gördüğü hallerde veya kulüp üyelerinden beşte birinin yazılı başvurusu üzerine, yönetim kurulunca olağanüstü toplantıya çağrılır. Yönetim kurulu, genel kurulu toplantıya çağırılmazsa üyelerden

birinin başvurusu üzerine sulh hukuk hâkimi, üç üyeyi genel kurulu toplantıya çağırarak görevlendirir⁵⁷.

Yönetim kurulu, kulüp tüzüğüne göre genel kurula katılma hakkı bulunan üyelerin listesini düzenler. Üyeler; en az on beş gün önceden günü, saati, yeri ve gündemi günlük bir gazetede ilan edilmek veya yazılı yada elektronik posta ile bildirilmek suretiyle toplantıya çağırılır. Bu çağrıda; çoğunluk sağlanamaması sebebiyle toplantı yapılmaz ise, ikinci toplantının hangi gün yapılacağı da belirtilir. İlk toplantı günü ile ikinci toplantı arasında bırakılacak zaman bir haftadan az, altmış günden çok olamaz.

Toplantı çoğunluk sağlanamamasının dışında başka bir sebeple ertelenirse, bu durum sebepleri de belirtilmek suretiyle ilk toplantı için yapılan çağrı usulüne uygun olarak üyelere duyurulur. İkinci toplantının, ertelenme tarihinden itibaren en geç altı ay içinde yapılması zorunludur. Ancak Genel kurul toplantısı bir defadan fazla geri bırakılamaz (GSGMY m.8).

Genel kurul toplantıları, tüzükte aksine hüküm bulunmadıkça, kulüp merkezinin bulunduğu il veya ilçede yapılır.

Genel kurul; katılma hakkı bulunan üyelerin salt çoğunluğunun, tüzük değişikliği ve kulübün feshi hallerinde üçte ikisinin katılımıyla toplanır. Çoğunluğun sağlanamaması sebebiyle toplantının ertelenmesi durumunda ikinci toplantıda çoğunluk aranmaz. Ancak, bu toplantıya katılan üye sayısı, yönetim ve denetim kurulları asil üye tam sayısının iki katından az olamaz

Genel kurul toplantısının açılışından sonra, toplantıyı yönetmek üzere bir başkan, yeteri kadar başkan vekili ile yazman seçilir.

Genel kurul toplantısında yalnız gündemde yer alan maddeler görüşülür. Ancak, toplantıda hazır bulunan üyelerin en az onda biri tarafından görüşülmesi yazılı olarak istenen konuların gündeme alınması zorunludur (GSGMY m. 10).

⁵⁷ Çağlayan, **age.**, s. 75, Ertaş – Petek, **age.**, s. 121.

Genel kurulda kararların hangi yetersayıyla alınacağı GSGMY m. 11’de düzenlenmiştir. Bu madde hükmüne göre genel kurul kararları, toplantıya katılan üyelerin salt çoğunluğu ile alınır. Ancak, tüzük değişikliği ve derneğin feshi kararları için toplantıya katılan üyelerin üçte iki çoğunluğu aranır.

b. Yönetim Kurulu

Yönetim kurulu kulübü yöneten ve dışa karşı kulübü temsil eden organdır. Kulübün iç işlerinin yürütülmesi kural olarak bu organın yetki ve görev alanında olduğu gibi, üçüncü kişilerle gerçekleştirilecek hukuki işlem ve ilişkilerde kulübü temsil etme fonksiyonu gene bu organa aittir⁵⁸.

Yönetim kurulu en az beş asil ve beş yedek üyeden oluşur. Ancak kulüp tüzüğünde bu sayılardan az olmamak kaydıyla daha farklı sayıda yönetim kurulu üyesi bulunması kararlaştırılabilir. Örneğin Fenerbahçe Spor Kulübü Kulüp Tüzüğüne göre Fenerbahçe Spor Kulübü Yönetim Kurulu, bir başkan, 14 asil ve 7 yedek üyeden oluşur⁵⁹.

Ancak hemen belirtmek gerekir ki Gençlik Spor Genel Müdürlüğü Merkez Ceza Kurulu, Genel Müdürlük Ceza Kurulu, İl Ceza Kurulları ve Tahkim Kurulu ile özerk federasyonların ceza veya disiplin kurulları üyeleri, kulüplerin yönetim kurullarında görev alamazlar. Bu görevlere seçilenler kulüplerindeki görevlerinden ayrılmak zorundadırlar.

Eğer yönetim kurulu üye sayısı boşalmalar sebebiyle tüzükte belirtilen üye tam sayısının yarısının altına düşerse; genel kurul, kalan yönetim kurulu üyeleri veya denetim kurulu tarafından bir ay içinde toplantıya çağrılır. Çağrı yapılmazsa üyelerden birinin istemi üzerine sulh hukuk hâkimi, üç üyeyi genel kurulu toplantıya çağırarak görevlendirir.

⁵⁸ Ertaş – Petek, **age.**, s. 124.

⁵⁹ <http://www.fenerbahce.org/kurumsal/detay.asp?ContentID=160> (10.03.2010).

Yönetim kurulu aşağıdaki konularda görevli ve yetkilidir:

- Kulübü temsil etmek veya bu görevi üyelere birine veya bir üçüncü kişiye vermek.
- Şube kurucularına yetki vermek.
- Kulübün gelir ve gider hesaplarına dair işlemleri yapmak ve gelecek döneme ait bütçeyi hazırlayarak genel kurula sunmak.
- Üyelik başvurularını karara bağlamak.
- Kulüp yürütme birimini görevlendirmek.
- Mevzuatta ve kulüp tüzüğünde yer alan ve genel kurulca verilen diğer işleri yapmak (GSGMY m. 12).

c. Denetim Kurulu

Denetim kurulu, üç asıl ve üç yedek üyeden az olmamak üzere, genel kurul tarafından kulüp tüzüğünde belirtilen sayıda seçilen, zorunlu organlardandır.

Denetim kurulu, denetleme görevini kulüp tüzüğünde belirtilen usul ve esaslara göre yaparak denetleme sonuçlarını bir raporla yönetim kuruluna ve genel kurula sunar.

Denetim kurulu; kulübün, tüzüğünde gösterilen amaç ve amacın gerçekleştirilmesi için sürdürüleceği belirtilen çalışma konuları doğrultusunda faaliyet gösterip göstermediğini, defter, hesap ve kayıtların mevzuata ve kulüp tüzüğüne uygun olarak tutulup tutulmadığını kulüp tüzüğünde tespit edilen usul ve esaslara göre bir yılı geçmeyen aralıklarla denetler ve denetim sonuçlarını bir rapor halinde yönetim kuruluna ve genel kurula sunar.

Kulüplerde iç denetim esastır. Genel kurul, yönetim kurulu veya denetim kurulu tarafından iç denetim yapılabileceği gibi bağımsız denetim kuruluşlarına da denetim yaptırılabilir. Genel kurul, yönetim kurulu veya bağımsız denetim

kuruluşlarınca denetim yapılmış olması denetim kurulunun yükümlülüğünü ortadan kaldırmaz.

Denetim kurulu üyelerinin talebi üzerine, her türlü bilgi, belge ve kayıtların kulüp yetkilileri tarafından gösterilmesi veya verilmesi, yönetim yerleri ile tesislerine girme isteğinin yerine getirilmesi zorunludur.

d. Yürütme Birimi

Merkez olarak bir ili gösteren spor kulübünün yönetim kurulunun, bu ilde bir yürütme birimi oluşturmak zorunda olduğunu daha önce belirtmiştik⁶⁰. Merkez olarak ilçe veya köy gösteren kulüpler ise tüzüklerinde bu yönde hüküm olması kaydıyla ihtiyari olarak bir yürütme birimi kurabilirler⁶¹.

Genel olarak yürütme birimi, yönetim kurulunun kararlarına göre kulüp hizmet ve faaliyetlerinin yürütülmesini sağlamakla görevlidir. Bu birim, genel sekreter ve bu sekretere bağlı ücretli ve / veya fahri görevlilerden oluşur. Yürütme biriminin sorumlusu genel sekreterdir. Bu birimde görev alacak kişilerde kulüp üyesi olma şartı aranmaz; hizmet konularında bilgi, deneyim ve uzmanlıklarının bulunmasına ve kulübe ayıracak zamanlarının olmasına dikkat edilir⁶².

Yürütme biriminde hizmetlerin gerektirdiği ve kulüp imkanlarının elverdiği oranda aşağıda belirtilen görevliler bulunur:

- a) Genel sekreter.
- b) Sayman.
- c) Doktor, sağlık personeli.
- d) Tesis yöneticisi, malzeme görevlisi.

⁶⁰ Bkz, Bölüm I, B,II, s.

⁶¹ Ertaş – Petek, **age.**, s. 125.

⁶² **Age.**, s. 125.

- e) Spor direktörü.
- f) Genel kaptan.
- g) Kaptan.
- h) Teknik yönetici ve öğretici.
- i) Gençlik koordinatörü.
- j) Gençlik lideri, eğitmen.
- k) Yönetim Kurulunca istihdamı uygun görülen diğer personel.

Yürütme bölümünün görev ve yetkileri ise GSGMY m. 19'da aşağıdaki şekilde belirtilmiştir:

- Genel sekreter; gençlik ve spor mevzuatı uyarınca ve yönetim kurulu kararları çerçevesinde, kulübün amaçladığı hizmet ve faaliyetler ile idari, mali ve teknik bütün hizmetlerin yürütülmesini sağlamakla görevli ve yetkili olup yönetim kuruluna karşı sorumludur. Başkan adına yazışma işlerini yürütür. Yönetim kurulu toplantılarına katılır, kurulun raportörlük ve sekretarya görevlerini yapar.
- Sayman; kulübün hesap, gelir ve gider işlemlerini yürütmekle görevli olup genel sekretere karşı sorumludur.
- Doktor ve sağlık personeli; kulübün yönetim ve yürütme personeli ile faaliyetlere ve yarışmalara katılanların sağlık hizmetlerini yürütmekle görevli olup genel sekretere karşı sorumludur.
- Tesis yöneticisi ve malzeme görevlisi; kulüp tesis ve malzemelerinin kulüp amaçlarına yönelik hizmet ve faaliyetlere hazır bulundurulması, güvenlik, bakım, onarım hizmetlerine ait iş ve işlemleri yürütmekle görevli olup, genel sekretere karşı sorumludur.
- Spor direktörü; spor kulübünün faaliyet göstermeyi üstlendiği bütün dallarda eğitim ve yarışmalarla ilgili faaliyet ve hizmetleri yürütmekle görevli olup, genel sekretere karşı sorumludur.

- Genel kaptan; kulübün taahhüt ettiği spor dallarının her biri için spor direktörü ile genel sekreterin ortak teklifi üzerine yönetim kurulu tarafından görevlendirilir. Genel kaptanı oldukları spor dalında eğitim çalışmalarına, yarışmalara ve benzeri faaliyetlere katılımın ve niteliğin artırılmasına yönelik hizmetleri yürütmekle görevli olup, spor direktörüne karşı sorumludur.

- Kaptan; kaptanı olduğu spor dalı kategorilerinde eğitim çalışmalarına, yarışmalara ve benzeri faaliyetlere katılımın ve niteliğin artırılmasına yönelik hizmetleri yürütmekle görevli olup, faaliyette bulundukları spor dalının genel kaptanına karşı sorumludur.

- Teknik yönetici ve öğretici; kulübün taahhüt ettiği spor dallarında öğreticilik ve eğiticilik hizmetlerini yerine getirmekle, sporcuların fizik ve moral yeteneklerini üst düzeyde tutmak ve geliştirmek için gerekli önlemleri almakla görevli olup, ilgili genel kaptana veya yönetim kurulunun tespit edeceği kişi veya kurula karşı sorumludur.

- Gençlik koordinatörü; gençlik kulübünün faaliyet alanları çerçevesinde planlanan her türlü gençlik çalışmasını yürütmekle görevli olup genel sekretere karşı sorumludur.

- Gençlik lideri ve eğitmen; sorumlu olduğu gençlik faaliyeti türünde çalışmaların sürdürülmesine, katılım ve niteliğin artırılmasına yönelik hizmetleri yürütmekle görevli olup, gençlik koordinatörüne karşı sorumludur.

C. FEDERASYONLAR

Federasyonlar, spor faaliyetlerinde üst kuruluşlar olarak teşkilatlanmış kuruluşlardır. Kendi spor dallarının yurt içinde ve dışında yapılan her türlü spor faaliyetlerinin kurallara uygun yürütülmesini sağlamak, bu alanda faaliyet gösteren

sporcu, antrenör ve hakemlerin yetiştirilmesi için gerektiği tedbirleri almak amacıyla meydana getirilmiş kuruluşlardır⁶³.

Türkiye’de iki şekilde teşkilatlanan federasyonlar bulunmaktadır. Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü bünyesinde teşkilatlanan federasyonlar ve özer (bağımsız) federasyonlar. Ülkemizde yakın zamana kadar tek özerk federasyon Türkiye Futbol Federasyonu iken, bugün özerk federasyonların sayısı hızla artmaktadır.

I. Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü Bünyesindeki Federasyonlar

Bu federasyonlar, Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 18. Maddesi uyarınca kurulurlar ve kuruluş, görev ve yetkileri Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü Spor Federasyonlarının Teşkilatı, Çalışma, Görev, Yetki ve Sorumluluk Yönetmeliğinde (SFTÇGYSY)⁶⁴ düzenlenmiştir⁶⁵.

a. Federasyonların Kuruluşu

Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 18. Maddesine göre amatör ve profesyonel federasyonlar, Merkez Danışma Kurulunun görüşünü almak kaydıyla, Gençlik ve Spor Genel Müdürünün teklifi üzerine, Başbakan tarafından tespit olunmaktadır⁶⁶.

Üst kuruluşlar başlığını taşıyan GSGMY m. 21’e göre ise Kulüpler; kaynak ve güçlerini birleştirmek, yardımlaşmak, ortak kullanabilecekleri mekan, araç ve gereçlere sahip olmak, saha ve tesisler kurmak ve kullanmak, eğitim olanakları sağlamak amacıyla federasyon, federasyonlar da konfederasyon kurabilirler.

İl sınırları içinde spor alanında onbeş, gençlik alanında beş kulübün bir araya gelmesiyle bir federasyon kurulabilir. Bir ilde federasyon kurulamaması halinde

⁶³ Çağlayan, **age.**, s. 80.

⁶⁴ **RG**, 22.11.1993, S. 21766.

⁶⁵ Ertaş – Petek, **age.**, s. 134-135.

⁶⁶ Çağlayan, **age.**, s. 82 vd.

farklı illerden kulüpler bir araya gelerek federasyon kurabilir. Bir kulüp aynı amaçla kurulmuş birden fazla federasyona üye olamaz.

Spor alanında en az on, gençlik alanında üç federasyonun bir araya gelmesiyle konfederasyon kurulabilir.

Federasyon ve konfederasyonların üye sayısının bu Yönetmelikte belirtilen sayının altına düşmesi ve bu durumun üç ay içinde giderilememesi halinde haklarında kendiliğinden sona erme hükümleri uygulanır.

Kulüpler bağlı oldukları federasyonda en az üç üye ile temsil olunurlar. Üye sayısı 100'e kadar olan kulüpler üç üye ile, üye sayısı 100'den fazla olan kulüpler ise daha sonraki her 100 üye için ilave bir temsilci ile temsil olunurlar. Ancak her kulüp için temsilci sayısı yediden fazla olamaz. Federasyonlar da bağlı oldukları konfederasyonun genel kurulunda en az üçer üye ile temsil olunurlar. Temsilci üyeler ilgili kulüplerin ve federasyonların genel kurullarınca seçilirler.

Federasyon ve konfederasyonlar; tüzüklerini, organlara seçilenleri, iletişim bilgilerini ve diğer değişiklikleri otuz gün içinde yerleşim yerlerinin bulunduğu mülki idare amirliğine ve il müdürlükleri aracılığı ile Genel Müdürlüğe bildirmek zorundadırlar.

b. Federasyonların Görevleri

Federasyonlar, düzenleme alanları içerisinde bulunan spor faaliyetleriyle ilgili idari kararlar almakla yetkili ve yükümlüdürler. SFTÇGYSS m. 9'da federasyonların bu görevleri aşağıdaki şekilde sayılmıştır:

- 1) Sporun yurt sathına dengeli bir şekilde yayılıp gelişmesini sağlamak.
- 2) Yurtdışındaki ve Yurtiçindeki sportif gelişmeleri izlemek, karşılıklı ilişki, yarışma, çalışma ve diğer faaliyetleri programlayıp bunların uygulamalarını kontrol etmek.

3) Spor Eğitimi Dairesi ile işbirliği yaparak Antrenörlerin, Monitörlerin kurslarla yetiştirilmesini ve seminerlerle eğitilmesini sağlamak, başarılı olanların belgelerini düzenleyip tescillerini yapmak, bunların çalışmalarını sürekli izlemek.

4) Ülke içinde müsabakalar düzenlemek, ülke içinde düzenlenen tüm müsabakaların devamlılığını sağlamak, hakem, temsilci ve gözlemci atamasını yapmak.

5) Yabancı ülkelerdeki sportif gelişmeleri ve yenilikleri izleyerek bu bilgilerden ülke içinde daha çok kişinin yararlanmasını sağlamak.

6) Spor malzemelerinin standartlarını tesbit ederek, bunların yurtiçinde veya yurtdışında yaptırılmasına veya temin edilmesine çalışmak.

7) Kulüpler veya iller arasında doğabilecek teknik uyuşmazlıkları çözümlmek.

8) Uluslararası Federasyonun izni ile Uluslararası Kurs, Seminer ve Spor Organizasyonların düzenlemek.

9) Uluslararası yarışmalara iştirak edecek olan takımları seçmek seçilen takımları yarışmalara hazırlamak.

10) Spor dallarının gelişimi için gerekli planlamayı yaparak alınacak tedbirleri Genel Müdüre sunmak.

11) Yarışmaların düzenlenmesi için gerekli olan Hakem, Antrenör, Müsabaka Yönetmelik Taslaklarını hazırlamak ve Merkez Danışma Kurulu'na sunmak.

12) Seçkin ve gelecek vaat eden başarılı sporcuların takip kartlarını tutarak bu sporcuların yetişmesi için gerekli tedbirleri almak.

13) Her kademedeki sporcular için eğitim ve hazırlık kampları açmak.

14) Spor dalları ile ilgili arşiv ve istatistiki çalışmalar yapmak; eğitici film. slayt ve broşür hazırlamak, bu konuda Spor Eğitimi Dairesi, Basın ve Televizyon kuruluşlarıyla işbirliği yapmak.

15) Sporda berili bir sistemin uygulanması için yapılacak işlemleri belirlemek ve uygulamasını sağlamak.

16) Federasyona verilen bütçenin en iyi şekilde harcanmasını sağlamak.

17) Spor disiplinine aykırı davranışlarda bulunan sporcu, hakem antrenör ve yöneticileri ile spor kuruluşlarını Ceza Kurullarına sevk etmek.

18) Milli Takım Sporcu ve yöneticilerinin sigorta işlemlerinin yapılmasını sağlamak.

19) İl Spor temsilcilerinin kendi aralarında ve federasyonla koordineli bir şekilde çalışmalarını sağlamaktır.

c. Federasyonların Organları

Her federasyonun başında bir federasyon başkanı, asbaşkan ve genel sekreter bulunmakta, bunun dışında Yönetim Kurulu, Yürütme Organı ve Danışma Organları adı verilen diğer bazı kurullar bulunmaktadır.

1. Yönetim Kurulu

Federasyonlarda karar organı yönetim kuruludur. Yönetim Kurulu Başkan, Asbaşkan, Genel Sekreter ve üyelere oluşur⁶⁷. Federasyon Başkanı yönetim kurulunun başkanıdır. Başkanın bulunmadığı toplantılarda As Başkan vekalet eder. Birden fazla As Başkan varsa, Başkan, hangi As Başkanın vekalet edeceğini belirler.

Federasyon bünyesindeki her spor dalı için bir As Başkan atanabilir. Genel Sekreter 657 sayılı Kanun uyarınca atanır. Ancak atanacak kişide ilgili branşta çalışma yapmış veya eğitim görmüş olması şartı aranır.

Yönetim kurulu bünyesinde bir spor dalı olan Federasyonlarda Başkan ve Genel Sekreter ve As Başkanlar hariç en çok 11, daha fazla dalı olanlarda en çok 15 üye atanabilir.

⁶⁷ Çağlayan, **age.**, s. 85.

Yönetim Kurulu üyesi seçilebilmek için aşağıdaki şartların varlığı aranır:

- T.C. Vatandaşı olmak.
- En az lise mezunu olmak.
- 23 yaşını bitirmiş olmak.
- Kamu haklarından mahrum bulunmamak veya affedilmiş olsalar dahi yüz kızartıcı bir suçtan mahkum olmamak.
- Genel Müdürlük Ceza Kurulu'na altı aydan fazla ceza ile cezalandırılmamış olmak, Olimpiyat Şampiyonu, Dünya Şampiyonu, Avrupa Şampiyonu ve 2 defa Akdeniz Oyunları Şampiyonu ve 5 defa Balkan Şampiyonu olan sporcularla Güreş, Atletizm, Yüzme ve Su Topu, Hentbol, Voleybol, Basketbol branşlarında toplam 40 defa milli olanlar ile diğer branşlarda 25 defa milli olmuş sporcularda tahsil şartı aranmaz.

Yönetim Kurulunun görevleri ise SFTÇGYSY m. 13'de belirtilmiştir.

1. Federasyonun master ve 4 yıllık planı ile yıllık faaliyet programı ve bütçe taslağını hazırlamak.
2. Spor dalları ile ilgili olarak yurtiçi ve yurtdışındaki gelişmeleri izlemek ve bunların uygulanmasını sağlamak.
3. Spor müsabakalarının uluslar arası kurallara uygun olarak düzenlenmesini sağlamak.
4. Kulüplerarası müsabakalarla ilgili doğan teknik uyuşmazlıkları çözümlmek.
5. Ülkemizi dışarıda temsil edecek sporcu, teknik eleman ve idarecileri seçmek.
6. Uluslararası spor federasyonlarının toplantı, seminer ve kongrelerinde ülkemizi temsil edecek kişileri belirlemek.

7. Spor dallarının gelişmesi için gerekli planlamayı yapmak, bu konuda alınacak tedbirleri tesbit ederek Makam'a sunmak.

8. Yarışmaların düzenlenmesi için gerekli olan hakem, antrenör ve müsabaka yönetmelikleri ile ilgili önerilerde bulunmak.

9. Başarılı sporcuları tesbit ederek bu sporcuların yetiştirilmesi için gerekli tedbirleri almak.

10. Federasyona alınacak sözleşmeli spor uzmanı ve antrenörleri tesbit ve teklif etmek.

11. Federasyona verilen bütçenin en iyi şekilde harcanmasını sağlamak.

12. Milli Olimpiyat Komitesi'ne konsey Üyesi olarak Yönetim kurulu içinden bir üyeyi seçmek ve Türkiye Milli Olimpiyat Komitesine bildirmek.

13. Teknik Kurulun kararları doğrultusunda milli takım antrenörlerini tesbit etmek.

14. Kurulların görevlerini yerine getirip getirmediğini izlemek, meydana gelen aksaklıkları gidermek.

15. Her faaliyet sonrası verilen raporu incelemek ve önerileri ile birlikte Makam'a sunmak.

16. Diğer kurullardan istenen görüşleri değerlendirmek.

17. Kanun, Tüzük, Yönetmelik ve Genelgelerle federasyona verilen diğer görevleri yapmak.

Federasyon Yönetim Kurulu, Federasyon Başkanının çağrısı üzerine yılda en az 4 defa toplanır. Toplantı gündemi yazılı olarak en az 5 gün önceden genel sekreter tarafından üyelere duyurulur.

Toplantıya başlanması için üyelerin yarısından bir fazlasının bulunması şarttır. Kararlar oy çokluğu ile alınır. Oyların eşitliği halinde Başkanın oyu 2 oy sayılır. Federasyon Başkanı ve Yönetim Kurulu üyeleri bir spor kulübünde başkan,

yönetim kurulu, denetleme kurulu ve diğer kurul üyelikleri ile antrenör veya sporcu gibi görevlerde bulunmaları halinde, kulübü ve/veya sporcusu ile ilgili toplantılara iştirak edemez ve oy kullanamazlar (SFTÇGYSS m. 14).

2. Federasyon Başkanı

Yürütme Organının başında yönetim kurulunun da başında olan federasyon başkanı bulunmaktadır. Federasyon başkanının seçiminde uyulacak esaslar Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü Federasyon Başkanları Seçim Yönetmeliğinde düzenlenmiştir (FBSY).

FBSY m. 5'e göre federasyon başkanlığına aday olabilmek için:

- T.C. Vatandaşı olmak.
- En az lise veya dengi okul mezunu olmak.
- İdari tahkikat sonucu federasyon başkanlığı görevine son verilmemiş olmak.
- Sportif Değerlendirme Kurulunca düzenlenecek rapor sonucu görevine son verilmemiş olmak.
- Vergi ve sigorta borcu nedeniyle takibata uğramamış olmak.
- Bir defada altı aydan fazla veya toplam bir yıl hak mahrumiyeti cezası ile cezalandırılmamış olmak.
- 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 53 üncü maddesinde belirtilen süreler geçmiş olsa bile; kasten işlenen bir suçtan dolayı bir yıl veya daha fazla süreyle hapis cezasına ya da affa uğramış olsa bile devletin güvenliğine karşı suçlar, Anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, milli savunmaya karşı suçlar, devlet sırlarına karşı suçlar ve casusluk, zimmet, irtikap, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, hileli iflas,

ihaleye fesat karıştırma, edinim ifasına fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama veya kaçakçılık suçlarından mahkum olmamak.

Federasyon başkanının görevleri ise şunlardır:

- Yurtiçinde ve dışında kendi spor dalını temsil etmek, gerektiğinde bu yetkisini As Başkan veya Genel Sekretere devretmek.
- Başkan olarak kurulların düzenli ve koordineli çalışmasını sağlamak.
- İdari ve mali konularda tahakkuk memurluğu yetki ve sorumluluğunu taşımak, gerektiğinde bu yetki ve sorumluluğunu sadece Genel Sekretere devretmek.
- Uygulamada karşılaşılan sorunların çözümünü sağlamak (SFTÇGYSSY m.10).

3. Asbaşkan

Yönetim kurulunun da üyesi olan asbaşkan, başkanın bulunmadığı zamanlarda yönetim kuruluna başkanlık eder. Federasyon bünyesindeki her spor dalı için bir asbaşkan atanabilir. Asbaşkan, Federasyon başkanının kendisine vereceği ileri yapmakla yükümlüdür⁶⁸.

4. Genel Sekreter

Yönetim kurulunun bir üyesi olan genel sekreter, 657 sayılı kanuna göre atanır. Bu göreve atanacak kişinin ilgili spor dalında eğitim görmüş veya çalışmış olması şartı aranır. Genel Sekreterin görevleri şu şekilde belirlenmiştir ((SFTÇGYSSY m. 12)

- Kanun, tüzük, yönetmelik hükümlerini uygulamak, Federasyon Yönetim Kurulunun kararlarının yürütülmesini sağlamak.

⁶⁸ Çağlayan, **age.**, s. 91.

- Yetki verilmesi halinde Başkan adına Federasyonu temsil etmek.
- Federasyon Yönetim Kurulu Gündemini hazırlamak.
- Federasyonca belirlenen müsabaka, fikstür ve statülerini mevzuat uyarınca hazırlamak ve ilgililere duyurulmasını sağlamak.
- Uluslararası resmi, temsili veya özel yarışmaların tertiplenmesi ile ilgili işlemleri yapmak.
- Ulusal ve Uluslararası müsabakalarda her türlü güvenlik ve sağlık tedbirlerini almak, organizasyonun uluslar arası koşullar içerisinde yapılmasını sağlamak.
- Federasyonda görevli personelin özlük haklarına ilişkin işlemleri ilgili mevzuat uyarınca yürütmek.
- Yıllık faaliyet programlarında yer alan organizasyonların, ödenekleri çerçevesinde yapılacak harcamalarını takip ve kontrol etmek.
- Başkanca yetki verilmesi halinde; tahakkuk memuru sıfatıyla tediye, sarf evrakını ve yazıları imzalamak.
- Federasyonla ilgili iç ve dış yayınları takip ederek bu bilgileri spor kulüplerine, hakemlere, antrenörlere ve ilgili kişi ve kuruluşlara aktarmak.
- Yönetim Kurulu toplantılarına katılmak, oy kullanmak.
- Sporcu, Kulüp, antrenör, hakem sayıları ve harcamalarla ilgili olarak kendi spor dallarına ait istatistikleri derlemek.
- Federasyon Başkanının vereceği diğer görevleri yapmak.

5. Danışma Organları

Federasyonlar nezdinde ayrıca danışma organı niteliğinde değişik kurullarda oluşturulabilir. Bu kurullar:

1. Federasyon Danışma Kurulu
2. Teknik Kurul
3. Eğitim Kurulu
4. Sağlık Kurulu,
5. Hukuk Kurulu
6. Merkez Hakem Kurulu
7. Diğer Kurullardır

D. GENÇLER BİRLİĞİ

Konya'nın ilk kulübü olarak karşımıza 1922'de kurulan Gençlerbirliği takımı çıkmaktadır. İlk başkanı Münir Bey olan klüp İdman Cemiyetleri ittifakınca resmen tescil edildi⁶⁹. Gençlerbirliği başlangıçta atletizm, futbol ve güreş dallarında etkinlikte bulunmuştur. Amatör olarak bir çok başarılar elde ettikten sonra 1965 yılında dönemin Futbol Federasyonu Başkanı Orhan Şeref Apak'ın teşvikleriyle profesyonelliği kabul edip ismini KONYASPOR olarak değiştirip 2. Lige giren Gençlerbirliği, 1936-1937 ve 1964-1965 sezonu arasında 18 defa Konya şampiyonu oldu⁷⁰.

Beşiktaş'tan esinlenerek takımın renklerinin siyah-beyaz olmasına karar verildi. Siyah-beyaz renkli bu takımın bir de simgesi olmalıydı. Yine Beşiktaş'tan esinlendiler ve Konya Gençlerbirliği'nin amblemi hırçın bakışlı, kara bir kartal oluverdi. Konya Gençlerbirliği yaklaşık bir yıl, lise takımlarıyla maçlar yaparak futboldaki varlığını sürdürdü. Ancak 1923 yılının Temmuz ayında onların karşısına çok ciddi bir rakip olarak İdmanyurdu Kulübü çıktı⁷¹. Gençlerbirliği 1938-1939 ile 1948-1949 yılları arasında tam 11 sezon şampiyon olarak rekor sahibi olmuştur.

1935'te Tayyare Kupası ve Zafer Şildi'ni kazanan Gençlerbirliğinin ilk futbolcuları arasında Nuri Yenal, Daci Selahattin, Kazım Özbay, Refik, Cevdet, Mehmet, Veysel, Ethem, Hicazi, Nizamettin, Mustafa, Hilmi, Ekrem, Ressam Suavi, Şekip, Şükrü Erkuş, Arif, Zeki, Sadık, Hasan, Nevzat ve Ahmet gibi isimler vardır⁷².

Konya'daki ilk kulüpler 1939 yılına kadar etkinliklerini sürdürmüşlerdir. II. Dünya Savaşı nedeni ile Ankara'dan gelen bir emirle bu üç kulübün ayrı ayrı sürdürdüğü etkinlikler iptâl edilmiş ve faaliyetlerine Bölge Karması olarak devamı

⁶⁹ <http://www.konya-gsim.gov.tr/document/tarihce.htm> (10.02.2010).

⁷⁰ Haşim Karpuz – Osman Eravşar, **KONYA KİTABI XI**, Konya Ticaret Odası Yay, Konya 2008, s.263.

⁷¹ <http://www.konyaspor.org.tr/2009/sayfa.asp?Sayfa=Tarih%C3%A7e&ID=2> (10.02.2010).

⁷² Karpuz - Eravşar, **age.**, s.263.

istenmiştir. 1943 yılında gelen ikinci bir emirle etkinlikleri tekrar serbest bırakılmıştır⁷³.

Gençlerbirliği Spor Klubü'nün çalışmamızı gerektiren 1938 – 1950 arasındaki ilk kongresi, 16 İkinci Kanun (Ocak) 1938 günü yapılmıştır. Kongrede bir senelik faaliyet raporu okunarak, mali durum hakkında görüşülmüş ve yeni gelir kaynaklarının bulunması kararlaştırılmıştır. Yapılan seçimde Hami Reisliğe Vali ve Parti Başkanı Cemal Bardakçı seçilirken, Genel Başkanlığa ise Halis Ulusan seçilmiştir.

Yönetim Kurulu ise şu şekilde oluşmuştur:

Suavi Tenolcay, Kazım Özbay, Fahri Onursal, Nuri Yenil, Ethem Ketenci, Fehmi Alpsakarya, Nazım Ermeral, Atıf Yardımcı. Yedek üyeler ise Fehmi Ekmekçi ve Ahmet Kuru olarak belirlenmiştir⁷⁴.

E. İDMAN YURDU

Cumhuriyetin ilanından önce 3 Temmuz 1923'te Ziraat Bankası memuru Celal Bey (Vaner) başkanlığında yeşil-beyaz renkler ile İdman Yurdu kulübü kurulmuştur. Diğer kurucular arasında sarraf Necati Silay, kardeşi Sırrı Silay, CHP müfettişi İsmail Hakkı Bey'in oğulları Seyfi ve Selahattin Muşkara, Nazım Buzcu, Celal Ulusan, gazeteci Ziya Çalık, Mübarek Emin ve Şimendifer (DDY) memuru Muhlis Bey yer aldı⁷⁵.

Kulübün ilk başkanı aynı zamanda İdman Cemiyetleri İttifakı temsilcisi olan Celal Vaner'dir. Kulübün kuruluşunun ardından Gençlerbirliği ile aralarından bir rekabet baş göstermiştir.

⁷³ <http://www.konya-gsim.gov.tr/document/tarihce.htm> (10.02.2010).

⁷⁴ **Ekekon**, 18 İkinci Kanun 1938, Y.3, S. 534 – 118, s. 2.

⁷⁵ Karpuz – Eravşar, **age.**, s.263.

1940'lı yıllardan itibaren yapılan lig maçlarında 9 şampiyonluk kazanan takım, 1932 yılında Finalde İstanbulspor'a 2-1 yenildiği için Türkiye ikincisi olmuştur⁷⁶.

İdman Yurdu, 1966-67 sezonunda son defa şampiyon olduktan sonra 1967-68 sezonunda üçüncü lige girdi ve 1981'de Konyaspor'a iltihak etmiştir⁷⁷.

Bu kulübün ilk futbolcuları arasında Nafia (Bayındırlık) Müdürü Karga Halim, Necati Kaşıkçı, Talat, Kadıların Cemal Sürmeli, Şemsi, Mahmut, Çingen Adnan, Hasan Güngör, Selahattin, Nuri, Hayri, Arap Salah, Cemal, Said, Rıfkı, Mustafa Asım ve Ankara Gençlerbirliğine geçen kaleci Rahim sayılabilir⁷⁸.

Sporcular arasında birlik ve arkadaşlığı tesis etmek gayesiyle İdmanyurdu tarafından Bölge Yurdu Salonunda diğer iki klübe 11 Mayıs 1940 tarihinde bir davet vermiştir. Muhtelif spor hareketleri (Toplu Jimnastik, Boks ve Güreş) ile gösterilerin yapıldığı davete milli oyuncular da katılmıştır⁷⁹.

28.05.1940 Salı akşamı İdmanyurdu klüp binasında gerçekleştirilen idare heyeti toplantısında görev dağılımı yapılmış ve şube kaptanları yeniden belirlenmiştir:

Atıcılık	: Hekimgil
Atletizm	: Nejat Cansızoglu
Bisiklet	: Ahmet Çelikkögen
Futbol	: Nuri Küçükköylü
Futbol 2. Takımı	: Osman Sevinç

⁷⁶ Karpuz - Eravşar, **age.**, s.263.

⁷⁷ Karpuz – Eravşar, **age.**, s.263.

⁷⁸ Karpuz – Eravşar, **age.**, s.264.

⁷⁹ **Ekekon**, 11 Mayıs 1940, Y.6, S. 1358, s. 2.

Motor Kolu : Naci Orhan

Güreş : Osman Çay

Boks : Abdullah Münir

Voleybol, Basketbol, Hentbol, Tenis: Ali Yener⁸⁰.

İdman Yurdu Spor Klübü'nün 1949 yılı olağan Kongresi Yurt Konağı'nda yapılmıştır ve kongreyi başkan vekili Hüseyin Farimez açmıştır. Yapılan seçimde yeni yönetim kurulu şu şekilde belirlenmiştir :

Başkan : Hasan Güngör

Sayman : Nuri Yılmazgil

İdare Amiri: Fahrettin Akyol

Spor Amiri : Hüseyin Farimez

Genel Sekreter : Rıfkı Mendi

Yurt Müdafaa Amiri : İsfendiyar Atamaç

Yurt Doktoru : Dr. Ragıp Tok seçilmiştir⁸¹.

F. SELÇUK SPOR

1925'te Mavi-Lacivert formalı, sol göğsünde Demir Spor gibi Lokomotif Tekerleri bulunan Şimendifergücü kuruldu, ancak tescil ettirilmediği için 1927'de kapandı. 1929'da ise Sanayi Mektebi'nin takımı “Sanatkarlargücü” nün ismi “Konyaspor Klübü” ne çevrilerek İdman Cemiyetleri İttifakı'na tescil ettirilmiştir.

⁸⁰ **Ekekon**, 31 Mayıs 1940, Y.6, S. 1375, s. 2.

⁸¹ **Yeni Konya**, 22 Ağustos 1949, Y.1, S.80, s.2.

Kurucuları arasında Gazi Okulu öğretmenlerinden Osman Fatih Kurşun, yine Gazi Okulu öğretmenlerinden Enver Bey, Yeni Ses Gazetesi sahibi Tacettin Cavit Özsoy, Veteriner Münir Oskay, Yeni Ses Gazetesi Neşriyat müdürü Nuri Özkara ve gazeteci Arif Evren gibi isimler vardır ⁸². 1929 yılında bu kulüp ismini bu sefer de Konyaspor'dan Selçukspor'a değiştirmiştir. Gazi İlk Okulu öğretmenlerinden Osman Fatih KURŞUN'un başkanlığında, aynı okul öğretmenlerinden Enver bey, Kunduracı Altın Çizme Vehbi, İtfaiye Müdürü Ahmet TOSUN ve Sanat Okulundan Celâl beylerin kurduğu Selçukspor Kulübü o tarihlerde resmen tescil ettiriliyor. Selçukspor'un ilk futbolcuları ise; Enver, Cevdet, Tuğrul, Mercan, Halil, Nebi, Hamdi, Fuat, Nihat, Zeki, Reşat, İhsan, Muammer, Nuri, Selim ve Recai idi.

İlk futbolcuları arasında Enver, Cevdet, Halil, Nebi, Recai, Fincani, Fuat, Reşat gibi isimler vardır ⁸³.

Bu kulüp, kurulduğundan itibaren hiç lig şampiyonu olamamıştır. Sadece 1949'da Vali Kupasını kazanabilmiştir.

Kazım Özbay, Solak Süleyman, Tat İzzet (Kanarya), Hasan ve Hamdi Yorulmaz, Püllüm Nuri (Yüksel), Nedim Tuncel, Kaleci Pirlo Muzaffer, A.Osman Renklibay, Şefik Tarhan ve daha bir çok şöhretli futbolcu yetişmiştir bu kulüpten ⁸⁴.

Vali İzzet Bey döneminde Devlet Hastanesi, Hâkimiyet-i Milliye, Gazi Mustafa Kemal, İzzet Paşa ilk mekteplerinin kontrol mühendisi olan Alman Herr Zinger, kurulduğu yıl Selçukspor'u çalıştırmıştır. Zinger Konya'ya gelen ve takım çalıştıran ilk antrenördür aynı zamanda ⁸⁵.

⁸² Karpuz – Eravşar, **age.**, s.264.

⁸³ Karpuz – Eravşar, **age.**, s.264.

⁸⁴ Karpuz – Eravşar, **age.**, s.264.

⁸⁵ Karpuz – Eravşar, **age.**, s.264.

Selçukspor Klübü 22 Temmuz 1932 tarihinde Konya İli eski tahrirat katiplerinden Necdet, öğretmen Osman Fatih, Baytar Ali Münim, telgraf muhabere memurlarından Kemal Kaynak tarafından kurulmuştur⁸⁶.

Selçukpor, işlerinin çokluğu nedeniyle Tacettin Cavit'in yerine Kemal Kaynak'ı başkanlığa getirmiş ve beraberinde yeni idare heyetini belirlemiştir. Asbaşkanlık ve Muhasipliğe Basri Gökkaya seçilirken üyeliklere de Aytar, A. Kocabıyık, Hüsamettin ve Sıtkı Süeli seçilmiştir⁸⁷.

Ancak Selçukspor Temmuz 1938'de yapılan genel kurulda Kemal Kaynak'ı tekrar başkanlığa getirirken idare kurulu da şı şekilde belirlenmiştir:

Kemal Kaynak	:	Başkan
Yavuz Memduh	:	İkinci Başkan
Afif Evren	:	Umumi Katip
Alişan Dursun	:	Umumi Kaptan
Hamdi Konulmaz	:	İdare Memuru
Hüsamettin Özkaynak:	Üye	⁸⁸

8 Ekim 1938'de Selçukspor idare heyetinden yeniden değişikliğe gidilerek Vali Yardımcısı Ali Rıza Tarhan Klüp Fahri Riyasetine, Münim Ozkay ise Başkanlığa getirilmiştir. Mesul Murahhas Üyeliğe Vehbi Altınçizme, Umum Katipliğe Kemal Kaynak, Muhasipliğe Kazım Koç, Umumi Kaptanlığa Sami Uçan ve Üyeliğe Hasan seçilmiştir⁸⁹.

⁸⁶ **Ekekon**, 22 Temmuz 1938, Y.4, S. 535 – 275, s. 2.

⁸⁷ **Ekekon**, 16 Haziran 1938, Y.4, S. 534 – 243, s. 2.

⁸⁸ **Ekekon**, 8 Temmuz 1938, Y.4, S. 534 – 263, s. 2.

⁸⁹ **Ekekon**, 8 Birinci Teşrin 1938, Y.4, S. 534 – 342, s. 3.

22 Temmuz 1938 tarihinde ise Selçukspor kulübü kuruluşunun yedinci yıldönümünü büyük bir eğlence tertipleyerek kutlamıştır.

Selçukspor Kulübü, diğer kulüplerin de yaptığı gibi Bölge salonunda, İdmanyurdu ve Gençlerbirliği kulüplerinden sporcu arkadaşlarına muhtelif spor gösterileri ile birlikte bir çay ziyafeti vermiştir. Birlik mefhumunu ve kardeşliği canlandıran bu toplantılar Konya spor hayatına oldukça kazanç sağlamıştır⁹⁰.

1945 yılı Selçuk Spor Gençlik Kulübü' nün genel kongresi 13 Şubat 1945 günü Halkevi' nde yapılmıştır. Kongre başkanlığına Süleyman Bölükoğlu seçilmiştir. Yapılan seçimde yeni yönetim kurulu şu şekilde oluşturulmuştur:

Başkan: Zeki Boran

Genel Katip: Şevket Bender

Sayışçı: Ahmet İskender

Spor Amiri: Hasan Yorulmaz

Yönetim Amiri: Hamdi Yorulmaz

Üye: Süleyman Bölükoğlu, Ahmet Tosun

Doktor: Ali Çomut

Yedek Üye: A. Büyükköşucu, A. Küçüktaşkın, Lütfü Göksu

Klubün Fahri Başkanlığına Halkevi Başkanı M. Şakir Altan seçilmiştir⁹¹.

1946 yılı Selçuk Spor Gençlik Kulübü yıllık kongresi Beden Terbiyesi Bölge Başkanlığı'nda yapılmış ve büyük çoğunlukla başkanlığa Zeki Boran, Umumi

⁹⁰ **Ekekon**, 11 Haziran 1940, Y.6, S. 1384, s. 2.

⁹¹ **Ekekon**, 15 Şubat 1945, Y.10, S. 2319, s. 2.

Katıplığe Sabit şenyüz, Umumi Muhasıplığe Nıyazı Kúçúkköylü, Spor Amirliğine de Ahmet Tosun seçilmiřlerdir⁹².

G. STADSPOR

II. Dünya Savaşı nedeniyle 1941’de Valiliklere gönderilen tamimle kulüplerin faaliyetleri durdurulmuştur. 1943’te tekrar faaliyetlerine başlayan kulüpler arasında 1947’de Stadspor kurulmuştur. Avukat Suat Yeşilyurt (Abanazır), Ferit İncula, Mevlüt Ecir, Pehlivan Faruk Bakıcı(Nazıroğlu), Osman Alakuşlar, Tüccar Samet Kuzucu, Yusuf Hasaklı ve Ziya Çağatay gibi kurucu isimler tarafından bu kulüp kurulmuřtur⁹³. Yönetim Kurulu Başkanı Avukat Suat Yeşilyurt’tur. Sarı-Kırmızı renkleriyle 1960-1961’de iki defa Konya şampiyonluğunu kazanmıştır.

1946 yılında Konya’da yeni faaliyete geçen Stad Gençlik Klübü ilk kongresini Beden Terbiyesi Bölge Müdürlüğü binasında yaparak idare heyetini belirlemiştir. Bu toplantıda klüp başkanlığına Suat Yeşilyurt getirilirken idare heyeti üyeliklerine de Hayri Özkök, Erdal Erden, Faruk Bakıcı, Osman Alakuşlar, Ali Öksüz, Tevfik Maverdiler ve Hakkı Alasun seçilmiřlerdir⁹⁴.

⁹² **Ekekon**, 25 Ekim 1946, Y.12, S. 2581, s.3.

⁹³ Karpuz – Eravşar, **age.**, s.265.

⁹⁴ **Ekekon**, 23 Aralık 1946, Y.12, S. 2603, s. 2.

H. EREĞLİ SÜMERSPOR

Ereğli’de ilk kulüp olarak Sümerbank dokuma fabrikası bünyesinde 1933’te açılan Sümerspor’dur. Mavi – Beyazlı takımın ilk başkanı Ticaret Müdürü Feyyaz İdil idi⁹⁵.

1937’de resmen tescil edilmiş ve Konya Şampiyonluğunu 1948-49 sezonunda bir kez kazanabilmiştir. Şampiyon olduğu sene Türkiye birinciliğine davet edilmeyen Ereğli Sümerspor güzel ve düzgün bir sahanın olmayışı, maçların fabrika sahasında oynanması etkili olmuştur.

A.Galip Uğurel, Samet Demirok, Halis Ünal, Radyokafa Sadık, Kaleci Talat Öncel, PTT’li Altan Sayın, Santrafor Burhan, Mehmet Köşeler, Harun Doğan, Hacıbici Abdullah, Salim Akkūlah, İstanbulspor’lu Sefer, Bandırmalı Figar Şükrü (Aldağ), Kasımpaşa’dan Firuzan Özaykoç, Said ve Cemal gibi kaliteli futbolcular bu takımda forma giymişlerdir⁹⁶.

1938-50 yılları arasında Konya’da maçları yöneten ilk hakemler arasında Süreyya Bey (Ege), Yüzbaşı Abdullah Bey, Şevket Bey, Eczacı Celal Bey (Zadi), Mülazim Sırrı Beyler sayılabilir⁹⁷. Bu hakemler herhangi bir kurs ya da eğitime gereksinim görülmeden seçilmiştir. Seçim daha çok tanınmış futbolcular ve subaylar arasından yapılmıştır.

1940’lı yıllardan itibaren ise Astsubay Ortaokulu Beden Eğitimi Öğretmeni Sefer Bey, Zeki Boran, İş Bankası’nda memur Sabit Cinol, Ferit İncula, Kazım Özbay, Hasan Yorulmaz gibi isimler hakemlik yapmıştır⁹⁸.

Futbol İl Temsilciliğini ise ilk olarak Ziraat Bankası memuru Celal Bey (Vaner) yapmış ve 30’lu yıllara kadar Konya futboluna yön veren isim olmuştur.

⁹⁵ Karpuz – Eravşar, **age.**, s.267.

⁹⁶ Karpuz – Eravşar, **age.**, s.268.

⁹⁷ Karpuz – Eravşar, **age.**, s.270.

⁹⁸ Karpuz – Eravşar, **age.**, s.270.

Daha sonraki dönemlerde ise Lise Beden Eğitimi Öğretmeni Sefer Bey, Nuri Yenal, Mehmet Ortaer, Şeker Fabrikası Personel Şefi, Kemal Alper, TMO Bölge Müdürlüğü müfettişi Ali Bildik, Gençlerbirliği'nin eski futbolcusu Şahabettin Şengöz, Ali Pekatılır, Mustafa Sırrı Demirel gibi kişiler görev almıştır. Futbol il temsilcisi görevlisi eski ismi ile ajanı halen Hacı İbrahim Samur'dur ⁹⁹.

Konya'da futbol, önceleri Alaaddin Tepesi'nde caminin kiblesinde günümüzde çaybahçesi olan ve 80 yıl önce “Bayram Yeri” denilen düzlükte oynanmaktaydı.

Kulüplerin kurulması ve düzenli lig maçların yapılmaya başlanması ile düzgün bir sahaya duyulan ihtiyaç artmıştır. Dönemin valisi İzzet Bey'in de desteği ile İdman Cemiyetleri İttifakı Temsilcisi Celal Bey (Vaner)'in araya girmesi ile bugünkü İmam Hatip Lisesi'nin bulunduğu geniş alan saha olarak tahsis edildi.

1942'de ise Çoban Mehmet ile Yunanlı Kara Dimo'nun güreş karşılaşması sırasında izdihamdan dolayı bu sahadaki tahta tribünler çökmüştü.¹⁰⁰ Zamanla elverişsiz hale gelen bu sahada 1951'e kadar maçlar devam etmiştir (bu saha, Celal Vaner'in devreye girmesi ile İdman Yurdu'na tapulandığı için İdman Yurdu sahası olarak da bilinmekteydi). İdman Yurdu, sahayı İmam Hatip Lisesi yapılması için satınca, maçlara halen Astsubay orduevi olan yerdeki Astsubay orta okulu sahasında devam edilmiştir.

Konya Kulüplerinde yer alan ve daha sonra şöhretli ve milli olan sporcuların bazıları ise şunlardır¹⁰¹;

Şevket Yorulmaz → Ankara Jandarmagücü'nde askerliğini yaparken Beşiktaş'a gitti. A ve B milli takımlarında da görev aldı.

Bilge Tarhan → Gençlerbirliği'nde oynarken genç milli oldu. İstanbulspor'da da görev aldı.

⁹⁹ Karpuz – Eravşar, **age.**, s.270.

¹⁰⁰ Karpuz – Eravşar, **age.**, s.265.

¹⁰¹ Karpuz – Eravşar , **age.**, s.267.

Ali Osman Renklibay → Selçukspor'da yetişmiştir. İdman Yurdu, Şekerspor, Ceyhanspor, Adanaspor ve Ankaragücü'nde oynamıştır. Gol kralı olmuştur. Amatör ve A milli takımlarda oynamıştır.

Mehmet Aktan → Ankaragücü ve A milli takımda görev almıştır.

Mehmet Oktut → Konyaspor ve Ankaragücü'nde oynamıştır. Genç ve amatör milli olmuştur.

Çağlayan Derebaşı → İdman Yurdu ve Göztepe'de oynamıştır. A milli takımda görev almıştır.

Ali Büyükbayram (Konyaspor) → Genç milli takımda görev aldı.

Halis Savaş (İdman Yurdu) → Genç milli takımda görev aldı.

Kemal Güven (Konyaspor) → Genç milli takımda görev aldı.

Bu kulüpler sadece futbol ile değil atletizm, güreş, atıcılık, voleybolda da aktif olarak görülmektedirler. Ancak açıkça ifade etmeliyiz ki günümüzde de geçmiş dönemde futbolun yeri, taraftarı, sevgisi basında ve halkta farklı olmuştur. Futbolun yerine ve önüne diğer spor dallarından hiçbirisi geçememiştir.

II. BÖLÜM

1938-1950 YILLARI ARASINDA

KONYA'DA FAALİYETTE BULUNULAN SPOR BRANŞLARI

A. GENEL OLARAK

Bu çalışmanın kapsadığı dönemde Konya'da, sporu teşvik etmek, sporun hemen her dalının yerleşmesini sağlamak¹⁰² ve sporu özellikle gençlere ve her yaştan insana sevdirmek amacıyla uğraş verilmiştir¹⁰³. İl yönetimi bu hususa ve bunu sevdirmeye özellikle önem vermiştir¹⁰⁴.

Sporu geliştirmek için Türk Spor Kurumu Bölge Heyeti toplantısı 1938 yılında gerçekleştirilmiş ve müsamerelerden elde edilen gelirlerin; damga ve benzeri bazı vergilerden istihlak, belediye ve diğer vergilerden muaf tutulması, bulunduğu merkezin vesikasını taşıyan ve en az beş kişilik grup halindeki hareketlerde veya müsabakaya katılmak için seyahatlerde kullanılan araçlardan üçte bir ücret alınması,

¹⁰² Atatürk sporun amacını şu şekilde belirtir: '...Türk çocuklarının spor hayatını yükseltmeyi düşünürken sadece gösteriş için herhangi bir yarışmada kazanmak emeliyle bir spor çizmezler. Esas olan, bütün her yaştaki Türkler için beden terbiyesi sağlamaktır...' Fehmi İşcan, **Türklerde Spor**, Ankara, 1981, s. 99.

¹⁰³ Dönemin spor politikaları hakkında genel bir fikir edinebilmek için, 17 Aralık 1936 günü Ankara 19 Mayıs stadyumunun açılış töreninde bir konuşma yapan dönemin Başbakanı İsmet İnönü'nün sözleri önemlidir: '*...Ankaralılar, bize bu güzel eseri Ankara Valisi Tandoğan verdi. Huzurunuzda kendisine teşekkür ederim. Türkiye'yi İdare edenler, stadyumu en kıymetli mektep gibi her yerde kurmaya çalışacaklardır. Türkiye'nin istikbalini idare edecek olan genç nesiller açık havada, açık meydanlarda yetişecektir. Bu toplantıda hepimizin bayramını kutlarım. Sizinle beraber bütün Türkiye'nin bayramını kutlayalım. Bütün Türkiye ile beraber, başımız ve canımız olan Atatürk'e sevgi ve saygılarımızı sunalım, bayramını kutlayalım...*' Cem Atabeyoğlu, **Atatürk ve Spor**, İstanbul, 1982, s. 99.

¹⁰⁴ CHP Parti müfettişi Aydın Salyam Adnan, Antalya ve Konya illerini teftişinin ardından yazdığı raporunda özetle Konya nüfusuna ve okumakta olan gençlerin çokluğuna rağmen spor faaliyetlerinin az olduğunu, bu durumda parti il yönetiminin gerekli sevk ve idareyi gerçekleştirmediği, parasa sıkıntılarının bulunduğunu ve bu güçlükleri aşmak için il yönetimine sporu seven ve spordan anlayuan kişilerinin alınmasının faydalı olacağını belirtmiştir. **BCA, f. 490.01,y. 1116.73.1.17.**

milli rekor sahibi olanların yurt içinde yapacakları her türlü spor, beden terbiyesi, müsamerelere ücretsiz girebilmeleri kararları alınmıştır¹⁰⁵.

Bunun yanı sıra Konya’da sporu çeşitlendirmek için gazetelerde sık sık futbolun dışında diğer branşlara da önem verilmesi gerekliliği dile getirilmiştir. 27.12.1949 Salı günü yayınlanan Yeni Konya Gazetesi’nde atletizm grup birinciliğinin 26.02.1950’de Konya’da yapılacağı haberi verilmiş ve aynı haberde kulüplerin sadece futbol ile değil atletizm ve diğer sahalarla da ilgilenmeleri istenmiştir. İdman Yurdu kulübü, Selçuk Spor gibi kulüplerin futbolun yanı sıra atletizm ve bisiklet koşusu gibi branşlarda da takımlarının olduğu örneği verilmiştir.

Boks gibi spor dallarının ise Konya’da başlangıçta çok ilerlediği hatta 1948’de Türkiye ikinciliği dahi kazanıldığı ancak zamanla bu branşın ölüme terk edildiği, istenilen başarı ve ilginin devam etmediği üzüntüyle dile getirilmiştir¹⁰⁶.

Ata sporumuz olan güreşe ise her zaman ilgi ve destek gösterilmiş, alınan başarılar ile bu spor dalı Konya’nın ve Konyalının yüzünü güldürmüştür. İl, bölge ve Türkiye çapında önemli dereceler elde edilmiştir. Hatta bu dönem gazetelerinde hiçbir spor haberi fotoğraf ile verilmezken 2 güreşçimizin (Yusuf Yörelî ve Kemal Ugan) yerel gazetelerde fotoğrafı yer almıştır¹⁰⁷.

3 Ağustos 1941 tarihinden itibaren istasyon civarında yapılmakta olan Gençlik Parkı tamamlanana denk güreş karşılaşmaları Konya İdman Yurdu Gençlik Kulübü’nün sahasında yapılmıştır¹⁰⁸.

1946’da da İdman Yurdu stadında maçlar devam etmiştir¹⁰⁹. Kültür Park sahasının yapılmasına, havuz, çevirme duvarı, tesviye, pist yapımı işlerinin tamamlanmasını park sahasındaki fazla kısımlarının şehrin imarı için kurulan şirket

¹⁰⁵ **Ekekon** , 25 Nisan 1938, Y.4, S.534-138, s.2.

¹⁰⁶ **Yeni Konya** , 14 Ekim 1950,Y.2, S.115, s.2.

¹⁰⁷ **Yeni Konya**, 29 Ağustos 1950,Y.2,S.105 s.3.

¹⁰⁸ **Ekekon**, 4 Ağustos 1941,Y.7,S.1774, s.2.

¹⁰⁹ **Babalık**, 26 Mart 1946,Y.36,S.6575 s.2.

ve kooperatiflere terk edilmesine, bu konudaki yetkinin Beden Eğitimi Danışma Kurulu toplantısında başkana verilmesi ve beden eğitiminin çeşitli kollarında da faaliyetleri artırmak için hayırlı kararların alındığına basında yer verilmiştir¹¹⁰.

1949 yılından itibaren de gazetelerde 19 Mayıs Kültür Park Stadı ismi yer almıştır. Hatta 22 Aralık 1949 tarihli Yeni Konya Gazetesi'nde 19 Mayıs Futbol Sahası'nın çimlendirildiği haberine yer verilmiştir.

Konya'da spor konusunda okullar bünyesinde de çeşitli müsabakalar düzenlenmiştir. Lise, Erkek Sanat Enstitüsü, Ticaret Lisesi, Kız Öğretmen Okulu, Kız Sanat Enstitüsü Okulları'nın karşılıklı voleybol, basketbol ve futbol karşılaşmaları düzenlenmiştir.

Ayrıca Halkevi'nin de spora önemli teşvikleri görülmektedir. Bünyesinde, spor ile ilgili kurslar açmış (atıcılık kursu gibi), müsabakalar düzenlemiştir. Böylece gençlerin spora karşı ilgileri artırılmak istenmiştir.

Konya'da kulüpler arasındaki bağlılığı artırmak, ezeli değil tatlı rekabeti örneklendirmek için “gardenparti”ler düzenlenmiştir¹¹¹. Bu partilere zaman zaman Konya Valisi'nin de katıldığı görülmüştür. 30 Ağustos 1949 tarihli Yeni Konya gazetesinde spor kulüplerinin düzenlediği gardenpartilerin yararlı olduğu, gençleri birbirleriyle tartışmaktan, kahve köşelerinden, meyhane masalarından uzaklaştırmaya çalışan bir aktivite olduğu belirtilmiş ve eklenmiş ki ; bu toplantılar disiplinli, tam bir sportif faaliyet içinde geçsin. Ayrıca Avcılar Bayramı düzenlenmiş, Beden Terbiyesi de bu bayrama katılmış, bayram dolayısıyla atıcılık yarışması düzenlenmiştir¹¹². Bunun yanı sıra yardım amacıyla¹¹³ da müsabakalar yapılarak sporun ekonomik yönünün sadece takıma değil ihtiyaç sahiplerine de faydası olması gerektiği düşünülerek sporun sosyal yönünü, dayanışmaya artırıcı etkisi gösterilmiştir.

¹¹⁰ **Babalık** , 31 Ocak 1946,Y.36.S.6535,s.2.

¹¹¹ **Yeni Konya**, 6 Ağustos 1949,Y.1,S. s.2.

¹¹² **Yeni Konya**, 13 Eylül 1949,Y.1,S. s.2.

¹¹³ **Yeni Konya**, 17 Kasım 1949,Y.1,S. s.2.

Tenisin geliştirilmesi için de destek verilmiş, bölge tenis birinciliği turnuvaları yapılmıştır. Ancak bu desteğe rağmen İstasyon Caddesi'nde yapılmakta olan Kültür Park içerisinde yer alan tenis korta ayrılan yerin fazla olduğu, tenis kortun daha önde değil daha geride daha içeride olması gerektiği, tenis korta ayrılan yerin güzel olduğu, öndeki bu yerin tenis korta verileceğine güzel bir çay bahçesi ya da umumi bir park olması gerektiği ya da daha modern bir yüzme havuzuna bu yerin ayrılması gerektiği düşünülmüş ve bu durum basına da yansımıştır¹¹⁴. Hatta bu konuda “Tenisi kaç kişi oynuyor kaç kişi seyrediyor? Biraz içeride de olsa herhalde ne oynayanlara ne de spora halel gelmez.” cümlelerine yer verilmiştir¹¹⁵. Bu köşe yazısının gazete de yazarının ismi verilmemiştir.

Konya’da aktif olan spor dalları hakkında verilen bu genel bilgilerden sonra aşağıda 1938 – 1950 yılı Konya yerel gazetelerindeki spor haberleri, spor branşlarının tasnifine göre başlıklar halinde inceleme yapılmıştır:

B. FUTBOL

Futbol, hücum ve müdafaa arasında gol atıp gol yememe esasına dayanan ve sonucun kalelere atılan ve yenilen gollerle belirlendiği, el harici vücudun her yeri ile oynanabilen bir oyundur¹¹⁶.

Nüfus ve yüzölçümü bakımından Türkiye’nin önemli illeri arasında yer alan Konya’da, futbol oldukça önemli yere sahiptir. Hatta Konya’da gerçekleştirilen spor faaliyetleri arasında hiç değerini yitirmeyen ve halen de canlılığını muhafaza eden tek spor dalı futboldur dersek abartmış olmayız herhalde.

Futbol çalışmaları geniş yüzölçümlü Konya’da pek çok yer gezerek en son bugünkü Gençlik Spor Müdürlüğü mülkiyetindeki Atatürk Spor Sitesinin bulunduğu

¹¹⁴ **Yeni Konya**, 30 Ağustos 1949, Y.1, S. s.2.

¹¹⁵ **Yeni Konya**, 30 Ağustos 1949, Y.1, S. s.2.

¹¹⁶ Ali Niyazi İnal, **Futbol Temel Teknikleri ve Taktik Eğitimi**, Konya, 1992, s. 9.

yere taşınmıştır. İlk futbol müsabakaları 1924 yılında kerpiçten yapılmış yıkık duvarlarla çevrili bugünkü Horozlu ve Konevi Siteleri'nin bulunduğu sahada yapılmıştır. Ancak bir süre sonra arsa sahibinin karşı çıkması üzerine, maçlar bugünkü Hava Hastanesi önünden geçen yolun çevresinde ve o tarihlerde büyük binaların bulunmadığı çok geniş sahada oynanmaya başlanmıştır. Fakat Konya Belediyesi'nin Meram Yolu yapımı nedeniyle maçlar buradan da taşınmış ve şimdiki Emniyet Müdürlüğü binasının bulunduğu yer ile Musalla mezarlığı arasındaki boşlukta devam etmiştir. Konya İdmanyurdu Kulübü 1934'te bugünkü İmam Hatip Lisesi'nin bulunduğu yeri Milli Emlak Müdürlüğü'nden satın almış ve böylece futbol maçları 1934'ten 1951 yılına kadar bu sahada oynanmıştır¹¹⁷.

Araştırma konumuz olan 1938 – 1950 arası Konya'da spor hayatının en önemli kısmı futbola ait haberler aşağıda verilmiştir. Konya kluplerinin gerek kendi aralarında gerekse dışarıdan gelen yabancı takımlarla yaptıkları maçlar, okullar arası yapılan müsabakalar, yardım için düzenlenen maçlar ve Konya halkının gösterdiği ilgi rakamlarla da desteklenerek anlatılmıştır. Konya futbolu yerel kluplerin ve okul takımlarının aralarında oluşturulan rekabetten beslenerek gelişme imkanı bulmuş ve bu gelişmesini çevre illerden gelen takımlarla yaptığı maçlarla ölçülebilmıştır. Konya futbolunu geliştirmek için dönem dönem kupa maçları da düzenlenmiştir. Örneğin 21 Ağustos 1938 Pazar günü Sümerbank Bez Fabrikası ile Ereğli Spor Klübü futbol takımları arasında yapılan ve Halkevi tarafından teşvik için konulan Atatürk Büstü Futbol Maçı binlerce seyirci huzurunda yapılmış ve Ereğli Spor'un 3 – 2 galibiyetiyle sona ermiştir¹¹⁸.

13 Eylül 1938'de Türk Spor Kurumu Konya Bölgesinde Futbol Ajansının riyaseti altında bir toplantı gerçekleştirilmiş ve Konya'da spor klüpleri arasında bir lig heyetinin oluşturulması ve maçların bir program dahilinde Konya sahasında yapılması kararlaştırılmıştır. Alınan kararda maçların 25 Eylül 1938 Pazar günü

¹¹⁷ <http://www.konya-gsim.gov.tr/document/tarihce.htm>. (12.05.2010).

¹¹⁸ **Ekekon**, 26 Ağustos 1938, Y.4, S. 534 – 305, s. 3.

başlayacağı belirtilmiştir¹¹⁹. Her hafta Pazar günü yapılması planlanan bu maçlar bazı klüplerin lisans işlemlerinin hazırlayamamaları nedeniyle 16 Birinci Teşrin 1938 tarihine kadar ertelenmiştir¹²⁰.

16 Birinci Teşrin 1938 Pazar günü Yurt sahasında Hasan Güngör'ün idaresinde lig maçlarının ilki Gençlerbirliği ile Selçukspor arasında yapılmıştır. Maç 1 – 1 beraberlikle sonuçlanmıştır¹²¹.

30 Birinci Teşrin 1938 günü ise İdmanyurdu ile Selçukspor arasındaki maçı hakem Sabahi, çok güzel idare etmiş ve Yurtlular 6 – 4 kazanmışlardır. Aynı gün Gençlerbirliği ile Karaman İdmanyurdu arasında yapılan ikinci futbol maçı 6 – 0 Gençlerbirliğinin galibiyeti ile sonuçlanmıştır¹²².

6 İkinci Teşrin 1938 günü yapılan futbol müsabakalarında Karaman İdmanyurdu ile Selçukspor karşılaşmış ve maç Selçuksporun galibiyeti ile sonuçlanmıştır. Günün ikinci maçı ise Konya İdmanyurdu ile Gençlerbirliği arasında yapılmıştır. Hakemliğini Abdullah'ın yaptığı maç her iki tarafın da sert oyunu, hakemin ikinci yarıda bir pozisyonda verdiği frikik kararını daha sonra penaltı kararına çevirmesi ve buna Gençlerbirliği futbolcularının aşırı itirazları ve hakemin sahayı terk etmesi sebebiyle yarıda kalmış ve neticelenememiştir. Ekekon gazetesi ise öncelikle futbolcuların aşırı sert oyunlarını sonra da hakemin kararlarını eleştirmiştir. Oyuncuların hakemin kararına itiraz etmemeleri gerekliliği, hakemin de sahayı terk etmek yerine üç kere düdük çalarak oyunu tatil etmesinin gerekliliği belirtilmiştir.

Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü'nün bölgeler aracılığıyla klüplere gönderdiği genelge ile ilk, orta, lise, meslek lisesi öğrencilerinin ve yüksek öğrenimdeki gençlerin spor klüplerine kati suretle kabul edilmeyecekleri, bu güne

¹¹⁹ **Ekekon**, 14 Eylül 1938, Y.4, S. 534 – 321, s. 3.

¹²⁰ **Ekekon**, 8 Birinci Teşrin 1938, Y.4, S. 534 – 342, s. 3.

¹²¹ **Ekekon**, 17 Birinci Teşrin 1938, Y.4, S. 534 – 349, s. 4.

¹²² **Ekekon**, 31 Birinci Teşrin 1938, Y.4, S. 534 – 361, s. 1.

kadar kaydolmuş bulunanların da 1 İkincikanun 1939 tarihinden itibaren derhal klüplerdeki kayıtlarının silinmesi bildirmiştir. Ayrıca klüplere kayıt için müracaat eden ordu mensupları, Genel Kurmay Başkanlığı'ndan alacakları izin belgesi ile tescil yaptırabileceklerdir. Daha önceden klüplere izinsiz olarak başvuran ordu mensubu varsa onların da klüplerle alakalarının kesileceği belirtilmiştir. Bu genelge, esas kaynakları okul öğrencisi olan spor klüplerini sporcu bulmak için yeni arayışlara sevk etmiştir¹²³.

1939 yılında Konya'nın üç spor klübü arasında tek devreli olmak üzere bir futbol kupa müsabakası düzenlenmiştir. Genel merkezin emri gereğince öğrenci ve askerlerin oynatılmadığı ilk maç 8 İkincikanun 1939 Pazar günü Yurt sahasında hakem Suavi Tenolcay'ın yönetiminde İdmanyurdu ile Selçukspor arasında gerçekleşmiş ve İdmanyurdu'nun 3 – 2 galibiyeti ile sonuçlanmıştır¹²⁴.

15 İkincikanun 1939 Pazar günü Yurt sahasında Lise ile Gedikli takımları arasında yapılan ve Hasan Güngör tarafından yönetilen futbol maçı 1-1 beraberlikle sonuçlanırken aynı gün yine Yurt sahasında Kupa maçının ikincisi yapılmıştır. Hakem Hasan Yorulmaz tarafından yönetilen, İdmanyurdu ile Gençlerbirliği arasında gerçekleşen maç 6 – 0 Gençlerbirliği'nin galibiyeti ile sonuçlanmıştır. Genel merkezin emri üzerine her iki takımın da kadrolarında öğrenci ve asker oyuncuların olmadığı ve hatta bu durum üzerine Gençlerbirliği takımında uzun süre önce futbolu bırakan oyuncuların varlığı göze çarpmıştır¹²⁵.

Klüpler arası kupa maçının üçüncüsü ve sonuncusu da 22 İkincikanun 1939 Pazar günü hakem Hasan Güngör'ün idaresinde kalabalık bir seyirci önünde yapılmıştır. 5 – 3 Gençlerbirliği'nin galibiyetiyle maç sonuçlanmış ve böylece Gençlerbirliği, klüpler arası futbol müsabakası kupasını kazanmıştır¹²⁶.

¹²³ **Ekekon**, 2 İkincikanun 1939, Y.4, S. 534 – 413, s. 2.

¹²⁴ **Ekekon**, 9 İkincikanun 1939, Y.4, S. 534 – 419, s. 1.

¹²⁵ **Ekekon**, 16 İkincikanun 1939, Y.4, S. 534 – 425, s. 1 ve 4.

¹²⁶ **Ekekon**, 23 İkincikanun 1939, Y.4, S. 534 – 431, s. 1.

Futbol, Konya’da bütün heyecanıyla devam ederken diğer taraftan Beden Terbiyesi Genel Direktörlüğü’nün kararları da yerine getirilmektedir. Önce futbol klüplerinin kadrosundan öğrenci ve asker oyuncular çıkarılmıştır. 25 Ocak 1939 tarihinden itibaren de Konya bölgesi eğitmenin idaresi altında Konya’da bir futbol hakem kursu açılmıştır. Bu kursa 45 yaşını geçmemiş futbol mazisi olan, futbol kurallarının bilen, tecrübeli kişiler alınmıştır¹²⁷.

1939 yılında ikinci kez Konya’nın üç klübü arasında kupa müsabakası düzenlenmiştir¹²⁸ ve müsabakanın ilk maçı 12 Şubat 1939 Pazar günü havanın karlı ve soğuk olmasına rağmen Yurt sahasında Selçukspor ile Gençlerbirliği arasında yapılmıştır. Maç 6 – 1 Gençlerbirliği lehine neticelenmiştir¹²⁹. 19 Şubat 1939’da müsabakanın ikinci maçı Selçukspor ile İdmanyurdu arasında yapılmış ve 3 – 1 Selçukspor’un galibiyeti ile sonuçlanmıştır¹³⁰.

Klütpler arası futbol müsabakaları devam ederken diğer taraftan da okullar arası futbol maçları da yapılmıştır. 12 Şubat 1939’da Yurt sahasında Sanat Okulu ile Lise takımlarının karşılaşması 3 - 2 Sanat Okulu’nun galibiyetiyle sonuçlanırken¹³¹, 20 Şubat’ta Lise ile Orta Okul karşılaşmış ve maç 3 – 3 berabere tamamlanmıştır¹³².

Okullar arası futbol maçında Yurt sahasında karşılaşan Lise ve Orta Okul takımlarının maç sonucu 1 – 0 Orta Okul lehine sonuçlanırken aynı gün gerçekleşen kupa maçının ikincisinde Gençlerbirliği ve İdmanyurdu karşılaşmıştır. Maç 7 – 2 Gençlerbirliği’nin galibiyeti ile tamamlanmıştır¹³³.

¹²⁷ **Ekekon**, 25 İkincikanun 1939, Y.4, S. 534 –433, s. 3.

¹²⁸ **Ekekon**, 9 Şubat 1939, Y.4, S. 534 – 442, s. 2.

¹²⁹ **Ekekon**, 13 Şubat 1939, Y.4, S. 534 – 445, s. 1.

¹³⁰ **Ekekon**, 20 Şubat 1939, Y.4, S. 534 – 451, s. 1.

¹³¹ **Ekekon**, 13 Şubat 1939, Y.4, S. 534 – 445, s. 1.

¹³² **Ekekon**, 20 Şubat 1939, Y.4, S. 534 – 451, s. 1.

¹³³ **Ekekon**, 27 Şubat 1939, Y.4, S. 534 – 457, s. 1.

Okullar arası yapılan Futbol Kupa maçında ise Orta Okul birinci takımı Gedikli Okulunun birinci takımını 4 – 2 yenmiştir¹³⁴. Askeri Orta ve Sivil Orta ikinci takımları arasında yapılan maç ise 2 – 2 beraberlikle sonuçlanmıştır. Lise ve Sanat Okulu arasında hakem Suavi'nin idaresinde yapılan ve baştan sona zevkli bir mücadele içerisinde geçen maç ise 1 – 1 beraberlikle neticelenmiştir¹³⁵.

16 Nisan 1939 Pazar günü Konya okulları arasında gerçekleşen kupa ve lig maçlarında Lise, Sanat Okulunu 2 – 1, Askeri Orta ise Gedikliyi 1 – 0 yenmiştir¹³⁶.

Lise ile Sanat Okulu arasında futbolda ezeli bir rekabet oluşturulmuş, sıkça iki takım arasında maçlar yapılmış ve genelde Lise'nin üstünlüğü ile maçlar sonuçlanmıştır. 31 Mart 1940 1940 Pazar günü Lise ile Sanat Okulu arasında resmi küme birinciliği futbol maçı yapılmış ve maçı Lise 3 – 1 kazanmıştır. Maçın hakemliğini Sabahi Aytör yapmıştır¹³⁷.

Lise ile Sanat Okulu arasında yapılan maçların bir başkası da Hakem Hasan Güngör'ün idaresinde 15 Kasım 1942 tarihinde yapılmıştır. Maç baştan sona Lise takımının hakimiyetinde oynanmış ve 4 – 0 Lise'nin galibiyeti ile sonuçlanmıştır¹³⁸. Lise 1943 senesinde de Sanat Okulu ile yüzlerce seyirci önünde karşılaşmış ve yine 5 – 0 Sanat Okulu'nu mağlup etmiştir. Ancak oyun, seyircisine zevk vermemiş hatta oyuncuların sadece topun peşinden koştukları, topa ayak sallamaları gibi ağır eleştiriler de yapılmıştır¹³⁹.

¹³⁴ **Ekekon**, 3 Nisan 1939, Y.4, S. 534 –487, s. 1.

¹³⁵ **Ekekon**, 10 Nisan 1939, Y.4, S. 534 –493, s. 1 ve 4.

¹³⁶ **Ekekon**, 17 Nisan 1939, Y.4, S. 534 –499, s. 1.

¹³⁷ **Ekekon**, 2 Nisan 1940, Y.6, S. 1327, s. 3.

¹³⁸ **Ekekon**, 19 İkinci Teşrin 1942, Y.8, S. 1980, s. 2.

¹³⁹ **Ekekon**, 8 Nisan 1943, Y.9, S. 2037, s. 2.

Okullar arası yapılan özel maçlardan birisi de Kuleli sahasında yapılan ve seyirciye zevk veren bir maç olan Kuleli ile Asker Orta Okul maçıdır. Neticede Kuleli 4 – 0 maçı kazanmıştır¹⁴⁰.

1943 yılında Türkiye’de ve Konya’da Maarif Kupası düzenlenmiştir. Yurdun her köşesinde yapılan bu maçlar çok rağbet görmesine rağmen Konya’da çok az seyirci ile takip edilmiştir. 9 Mayıs 1943’te ilk karşılaşma Lise ile Nakliye arasında olmuş ve Lise 3 – 1 mağlup olmuştur.

İkinci maç Gençlik Klubü ile Orta Okul arasında yapılmış ve maç 4 – 2 Gençlik Klubü’nün lehine sonuçlanmıştır¹⁴¹.

16 Mayıs 1943 günü Maarif Kupa maçları Nakliye Gücü ile Gençlik Klubü karşılaşması ile devam etmiştir. Yağmurlu havada seyircilerin ıslanmaya katlanarak izlediği maç 4 – 2 Nakliye Gücü’nün üstünlüğü ile sona ermiştir¹⁴².

Maarif Mükafatı Kupa maçının sonuncusu 30 Mayıs 1943 Pazar günü Gençlik Klubü sahasında Nakliye Okulu ile Sanat Okulu arasında yapılmış ve maç 1 – 16 gibi büyük bir farkla Nakliye Gücü’nün galibiyeti ile sonuçlanmıştır. Böylece Nakliye Gücü takımı Maarif Mükafatı Kupasını kazanmıştır¹⁴³.

Konya’daki okullar arası futbol karşılaşmalarında adı pek geçmeyen ve yeni yeni sahalarda görünen Konya Ticaret Lisesi futbol takımı ile Sanat Okulu karşılaşması 1 – 0 Ticaret Lisesi’nin üstünlüğü ile sonuçlanmıştır¹⁴⁴.

Lise ile Sanat Enstitüsü arasındaki rekabet Lise’ nin 3 – 2 ’ lik galibiyeti ile devam etmiştir¹⁴⁵. Ticaret Lisesi ile Sanat Enstitüsü’nün İdmanyurdu stadında yaptığı

¹⁴⁰ **Ekekon**, 11 Mayıs 1943, Y.9, S.2051, s.3.

¹⁴¹ **Ekekon**, 11 Mayıs 1943, Y.9, S. 2051, s. .

¹⁴² **Ekekon**, 18 Mayıs 1943, Y.9, S. 2054, s. 3.

¹⁴³ **Ekekon**, 1 Haziran 1943, Y.9, S. 2060, s. 2.

¹⁴⁴ **Ekekon**, 18 İkinci Teşrin 1943, Y.9, S. 2131, s. 2.

¹⁴⁵ **Ekekon**, 16 Birinci Kanun 1944, Y.10, S. 2193, s. 2.

karşılaşma ise 1 – 1 berabere sonuçlanmıştır. Bu maç aynı zamanda Okullar Ligi' nin ikinci futbol karşılaşması olmuştur¹⁴⁶.

1944 yılı Okullar Ligi' nin üçüncü maçı yine İdmanyurdu stadında Lise ile Ticaret Lisesi arasında yapılmıştır. Bu maç 2 – 1 Lise' nin galibiyeti ile sonuçlanmıştır¹⁴⁷.

Okullar Ligi' nin yanı sıra Lise sınıflar arası futbol birinciliği müsabakaları da yapılmıştır. 8 Nisan 1945 Pazar günü final maçında 5C ile 4A sınıfları karşılaşmıştır. Neticede 5C 3 – 2 maçı kazanarak Lise sınıflar arası birincisi olmuştur¹⁴⁸.

1945 yılında okullar arasında yapılan futbol maçlarına devam edilmiştir yine Lise ile Sanat Enstitüsü arasındaki rekabet kendisini Zeki Boran' ın idare ettiği maçta göstermiştir. Neticede Lise 5 – 1 maçı galip tamamlamıştır¹⁴⁹. Lise ile Ticaret takımları arasındaki maçı ise Bedri Üner yönetmiştir. Maç 1 – 1 beraberlikle sonuçlanmıştır¹⁵⁰.

1945 yılı okullar arası futbol maçlarının sonuncusu Sanat ile Ticaret arasında yapılmıştır. 5 – 1 Ticaret Lisesi' nin üstünlüğün ile sonuçlanmıştır¹⁵¹.

1946 yılı okul spor yurtları arasında futbol birinciliği kazanan Ticaret Lisesi takımı Adana' da yapılan okul spor yurtları grup birinciliklerine katılarak ilk maçını Mersin birincisi ile yapmış ve maçı 1 – 0 kazanarak finale kalmayı hak etmiştir. İkinci maçını ise Adana birincisi ile yapmış ancak güzel bir oyun çıkarmasına

¹⁴⁶ **Ekekon**, 23 Birinci Kanun 1944, Y.10, S. 2296, s. 2.

¹⁴⁷ **Ekekon**, 28 Birinci Kanun 1944, Y.10, S. 2298, s. 2.

¹⁴⁸ **Ekekon**, 12 Nisan 1945, Y.11, S. 2343, s. 2.

¹⁴⁹ **Ekekon**, 3 Aralık 1945, Y.12, S. 2441, s. 1.

¹⁵⁰ **Ekekon**, 19 Aralık 1945, Y.12, S. 2448, s. 2.

¹⁵¹ **Ekekon**, 26 Aralık 1945, Y.12, S. 2451, s. 3.

rağmen maçı 1 – 0 kaybetmiştir¹⁵². Böylece Konya Ticaret Lisesi grup ikincisi olmuştur.

2 Şubat 1947’de yapılan Ticaret Lisesi ile Lise arasındaki futbol maçını 4 – 2 Ticaret Lisesi kazanırken¹⁵³, 9 Şubat 1947 Pazar günü İdmanYurdu sahasında Erkek Lisesi ile Erkek Sanat Enstitüsü arasında Hasan Güngör’ün yönetiminde yapılan karşılaşmayı ise ve Erkek Lisesi 2 – 1 kazanmıştır¹⁵⁴.

Konya futbol hayatı sadece Konya klüplerinin kendi aralarında yaptığı karşılaşmalarla sürmemiş, çevre illerden gelen takımlarla futbola canlılık getirilmiştir. Mersin İdmanyurdu takımının Konya’ya 4 – 5 Mart 1939’da iki maç yapmak üzere davet edilmesi bunun en güzel örneğidir. Mersin takımı anlaşmayı Selçukspor ile yapmış ancak Konya klüpleri bütün faaliyetlerde birbirlerini takviye etmeyi prensip olarak kabul ettikleri için bu karşılaşmada da Konya’nın diğer iki klübü, Konya İdmanyurdu ve Gençlerbirliği’nin en iyi oyuncularını Selçukspor’u takviye etmiştir. Takım muhtelit şeklini aldığı için bölge forması ile sahaya çıkmıştır¹⁵⁵.

Davet üzerine Konya’ya gelen Mersin İdmanyurdu ile ilk maç 4 Mart 1939 Cumartesi şiddetli karayele rağmen ve az bir seyirci önünde yapılmış ve 3 – 2 Mersin takımının lehine sonuçlanmıştır. İkinci maç ise 5 Mart 1939 Pazar günü yine kötü hava şartları altında gerçekleşmiştir. Maçı Konya Valisi ve Parti Başkanı olan Nazif Ergin, Halkevi Başkanı Şevki Ergun ve diğer devlet erkânı da takip etmiştir. Diğer klüplerin takviye ettiği kadroyla maça çıkan Selçukspor maçı 4 – 0 kazanmıştır¹⁵⁶.

Selçukspor ise Mersin İdmanyurduna iadeyi ziyarette bulunarak iki maç yapmak üzere Mersin’e gitmiştir. Her iki maç da 1 – 1 beraberlikle sonuçlanmıştır.

¹⁵² **Ekekon**, 25 Mart 1946, Y.12, S. 2489, s. 1 ve 4.

¹⁵³ **Babalık**, 4 Şubat 1947, Y.37, N.6767, s.2.

¹⁵⁴ **Babalık**, 11 Şubat 1947, Y.37, N.6770, s.4.

¹⁵⁵ **Ekekon**, 28 Şubat 1939, Y.4, S. 534 –458, s. 2.

¹⁵⁶ **Ekekon**, 6 Mart 1939, Y.4, S. 534 –463, s. 1.

Dikkati çeken nokta ise Mersin sahasının oyuna uygun olmayan şekilde otlu olmasıdır¹⁵⁷.

28 Nisan 1940 Pazar günü ise Konya Gençlerbirliği, Adana ili şampiyonu Seyhanspor'u misafir etmiştir. İki takım arasında yapılan ilk karşılaşma Gençlerbirliğinin 5 – 2 galibiyetiyle sonuçlanmıştır¹⁵⁸. İkinci maç ise 29 Nisan 1940 tarihinde yapılmış ve yine Gençlerbirliği 3 – 1 galip gelmiştir¹⁵⁹. Maçın hakemliğini Hasan Güngör üstlenmiştir¹⁶⁰.

Konya Futbol Bölge Ajanlığı, Konya'da futbol hayatının canlılığını korumak ve devam ettirmek için Afyon Gençlerbirliğini Konya'ya davet etmiştir. İdmanyurdu stadında hakem Hasan Güngör'ün idaresinde Afyon Gençlerbirliği ile Konya Gençlerbirliği arasında yapılan maç 3100 seyircinin önünde oynanmıştır ve 3 – 2 Konya Gençlerbirliği'nin galibiyeti ile sonuçlanmıştır¹⁶¹.

Konya'da futbol heyecanı devam ederken Konya Lisesi muhtelif karşılaşmalar yapmak üzere Afyon'a gitmiştir. Karşılaşmalardan biri de futbol olmuştur. Afyon Lisesi, takımını Afyon Demirspor'dan aldıkları birkaç oyuncu ile güçlendirerek maça çıkmıştır. Hakem üsteğmen Muzaffer'in idaresindeki ¹⁶² maç 0 – 0 berabere sonuçlanmıştır¹⁶³.

Konya'ya iki maç yapmak üzere davet edilen Adana şampiyonu Demirspor takımı ilk maçını İdmanyurdu ile binlerce seyirci önünde hakem Hasan Güngör'ün idaresinde yapmıştır. Maç 2 – 1 İdmanyurdu'nun lehine sonuçlanmıştır. İkinci maç ise Gençlerbirliği ile Demirspor arasında yine hakem Hasan Güngör idaresinde ilk

¹⁵⁷ **Ekekon**, 24 Nisan 1939, Y.5, S. 534 –505, s. 4.

¹⁵⁸ **Ekekon**, 29 Nisan 1940, Y.6, S. 1348, s. 1.

¹⁵⁹ **Ekekon**, 30 Nisan 1940, Y.6, S. 1349, s. 3.

¹⁶⁰ **Ekekon**, 2 Mayıs 1940, Y.6, S. 1350, s. 2.

¹⁶¹ **Ekekon**, 18 İkinci Teşrin 1943, Y.9, S. 2131, s. 2.

¹⁶² **Ekekon**, 25 Mart 1944, Y.10, S. 2183, s. 3.

¹⁶³ **Ekekon**, 28 Mart 1944, Y.10, S. 2184, s. 3.

güne nazaran daha fazla seyirci önünde yapılmıştır. Maçı 3 – 1 Demirspor kazanmıştır¹⁶⁴.

Görüldüğü üzere Konya' ya sıkça dışarıdan takımlar getirilmiş ya da dışarıya takım gönderilmiştir. Böylece Konya futbolu bu tür maçlarla kendisini geliştirme imkanı bulmuştur.

Konya için 1946 yılı futbol açısından oldukça verimli bir sene olmuştur. Özellikle dışarıdan çevre illerden gelen futbol takımı açısından zengin bir sene yaşanmıştır. Önce Konya Bölgesi birincisi Gençlerbirliği ile Gençlerbirliği' nin daveti ile Konya' ya gelen Eskişehir Gençlik Klubü arasında 27 ve 28 Nisan 1946' da iki maç yapılmıştır. İlk maçı 3 – 2 , ikinci maçı 3 – 1 Gençlerbirliği kazanmıştır¹⁶⁵.

1946 yılında daha sonra Konya İdmanyurdu takımının özel daveti ile iki maç yapmak üzere Konya'ya gelen Adana – Malatya Mensucat Gençlik Klubü ilk maçını 18 Mayıs 1946'da İdmanyurdu stadında NakliyeGücü ile yapmıştır. Hakem Zeki Boran'ın idaresindeki maç 2 – 2 berabere bitmiştir. İkinci maç ise 19 Mayıs 1946 tarihinde Adana – Malatya Mensucat Gençlik Klubü ile İdmanyurdu Gençlik Klubü arasında yapılmış ve 2 – 1 İdmanyurdu'nun galibiyeti ile sona ermiştir¹⁶⁶.

Konya'ya dışarıdan gelen takımlar arasına 1946'da İstanbul takımlarından Kasımpaşa da katılmıştır. Selçukspor'un daveti ile iki maç yapmak üzere Konya'ya gelen Kasımpaşa takımı ilk maçını 8 Haziran günü Selçukspor ile yapmış ve 6 – 2 kazanmıştır. İkinci maçını ise 9 Haziran'da Gençlerbirliği ile yapan İstanbul Kasımpaşa takımı 3 – 1 'lik galibiyet ile beş binden fazla seyirciye güzel bir gün yaşatmıştır¹⁶⁷. 18 Haziran'da da İdmanyurdu ile karşılaşan Kasımpaşa takımı yine

¹⁶⁴ **Ekekon**, 19 Kasım 1945, Y.11, S. 2435, s. 1 ve 2.

¹⁶⁵ **Ekekon**, 29 Nisan 1946, Y.12, S. 2504, s. 1 .

¹⁶⁶ **Ekekon**, 20 Mayıs 1946, Y.12, S. 2513, s. 1 ve 4.

¹⁶⁷ **Ekekon**, 10 Haziran 1946, Y.12, S. 2524, s. 1.

galibiyet alarak 4 – 1 maçı kazanmayı bilmiştir¹⁶⁸. Kasımpaşa takımı gitmeden önce Konya Bölge takımı ile de bir futbol karşılaşması yapmış ancak bu sefer maçı Konya Bölge takımı kazanmıştır¹⁶⁹.

1946 yılının ilerleyen aylarında da Konya'ya çevre illerden misafir takımların gelmeleri eksik olmamıştır. 6 Temmuz 1946'da Ankara Gençlerbirliği ile Konya Gençlerbirliği arasında bir maç yapılmış ve 4 – 4 berabere neticelenmiştir. Aynı gün bu sefer Antalya Karma takımı ile İdmanyurdu arasında bir karşılaşma gerçekleşmiş ve 5 – 4 Karma takımının galibiyeti ile maç sona ermiştir. 7 Temmuz 1946 Pazar günü Ankara Gençlerbirliği ile Konya Gençlerbirliği ikinci kez karşılaşmışlar ve 3 – 1 Ankara Gençlerbirliği'nin galibiyeti ile maç neticelenmiştir. Aynı gün yine ikinci kez Antalya Karma takımı ile İdmanyurdu karşılaşmış ve bu maç 2 – 2 bereberlikle sonuçlanmıştır¹⁷⁰.

1949 yılında Konya'daki spor hayatına Eskişehir'den gelen Eskişehir Demiryolgücü ile Konya Gençlerbirliği arasında yapılan futbol maçı ile devam edilmiştir. 2 Temmuz'da yapılan maçın 3 Temmuz'da saat 18:00'da rövanşı oynanmıştır¹⁷¹. Konya takımı ilk maça göre daha kuvvetli oynamasına rağmen maçı Eskişehir takımı kazanmıştır¹⁷².

1950 yılında Mersin'e giden İdmanyurdu ilk karşılaşmasında Mersin Muhtelitine 3 – 1 mağlup olurken ikinci maçını Demirsporla oynamış ve 2 – 1 galip gelmiştir¹⁷³.

25 Mart 1950 tarihinde iki maç yapmak üzere Konya'ya davet edilen Ankaragücü önce Gençlerbirliği ile sonra Ereğli Sümer Sporla karşılaşmıştır. Her iki

¹⁶⁸ **Ekekon**, 17 Haziran 1946, Y.12, S. 2527, s. 1.

¹⁶⁹ **Ekekon**, 17 Haziran 1946, Y.12, S. 2527, s. 1.

¹⁷⁰ **Ekekon**, 8 Temmuz 1946, Y.12, S. 2536, s. 1.

¹⁷¹ **Yeni Konya**, 3 Temmuz 1949, Y.1, S.33, s.2.

¹⁷² **Yeni Konya**, 4 Temmuz 1949, Y.1, S.34, s.2.

¹⁷³ **Ekekon**, 13 Mart 1950, Y.15, S. 3103, s. 2.

maçı da kazanan Ankaragücü, ilk maçta 5 – 0 , ikinci maçta 2 – 0 skorlarla Konya'dan ayrılmıştır¹⁷⁴. Nisan ayında tekrar Konya'ya davet edilen 1949 yılı Türkiye şampiyonu ve 1950 yılı Ankara lig üçüncüsü olan Ankaragücü bu kez İdmanyurdu ile iki maç yapmış ve her iki maçta da 4 – 0 ve 4 – 1 lik skorlarla rahat galibiyetler almıştır¹⁷⁵.

15 Nisan 1950 tarihinde ise bu kez Başkentspor Konya'yı ziyaret etmiştir. İlk maçını İdmanyurduyla yapan Başkentspor sahadan 2 – 1 mağlubiyetle ayrılırken, ikinci maçta Gençlerbirliği ile 2 – 2 berabere kalmıştır¹⁷⁶.

İlerleyen dönemde Konya klüpleri kendi arasında birinci sınıf oyuncularından A ve B şeklinde iki muhtelit oluşturmuşlardır¹⁷⁷. 19 Mart 1939 Pazar günü muhtelitler arasında yapılan maçı 6 – 3 A Takımı kazanmıştır. Aynı gün Yurt sahasında Gedikli ile Sivil Orta Okul arasında yapılan futbol maçını 4 – 1 Gedikli kazanmıştır¹⁷⁸. Muhtelitler arasında devam eden maçlarda ise 26 Mart 1939 Pazar günü A Takımı B Takımını 6 – 2 yenmiştir¹⁷⁹. 2 Nisan 1939 Pazar günü ise B Takımı 8 – 5 gibi bir farkla maçı kazanmıştır¹⁸⁰.

Bu dönemde sıklıkla maçların yarıda kalarak tatil edildiğini görmekteyiz. Nitekim 30 Nisan 1939 tarihinde Gedikli Orta Okulu ile Sivil Orta Okul ikinci takımları arasında yapılan kupa final maçında da Gedikli takımının sık sık oyuncu değiştirmesi üzerine hakem oyunu tatil ederek sahayı terk etmiştir. Bunun üzerine saha birden bire karışmış ve oyuncular arasında tartışma yaşanmıştır¹⁸¹. Diğer bir

¹⁷⁴ **Ekekon**, 27 Mart 1950, Y.16, S. 3115, s. 1.

¹⁷⁵ **Ekekon**, 10 Nisan 1950, Y.16, S. 3126, s. 1 ve 4.

¹⁷⁶ **Ekekon**, 17 Nisan 1950, Y.16, S. 3132, s. 2.

¹⁷⁷ **Ekekon**, 10 Mart 1939, Y.4, S. 534 –467, s. 2.

¹⁷⁸ **Ekekon**, 20 Mart 1939, Y.4, S. 534 –475, s. 1.

¹⁷⁹ **Ekekon**, 27 Mart 1939, Y.4, S. 534 –481, s. 1.

¹⁸⁰ **Ekekon**, 3 Nisan 1939, Y.4, S. 534 –487, s. 1.

¹⁸¹ **Ekekon**, 1 Mayıs 1939, Y.5, S. 534 –511, s. 1 ve 4.

örnek ise 7 Mayıs 1939 Pazar günü Gençlerbirliğinden Suavi'nin yönetimindeki Selçukspor ve İdmanyurdu arasında yapılan müsabakadır. Bu maç da yine oyuncuların hakeme itirazları ve sahayı terk etmeleri sebebiyle neticelenememiştir¹⁸². Yarıda kalan bu maç üzerine oyunu terk eden İdmanyurtlu oyuncular, Konya'daki diğer iki klübe de birer mektup göndererek, düzenlenen kupa maçlarına devam edemeyeceklerini bildirmişlerdir¹⁸³.

Konya futbolunda son zamanlarda sergilenen bu olumsuz örneklerin sıklıkla görülmesi üzerine Beden Terbiyesi Genel Direktörlüğü bazı önleyici tedbirler alınmıştır. Halkın ve oyuncuların asabiyetini tahrik edecek kadar bilgisiz ve idaresiz olan hakemleri tefrik etmek ve hakemliği spor şubelerinde uzmanlık haline getirmek için bir taraftan futbol yüksek hakem komitesi faaliyete geçirilirken diğer taraftan da idari tedbirlerin alınması öngörülmüştür. Ayrıca maçlarda olay çıkaran klüp takımlarının devam eden tüm müsabakalardan men edilmelerine karar verilmiştir¹⁸⁴.

İlçelerde yer alan spor klüpleri de futbol hayatında aktif olarak yer almaktadır. 10 Eylül 1939 Pazar günü Afyon Kocatepe Spor Klübü'nün daveti üzerine Afyon'a giden Akşehir Spor Klübü, yapılan karşılaşmayı 3 – 1 kazanmıştır. Bu müsabakada Akşehirspor eksik olan iki oyuncusunu Konya İdmanyurdu'ndan Rıfkı ve Mehmet ile tamamlamıştır¹⁸⁵.

Kadınhanı kazasına bağlı Sarayönü nahiyesinde de gençlerin ve nahiye müdürünün teşebbüsleri ile Sarayönü Doğan Spor Klübü kurulmuştur. Bu klüp 5.11.1939 Pazar günü Ilgın Gençlerbirliği futbol takımının daveti üzerine Ilgın sahasında yapılan maçı 3 – 0 kazanmıştır¹⁸⁶. Bu maçın rövanşı ise Sarayönü

¹⁸² **Ekekon**, 8 Mayıs 1939, Y.5, S. 534 –517, s. 1.

¹⁸³ **Ekekon**, 15 Mayıs 1939, Y.5, S. 534 –523, s. 1.

¹⁸⁴ **Ekekon**, 19 Mayıs 1939, Y.5, S. 534 –527, s. 2.

¹⁸⁵ **Ekekon**, 14 Eylül 1939, Y.5, S. 1162, s. 2.

¹⁸⁶ **Ekekon**, 16 İkinci Teşrin 1939, Y.5, S. 1213, s. 3.

nahiyesine yani yapılan sahanın açılış maçı olarak gerçekleştirilmiştir ve bu maçta Sarayönü Doğan Spor, Ilgın Gençlerbirliğini 4 – 2 yenmiştir¹⁸⁷.

Konya Gençlerbirliği ile Karaman Gençlik Klubü 30 Mayıs 1944 Pazar günü 1 – 1 berabere biten bir futbol maçı yapmışlardır¹⁸⁸.

İlçe futbol maçlarına devam edilmiş ve 30 Eylül 1944 Cumartesi günü Bölge As Başkanı Sabit Cinol ve Muhasip Recai Baysongar ile Bölge Gençlik Klubü yirmi iki kişilik kabile ile Ereğli' ye maç yapmak üzere gitmişlerdir. 1 Ekim 1944 Pazar günü de hakem Abdi Saraçoğlu' nun idaresinde Gençlik Klubü ile Ereğli Sümer takımları karşılaşmış ve maç 4 – 1 Gençlik Klubü' nün galibiyeti ile sonuçlanmıştır¹⁸⁹.

Ilgın ilçesi ile Karaman ilçesi Gençlik Klüpleri arasındaki maç 4 – 4 berabere sonuçlanırken Ereğli Sümerspor ile Aksaray arasındaki maç ise 3 – 0 Ereğli'nin galibiyeti ile neticelenmiştir¹⁹⁰.

Bir çok ilde lig maçlarına başlanmış, hatta bazılarında sona gelmek üzere olunmasına ve Kasım ayına gelmesine rağmen Konya ilinde, 1939 – 1940 yılı futbol lig maçlarının fikstürü halen belirlenememiştir. Bu durum halen Konya ilinde faaliyet gösteren klüplerin lisans prosedürlerinin tamamlanamamasından kaynaklanmaktadır. Bu gecikmeyi telafi etmek için harekete geçen klüpler ve İl Futbol Ajansı Hakkı Arkan, kamuoyundaki olumsuz intibayı silmek gayesiyle bir özel turnuva düzenlenmiştir. Bu turnuvaya İstanbul'dan Demirspor Klubü ve Adana Milli Mensucat takımları davet edilmiştir. İdmanyurdu ve Gençlerbirliği Klüpleri ise bu turnuvada Konya ilini temsil etmiştir. Müsabakaların tertip heyeti şu şekilde

¹⁸⁷ **Ekekon**, 4 Birinci Kanun 1939, Y.5, S. 1228, s. 3.

¹⁸⁸ **Ekekon**, 4 Mayıs 1944, Y.10, S. 2200, s. 2.

¹⁸⁹ **Ekekon**, 7 Birinci Teşrin 1944, Y.10, S. 2266, s. 2 ve 3.

¹⁹⁰ **Ekekon**, 29 Nisan 1946, Y.12, S. 2504, s. 4.

oluşmuştur: Safer Arkan, Cemal Sürmeli, Kadri Gökçe, Nuri Yenel, Füzün İnci ve Hasan Güngör¹⁹¹.

12 İkinci Teşrin 1939 Pazar günü hakem Hasan Güngör'ün idaresinde turnuvarın ilk karşılaşması Konya İdmanyurdu ile Demirspor arasında yapılmış ve karşılaşma 4 – 1 Demirspor'un galibiyeti ile sonuçlanmıştır.

Demirspor, 13 İkinci Teşrin 1939 tarihinde yapılan ikinci maçında ise Konya Gençlerbirliği ile 2 – 2 berabere kalmıştır¹⁹².

İdmanyurdu ve Gençlerbirliği arasında 31 Mart 1940 Pazar günü yapılan ve hakemliğini Sabahi Aytör'ün üstlendiği futbol maçını 2 – 0 İdmanyurdu kazanmıştır¹⁹³.

19 Mayıs 1940 günü Halkevi takımı ile Sanat Okulu arasındaki futbol maçı 5 – 5 beraberlikle sonuçlanırken, Harbiye Okulunun futbol takımı ile Gençlerbirliği arasında yapılan özel maç 6 – 2 Harbiye takımı lehine sonuçlanmıştır¹⁹⁴.

26 Mayıs 194 Pazar günü öğleden sonra İdmanyurdu sahasında, İdmanyurdu ve Selçukspor arasında futbol maçı yapılmış ve karşılaşma İdmanyurdunun 4 – 3 galibiyetiyle sonuçlanmıştır. Aynı gün Gençlerbirliği ve Sanat Okulu arasında gerçekleştirilen antreman maçını ise Gençlerbirliği 2 – 1 kazanmıştır¹⁹⁵.

2 Haziran 1940 Pazar günü askeri ve sivil erkandan seçkin seyirciler önünde futbol maçları düzenlenmiştir. Önce İdmanyurdu ile Selçukspor Harbiye'den Hasan'ın idaresinde karşılaşmış ve maç 5 – 1 İdmanyurdu'nun üstünlüğü ile

¹⁹¹ **Ekekon**, 4 İkinci Teşrin 1939, Y.5, S. 1206, s. 3.

¹⁹² **Ekekon**, 16 İkinci Teşrin 1939, Y.5, S. 1213, s. 2.

¹⁹³ **Ekekon**, 2 Nisan 1940, Y.6, S. 1327, s. 3.

¹⁹⁴ **Ekekon**, 20 Mayıs 1940, Y.6, S. 1365, s. 2.

¹⁹⁵ **Ekekon**, 29 Mayıs 1940, Y.6, S. 1373, s. 3.

sonuçlanmıştır. Arkasından hakem Sabahi Aytör'ün yönetiminde Gençlerbirliği ile Harbiye futbol maçı yapılmış ancak yağmur dolayısıyla maç tamamlanamamıştır¹⁹⁶.

17 Temmuz 1940 günü Beden Terbiyesi Direktörlüğü Konya Bölgesi İstişare Heyeti bölge binasında Konya Valisi Nizamettin Ataker'in başkanlığında toplanarak önemli kararlar alınmıştır. Bu karara göre Konya bölgesi üç mıntıkaya ayrılmış ve her mıntika bir klube verilmiştir. İdmanyurdu bulunduğu sahada kalacak ve civar mahalleri gençliği bu sahadan yararlanacaktır. Gençlerbirliği istasyon semtinde Kültürpark sahasından yararlanacaktır. Selçukspor ise Türbe semtinde kışla sahasından yararlanacaktır. Klüpler ilk iş olarak, icra vekilleri heyeti kararıyla 18-19 ve 20 yaşında olan gençler mecburi olarak klüplere kaydedecek ve her hafta dört saat yine mecburi olarak beden terbiyesi yapacaklardır. Spor teşkilatı olmayan kazalarda ise yeni gençlik kluplerinin kurulması kararlaştırılmıştır¹⁹⁷.

Bu kanuna göre 12 yaşından 45 yaşına kadar erkekler, 12 yaşından 30 yaşına kadar kadınlar beden terbiyesi hareketleri ve spor yapmak mecburiyetinde bırakılmışlardır. Kanun ilk kez uygulandığı için bazı illerde 15 yaşından 20 yaşına kadar bazı illerde ise 18 yaşından 20 yaşına kadar erkek çocuklar beden hareketlerini yapmaya davet edilmişlerdir. Konya'da ise yalnız üç sınıf bu mükellifiyete tabii tutulmuştur. 18-19 ve 20 yaşındaki gençler bu davete tabii iken okul öğrencileri ve askerler bu davete dahil edilmemişlerdir. Onlar bu görevlerini kendi okul ve kışlalarında yapacaklardır.

Beden terbiyesi görevi için semt semt gençlik klupleri kurulmuş ve buralarda öğreticilerin eşliğinde bu görev yerine getirilmiştir. Davet üzerine belirtilen yaşlarda bulunan kişiler için haftalık dört saat beden terbiyesi programı hazırlanmıştır. Talimlere gelmeyen ya da geldiği halde müteakiben devamsızlık edenler hakkında “müddei umumilikçe” takibat yapılacaktır ve kanuna muhalefet edenler gibi muamele görecekları bildirilmiştir. Ekekon gazetesinde bu kanuna uymaya heveslendirmek için ilanlar dahi yayınlanmıştır. Şöyle ki, gazetede “ Beden terbiyesi mükellifiyetini

¹⁹⁶ **Ekekon**, 4 Haziran 1940, Y.6, S. 1378, s. 3.

¹⁹⁷ **Ekekon**, 18 Temmuz 1940, Y.6, S. 1415, s. 2.

yapmaya seve seve, sevine sevine koşmalıyız”, “ Çocuklarını, kalfa ve çıraklarını mükellifiyet vazifelerini ifaya kendi elleriyle seve seve göndermek analara, babalara, iş verenkere düşen görevdir” İlanları yayınlanmıştır¹⁹⁸. Yine kanun gereğince 18-19 ve 20 yaşlarındaki gençlerin sayısı ve isimleri çıkarılmış ve bölgeye teslim edilmiştir.Bu gençlerin isimleri bulundukları semtte üç klüpten birine verilerek faaliyete başlayacaklardır¹⁹⁹.

Kayıtlara göre belitilen yaş grubundaki gençleri sayısı Konya’da bin yüzü bulmuştur. Bölge tarafından kayıtları alınan bu gençlere tebligat yapılmıştır. Ayrıca yine bölge tarafından Konya’da 120 mahalle üç mıntıkaya bölünmüş ve her klube 40’ar mahalle tevzi edilmiştir²⁰⁰.

30 Ağustos 1940 Zafer Bayramı günü de İdmanyurdu stadında kanun gereği oluşturulan Beden Terbiyesi Gençlik Klüp ve gruplarının açılış töreni yapılmıştır²⁰¹.

Beden terbiyesi mükellefiyetinin uygulama aşamasında Bölge Atletizm Ajanı ve beden terbiyesi öğretmeni Nejat Cansızoglu, üç klübün mükelleflerini organize etmek için görevlendirilmiştir. Organizatörden başka Askeri Orta Okul beden terbiyesi öğretmeni yüzbaşı Hilmi İskit ve iki subay daha beden terbiyesi mükelleflerini yetiştirmekle görevlendirilmiştir²⁰².

Beden terbiyesi mükelleflerinin silahlı talimleri başlamış ve bu bağlamda Yaka yöresinde mükellefler arasında atış müsabakası düzenlenmiştir. Müsabakada ustalar arasında Hüseyin Pirinç birinci, Bekir Ocak ikinci olurken acemiler arasında Ahmet Mıhoğlu birinci, Ömer Kal ikinci olmuştur²⁰³.

¹⁹⁸ **Ekekon**, 22 Temmuz 1940, Y.6, S. 1413, s. 2.

¹⁹⁹ **Ekekon**, 30 Temmuz 1940, Y.6, S. 1425, s. 2.

²⁰⁰ **Ekekon**, 16 Ağustos 1940, Y.6, S. 1440, s. 2.

²⁰¹ **Ekekon**, 2 Eylül 1940, Y.6, S. 1453, s. 2.

²⁰² **Ekekon**, 16 Eylül 1940, Y.6, S. 1466, s. 3.

²⁰³ **Ekekon**, 28 Birinci Teşrin 1941, Y.7, S. 1808, s. 2.

8 Eylül 1940 Pazar günü Yurt sahasında İdmanyurdu ile Gençlerbirliği arasında hakem S. Aytör'ün idaresinde kalabalık bir seyirci önünde güzel bir maç yapılmıştır. Maç 2 – 1 Gençlerbirliği'nin lehine sonuçlamıştır²⁰⁴.

Futbolda aynı zamanda ilçe takımlarının Konya merkez takımları ile de karşılaşmaları gerçekleşmiştir. Nitekim 29 Eylül 1940 tarihinde Hasan Güngör'ün idaresinde İdmanyurdu ile Ereğli Sümerspor arasında futbol maçı yapılmıştır ve maçı 4 – 0 İdmanyurdu kazanmıştır. Yine aynı gün Ereğli Sümerspor ile Selçukspor arasında maç yapılmış ve maçı 8 – 0 gibi büyük farkla Sümerspor kazanmıştır²⁰⁵.

1942 yılı Haziran ayında da Konya Gençlik Klubü Ereğli Sümerspor'un daveti üzerine on sekiz kişilik bir kfile ile Ereğli'ye giderek iki bin seyirci önünde heyecanlı ve zevkli geçen bir futbol maçı yapmışlardır. Neticede 2 – 2 beraberek maç tamamlanmıştır²⁰⁶.

30 Ağustos Zafer Bayramı münasebetiyle Konya Gençlikspor takımı, Ereğli Sümerspor ile iki maç yapmak üzere 1943 yılında Ereğli'ye gitmiştir. İlk maç 29 Ağustos 1943 Pazar günü kalabalık bir halk kitlesi önünde Ereğlili bir hakemin idaresinde yapılmıştır. Maç 4 – 4 berabere bitmiştir. İkinci maç ise 30 Ağustos 1943 Pazartesi günü yapılmış ve 3 – 1 Konya Gençlik Klubü'nün galibiyeti ile sonuçlanmıştır²⁰⁷.

Akşehir Gençlik Klubü Konya Beden Terbiyesi Bölge Başkanlığı ile anlaşarak futbol ve güreş takımları ile maç yapmak üzere Konya'ya gelerek spor hayatına canlılık katan ilçelerden olmuştur. Gençlerbirliği ile futbol maçında karşılaşan Akşehir Gençlik Klubü maçı 3 – 1 kaybetmiştir²⁰⁸.

²⁰⁴ **Ekekon**, 10 Eylül 1940, Y.6, S. 1460, s. 2.

²⁰⁵ **Ekekon**, 31 Birinci Teşrin 1940, Y.6, S. 1504, s. 2.

²⁰⁶ **Ekekon**, 18 Haziran 1942, Y.8, S. 1915, s. 2.

²⁰⁷ **Ekekon**, 9 Eylül 1943, Y.9, S. 2099, s. 2.

²⁰⁸ **Ekekon**, 23 Haziran 1945, Y.11, S. 2374, s. 2 ve 4.

1945 yılı Cumhuriyet Bayramı'nda Selçukspor Karaman Gençlik Klubü'nün daveti üzerine bir maç yapmak üzere Karaman' a gitmiştir. Çok güzel bir oyun çıkartılmış ancak sonuç 0 – 0 beraberlik olmuştur²⁰⁹.

Konya futbolunda maçların muntazaman yapılamadığı da görülmüştür. Maçların aksaması en çok hava muhalefeti nedeniyle olmuştur. 1942 senesinde de kış mevsimi dolayısıyla çalışmalara ara verilmiş ve futbolcular sadece iki takım halinde egzersiz yapmışlardır²¹⁰.

İdmanyurdu sahasında hakem Şemsi Tarlan'nın idaresinde Bölge Gençlik futbol takımı ile Nakliye Gücü Motorize Birlikler Okulu takımı arasında eksersiz mahiyetinde bir maç yapılmıştır. Hususi bir maç olmasına rağmen beş yüzden fazla seyirci önünde oynanan oyun, 3 – 2 Motorize Birlikler Okulu takımının galibiyeti ile sonuçlanmıştır²¹¹.

Nakliye Gücü Birlikler Okulu takımını 1943 senesinde tekrar Gençlik Klubü ile karşılaşmıştır. Konya futbolunda sıkça görülen durumlardan biri olan, takımı diğer futbol klubünün oyuncularını ile takviye etmeyi Nakliye Gücü de bu maçta yapmış ve takımını Kuleli'nin bir oyuncusu ile tamamlamıştır. Havanın oldukça rüzgarlı olmasına rağmen yüzlerce seyirci maçı izlemeye gelmiş ve neticede maç 1 – 1 berabere bitmiştir²¹².

1943 yılının futbol hayatına canlılık getiren ve halk tarafından da merakla beklenen, ilgiyle takip edilen olaylarından biri de Şilt Kupası maçları olmuştur. Maçlara Lise, Nakliye Okulu, Sanat Enstitüsü, Gençlik Klubü ve Ereğli Sümerspor takımları katılmıştır. İlk maç Nakliye Gücü ile Lise arasında, İdmanyurdu sahasında,

²⁰⁹ **Ekekon**, 5 Kasım 1945, Y.11, S. 2430, s. 2.

²¹⁰ **Ekekon**, 3 Mart 1942, Y.7, S. 1868, s. 1.

²¹¹ **Ekekon**, 3 Birinci Kanun 1942, Y.8, S. 1986, s. 2.

²¹² **Ekekon**, 8 Nisan 1943, Y.9, S. 1943, s. 2.

Hasan Güngör'ün idaresinde iki bin sekiz yüz seyirci önünde oynanmış ve 7 – 0 gibi açık bir farkla Nakliye Gücü'nün galibiyeti ile tamamlanmıştır²¹³.

Şilt kupa maçları Nakliye Gücü ile Gençlerbirliği arasında yapılan maç ile devam etmiştir.İdmanyurdu sahasında Hakem Sabit Cinol'un idaresindeki maç yine Nakliye Gücünün ezici üstünlüğü ile 8 – 2 olarak neticelenmiştir²¹⁴.

Şilt Kupası maçlarının finalinde Nakliye Gücü ile Ereğli Sümerspor 3288 seyirci önünde İdmanyurdu stadında karşılaşmışlardır. Oldukça çekişmeli ve heyecanlı geçen maç normal süresinde 3 – 3 berabere sonuçlanmıştır. Kupa sahibini belirlemek için yarım saat süren uzatmaya gidilmesi kararlaştırılmış ancak Ereğli takımı sahaya çıkmayınca Nakliye Gücü Şilt Kupası'nın sahibi olmuştur²¹⁵.

1943-1944 yılı Bölge Futbol lig maçlarının ilk devresinde ilk haftada Lise: 6 Sanat Enstitüsü:0, Nakliye Gücü:7 Ticaret Lisesi:0 , ikinci haftada Gençlikspor:6 Sanat Okulu:1, Lise:6 Ticaret Lisesi:0²¹⁶ , üçüncü haftada Nakliye Gücü:5 Lise:0, Gençlikspor:8 Ticaret Lisesi:0²¹⁷ , son haftada ise Gençlikspor:2 Lise:3, Sanat Okulu:2 Nakliye Gücü:11²¹⁸ olarak sonuçlar elde edilmiştir. İkinci devrede ise ilk haftada Nakliye Gücü:8 Ticaret Lisesi:0, Lise:5 Sanat Enstitüsü:0²¹⁹ , ikinci haftada Gençlik:4 Sanat:0, Lise ile Ticaretin maçı ise havanın yağmurlu olması nedeniyle yarıda bırakılarak ertelenmiştir²²⁰. Üçüncü haftada Ticaret Lisesi:2 Sanat

²¹³ **Ekekon**, 12 Birinci Teşrin 1943, Y.9, S. 2117, s. 2.

²¹⁴ **Ekekon**, 29 Birinci Teşrin 1943, Y.9, S. 2124, s. 4.

²¹⁵ **Ekekon**, 6 İkinci Teşrin 1943, Y.9, S. 2127, s. 2.

²¹⁶ **Ekekon**, 15 İkinci Kanun 1944, Y.9, S. 2153, s. 3.

²¹⁷ **Ekekon**, 20 İkinci Kanun 1944, Y.9, S. 2155, s. 2.

²¹⁸ **Ekekon**, 2 Mart 1944, Y.9, S. 2173, s. 3.

²¹⁹ **Ekekon**, 9 Mart 1944, Y.9, S. 2176, s. 2.

²²⁰ **Ekekon**, 18 Mart 1944, Y.10, S. 2180, s. 3.

Enstitüsü:0, Nakliye Gücü:5 Gençlik Klubü:0²²¹, dördüncü haftada Lise:1 Nakliye Gücü:1²²² olarak sonuçlar belirlenmiştir.

16 Nisan 1944 Pazar günü Gençlik Klubü sahasında askeri ve sivil emekli futbol takımları arasında bir futbol maçı yapılmıştır. Nakliye ve Gençlik Emekliler olarak adlandırılan bu maç 3 – 1 Nakliye Emeklilerinin galibiyeti ile sona ermiştir²²³.

Gençler Birliği ile Selçuk Spor arasında lig maçlarının haricinde 8 Nisan 1945 Pazar günü özel mahiyette futbol maçı yapılmıştır ve 2 – 1 Selçuk Spor' un galibiyeti ile maç sonuçlanmıştır²²⁴. Özel maçlara Ticaret Lisesi ile Lise arasında yapılan futbol maçı ile devam edilmiştir. Maç Ticaret Lisesi' nin lehine 2 – 1 sonuçlanmıştır²²⁵.

1945 yılında ayrıca Konya futbol liginden başka Beden Terbiyesi Konya Bölgesi Futbol Ajanlığı' nın iki devrede bitmek üzere tertiplelediği 19 Mayıs Gençlik Kupası futbol müsabakası yapılmıştır. Bu müsabakanın ikinci maçı 13 Mayıs 1945 Pazar günü Gençlerbirliği Gençlik Klubü ile İdmanyurdu Gençlikspor arasında çok kalabalık bir seyirci karşısında yapılmıştır. Hakem Abdi Saraçoğlu' nun idaresindeki maç 1 – 0 Gençlerbirliği Gençlikspor Klubü' nün galibiyeti ile sona ermiştir²²⁶.

Kupa maçlarına 20 Mayıs 1945 Pazar günü de Selçukspor ve İdmanyurdu arasındaki maç ile devam edilmiştir. Nuri Yenal' ın idare ettiği maçı 2 – 1

²²¹ **Ekekon**, 30 Mart 1944, Y.10, S. 2185, s. 2.

²²² **Ekekon**, 20 Nisan 1944, Y.10, S. 2194, s. 2 ve 3.

²²³ **Ekekon**, 20 Nisan 1944, Y.10, S. 2194, s. 2 ve 3.

²²⁴ **Ekekon**, 12 Nisan 1945, Y.11, S. 2343, s. 2.

²²⁵ **Ekekon**, 19 Nisan 1945, Y. 11, S. 2346, s. 2.

²²⁶ **Ekekon**, 19 Mayıs 1945, Y. 11, S. 2359, s. 2.

Selçukspor takımı kazanmıştır²²⁷. Neticede kupa maçlarını hiç kaybetmeden Gençlerbirliği Gençlik Klubü kazanmıştır²²⁸.

Konya Bölgesi Futbol Ajanlığı'na tertip edilen futbol kupa maçında 16 Eylül 1945 Pazar günü Selçukspor ile İdmanyurdu karşılaşmıştır. Maçın hakemi Nuri Yenil, yan hakemleri ise Kemal ve Haldun' dur. Maçı 5 – 3 Selçukspor kazanarak finale kalmıştır²²⁹.

Final maçında Selçukspor ile Gençlerbirliği karşılaşmıştır. Ancak maç 3 – 1 iken Selçuklular son golün ofsayt olduğunu ileri sürmüş ve hakeme itiraz etmişlerdir. Hakem kararından dönmediği için Selçuklular sahayı terk etmiş ve maç yarım kalmıştır²³⁰.

Konya' da futbol hayatına 1945 yılında yeni bir futbol takımı katılmıştır. Yusuf Yörelî' nin çalıştırdığı Demirspor isimli bu klüp 29 Ekim 1945' te eksersiz mahiyetindeki ilk maçını Gençlerbirliği ile yapmıştır. İlk maçında Demirspor güçlü Gençlerbirliği' ne 5 – 0 yenilmiştir²³¹.

1945- 46 yılı futbol lig maçları birinci devre ilk maçı hakem Bedri Üner' in idaresinde Selçukspor ile Akşehir arasında yapılmıştır. Maçı Akşehir takımı 3 – 0 kaybetmiştir. Aynı gün Gençlerbirliği ile Karaman arasında yapılması gereken futbol maçında Gençlerbirliği, Karaman' ın gelmemesi nedeniyle hükmen galip gelmiştir²³².

Lig maçlarının devamında Akşehir- Karaman karşılaşması yine Karaman takımının gelmemesi nedeniyle yapılamayınca Karaman takımının ligden nizamname gereğince çıkartılmasına karar verilmiştir. Ligin diğer maçı genç Demirsporlular ile

²²⁷ **Ekekon**, 22 Mayıs 1945, Y. 11, S. 2360, s. 2.

²²⁸ **Ekekon**, 23 Haziran 1945, Y. 11, S. 2374, s. 2 ve 4.

²²⁹ **Ekekon**, 19 Eylül 1945, Y. 11, S. 2410, s. 2.

²³⁰ **Ekekon**, 24 Eylül 1945, Y. 11, S. 2412, s. 1 ve 4.

²³¹ **Ekekon**, 5 Kasım 1945, Y.11, S. 2430, s. 2.

²³² **Ekekon**, 3 Aralık 1945, Y.12, S. 2441, s. 1.

Gençlerbirliği arasında olmuştur. Havanın çok soğuk olmasına rağmen seyircilerin sahayı terk etmediği bu maçta 3 – 0 Gençlerbirliği galip gelmiştir. Maçın hakemi ise Zeki Boran’ dır²³³.

23 Aralık 1945 Pazar günü lig maçlarına İdmanyurdu sahasında yapılan Ereğli Sümerspor ile İdmanyurdu arasındaki futbol maçı ile devam edilmiştir. Zeki Boran’ ın idare ettiği maçı Ereğli 4 – 0 kazanmıştır. Aynı gün Selçukspor ile Demirspor arasındaki maçta yine Demirspor 7 – 0 kaybetmiştir²³⁴.

30 Aralık 1945 Pazar günü ise Gençlerbirliği ile Akşehir takımı Zeki Boran’ ın hakemliğinde karşılaşmışlar ve maçı 1 – 0 Gençlerbirliği kazanmıştır. Aynı gün hakem Nejat Cansızoglu’ nun yönetiminde İdmanyurdu ile Selçukspor karşılaşmıştır. Bu maçta herkes İdmanyurdu’ nun kaybetmesini beklerken maçı 5 – 0 İdmanyurdu kazanmıştır²³⁵.

Birinci devrede hiç yenilmeyen Gençlerbirliği, Ereğli’de yaptığı maçı 2 – 2 beraberlikle bitirirken²³⁶ Ereğli ile Demirspor arasındaki lig maçı da 4 - 0 Ereğli’nin galibiyeti ile sonuçlanmıştır²³⁷. 1945- 46 yılı futbol liginin birinci devresinin son maçı Akşehir ile Demirspor arasında yapılmış ve 2 - 2 beraberlikle sonuçlanmıştır²³⁸.

1945 – 46 yılı futbol liginin ikinci devre maçlarının ilki Gençlerbirliği ile Selçukspor arasında yapılması gerekirken hakem mazereti nedeniyle maç

²³³ **Ekekon**, 19 Aralık 1945, Y.12, S. 2448, s. 2.

²³⁴ **Ekekon**, 26 Aralık 1945, Y.12, S. 2451, s. 3.

²³⁵ **Ekekon**, 31 Aralık 1945, Y.12, S. 2453, s. 1.

²³⁶ **Ekekon**, 6 Şubat 1946, Y.11, S. 2469, s. 2.

²³⁷ **Ekekon**, 11 Şubat 1946, Y.11, S. 2470, s. 2.

²³⁸ **Ekekon**, 18 Şubat 1946, Y.11, S. 2474, s. 2.

ertelenmiştir. İdmanyurdu ile Demirspor arasındaki maç ise Zeki Boran'ın yönetiminde 3 - 2 İdmanyurdu' nun galibiyeti ile sonuçlanmıştır²³⁹.

3 Mart 1946' da Selçukspor ile Demirspor, hakem Selahattin' in yönetiminde karşılaşmış ve maç 5 – 3 Selçukspor' un galibiyet ile sonuçlanmıştır. İdmanyurdu ile Ereğli arasındaki maç ise 3 – 3 berabere bitmiştir²⁴⁰.

10 Mart 1946'da yapılan Gençlerbirliği- İdmanyurdu maçı 7 – 2 Gençlerbirliği' nin üstünlüğü ile sonuçlanırken, aynı gün karşılaşan Ereğli ile Demirspor arasındaki maç ise 3 – 2 Ereğli' nin galibiyeti ile tamamlanmıştır²⁴¹.

Selçukspor ile Akşehir arasında yapılacak maça Akşehir takımı gelmediği için Selçukspor takımı hükmen galip gelmiştir²⁴². 17 Mart 1946 Pazar günü İdmanyurdu sahasında Zeki Boran' ın idaresinde yapılan Gençlerbirliği- Demirspor maçı 3 – 0 Gençlerbirliği' nin üstünlüğü ile bitmiştir. Aynı gün hakem Bedri Üner' in yönettiği Selçukspor- Ereğli maçı 4 – 0 Ereğli takımının galibiyeti ile sonuçlanmıştır²⁴³.

İkinci devre lig maçları Selçukspor ile İdmanyurdu' nun hakem Bedri Üner' in idaresindeki maçı ile devam etmiş ve maç Selçukluların 3 – 2 galibiyeti ile sonuçlanmıştır²⁴⁴. 31 Mart 1946 Pazar günkü lig maçında Ereğli ile Gençlerbirliği karşılaşması 4 – 4 beraberlikle sonuçlanırken, Selçukspor ile Nakliye Okulu' nun yaptığı özel maç ise 1 – 0 Nakliye Okulu' nun üstünlüğü ile sonuçlanmıştır²⁴⁵. Lig maçlarının sonuncusu ise Gençlerbirliği ile Selçukspor arasında yapılmış ve 4 – 1

²³⁹ **Ekekon**, 25 Şubat 1946, Y.11, S. 2477, s. 2.

²⁴⁰ **Ekekon**, 4 Mart 1946, Y.11, S. 2480, s. 2.

²⁴¹ **Ekekon**, 11 Mart 1946, Y.11, S. 2483, s. 2.

²⁴² **Ekekon**, 13 Mart 1946, Y.11, S. 2484, s. 3.

²⁴³ **Ekekon**, 20 Mart 1946, Y.12, S. 2487, s. 3.

²⁴⁴ **Ekekon**, 25 Mart 1946, Y.12, S. 2489, s. 1 ve 4.

²⁴⁵ **Ekekon**, 1 Nisan 1946, Y.12, S. 2492, s. 1 ve 4.

Gençlerbirliği' nin üstünlüğü ile sonuçlanmıştır. Böylece Gençlerbirliği 28 puan ile 1945- 46 yılı Konya Bölge birincisi olmuştur²⁴⁶.

Ligin bitimi ile beraber ara verilen futbol maçlarına takımlar arası yapılan özel maçlar ile devam edilmiştir. İdmanyurdu sahasında Gençlerbirliği ile İdmanyurdu genç takımları arasındaki özel maç da 4 – 4 beraberlikle sonuçlanmıştır²⁴⁷.

18 Haziran 1946'da ise futbolda okullar ya da klupler haricinde emekliler arasında futbol maçı düzenlenerek futbola ayrı bir renk katılmıştır. Kırmızı ve beyaz takım olarak iki takım oluşturan emeklilerin aralarında yaptıkları maçı 5 – 0 beyaz takım kazanmıştır²⁴⁸.

15 Eylül'de İdmanyurdu stadında Gençlerbirliği ile İdmanyurdu genç takımları arasında yapılan özel maç 6 – 1 İdmanyurdu'nun galibiyeti ile sona ermiştir²⁴⁹.

Konya milletvekili olan Çalışma Bakanı Doktor Sadi Irmak tarafından Çalışma Bakanlığı Kupa Maçları düzenlenmiştir. İlk maç İdmanyurduyla Selçukspor arasında, İdmanyurdu sahasında yapılmış ve 2 – 2 beraberlikle sonuçlanmıştır. Kupa maçlarının devamı 26 – 30 Ekim tarihleri arasında İdmanyurdu sahasında yapılmıştır²⁵⁰.

Çalışma Bakanlığınca konulan kupa maçının finali İdmanyurdu ile Ereğli Sümer arasında olmuştur. Pazar günü kalabalık bir seyirci kitlesi önünde yapılan

²⁴⁶ **Ekekon**, 8 Nisan 1946, Y.12, S. 2495, s. 1 ve 4.

²⁴⁷ **Ekekon**, 15 Nisan 1946, Y.12, S. 2498, s. 1.

²⁴⁸ **Ekekon**, 17 Haziran 1946, Y.12, S. 2275, s. 1.

²⁴⁹ **Ekekon**, 16 Eylül 1946, Y.12, S. 2564, s. 1.

²⁵⁰ **Ekekon**, 25 Ekim 1946, Y.12, S. 2581, s. 3.

maçta İdman Yurdu 6 – 4 Sümer Spor’a galip gelmiştir. Çalışma Bakanlığı kupasını futbol ajanı, Vali adına İdman Yurduna vermiştir²⁵¹.

Sporseverler “Stadyum Gençlik Kulübü” adlı yeni bir spor yurdu kurmuşlardır²⁵². Yeni kurulan Stad Gençlik Kulübü ilk maçını Selçuk spor ile yapmıştır. Maç Selçukluların 3 – 2 galip gelmesi ile sona ermiştir²⁵³.

1947 yılında düzenlenen Güven Kupası maçlarında Stad Kulübü ile Selçukspor, Şükrü Suner’in hakemliğinde karşılaşmışlardır. Maç 5 – 1 Selçukspor’un üstünlüğü ile bitmiştir²⁵⁴. Konya Gençler Birliği ile Akşehir Gençlik Kulübü de devam eden kupa maçlarında karşılaşmışlar ve maç 4 – 0 Konya Gençler Birliğinin galibiyeti ile sonuçlanmıştır²⁵⁵.

1947 yılında Selçukspor ile Gençlerbirliği arasında 7 Eylül Pazar gününde mevsimin ilk özel karşılaşması yapılmış ve 5 – 2 Selçukspor’un galibiyeti ile karşılaşma bitmiştir²⁵⁶.

14 Eylül 1947 Pazar günü de İdman Yurdu stadında Selçukspor ile İdmanyurdu karşılaşmıştır. Maç 4 – 4 iken, maçın bitimine yirmi dakika kala hakemin sözünü dinlemeyen İdmanyurdu sporcuları kendi kendilerine sahayı terk ettikleri için maç tam olarak tamamlanamamıştır²⁵⁷.

1947 – 1948 yılı futbol lig maçlarının fikstür gereğine iki devreli olarak 17\9\1949 Cumartesi günü Kültür Park Stadyumu’nda saat 16’da başlaması kararlaştırılmıştır. Ayrıca genç takımların da yetişmesi ve müsabaka yapması için

²⁵¹ **Babalık**, 19 Kasım 1946, Y. 36, S. 6735, s.3.

²⁵² Kulüp hakkında ayrıntılı bilgi için bkz.

²⁵³ **Babalık**, 10 Aralık 1946, Y.36, S.6744, s.3.

²⁵⁴ **Babalık**, 15 Mayıs 1947, Y.37, S.6809, s.3.

²⁵⁵ **Babalık**, 27 Mayıs 1947, Y.37, S.6814, s.3.

²⁵⁶ **Babalık**, 9 Eylül 1947, Y.37, S.6857, s.2.

²⁵⁷ **Babalık**, 16 Eylül 1947, Y.37, S.6860, s.2.

aynı fikstür gereğince yalnız Pazar günleri olmak üzere bir devre üzerinde lig maçı yapılması ve bu lig fikstürünün de 17\9\1949'da başlayıp 20\11\1949'da bitmesine kara verilmiştir²⁵⁸.

1947 – 48 yılı lig maçlarına klüplerin ikinci takımları da katılmış ve bunun için de bir fikstür tertiplenmiştir. Bu fikstür 25\9\1949 başlayıp, iki devreden oluşmak üzere 20\11\1949'da sona ermiştir²⁵⁹.

Başlayan lig maçlarında ilk olarak Ereğli Sümer Spor ile Selçuk Spor karşılaşmış ve maç 7 – 0 Ereğli'nin galibiyeti ile sonuçlanmıştır. İkinci olarak da İdman Yurdu ile Sümer Spor karşılaşmış ve İdman Yurdu, Sümer sporu 1 – 0 yenmiştir²⁶⁰.

Konya'da kulüpler arasındaki bağlılığı artırmak, ezeli değil tatlı rekabeti örneklemek için “gardenparti”ler düzenlenmiştir. Bu partilere zaman zaman Konya Valisi'nin de katılmıştır. 30 Ağustos 1949 tarihli Yeni Konya gazetesinde spor kulüplerinin düzenlediği gardenpartilerin yararlı olduğu, gençleri birbirleriyle tartışmaktan, kahve köşelerinden, meyhane masalarından uzaklaştırmaya çalışan bir aktivite olduğu belirtilmiş ve bu amaç için toplantıların disiplinli, tam bir sportif faaliyet içinde yapılması gerekliliği ayrıca belirtilmiştir²⁶¹.

15 Ocak 1950 tarihinde Konya klüpleri kendi aralarında özel maçlar yapmışlardır. İdmanyurdu Selçuksporla yaptığı maçı 6 – 2 kazanırken Gençlerbirliği de Stad Gençlik ile yaptığı maçı 5 – 1 kazanmıştır²⁶². Özel maçların devamında

²⁵⁸ **Babalık**, 3 Eylül 1949, Y.39, S.7184, s.2.

²⁵⁹ **Babalık**, 15 Eylül 1949, Y.39, S.7194, s.2.

²⁶⁰ **Babalık**, 25 Eylül 1949, Y.39, S.7208, s.2.

²⁶¹ **Yeni Konya**, 30 Ağustos 1949, Y.1, S.88, s.2.

²⁶² **Ekekon**, 16 Ocak 1950, Y.15, S. 3070, s. 1.

Gençlerbirliği ile karşılaşan İdmanyurdu bu karşılaşmadan 5 – 3 mağlubiyetle ayrılmıştır²⁶³.

1950 senesinde Konya’da futbol faaliyetlerinin durmaması amacıyla futbolseverlerden Civelek tarafından bir kupa konularak Civelek Kupa Maçları düzenlenmiştir²⁶⁴. Bu kupa maçlarında Selçukspor ile Gençlerbirliği 2 – 2 berabere kalırken, İdmanyurdu ise Stad Gençlik Klübü’nü 2 – 0 yenmiştir²⁶⁵.

İdmanyurdu ile Gençlerbirliği iki ezeli rakip iken zaman zaman yardım için de karşılaşma düzenlemişlerdir. Nitekim 19 Mart 1950’de Eskişehir felaketzedelerine yardım amacıyla bir müsabaka düzenlemişlerdir²⁶⁶.

C. GÜREŞ

Kendi hayatını güvence altına alabilmek, gücünü çevresindeki insanlara gösterebilmek ve üstün olmak düşüncesi ilkel insanlık dönemlerinden beri süregelenmiştir. Dolayısıyla insanlar arasında silahsız olarak en basit ve doğal bir mücadele olan güreş de insanlık tarihi kadar eski ve uzun yıllara giden bir geçmişe sahiptir²⁶⁷.

Orta Asya’dan beraberlerinde getirdikleri güreş, Türklerin ata sporu olarak kabul edilmesini sağlamıştır. Değişik kuralları olan yağsız Karakucak yanında, yağlı güreş terimi Osmanlı Devleti sınırlarında, Avrupa topraklarında da tanınmıştır. Yağlı güreşlerin sevilip yaygınlaşmasında bizzat padişah Abdülaziz’in bu sporu yapmasının önemli rolü olmuştur. Güreş federasyonunun kurulmasıyla ağırlık her ne kadar yağsız olimpik dalın üzerinde kalsa da, yağlı güreş geleneği birçok yerde ve

²⁶³ **Ekekon**, 30 Ocak 1950, Y.15, S. 3076, s. 1.

²⁶⁴ **Ekekon**, 1 Şubat 1950, Y.15, S. 3077, s. 2.

²⁶⁵ **Ekekon**, 20 Şubat 1950, Y.15, S. 3087, s. 1.

²⁶⁶ **Ekekon**, 18 Mart 1950, Y.15, S. 3108, s. 1.

²⁶⁷ Musamet Başaran, **Serbest ve Grekoromen Güreş**, Ankara, 1989, s. 4.

özellikle Kırkpınar'da her yıl düzenlenen yarışmalarla sürdürülmektedir. Geleneksel Karakucak güreşleri de Orta ve Güney Anadolu'da yerel özellikleriyle korunmakta, bu fırsatla çocuklar ve gençler kendilerini gösterme şansını yakalayabilmektedirler²⁶⁸.

Türkiye'de oldukça yaygın olan²⁶⁹ ve hemen bütün bölgelerde sevilerek yapılan ata sporu güreşin Konya'da da ayrı bir yeri vardır. 1930'dan 1940'lı yılların sonuna kadar Konya'da minder güreş müsabaka ve çalışmaları Alaattin Tepesindeki Halkevinde (bugünkü Ordu Evi yanı) kısa bir süre Ordu Evi karşısındaki Kilise'de, İdmanyurdu futbol sahasında (bugün İmam Hatip Lisesinin bulunduğu yer) eski Halk Parti binasında (bugün Yapı Kredi Bankasının bulunduğu yer) ve İkinci Noterlik yanındaki binalarda yapıldı. Minder güreş müsabaka ve çalışmaları 1950'li yılların başlarında ise Atatürk spor sitesinin içindeki bu gün tenis kortu olan yerde sürdürüldü²⁷⁰. Hatta minder güreşleri için Halkevi Spor Komitesi tarafından 1938 yılında 8+8 ebadında yeni bir güreş minder yapıtılmış ve Halkevinin büyük salonuna yerleştirilmiştir. Gençlere güreşlerde nezaret etmek üzere Pehlivan Faruk antrenör olarak alınmış ve çalışmalarına başlanmıştır. Bir süre çeşitli klüplere üye 25 genç bu kol üzerinde devamlı çalışmışlardır²⁷¹.

Konya genelinde yapılan güreş müsabakaları şu şekildedir. Konya bölgesi 1938-1939 güreş birincilik müsabakaları Halkevi Spor salonunda yapılmış ve müsabakalar sonucunda aşağıdaki bölge birincileri açıklanmıştır;

56 kg	→ Osman Çay	→ İdman Yurdu	→ birinci
61 kg	→ Mustafa Güdekler	→ İdman Yurdu	→ birinci
66 kg	→ Nejat Cansızoglu	→ İdman Yurdu	→ birinci

²⁶⁸ <http://vedat1966.blogcu.com/ata-sporlari/4096684> (01.09.2010).

²⁶⁹ Bkz. Şevket Ödül, Mehmet Özpınar, Cemal Yavuz ve İrfan Dergin tarafından CHP Genel Sekreterliğine sunulmak üzere hazırlanan Güreş sporu hakkındaki rapor **BCA, f. 1096.5, y. 5.1.196-205**

²⁷⁰ http://www.konya-gsim.gov.tr/spor_dallari/gures_tarih.htm (11.09.2010).

²⁷¹ **Ekekon**, 5 Nisan 1938 , Y.4, S.534-181, s.2.

72 kg	→ Mustafa Karataş	→ Gençler Birliği	→ birinci
79 kg	→ Faruk Bakıcı	→ İdman Yurdu	→ birinci
87 kg	→ Hüseyin Örnek	→ Selçuk Spor	→ birinci ²⁷²

Konya, zaman zaman Türkiye güreş birincilikleri için grup merkezi seçildi. Nitekim 28 Mayıs 1938 Cumartesi ve 29 Mayıs 1938 Pazar günü Antalya, Burdur, Isparta, Afyonkarahisar, Kütahya, Eskişehir ve Konya serbest güreş şampiyonlarının katılımı ile spor sahasında müsabakalar yapılmıştır.

Türk Spor Kurumu Güreş Federasyonu tarafından organize edilen Türkiye Serbest Güreş birincilikleri müsabakaları 4-5 aydan beri Türkiye çapında devam etmekteydi. Her vilayetin serbest güreş şampiyonları seçilmiştir. Bu seçilen güreşçiler 12 grupta toplanarak 28-29 Mayıs 1938’de ikinci bir seçmeye tabi tutularak, en iyi derece alanlar 4-5 Haziran 1938’de Ankara’da yapılacak olan Türkiye Serbest Güreş Birinciliği müsabakalarına girmeye hak kazanacak ve Ankara’daki bu müsabakada da en iyi derece alan güreşçi 1938 yılı Türkiye Serbest Güreşçisi olacaktır²⁷³.

Yapılan Serbest Güreş grup birinciliği müsabakaları şu şekilde sonuçlanmıştır;

56kg	→Eskişehir’den	→ Ziya Gürsev
61kg	→Eskişehir’den	→ Kazım Yüksel
66kg	→Afyon’dan	→ Mehmet Akker
72kg	→ Eskişehir’dan	→ Ali Ahmet Ödül
79k	→ Konya’dan	→ Faruk Bakıcı

²⁷² **Ekekon**, 18 Mayıs 1938, Y.4, S.534-218, s.2.

²⁷³ **Ekekon**, 24 Mayıs 1938 , Y:4, S:534-224, s.3.

87 kg → Isparta'dan → Ahmet Bozkurt grup birincisi olmuştur.

Böylece, grup birinciliklerini kazananlar Ankara'da yapılacak Türkiye Birincilik müsabakalarına katılmak üzere 2 Haziran 1938'de Konya'dan ayrılmışlardır²⁷⁴.

21 Ağustos'ta Atılı Spor Klübü'nün fedakarlığı ile Konya stadında büyük güreş müsabakaları yapılmış ve bu yarışlara ünlü pehlivanlar katılmıştır. Bunlar arasında yer alan ünlü Türk güreşçisi Dinarlı Mehmet için gazetede şu övgü dolu sözler kullanılmıştır. “ Türkün dillere destan pazu kudretini Avrupa ve Amerika güreş meydanlarında milyonlarca seyirci karşısında ispat eden, en maruf profesyonelleri yıldırım satvet ile yerden yere çalan havada pervane gibi döndüren Frenklerin hayretten donmalarına amil olan...”²⁷⁵.

Yarışlara ;

- * Bursalı Karpuz Ahmet
- * Burger Dimo
- * Karadağlı Kiro
- * Dinarlı Mehmet
- * Babaeskili Pomak Ahmet
- * Adapazarlı Cemal
- * Sokak Türkiye Şampiyonu Kara Ali
- * Afyonlu Yarım Dünya Süleyman

²⁷⁴ **Ekekon**, 30 Mayıs 1938 , Y:4, S:534-228, s.1.

²⁷⁵ **Ekekon**, 8 Ağustos 1938 , Y:4, S:534-289, s:2.

* Ankaralı İsmail katılmıştır²⁷⁶.

Güreş müsabakaları İdman Yurdu sahasında yapılmıştır. Eski pehlivanlardan Hakem Metin'in idaresinde başlanan müsabakaların ilk güreşi Konyalı Cemal ile Aksaraylı Hüseyin arasında yapılmış ve Cemal 21 dakikada hasmını tuşla yenmiştir. İkinci maç ise Düzceli Hafız ve Kırklarelili Ahmet arasında idi. 20 dakikalık sürenin 16. dakikasında Hafız rakibini tuşla yenmiştir. Üçüncü güreşi de Ankaralı İsmail ve Bandırmalı Pomak Ahmet yapmıştır. Yenişinceye kadar devam eden bu müsabaka heyecanlı olmuş ve Ahmet 36 dakikada tuşla galip gelmiştir.

Bursalı Karpuz Ahmet ile Dimo'nun güreşi dördüncü idi. Komik safhalar arz eden bu güreş Dimo'nun galibiyeti ile neticelenirken, son müsabaka Dinarlı Mehmet ve Bulgar Kiro arasında yapılmıştır. Ancak bu son yarış maalesef ihtilafla neticelenmiştir. Yarım saatten fazla süren bu danışıklı döğüşte Dinarlı'nın epey numaralar yaptığı fakat işin az zaman sonra kızışmaya başladığı belirtilmiş ve Kiro'nun, Dinarlıyı ringten dışarı fırlattığı ve birden ona kadar saymaya başladığı da eklenmiştir. Bu işi bitirince de ringten inmiştir. Bulgar güreşçi buradan sonra halkın ısrarı ve hakemin davetine rağmen bir daha ringe çıkmamıştır.

Kurallara göre ring dışında 10 saniyeden fazla kalan güreşçi mağlup sayılır. Fakat bu süreyi hakem sayar ve hükmü de hakem verir. Kiro, hakemin yapacağı vazifeyi kendi başına yaptığı için Kiro hükmen mağlup sayılmıştır. Dinarlı ise güreşteki mağlubiyetini asla kabul etmediği için Bulgar'a meydan okuyarak Ekekon gazetesine bir mektup yazmış ve rakibini yakın bir günde tekrar er meydanına davet etmiştir²⁷⁷.

Konya Bölge Güreş Ajanlığı güreşin gelişmesi, gençlerin güreş antrenmanlarının programlanması için güreş çalışmalarına ait programı yayınlamıştır. Programa göre;

²⁷⁶ **Ekekon**, 20 Ağustos 1938 , Y.4, S.534-300, s.3.

²⁷⁷ **Ekekon**, 22 Ağustos 1938 , Y:4, s:534-301, s.1 ve 3.

* Çalışmalar Greko-Romen ve serbest olarak gösterilecektir ve aşağıda yazılı okul ve klüplerin çalışma saatlerinde malzemeleri ile birlikte bölge güreş salonunda olmaları gerekmektedir:

Pazartesi	Saat 18:00	KlÜpler.
Çarşamba	Saat 18:00	Sanat Okulu.
Cuma	Saat 18:00	Sanat Okulu ve KlÜpler.
Cumartesi	Saat 14:00	Gedikli ve Sanat Okulları.
Pazar	Saat 10:00	Umum Güreşçiler ²⁷⁸ .

Bölge 1939 yılı Mayıs ayında Greko-Romen Güreş Birincilik müsabakaları da İdmanyurdu sahasında yapılmıştır. Neticede:

56 kg → Osman Çay	→ İdmanYurdu
61 kg → Mustafa Güdekler	→ İdmanYurdu
66 kg → Sıdkı Duraner	→ GençlerBirliği
72 kg → İhsan Emre	→ İdmanYurdu
79 kg → Faruk Bakıcı	→ İdmanYurdu
87 kg → Yakup Güreş	→ İdmanYurdu birinci olmuşlardır ²⁷⁹ .

Güreşin yalnız okullar ve gençler arasında kalmaması, yaygın bir hale getirilmesi ve bu spor dalının teşvik edilmesi düşüncesiyle Konya Valisi Nizamettin Atakar, Konya güreş ekibinin İzmir Fuarı'nda yapılacak olan Türkiye Serbest Güreş Birincilik müsabakalarına kuvvetli bir şekilde ve Konya güreşini hakikaten temsil eden bir tarzda hazırlanmaları için Vilayet merkezinde bulunan güreşçilerin kazaları

²⁷⁸ **Ekekon**, 13 2.Kanun 1939, Y:4, s:534-423, s.3.

²⁷⁹ **Ekekon**, 10 Mayıs 1939 , Y:5, s:534-519, s.3.

dolaşarak güreş gösterileri yapmalarını ve bu suretle kaza, nahiye ve köylerde kalmış gizli yeteneklerin meydana çıkarılmasını sağlayacak bir güreş turnesi yapılması hususunda ilgililere emir vermiştir.

11 güreşçiden oluşan kafiye kazalara hareket ederek sıra ile Ereğli, Karaman, Hadim, Bozkır, Seydişehir, Beyşehir, Akşehir, Ilgın, Kadınhanı, ve Çumra kazalarını gezecektir. Uzak olduğu için Ermenek ve Karapınar kazaları bu programa dahil edilmemiştir. Güreşçiler her kazada 2-3 gün kalarak gösteri güreşi yapacak ve kazalar veya kazaya bağı nahiye ve köylerden gelecek elemanlar da güreşlere katılacaklardır.

Bölge Güreş Eğitmeni ve aynı zamanda faal bir güreşçi olan Faruk Bakıcı'nın başkanlığı altında kazaları dolaşacak güreşçilerimiz şunlardır:

56 kg → Tuğrul Orhon

61 kg → Nusret Güntel

66 kg → Osman Çay

66 kg → Sıtkı Duraner

66 kg → Abdullah Yener

72 kg → Cemal Çetin

72 kg → Ahmet Gönal

72 kg → Hakkı

79 kg → Hanefi Günel – Faruk Bakıcı

87 kg → Yakup Güreş²⁸⁰.

1939 yılı Serbest Güreş grup birinciliklerinde ise Samsun, Sivas, Konya ve İzmir grup merkezi seçilmiştir. Bu bölgelerde 10 Eylül 1939'da müsabakalara başlanacağı önemle duyurulmuştur. Konya Bölgesine dahil olan vilayetler Afyon,

²⁸⁰ **Ekekön**, 29 Haziran 1939 , Y.5, S.534-562, s.2.

Burdur, Antalya, Mersin ve Konya'dır. Bu vilayetlerde güreş takımlarının yapacakları müsabakalar neticesinde birinciler seçilecektir ve birincilerden 7 güreşçi, bir idareci nezaretinde 14 Eylül 1939 günü İstanbul da bulunmak üzere grup merkezinden hareket edeceklerdir.İstanbul da ise mıntikalardan gelecek grup birincileri arasında yapılacak müsabaka neticesinde her siklet ve takımın Türkiye birincilikleri seçilmiş olacaktır²⁸¹.

Bu bağlamda merasimle başlayan Konya grubu güreş grup birincilik müsabakalarında statta bir sıhhiye çadırı ve bir tabip de her ihtimale karşı hazır bulundurulmuştur ve sonuçlar şu şekilde gerçekleşmiştir;

56 kg → Arif Sakdur (Antalya)	→ 1.
Osman Çay (Konya)	→ 2.
Cezmi Dikmen (Mersin)	→ 3.
61 kg → Hasan Polu (Mersin)	→ 1.
Mehmet Birici (Adana)	→ 2.
Mustafa Güdekler (Konya)	→ 3.
66 kg → Mehmet Akkar (Afyon)	→ 1.
H. Demiröz (Burdur)	→ 2.
Zekeriye Göztepe (Mersin)	→ 3.
72 kg → Arif Kurd (Burdur)	→ 1.
Ali Çetin (Antalya)	→ 2.
Mahmut Sönmez	→ 3.
79 kg → Ahmet Mersinli (Mersin)	→ 1.
Mehmet Sönmez (Adana)	→ 2.

²⁸¹ **Ekekön**, 23 Ağustos 1939 , Y:5, s:1143, s.2.

Faruk Bakıcı (Konya)	→3.
81kg → Süleyman Pehlivan (Adana)	→1.
Musa Erden (Burdur)	→2.
Hasan Tekin (Mersin)	→3.

Ağır → Hanefi Zanapalı rakipsiz olduğu için birinci olmuştur.

Türkiye birincilik müsabakalarına gitmek için her sikletin birincileri Adana Bölgesi Güreş Ajansı Şeref Çetin'in refakatinde Ankara'ya gitmişlerdir²⁸² ve Ankara'da yapılan Türkiye Serbest Güreş Birinciliği müsabakalarında Ankara 13 puanla birinci, İstanbul 11 puanla ikinci olurken ve Konya da 6 puanla üçüncü olmuştur²⁸³.

Konya'da güreş faaliyetleri çerçevesinde Kayseri – Dikili felaketzedeleri yararına düzenlenen güreşlerde yedi kişiden oluşan Beden Terbiyesi spor eğitmeni Füzün İnci'nin başkanlığında Kayseri'ye giden Konya güreşçileri yenilmişlerdir. Müsabakalarda Konya'dan Sıtkı kg üzerinden ve oyunları ile başarılı olmuş ve uzun uzadıya alkışlanmıştır. Aynı başarının diğer güreşçilerde de görülmesinin arzu edildiği ancak bunun olmadığı dile getirilmiştir²⁸⁴.

Geçmişten beri yapılmakta olan Edirne – Kırkpınar yağlı güreşlerinin tarihi değerini muhafaza ve idare etmek arzusu ile Türkiye Serbest Güreş Birinciliği müsabakalarının 9 – 10 –11 –12 Mayıs 1940 tarihlerinde yapılması kararlaştırılmıştır. Ancak güreşle meşgul olan bütün bölgelerin Edirne'de toplanması çok masraflı olacak ve bu masrafın karşılanması da bölge güreş ajanslıklarını müşkül durumda bırakacağı için bölgeler gruplara ayrılmış ve geçmiş senelerde olduğu gibi bu sene de grup birincilik müsabakalarda kazanan güreşçiler o grubu temsilen müsabakalara katılacaktır. Serbest güreş müsabakalarına katılacak bölgeler 15 Nisan

²⁸² **Ekekon**, 25 Eylül 1939, Y.5, S.1171, s.2.

²⁸³ **Ekekon**, 3 1. Teşrin 1939, Y.5, S.1178, s.1.

²⁸⁴ **Ekekon**, 18 1. Teşrin 1939, Y.5, S.1191, s.2.

1940 tarihine kadar bölge birincilik müsabakalarını yaparak siklet sınıfı birincilerinin isimlerini genel direktörlüğe bildireceklerdir. Bu neticelere göre gruplar ve grup birincilik müsabakaları merkezleri genel direktörlüğe tayin edilerek bölgelere bildirilecektir²⁸⁵.

1940 yılında güreş faaliyetleri için Konya’da artık ayrı bir binaya ihtiyaç duyulmuştur. Konya’da epeyce hız kazanan ve gelişen güreş sporu için gençlerin bir antrenman sahası bulamaması ve bundan dolayı diledikleri kadar güreşte ilerleyememeleri nedeniyle İdman Yurdu Klübüne ait binanın üst kısmının güreş sporuna ayrılması gündeme getirilmiştir. Güreşçiler kadar eskrimciler ve boksörlerin de yararlanabilmesi için bu yerin biraz tadilat ile geniş bir salona dönüştürülmesi düşünülmüştür. Böylece Konyalı gençlerin toplantı ve konferansları için de bir salon oluşturulmuş olacaktır. Konya’da bir hayli gelişen güreş sporunun bu aşamadan sonra korunmasının da gerekli olduğu özellikle belirtilmiştir²⁸⁶.

Bu teklif üzerine CHP merkez idare heyeti bilhassa güreş gibi milli bir sporun gelişmesine yardım için, çalışma yeri bulunmayan gençlere parti merkez kasa salonunu ayırmak suretiyle mühim bir ihtiyaca cevap vermiştir²⁸⁷.

Bu arada Mersin’de grup birincilikleri müsabakasına iştirak etmek üzere Güreş Ajanı Gökçe ve hakem Hasan Güngör’ün başkanlığında Mersin’e gitmiş olan Antalya, Adana ve Mersin güreşçileriyle yarışan Konya güreşçilerinden:

* 56 kg → Osman Çay birinci

* 72 kg → Ahmet Dereli ikinci

* 79 kg → Faruk Bakıcı birinci olmuşlar ve Kırkpınar müsabakalarına iştirak etmeyi hak kazanmışlardır²⁸⁸.

²⁸⁵ **Ekekon**, 26 Mart 1940, Y.6, S.1321, s.2.

²⁸⁶ **Ekekon**, 29 Mart 1940, Y.6, S.1324, s.2.

²⁸⁷ **Ekekon**, 4 Nisan 1940, Y.6, S.1329, s.2.

²⁸⁸ **Ekekon**, 6 Mayıs 1940, Y.6, S.1353, s.1.

Mersin bölge maçlarında birinciliği kazanan 79 kg da Faruk Bakıcı ile 56 kg da Osman Çay Kırkpınar'a gitmiştir. Faruk Bakıcı, Eskişehir bölgesinden Hasanla yaptığı güreşte galip gelmiş ise de ikinci güreşte galip geldiği halde güreşi terk etmiştir. Osman Çay ise iki defa yenildiği için elenmiştir²⁸⁹.

Artık çalışmak için yer bulan güreşçiler 29 Haziran 1940 Cumartesi günü bölge salonunda oldukça kalabalık seyirci huzurunda yapılan Serbest Güreş Teşvik Müsabakasına katılmış ve şu sonuçları almışlardır:

56 kg → Naci ÖZ → 1.

Ali Pancar → 2.

Ali Akkam → 3.

61kg → Mustafa Güdekler → 1.

Hayri Sayan → 2.

Salim Kaya → 3.

66 kg → Siyret Günte → 1.

Tuğrul Orhan → 2.

Hilmi Ağırbaş → 3.

72 kg → Ahmet Gönal → 1.

79 kg → Faruk Bakıcı → 1.

87 kg → Yakup Güneş → 1. olmuşlardır²⁹⁰.

13 Temmuz 1940 Cumartesi günü ise saat 15'te yine bölge salonunda Greko-Romen Teşvik müsabakaları yapılmıştır. Alınan dereceler şöyledir:

²⁸⁹ **Ekekon**, 21 Mayıs 1940, Y:6, S.1366, s.2.

²⁹⁰ **Ekekon**, 2 Temmuz 1940, Y:6, S.1401, s.2.

- 56 kg → Naci ÖZ →1.
Ahmet Ertaşkın →2.
61 kg → Mustafa Güdekler →1.
Hayri Sayan →2.
66 kg → Tuğrul Orhan →1.
Hilmi Ağırbaş →2.
72 kg → Ahmet Gönal →1.
Seyfi Gözönü →2.
79 kg → Faruk Bakıcı (Rakipsiz) →1.
87 kg → Rıza Gökçen (Rakipsiz) →1. olmuştur²⁹¹.

Yeni çalışma yerine kavuşan güreşçiler çevre illerden gelen güreşçilerle de karşılaşarak yeteneklerini göstermişlerdir. Bunun üzerine Mersin – Konya güreşçileri arasında 28 Eylül 1940 Cumartesi ve 29 Eylül 1940 Pazar günleri İdman Yurdu sahasında iki seri güreş müsabakası yapılmıştır. Cumartesi günü Serbest, Pazar günü Greko-Romen branşlarında yapılan güreşler alaka ve heyecanla takip edilmiştir.

Cumartesi güreşlerinin neticesi şöyledir:

- 56 kg → Naci ÖZ (Konya), Cezmi Dikmen (Mersin)'e 16 saniyede tuşla,
61 kg → Tuğrul Orhan (Konya), Derviş Aslan (Mersin)'e sayı hesabı ile,
66 kg → Zekeriya Göktepe (Mersin), Cemal Çetin (Konya) 4.50 dakikada tuşla,
72 kg → Kemal Gökarlan (Mersin), Ahmet Gönal (Konya)'ya sayı hesabı ile,
79 kg → Yahya Kalkan (Mersin), Rıza Gökçe (Konya)'ya 5.20 dakikada tuşla,

²⁹¹ **Ekekon**, 16 Temmuz 1940, Y:6, S.1418, s.2.

87 kg → Ahmet Mersinli (Mersin), Osman Eke(Konya)'ya 6 dakikada tuşla galip gelmişlerdir.

Pazar Günü Yapılan Greko-Romen güreşlerinde sonuçlar şöyledir:

56 kg → Naci Öz (Konya), Cezmi Dikmen (Mersin)'e 6.51 dakikada tuşla,

61 kg → Hayri Sayan (Konya), Derviş Aslan (Mersin)'e 6 dakikada tuşla,

66 kg → Zekeriya Göktepe (Mersin), Cemal Çetin (Konya)'e 4 dakikada tuşla,

72 kg → Kemal Gökaslan (Mersin), Ahmet Gönal (Konya)'a 13.27 dakikada tuşla,

79 kg → Yahya Kalkan (Mersin), Rıza Gökçe (Konya)'ya 1.40 dakikada tuşla,

87 kg → Ahmet Mersinli (Mersin), Veysel Kızılkaya (Konya)'ya 6 dakikada tuşla galip gelmişlerdir²⁹².

Görüldüğü üzere güreşlere ilgi arttıkça müsabakalarda da artış olmuştur. Nitekim 1940 yılının heyecanla ve uzun süreden beri beklenen güreşleri 13 1.Teşrin(Ekim) 1940 Pazar günü halkın yoğun ilgisi ile İdman Yurdu Stadi'nda iki binden fazla seyirci önünde yapılmıştır. Pek çok devlet erkânı, güreş meraklıları ve pek çok da bayan seyircinin olduğu güreşler şöyle sonuçlanmıştır:

-İlk güreş yağlı olarak Dinarlı İsmail ile Veysel Kızılkaya arasında yapıldı ve İsmail galip geldi.

-İkinci güreş ise amatör güreşçiler arasında yapılmıştır. Faruk Bakıcı ile Osman Ege arasında yapılan güreşi Faruk kazanmıştır.

-Üçüncü güreş Habeş Kasım Tafari ile Polonyalı Valşeviski arasındaydı. Tafari dikkat çekecek derecede hakim oynadığı halde sonunda mağlup oldu.

-Dördüncü güreş Dinarlı Mehmet ile Bulgar Bankof arasında cereyan etmiştir. Bankof, hasmına nazaran kgca daha farklı olmasına rağmen Dinarlı galip gelmiştir²⁹³.

²⁹² **Ekekon**, 1.Teşrin 1940, Y.6, S.1479, s.2.

8 Mart 1941 Cumartesi günü ise bölge salonunda saat 15'te yapılan Serbest Güreş Birincilikleri sonuçları şöyledir:

- 56kg → 1. Abdullah Yıldız
2. Hasan Şenoran
3. Hüseyin Dinç
- 61kg → 1. Ali Pancar
2. Hasan Kaya
3. Ahmet Sevimli
- 66kg → 1. Tuğrul Orhon
2. Abdullah Aksoy
- 72kg → 1. R. Siyret Güntel (rakipsiz)
- 99 kg → 1. Yakup Güneş (rakipsiz) olmuşlardır²⁹⁴.

Konya'ya gelen güreşçiler olduğu gibi 1941 yılında olduğu gibi Konyalı güreşçiler de iade-i ziyarette bulunmuşlardır. Mersin'e giden Konya güreşçilerden 56 kg Hasan Şenoran grup ikinci, 72 kg Siyret Güntel grup üçüncüsü olmuşlardır²⁹⁵.

Meşhur pehlivanlarımızdan Sabık Baş Pehlivan Kara Ali, Mülavim, Habeş Kasım, Görenli Hamdi ve Edirneli Süleyman pehlivanların katılımı ile Kızılay yararına Amerikan Serbest Güreş Müsabakaları yapılmıştır²⁹⁶.

²⁹³ **Ekekön**, 15 1. Teşrin 1940, Y.6, S.1491, s.2 ve 3.

²⁹⁴ **Ekekön**, 11 Mart 1941, Y.7, S.1613, s.2.

²⁹⁵ **Ekekön**, 9 Nisan 1941, Y.7, S.1638, s.1.

²⁹⁶ **Ekekön**, 29 Eylül 1941, Y.7, S.1786, s.2.

14 Mart 1943 Pazar günü ise Yeni Sinema’da Eskişehir-Konya takımları arasında güreş müsabakaları yapılmıştır. 6 çiftin yarıştığı güreşlerin sonuçları şöyledir:

İlk müsabakayı yapan 56 kg Konya’dan Osman Çay, Eskişehir’den Reşat Gözgör’ün sırtını 3 dakika 51 saniyede yere serdi.

İkinci müsabakada, Konya’dan Tuğrul Orhon rakibi Tevfik Uysal ile berabere kaldı.

Üçüncü müsabakayı, Vahdettin Akıncı kazanırken rakibi 56 kg Sıtkı Duraner’i 8 dakika 53 saniyede yenmiştir.

Dördüncü müsabaka 72 kg Konyalı Yusuf Görelî ile Eskişehirli Alim Erdoğan arasında yapılmış ve Eskişehirli galip gelmiştir.

Beşinci müsabaka, Konya’dan 79 kg Siyret Güntel ve Eskişehir’den Mustafa Dönmez arasında olmuştur. Serbest olarak yapılan bu güreşi 5 dakika 20 saniyede Mustafa Dönmez kazanmıştır.

Son müsabakada, Konya’dan Mustafa Karataş, Eskişehir’den Nuri Atan göründüler. Ağırlıkları 87 kg idi. 4 dakikada yine Eskişehirli galip geldi²⁹⁷.

Ankara’da yapılacak olan 1943 senesi Türkiye Serbest Güreş müsabakaları için, Konya Bölgesinin verildiği grup birinciliği 20.06.1943 günü Adana’da yapılmış ve serbest Güreş Grup birinciliğinde Konyalı güreşçilerden 87 kg Faruk Bakıcı birinci olmuştur. Faruk Bakıcı, Konya Bölgesi Güreş takımı tasnif neticesinde de ikinci olmuştur. Böylece Faruk Bakıcı, 26-27 Haziran 1943 günü Ankara da yapılacak olan Türkiye Serbest Güreş müsabakalarına girmeye hak kazanmıştır²⁹⁸.

Güreşte yarışan sporcular kadar hakemler de ön plana çıkmıştır.1944 yılı Ocak ayında Konya Bölgesi Güreş Ajanlığı tarafından yapılacak olan ve tecrübesiz

²⁹⁷ **Ekekon**, 16 Mart 1943, Y.8, S.2027, s.2.

²⁹⁸ **Ekekon**, 17 Haziran 1943, Y.9, S.2067, s.3.

güreşçiler arasında gerçekleşen ferdi müsabakalarda görevli olan hakemleri Beden Terbiyesi, şu şekilde belirlemiştir:

Baş Hakem : Sefer Erkan.

Hakemler : İrfan Tuna.

Nejat Cansızoğlu.

Recai Boysongur.

Hasan Güngör.

Yusuf Yörelî.

Osman Çay.

Tuğrul Orhon.

Ahmet Gönal²⁹⁹.

30 Ocak 1944 tarihinde Bölge Jimnastik Salonu'nda "Tecrübesiz Güreşçiler" arasında başlayan yukarıda hakemleri belirtilen müsabakanın finali 6 Aralık 1944 Pazar gününe ertelenince bu duruma üzülen güreş severler milli sporumuz olan güreşe layık olduğu değeri vermek ve gençleri teşvik etmek amacıyla bu işlerle ilgilenen kişilerin güreşe yakın alaka ve yardımlarını esirgememelerini gerektiği fikri üzerinde birleşmişlerdir³⁰⁰.

Bazen de güreşe gösterilen aşırı ilgiden dolayı müsabakaların ertelendiği görülmüştür. Nitekim 6 Şubat 1944 tarihinde yapılan Bölge Greko-Romen teşvik müsabakaları fazla seyircinin olmasından dolayı ertelenmiş ve ancak 13 Şubat 1944 Pazar günü yapılabilmiştir. Güreşlere Kuleli Lisesi, Lise, Ticaret Lisesi, Sanat Enstitüsü ve Bölge Gençlik Klübü'nden 40 genç katılmıştır. Teknik netice şu şekildedir:

²⁹⁹ **Ekekön**, 27 2.Kanun 1944, Y.9, S.2158, s.2 ve 3.

³⁰⁰ **Ekekön**, 1 Şubat 1944, Y.9, S.2160, s.2.

- 56kg → 1. Cemil Erkök (Ticaret Lisesi).
2. İbrahim Yalçınkaya (Sanat Enstitüsü).
3. Naim Kanuç (Kuleli Lisesi).
- 61kg → 1. Hilmi Ağırbaşlı (Kuleli Lisesi).
2. İlhami Güntel (Kuleli Lisesi).
3. Ali Filiz (Kuleli Lisesi).
- 66kg → 1. Hamdi Akçe (KuleliLisesi).
2. İsmet Yetkin (Kuleli Lisesi).
3. Mustafa Gücüyener (Sanat Enstitüsü).
- 72kg → 1. Hasan İyican (Gençlik Klubü).
2. Abdulkadir Eroğlu (Kuleli Lisesi).
3. Münir Akay (Kuleli Lisesi).
- 79kg → 1. Ahmet Sağ (Kuleli Lisesi).
2. Sedat Yenen (Kuleli Lisesi).
3. Baki Akbıyık (Sanat Enstitüsü) olmuştur³⁰¹.

16 Nisan 1944 Pazar günkü Beden Terbiyesi Bölge Greko-Romen Konya Güreş birinciliği, 30 tecrübeli güreşçinin katılımı ile Bölge jimnastik salonunda yapılmıştır. Hakem heyetinin İrfan Tuna, Nuri Yenal, Hasan Güngör, Faruk Bakıcı ve Yakup Güneş'ten oluştuğu ³⁰² müsabakalarda birinci olan genç güreşçilerimizin Mayıs'ta yapılacak Türkiye Greko-Romen Güreş birinciliğine katılacağı bildirilerek neticeler şöyle açıklanmıştır:

³⁰¹ **Ekekon**, 15 Şubat 1944, Y:9, S.2166, s.3.

³⁰² **Ekekon**, 15 Nisan 1944, Y:10, s:2192, s.3.

- 56 kg → 1. Naci Öz – Kuleli Lisesi.
2. İbrahim Yalçınkaya – Sanat Enstitüsü.
3. Cemil Erkök – Ticaret Lisesi.
- 61 kg → 1. İsmet Aşıklar – Gençlik Klübü.
2. Ali Filiz – Kuleli Lisesi.
3. M. Ali Ada – Nakliye Gücü.
- 72 kg → 1. Hamdi Akca – Kuleli Lisesi.
2. Abdulkadir Eroğlu.
3. Ali Beydoğan – Nakliye Gücü.
- 79 kg → 1. Ahmet Gönal – Gençlik Klübü.
- 87 kg → 1. Mustafa Karataş- Gençlik Klubü³⁰³.

Çok önemli ve değerli neticeler veren 1944 yılı Türkiye Güreş Grup Birincilikleri Konya, Adana, Mersin, Malatya ve Maraş takımlarının katılımıyla 29 Ağustos 1944 günü Belediye Sineması’nda yapılmış ve Türkiye Güreş Birincilikleri başarıyla tamamlanmıştır. Teknik neticeler şöyledir:

- 56 kg → 1. Konya’dan Naci Öz .
2. Adana’dan K. Sarıgül.
- 61 kg → 1. Adana’dan Ahmet Aksoy.
2. Konya’dan Tuğrul Orhon.
- 66 kg → 1. Mersin’den Yahya Kalkan.
2. Konya’dan Yusuf Yörelî.

³⁰³ **Ekekon**, 20 Nisan 1944, Y.10, S.2194, s.3.

72 kg → 1. Adana'dan Süleyman Dişicürük.

2. Mersin'den Veysel Yılmaz.

78 kg → 1. Konya'dan Mustafa Karataş.

2. Adana'dan Hacı Aldanmaz.

79 kg → 1. Konya'dan Ahmet Gönal.

2. Adana'dan Kemal Pehlivan.

Ağır → 1. Adana'dan Hakkı Yurt olmuştur.

Bu müsabakanın ardından İstanbul'da Türkiye birinciliklerine iştirak etmek için Konya'dan Naci Öz, Ahmet Gönal, Mustafa Karataş; Adana'dan Ahmet Aksoy, Süleyman Dişicürük, Hakkı Yurt; Mersin'den Yahya Kalkan, Konya Grubunu temsil etmek üzere İstanbul'a gitmişlerdir³⁰⁴.

İstanbul'a giden bu güreşçilerimizden 87 kg Mustafa Karataş Türkiye ikinci ve 72 kg Ahmet Gönal Türkiye üçüncüsü ve 66 kg Yusuf Baralı , Türkiye dördüncüsü olmuştur. Böylece Türkiye birincilikleri müsabakalarında Konya Güreşçileri ikinci, üçüncü ve dördüncü olarak üç derece kazanmışlar ve Konya'nın göğsünü kabartmışlardır. Grubun antrenörlüğünü ise Faruk Bakıcı yapmıştır³⁰⁵. Takım itibari ile ise Toros Takımı üçüncü olmuştur³⁰⁶.

Güreşe ara vermemek için zaman zaman yardım müsabakaları da düzenlenmiştir. Örneğin 12 İkinci Teşrin (Kasım) 1944 Pazar günü Halkevinin Sosyal Yardım Komitesi yararına komite başkanı Atıf Korucuoğlu'nun başarılı çalışmaları ile büyük (Yağlı ve Serbest) güreş müsabakasının yapılması da bunlardan biridir.

³⁰⁴ **Ekekon**, 30 Ağustos 1944, Y.10, S.2251, s.2.

³⁰⁵ **Ekekon**, 5 Eylül 1944, Y.10, S. 2254, s.2.

³⁰⁶ **Ekekon**, 9 Eylül 1944, Y.10, S.2256, s.2.

Başta Türkiye Baş Pehlivanı Süleyman Yener olmak üzere Vizeli Arif, Kasım Aslan, Samalı Fethi, Pomak Hasan, Babaeskili Mehmet, Karamürselli Yakup, Akşehirli Bayram, İbrahim Balayan ve Cahid pehlivanların katılımı ile bu müsabakalar binlerce seyircinin duyduğu engin heyecan havası içinde yapılmıştır. Baştan sona kadar neşeli bir hava içinde müsabakalar devam etmiştir³⁰⁷.

1945 yılında ise Bölge güreş salonunda 20 güreşçinin katılımıyla 25 Mart 1945 Pazar günü saat 10'da As Başkan, Ajanlar ve hakemler ile bir çok meraklı seyirci huzurunda yapılan Greko – Romen teşvik müsabakaları yapılmış ve şöyle sonuçlanmıştır:

- 56 kg ➔ 1. Osman Öz.
2. Hasan Şenaran.
3. İrfan Öz.
- 61 kg ➔ 1. Ali Filiz.
2. Haşmet Sındır.
3. Hasan Işık.
- 66 kg ➔ 1. Naci Öz.
2. Mustafa Gücüyener.
3. Mehmet Başaran.
- 72 kg ➔ 1. Abdulkadir Eroğlu.
2. Hüseyin Yakış.
3. Nüzhet Ünlü.
- 79 kg ➔ 1. Yusuf Yörelî (rakipsiz).

³⁰⁷ **Ekekön**, 16 2.Teşrin 1944, Y.10, S.2282, s.2.

87 kg ➔ 1. Ahmet Gönal.

2. Ziya Koçak olmuşlardır³⁰⁸.

Teşvik müsabakalarını takiben bölge Greko – Romen Birinciliği Müsabakaları güreş salonunda 8 Nisan 1945 Pazar günü saat 10’da güreş ajanlarının idaresinde 20 seçme güreşçinin katılımıyla yapılmıştır. Şöyle sonuçlanmıştır:

56 kg ➔ 1. Osman Öz.

2. Hasan Şenoran.

61 kg ➔ 1. Haşmet Sındır.

2. Ali Altındış.

66 kg ➔ 1. Tuğrul Orhon.

2. Mustafa Gücüyener.

72 kg ➔ 1. Yusuf Yörelî.

79 kg ➔ 1. Ahmet Gönal.

87 kg ➔ 1. Faruk Bakıcı olmuşlardır.

Birincilere Bölge Asbaşkanı Sabit Cinol tarafından madalyaları verilmiştir³⁰⁹.

1945 yılının bir diğer önemli olayı ise Güreş Federasyonu programına göre 1 Temmuz 1945 Pazar günü Afyon – Konya güreşçileri arasında ikisi Greko – Romen ve dördü Serbest olmak üzere yapılan müsabakalardır. Seçkin ve kalabalık bir seyirci kitlesinin takip ettiği müsabakaların teknik neticeleri şöyledir:

- 56 kg Osman Öz (Konya) ile Tevfik Konyalı (Afyon) arasında yapılan bu güreş Greko – Romen olmuş ve Osman Öz 1 dakika 57 saniyede tuşla kazanmıştır.

³⁰⁸ **Ekekon**, 29 Mart 1945, Y.11, S.2377, s.2.

³⁰⁹ **Ekekon**, 12 Nisan 1945, Y.11, S.2343, s.2.

- 61 kg Mustafa Güdekler (Konya) ile Halit Balamir (Afyon) arasında yapılan bu güreş ise Serbest olmuş ve Yarışı Halit, 7 dakika 47 saniyede tuşla kazanmıştır.

- 66 kg Tuğrul Orhon (Konya) ile Kazım Elibol (Afyon) arasındaki bu güreş de Serbest olmuştur ve Konya'dan Tuğrul Orhon 3 dakika 54 saniyede tuşla kazanmıştır.

- 72 kg Yusuf Yörelî (Konya) ile Kemal Ay (Afyon) karşılaşması önce anlaşma üzerine Greko – Romen olacağı belirtilmiş, ancak güreş devam ederken Afyon güreşçisi 5 dakika 48 saniyede yarışı terk ettiği için Konya Hükmen kazanmıştır. Kafîle başkanları daha sonra bu güreşin bir de serbest yapılmasını teklif etmiş ve 2 güreşçinin muvaffakiyetiyle güreş serbest yapılmıştır. Ama Konya 1 dakika 48 saniyede güreşi tuşla kaybetmiştir.

- 79 kg Ahmet Gönal (Konya) Kazım Çağlar (Afyon) ile Serbest güreş ile karşılaşmış ve Konya 16 saniyede tuşla kazanmıştır.

- 87 kg ise Mustafa Karataş (Konya), Mehmet Tez (Afyon) ile serbest güreş yapmış ve Konya 1 dk 49 saniyede tuşla kazanmıştır.

Tasnifte; Konya 5 galibiyet 1 mağlubiyet alırken, Afyon 2 Serbest galibiyet, 1 Greko – Romen mağlubiyet, serbestte de 4 mağlubiyet aldığı için Konya bu güreşi 5-1 kazanmıştır³¹⁰.

Konya Çocuk Esirgeme ve Yardım Sevenler Dernekleri yararına 15 Temmuz 1945 Pazar günü yapılan güreşler halktan yoğun bir ilgi görmüş ve spor sahası her çeşitten kalabalık bir seyirci ile dolmuştur.

Bir çok güreşte derece almış bulunan Konya pehlivanlarının güreşlerinden sonra sırayı Konya'ya gelen pehlivanlar almıştır. Halkın heyecanla seyrettiği bu

³¹⁰ **Ekekön**, 3 Temmuz 1945, Y.11, S.2378, s.2.

güreşlerde Samsunlu Ahmet, Urfalı Salih'i; Mersinli Ahmet, Adnan'ı; Büyük Mustafa, Kenan'ı yenmiştir³¹¹.

Konya, güreşte yaptığı çalışmaların semeresini de toplamaya başlamıştır. 1945 yılı da Konyalı güreşçilerden Ahmet Gönal'ın güreş milli takımına katılması haberi ile bu durumun en güzel örneğini vermiştir. 9-10 Eylül'de İstanbul'da yapılan Türkiye Birincilik müsabakalarına katılmak üzere İstanbul'a giden Konya güreşçilerden; 79 kg Ahmet Gönal Türkiye üçüncüsü , İzmir'de yapılan Fuar güreşlerinde de ikinci olduğu için milli takıma seçilmiştir³¹². Böylece Konya halkına haklı bir gurur ve sevinç yaşatmıştır.

13 Aralık 1945 günü Konya Bölgesi güreş takımı Faruk Bakıcı ve Selami Tanca'nın idaresinde 56 kg Osman Öz, 61 kg Haşmet Sındır, 66 kg Mustafa Gücüyener, 72 kg Tuğrul Orhon, 79 kg Mustafa Gül ve Hasan İyican, 87 kg Ahmet Gönal ile Adana'ya gitmişlerdir.

Birinci karşılaşma 15 Aralık 1945 Cumartesi günü saat 20:00'da Adana Bölge Spor Salonu'nda yapılmıştır. Neticede:

- 56 kg Osman Öz (Konya), Mehmet Büyükyapıcı (Adana) arasındaki güreşi 2 dakika 30 saniyede tuşla kazanmıştır.
- 61 kg Haşmet Sındır(Konya), Ziya Uğurlu Kılıç (Adana)'ı 5 dakika 36 saniyede tuşla yenmiştir.
- 66 kg Mustafa Gücüyener (Konya), Mehmet Koç (Adana)'a 30 saniyede tuşla yenilmiştir.
- 72 kg Mehmet Yücel (Adana), Tuğrul Orhon(Konya)'a 3 dakika 11 saniyede tuşla yenilmiştir.
- 79 kg Mustafa Gül (Konya), Süleyman Dişiçürük (Adana)'e 12 dakikada tuşla yenilmiştir.

³¹¹ **Ekekon**, 17 Temmuz 1945, Y:11, s:2384, s.2.

³¹² **Ekekon**, 19 Eylül 1945, Y:11, s:2410, s.2.

- 87 kg Ahmet Gönal (Konya), Kemal Dişicürük (Adana)'e 11 dakika 48 saniyede tuşla yenilmiştir.

Takım tasnifinde Adana ile Konya 3 – 3 berabere kalmışlardır.

İkinci müsabaka 16 Aralık 1945 Pazar günü 19'da aynı salonda yapılmış ve birinci karşılaşmanın rövanşı olmuştur. Neticede:

- 56 kg, Konya'dan Öz, Adana'dan Ziya Uğurlu Kılıç'a 5 dakika 37 saniyede tuşla yenilmiştir.

- 61 kg, Konya'dan Haşmet Sındır, Adana'dan Büyükyapıcı'ya 6 dakika 25 saniyede tuşla yenilmiştir.

- 66 kg, Adana'dan Ahmet Aksoy, Konya'dan Mustafa Gücüyener'e 2 dakika 14 saniyede tuşla yenilmiştir.

- 72 kg, Konya'dan Tuğrul Orhon, Adana'dan Mehmet Koç'a 7 dakika 45 saniyede tuşla yenilmiştir.

- 79 kg, Konya'dan Hasan İyican, Adana'dan Neşen Türkmenli'ye 8 dakika 19 saniyede tuşla yenilmiştir.

- 87 kg, Konya'dan Ahmet Gönal, Adana'dan Kemal Dişicürük arasındaydı. Ancak sonuç bildirilmemiş ve Konya 'dan Ahmet Gönal, Sadi Özpağday'ı 7 dakika 37 saniyede tuşla yenmiştir şeklinde başka bir isme yer verilmiştir.

Takım tasnifinde ise Konya 5, Adana 1 olarak müsabaka Konya takımının kazanmasıyla sona ermiştir³¹³.

Güreşteki bu başarılar ve önemli gelişmeler devam ederken 1946 yılında Bölge Serbest Güreş Teşvik Müsabakalarına 25 güreşçinin katılması Konya'da

³¹³ **Ekekon**, 19 Aralık 1945, Y.11, S.2448, s.1.

güreşin yavaş yavaş ve emin adımlarla ilerlediğini göstermiştir. Bu müsabaka sonuçları ise şu şekildedir³¹⁴:

- 56 kg 1. Osman Öz.
 2. Haşmet Sındır.
 3. Ragıp Aksoy.

- 61 kg 1. Mustafa Güdekler.
 2. İbrahim Yalçınkaya.
 3. Ali Altundiş.

- 66 kg 1. Yusuf Yörelî.
 2. İsmail Çevir.
 3. Mitat Baysal.

- 72 kg 1. Tuğrul Orhon.
 2. Hasan İyican.

- 79 kg 1. Ahmet Günan.

- 87 kg 1. Ziya Koca ³¹⁵.

17.03.1946 Pazar günü yapılan Bölge Güreş Birincilikleri kalabalık bir seyirci önünde 25 sporcunun katılımı ile gerçekleşmiştir. Güreş İl Ajanı Hasan Güngör ve Antrenör Faruk Bakıcı'nın gözetiminde gerçekleşen müsabakalar neticesinde gerçekleşen sonuçlar şu şekildedir³¹⁶:

- 56 kg 1. Osman Öz.

³¹⁴ **Ekekon**, 11 Şubat 1946, Y. 11, S. 2470, s. 2.

³¹⁵ 11 Şubat 1946 tarihli Ekekon gazetesi haberi eksik ve yanlış verildiği için 13 Şubat 1946 tarihli sayıda haberin düzeltilmesi yapılmıştır. **Ekekon**, 13 Şubat 1946, Y. 11, S. 2472, s.2.

³¹⁶ **Ekekon**, 20 Mart 1946, Y. 12, S. 2487, s. 3.

2. Fahrettin Atlat.

3. Ahmet Atalar.

61 kg 1. Mustafa Güdekler.

2. Haşmet Sındır.

3. İbrahim Yalçınkaya.

66 kg 1. Yusuf Yörelı.

2. Ahmet Aksur.

3. Ömer Ünlüay.

72 kg 1. Tuğrul Orhon.

2. Hasan İyican.

3. Mustafa Sandalcı.

79 kg 1. Ahmet Gönal.

87 kg 1. Nuri Halepli.

Konya Halkevi, 3 – 4 Temmuz 1946 günleri Yağlı Pehlvan Güreşleri tertip etmiş ve bunu resmi bir yazı ile duyurmuştur. Bu ilana göre ödüller baş 350 Lira, Başaltı 200 Lira, Büyük Orta 100 Lira ve Ayak 50 Liradır³¹⁷

Güreşteki müsabakalara okul öğrencilerinin de katıldığı görölmektedir. 1947 yılında Halkevi sahasında Lise Greko-Romen güreş birinciliğı yapılmıştır. Beş sıklet sınıfına 35 öğrenci katıldığı karşılaşmalar sonunda lise güreş birincileri şöyle belirlenmiştir:

52 Kg Tüy Sıklette:

839 Ali Öztaş.

³¹⁷ **BCA, f. 1096, y. 5.1.89**

782 Nafiz Ölmez.

731 Kenan Şengöz.

57 Kg Filiz Sıklette:

641 Turan Ceran (Bu sıklet sınıfında 882 Osman Öz üç seneden beri Bölge birincisi olduğundan arkadaşlarını teşvik etmek için birinciliğe iştirak etmemiştir).

939 Kenan Erataç.

534 İbrahim Esim.

62 kg Yarı Hafif Sıklette:

854 Mümtaz Cizrelioğlu.

483 M. Kemal Ugan.

703 Şefik Bingöl.

67 kg Hafif Sıklette:

801 Kemal Toros.

838 Ali Uçkun.

665 Naci Özyeşil.

73 kg Orta Sıklette:

476 Mustafa Sandalcı.

706 Mehmet Kovalılar.

799 Naci Karca.

Böylece bu yarışlarla lise öğrencileri arasında güreşin çok sevilen bir spor haline geldiği, bir kaç ay içinde güreşe başlayan lise öğrencilerinin güreşin tekniğini çok çabuk öğrenmeleri ve bu ilk müsabakalarında da bunu ispatlamış olmaları oldukça sevindirici bir olay olarak karşımıza çıkmaktadır. Dimağları kadar bedenlerini de geliştiren liseli güreşçilerin bu başarıları Konya halkı tarafından memnuniyetle karşılanmıştır³¹⁸.

³¹⁸ **Ekekon**, 12 Mart 1947, Y. 12, S. 2637, s. 3.

Liseli genç güreşçilerin müsabakalarına 20 Nisan 1947 günü Halkevi bahçesinde iki bini aşan bir seyirci huzurunda yapılan Bölge Güreş terfi-teşvik müsabakaları ile devam edilmiştir. 22 genç güreşçinin katılması ile gerçekleşen karşılaşmalarda alınan neticeler şöyledir:

52 kg

Ali zko: Lise

İbrahim Esim: Lise

Nafiz lmez: Lise

57 kg

Osman z: Lise

Mümtaz Cizrelioğlu: Lise

Turan Ceran: Lise

62 kg

Mustafa Güdekler: İdman Yurdu

Ahmet Yalman: Lise

A. İhsan Tahrangil: Sanat Enstitüsü

67 kg

Yusuf Yreli: İdman Yurdu

Abdullah Akser: Gençler Birliği

Mustafa Sandalet: Lise

73 kg

Tuğrul Orhon: İdman Yurdu

İbrahim Vural: Stad

Mustafa Turna: Selçuk Spor

79 kg

Ziya Koçak: Gençler Birliği

İbrahim Hovarda: İdman Yurdu³¹⁹

Öte yandan güreşi yaygınlaştırmak ve sevdirmek için Konya'nın ilçelerinde de etkili bir şekilde güreş programlarının uygulanmıştır. Örneğin Akşehir Gençlik Spor Kulübü güreş sporunu halk arasında yaymak ve teşvik maksadıyla 1 Mayıs 1948 Bahar bayramı günü için serbest ve yağlı güreşler müsabakası düzenlemiştir³²⁰. Yaşlı pehlivanlardan oluşan bir kurul tarafından idare edilecek olan bu güreşlere yalnız Akşehir, Ilgın, Kadınhan, Ş. Karaağaç ve Bolvadin güreşçileri katılmıştır³²¹.

1948 senesinin Bölge serbest güreş birincilikleri Kültürpark tenis kortlarında kalabalık bir seyirci önünde yapılmıştır. 20 güreşçinin katılımıyla yapılan müsabakalarda elde edilen teknik neticeler şunlardır: 52 kg Nafiz, 57 kg Hamza, 62kg Ramazan, 67 kg Yusuf Yörelî, 73 kg Tuğrul Orhon, 79 kg İbrahim birinci olmuşlardır³²².

1949 yılında ise güreş antrenörü Faruk Bakıcı'nın idaresi altında yetişen 56 kg Osman Öz ve 73 kg Mithat Baysal Milli Güreş takımı namzetliğine seçilmiş ve 1949 yılı baharında yapılan Avrupa Güreş şampiyonasına bu iki genç güreşçimiz katılmıştır³²³. Böylece Konya'nın güreşe verdiği emeklerin boşa gitmediği de görülmüştür.

Güreşi geliştirmek için dönem dönem başka şehirlere gidildiği gibi başka şehirlerden de güreşçilerin Konya'ya davet edildiğinden bahsetmiştik. İşte bu durumun bir diğier örneği de iki karşılaşma yapmak üzere Konya'ya davet edilen Ispartalı güreşçilerin Belediye Sinemasının yazlık kısmında Konya güreşçileriyle

³¹⁹ **Ekekon**, 21 Nisan 1947, Y. 13, S. 2654, s. 1.

³²⁰ Bu karşılaşmalara ilişkin ilanın radyo vasıtasıyla gerçekleştirilmesi, Basın ve Yayın Genel müdürlüğünden CHP Genel Sekreteri Adına Erzurum Milletvekili Cevad Dursunoğlu tarafından talep edilmiştir. **BCA**, f. 1096, y.5.1.88

³²¹ **Ekekon**, 7 Nisan 1948, Y. 14, S. 2802, s. 2.

³²² **Ekekon**, 22 Eylül 1948, Y. 14, S. 2872, s. 2.

³²³ **Ekekon**, 11 Şubat 1949, Y. 14, S. 2930, s. 3.

karşılaşmalarıdır. Konya'ya karışlama yapmak için gelen Ispartalı güreşçiler karşısında 30 – 31 Temmuz 1949 Cumartesi – Pazar her iki karşılaşmada da Konya güreşçileri üstünlüğü elde emişlerdir³²⁴.

Kalabalık bir seyirci önünde yapılan müsabakaların ilk gününde serbest güreş yapılmış ve Konyadan 57 kg Osman, 61 kg Yusuf, 79 kg Mustafa galip gelmişlerdir. 73 kg güreşçisi Tuğrul, kolu çıktığından güreşi terk etmiş ve böylece Isparta da üç galibiyet elde ederek her iki takım berabere kalmıştır.

Pazar günü yapılan Greko – Romen karşılaşmalarında Konya Bölgesi güreşçileri her kg galip gelmiş, yalnız 79 kg güreşçisi Tuğrul'un güreşemeyişi yüzünden bu kgda hükmen mağlup addedilmiştir³²⁵.

Konya'da hemen bütün spor dallarında olduğu gibi güreşin de ilçelere kadar yayıldığını görmekteyiz. Konya'nın ilçeleri de güreşi sevdirmek ve geliştirmekte en az Konya kadar azimle çalışmaktadır.

Bu duruma ilk örnek Akşehir Gençlik Klubünün özel surette davet ettiği Milli Takım güreşçilerinden Celal Atik, Nasuh Akar, Mahmut Çeteres ve ağır sıklet Türkiye ikincisi Salim Ünal ile İzmirli güreşçilerin de katılması ile Akşehir'de yapılan güreş bayramını gösterebiliriz³²⁶.

Akşehir'deki birinci güreş, İzmir Bölge birincilerinden Necati Özaslanla Sabih Saygın arasında yapılmış ve Necati tatbik ettiği bir bacak kısıkcı oyunuyla Salih'i yenmiştir.

İkinci güreş, milli güreşçilerimizden Nasuh Akar ile yine İzmir Bölge şampiyonu Osman arasında yapılmış, çok çetin ve heyecanlı olan bu güreşte 5 dakika 2 saniyede Osman rakibine tuşla mağlup olmuştur.

³²⁴ **Yeni Konya**, 3 Ağustos 1949, Y.1, S.61, s.1 ve 2.

³²⁵ **Ekekon**, 3 Ağustos 1949, Y. 15, S. 3001, s. 2.

³²⁶ **Ekekon**, 19 Ekim 1949, Y. 15, S. 3032, s. 1.

Üçüncü güreş, dünya şampiyonu Atik ile ağır siklet Türkiye ikincisi Salim Ünal arasında yapılmıştır. Seyircilere büyük heyecan veren bu güreş 10 dakika 10 saniyede Celâl'in rakibini tuşla yenmesiyle sonuçlanmıştır.

Dördüncü güreşte ise Nasuh Akar ikinci hasmı olan Necati Özaslan'ı 1 dakika 57 saniyede tuşla mağlup etmiştir.

Beşinci güreş, 5 dakikalık gösteri güreşi olarak düzenlenmişti. Bu güreş, pehlivanlık tekniğinin en ince ve nazık tezahürleri içinde devam etti ve seyircileri cidden hayretlere uğrattı. Bu güreşte de Celâl Atik ve Mahmut Çeteres, çeşitli gösteriler ve âdeta atletik akrobasiler yapmış ve halkın yoğun alkışları ile karşılık bulmuştur.

Konya'nın Çumra ilçesinde yapılmakta olan Sağlık müessesesi yararına Çumra Kaymakamı Cavit Tefik Okyayuz'un himayeleri altında, müteşebbis heyet tarafından düzenlenen yağlı ve serbest güreşler 14 Kasım 1949 Pazartesi günü bir çok ünlü pehlivanın da katılımıyla ve o gün Çumra'nın pazarı olması dolayısıyla kalabalık bir seyirci karşısında yapılmıştır.

Bu güreşe katılanların çoğunluğunu Çumra'nın genç, kuvvetli ve fakat tecrübesiz amatörleri teşkil etmekte idi. Yağlı ve serbest güreşte Çumralı pehlivanlar hakikaten üstün bir kabiliyet ve kuvvete sahip olduklarını er meydanında rakiplerine göstermişler.

Ekseriyetle bu gibi organizasyonlarda danışıklı güreşlerin yapılmasına alışık olduğu ancak Çumra'da ise bu hileye başvurulmayarak yenişinceye kadar ve çok çetin yarışların sergilendiği dile getirilmiştir.

Çumralı amatör pehlivanların teknik ve disiplinli bir çalışmaya sahip olmadıklarından diğer il ve ilçelerden gelen pehlivanlara omuz kuvvetiyle karşı koyabiliyorlardı. İleride bu değerlerin daha iyi derece almaları, Konya Beden Terbiyesi Bölge Müdürlüğünün yardım ve destekleriyle mümkün olabilecektir. Metotlu bir çalışma ile bir iki yıl içinde Konya Beden Terbiyesi Bölgesi ve bölgeler arasında Çumra'nın üstün derece alabileceği tahmin edildiği için ve bir çok ünlü pehlivanların Trakyalı Türkler ve muhacirlerden yetiştiği kabul edilerek Çumra'ya

yerleşen göçmenlerden de Konya Beden Terbiyesi Bölgesinin güreş alanında faydalanması Çumra'nın ve güreşin geleceği açısından o dönemde çok yerinde bir karar olacaktır ³²⁷.

Çumra'da gerçekleşen güreşlerde alınan neticeler şunlardır:

Yağlı Güreşler

Deste

Salim Çoban (Çumra) , Muhsin Şahin'e (Çumra) Galip.

Orta

Ehliman Umut (Çumra) Mehmet pehlivana galip.

Başaltı

Kara Ali (Edirne) İbrahim Çavuş'a (Çumra) galip

Mehmet Uçar (Çumra) Ali Zobu'ya (Çumra) galip.

Bilâl Yeni (Çumra) Eyüp'e (Bolvadin) galip.

Mustafa Maraşlı (Çumra) Recep Türeye (Çumra) galip.

Bunların Neticesi

Birinci: Kara Ali (Edirne)

İkinci: Bilâl Yeni (Çumra)

Üçüncü: Ali Zopu (Çumra)

Baş

Abdullah Gündüz (Eskişehir) Mahmut Ersönmez'e (Mersinli) galip.

Halkevinde Yapılan Serbest Güreş Neticeleri

³²⁷ **Ekekon**, 18 Kasım 1949, Y. 15, S. 3045, s. 2.

Ahmet Köroğlu (Çumra) Mehmet Pehlivan 56 kg 3 dakika 2 saniyede tu la galip.

Ehliman Mutlu (Çumra) 66 kg Ahmet G  o luna 7 dakika 3 saniyede tu la galip.

Mehmet Uçar (Çumra) 68 kg Recep T reye (Çumra) 13 dakika 5 saniyede tu la galip.

Kara Ali (Edirne) 72 kg İbrahim  avuş'a (Çumra) 18 dakika 4 saniyede tu la galip.

Bilâl Yeni (Çumra) 79 kg (Manisalı) Eyup'a 8 dakika 5 saniyede tu la galip.

Abdullah Gündüz Eskişehir 87 kg Mahmut Ers nmez'e (Mersinli) kg farkı dolayısıyla 18 dakikada tu la mağlup ³²⁸.

Aksaray'da da 13 Kasım 1949 Pazar günü Halkevi salonunda Gençlik Klübü yararına Karakucak güreş müsabakası yapılmıştır. Kalabalık bir seyirci huzurunda yapılan g re lerin sonucunda:

Başta :  atin köyünden  mer Bozda  birinci, Baymı  köyünden Mehmet Gök ikinci olmuştur.

Ortada : G c nkaya'dan Ahmet  ar birinci,  imenli'den Selahattin Alt nkaya ikinci olmuştur.

Ayakta : G c nkaya'dan Ahmet  ar birinci, Habib Gök ikinci olmu tur³²⁹.

İ celerdeki güreş faaliyetlerine bir diğer örnek de 18 Kasım 1949 Cuma günü Kulu Bucak merkezinde yapılan büyük ya lı pehlivan g re leridir. 8 çift pehlivanın yarı tı ı g re lerde komşu k y lerden de gelen be  bini aşkın seyirci bulunmuştur. Müsabakanın pehlivanları şunlardır:

* Türkiye 1948-49, 67 kg birincisi Samsunlu Tefik Yüce,

* Mersinli Mahmut,

³²⁸ **Ekekon**, 18 Kasım 1949, Y. 15, S. 3045, s. 3.

³²⁹ **Yeni Konya**, 17 Kasım 1949, Y.1, S.163, s.2.

- * Edirneli Kara Ali,
- * Çumralı Bilal,
- * Yozgatlı Kazım,
- * Haymana Yaraşlı'dan Aşır,
- * Bala-Belköy'den Ali ve Mehmet Emin,
- * Bilecikli Abdullah,
- * Kulu'dan Ali Ünlü ve Sefer,
- * Samsunlu Ömer³³⁰.

24 Şubat 1950 günü İstanbul Sergi Sarayında yapılan Türkiye Greko-Romen Birinciliklerine katılmak üzere antrenör Faruk Bakıcı nezaretinde Konya ilini temsilen İstanbul'a giden sporcular şunlardır:

52 Kg Fahrettin Akbaş.

57 Kg Mustafa Güdekler.

62 Kg Cemal Ilgıdır.

67 Kg Yusuf Yörelî.

73 Kg Kemal Ugan³³¹.

1950 yılında 16 bölgeden 116 güreşçinin katıldığı³³² güreşlerde Konya'da yukarıda adı sayılan sporcular katılmış ancak derece alamaması Konya halkını üzmüştür³³³.

³³⁰ **Yeni Konya**, 23 Kasım, 1949, Y.1, S.169, s.2.

³³¹ **Ekekon**, 21 Şubat 1950, Y. 15, S. 3088, s. 1.

³³² **Ekekon**, 24 Şubat 1950, Y. 15, S. 3091, s. 2.

³³³ **Ekekon**, 1 Mart 1950, Y. 15, S. 3095, s. 1.

Fakat Ebedi Şef Atatürk'ün serbest güreşleri bütün dünyaya tanıttığı gün olan ve Ankara'da her yıl 9 Mart'ta yapılan güreş müsabakasına katılan Konya güreşçilerinden 51 kgda Fahrettin Akbaş'ın birinciliği ve 57 kgda Mustafa Güdekler'in de üçüncülüğü elde etmesi bu üzüntüyü telafi etmiştir ³³⁴.

Çalışmamız gereği 1938 – 1950 yılları arasını incelediğimizde yukarıdaki haberlere ulaşılabilmiştir. Güreşteki haberlerin yanı sıra Konya'nın yetiştirdiği, adlarından sıklıkla bahsettiğimiz, anmak ve adlarını burada tekrar belirtmek istediğimiz değerli pehlivanlarımız vardır. Onlar 1939 yılı itibari ile Konya'nın ilk serbest güreş takımında yer alan Osman Çay, Tuğrul Orhon, Adnan, Yusuf Yörelî, Sıtkı, Siyret Güntel ve Faruk Nazıroğlu'dur.

Ayrıca Konya'nın yetiştirdiği diğer güreşçiler ise: Mustafa Güdekler, Kemal Ugan, Fahrettin Akbaş, Ahmet Gönal, Cemil Erkök, , Turan Ceran ve Cemal Ilgıdır'dır.

Bunların haricinde Konya'nın ilk Milli Güreşçileri Naci Öz ile Osman Çay'dır. Daha sonraki dönemlerde Ahmet Gönal, Osman Öz ve Mithat Baysal da Milli Takıma seçilerek Konya'nın yüz akı olmuşlardır.

D. ATLI SPORLAR

Ata sporlarımızdan olan ciritin ve at kültürünün kaynağı olarak eski Türkler ile ilgili çeşitli bulgulara rastlanmış ve bu bulgular bir belge olarak, bu gün çeşitli ülkelerin müzelerinde yer almaktadır. Tüm tarihi kaynaklar, atın vatani olarak orta Asya bölgesini göstermektedir. Yenisey yörelerinde eski Türkler tarafından, kayalar üzerine yapılmış at resimleri ve çok eski dönemlere ait, Türk mezarından çıkan eşyaların üzerinde süsleme sanatı olarak at figürleri kullanıldığı görülmektedir³³⁵.

³³⁴ **Babalık**, 11 Mart 1950, Y.40, S.7340, s.2.

³³⁵ <http://vedat1966.blogcu.com/ata-sporlari/4096684>(30 Nisan 2010)

Hatta pek çok örnekte ölen kişilerin mezarlarına bindikleri atların da gömüldüğü belirlenmiştir³³⁶.

Eski Türk destanlarında ve efsanelerinde at baş tacıdır, ayrı bir yeri vardır. Hatta Eski Türklerde at yarışları eş seçiminde bile kullanılmıştır. Eski Türklerde görülen atla bütünleşme, Osmanlı Türklerinde de sürmüştür. At, Osmanlı, Türklerinde onur, saygı ve sevgi unsuru olarak kabul edilen bir yoldaş olmuştur.

Atçılık, at sırtında veya atla uygulanan spor etkinliklerinin tümü olarak tanımlanmaktadır³³⁷

Ancak, ilk düzenli at yarışları 19 ncü yüzyılın son yıllarında bir tür ilkel yarışçılık düzenlemeleri şeklinde geleneksel bir kimlik içerisinde belirginleşmiştir. Zira pist gelişigüzel düzenlenmiş bir güzergâh biçimindeydi ve yarışlara ilgi duyanların sayısı 15-20 kadardı. İlerleyen dönemlerde Konya’ da da kurulan Atlı Spor Kulüpleri vasıtasıyla gelişmesini sürdürmüştür.

Konya Atlıspor Klubü de oldukça aktif, halk tarafından sevilen ve ilgi gösterilen klüpler arasında olarak atlı sporları sevdirmek ve geliştirmek için fazlasıyla çaba sarf etmiştir. O kadar ki İstanbul’da yapılan engelli at müsabakalarına girecek ve derece alacak kadar etkili ve güçlü bir klüp olmuştur. 1930lu ve 1940lı yıllarda yurt müdafaası bakımından önemli ve değerli bir spor olarak görülen atlı sporlara, Konya halkının özellikle ilgi gösterilmesi istenmiştir. Nitekim istenildiği gibi de olmuş ve at yarışları Konya’da yoğun bir ilgiyle karşılanmıştır.

Klüp, bu sporu geliştirmek için mutad toplantılar yapmıştır. Bu bağlamda Atlı Spor İdare Heyeti 4 Şubat 1938 Cuma günü Şevki Ergun’ un başkanlığında toplanmış ve açık olan idare heyeti üyeliğine Emniyet Direktörü Kemal Kaya seçilmiştir. Ayrıca alınan kararda haftada iki akşam salı ve cuma günleri klüpte aile

³³⁶ Atıf Kahraman, **Osmanlı Devletinde Spor**, Ankara, 1995, s. 441.

³³⁷ **Büyük Larousse**, 1986, C.2, s. 966.

toplantılarının yapılmasına ve bu günlerde klubün sadece ailelere açık olmasına karar verilmiştir³³⁸.

İlçelerde de atlı sporların oldukça yaygın olduğu ilgiyle takip edildiği görülmektedir ki Konya Valisi ve Halk Partisi Başkanı Cemal Bardakçı' nın himayesinde Akşehir Spor Klubü menfaatine düzenlenen at koşuları 1 Mayıs 1938'de Akşehir' de gerçekleştirilmiştir. Koşuya Konya ili ve çevresinde doğup yetişmiş ve program tarihinden altı ay evvel Konya bölgesinde bulunduğunu resmi vesikalarla ispat edenlerin hayvanlar katılmıştır.

1. Koşu Üç yaşındaki erkek ve dişi taylar
2. Koşu Yerli hayvanlara mahsus serbest koşu
3. Koşu Dört ve daha yukarı yaştaki yerli yarım kan arap, saf kan arap, at ve kısraklara mahsus sürat koşusu olmuştur³³⁹.

Her yıl Kadınhanı' nda yapılan at yarışları 15 Mayıs 1938 Pazar günü Konya Valisi Cemal Bardakçı ve Kadınhanı Halk Partisi İlçe Başkanı Hayri Bingöl'ün başkanlığında Kadınhanı koşu alanında gerçekleşmiştir.Yarışlar:

1 Koşu	1.000 m	Üç yaşında yerli yarım kan ve saf kan erkek ve dişi taylar
2. Koşu	1.800 m	Dört ve daha yukarı yaştaki yerli yarım kan arap at ve kısraklar
3. Koşu	3.000 m	Dört ve daha yukarı yaştaki yerli yarım kan arap at ve kısraklara mahsus olmuştur ³⁴⁰ .

15 Mayıs 1938'de düzenlenen bu yarışlarda 1. Koşuda Kadınhanlı Ahmet Güçlü' nün saf kan Bulut adlı tayı, 2. Koşuda Karaçaylı Şaban' ın Sevinç adlı tayı, 3.

³³⁸ **Ekekon**, 5 Şubat 1938, Y. 3, S. 534- 134, s. 2.

³³⁹ **Ekekon**, 6 Nisan 1938, Y. 4, S. 534- 182, s. 2.

³⁴⁰ **Ekekon**, 14 Nisan 1938, Y. 4, S. 534- 189, s. 2.

Koşuda ise Kadınhanlı Sonuvar' ın Yıldırım adlı tayı birinci gelmiştir. Yarışlara yağmura rağmen halk tarafından çok büyük bir ilgi gösterilmiştir³⁴¹.

21 Mayıs 1938 Pazar günü Konya Valisi Cemal Bardakçı ve Karaman Kaymakamı Celal Ünseli' nin başkanlığında Karaman At Yarışları At Meydanı'nda yapılmıştır. Yarışları yirmi binden fazla izleyici takip etmiştir. Cirit müsabakalarının ardından yapılan yarışlarda 1. Koşuyu Aşeran' ından Ömer Atçeken' in tayı, 2. Koşuyu Kadınhanlı Seyit' in atı, 3. Koşuyu Kemal Odabaşı'nın Yıldırım'ı kazanmıştır³⁴².

Akşehir' de 5 Haziran 1938 Pazar günü ilkbahar at koşuları üç koşu üzerinden yapılmıştır. 1000 metre mesafede koşulan birinci koşuda İsmail' in Çakal isimli atı birinci, Ali Can' ın Günkızı isimli atı ikinci olmuştur. Yarışta birinciye seksen, ikinciye yirmi lira ikramiye verilmiştir. 1800 metre mesafeli İkinci koşuda Seyit' in Yıldırım isimli atı birinci, Ömer Koyuncu' nun Demirkır isimli atı ikinci olmuştur. Birinciye seksen, ikinciye yirmi lira ikramiye verilmiştir. 1800 metre mesafeli üçüncü koşuda ise Mustafa' nın Necla isimli atı birinci, Sadettin' in Akın isimli atı ise ikinci olmuştur. Birinciye yüz elli, ikinciye otuz beş lira ikramiye verilmiştir³⁴³.

26 Haziran 1938 Pazar günü at koşularının ikincisi yapılmış ve koşuda Vali ve Parti başkanı Cemal Bardakçı, Orgeneral İzzettin Çalışlar, Korgeneral Kerametdin Kocaman ve büyük bir halk kitlesi katılmıştır. 1. Koşuda Şemsettin Toktürk' ün Yüksel isimli atı birinci, Akşehirli Ali Ziya'nın Yıldırım isimli atı ikinci, Mehmet Gücüyener' in Uslu isimli atı üçüncü olmuştur.

2. Koşuda Yüzbaşı Ali Rıza Akıncı' nın Alşahin isimli atı birinci, Karamanlı Mehmet Atçeken' in Mazluma isimli atı ikinci, Kemal Odabaşı' nın Tulay isimli atı üçüncü olmuştur.

³⁴¹ **Ekekon**, 17 Mayıs 1938, Y. 4, S. 534- 217, s. 2.

³⁴² **Ekekon**, 24 Mayıs 1938, Y. 4, S. 534- 224, s. 1.

³⁴³ **Ekekon**, 9 Haziran 1938, Y. 4, S. 534- 237, s. 2.

3. Koşuda Kemal Odabaşı' nın Ferhan isimli atı birinci, Ceyhanlı Kazım Kaya' nın Yıldız isimli atı ikinci, Karamanlı Mehmet Atçeken' in Mazlum isimli atı üçüncü olmuştur.

4. Koşuda Adanalı Akdoğan' ın Emir isimli atı birinci, Kemal Odabaşı' nın Şahin isimli atı ikinci, Ceyhanlı Kaya' nın Yıldız isimli atı üçüncü olmuştur.

Subaylarımız tarafından yapılan engelli at koşusunda Teğmen Nevzat' ın Ceylan isimli atı birinci, Teğmen Abdi' nin Şahin isimli atı ikinci, Yüzbaşı Hakkı' nın Yıldız isimli atı ise üçüncü olmuştur³⁴⁴.

Her sene yapılan sonbahar at yarışları 2 Birinci Teşrin 1938 Pazar günü Konya vilayetinin de desteğiyle koşu sahasında gerçekleştirilmiştir.

1. Koşuda Güvenç Köylü Şemsettin' in Yüksel isimli atı birinci, Akşehirli Ali Canip' in Yıldırım isimli atı ikinci, Mehmet Gücüyener' in tayı ise üçüncü olmuştur .

2. Koşuda Yüzbaşı Rıza Akıncı' nın Şahin isimli atı birinci, Talat Çevirki' nin Sarıkuş isimli atı ikinci, Kemal Odabaşı' nın Tulay isimli atı üçüncü olmuştur.

3. Koşuda Merkez Jandarma Komutanı Niyazi Yıldırım' ın Kırceylanı isimli atı birinci, Mehmet Atçeken' in Mazlume isimli atı ikinci, Hüseyin Aşıran' ın Duman isimli atı üçüncü olmuştur.

4. Koşuda Adanalı Salahattin Akdoğan' ın Emir isimli atı birinci, Kemal Odabaşı' nın Şahin isimli atı ikinci, Fehmi Direkçi' nin Çağlayan isimli atı üçüncü olmuştur³⁴⁵.

1939 yılı ilkbahar yarışlarının ilki 18 Haziran 1939 Pazar günü kalabalık bir halk kitlesi önünde yapılmış ve Yarış Islah Encümeni Umumi Katipliği'nden Konya vilayetine gönderilen 2225 lira yarış sonunda kazananlara dağıtılmıştır³⁴⁶. Yarışlarda Konya mıntıkasında doğmuş ve yetişmiş üç yaşında ve hiç koşu kazanmamış halis

³⁴⁴ **Ekekon**, 27 Haziran 1938, Y. 4, S. 534- 252, s. 2.

³⁴⁵ **Ekekon**, 4 Birinci Teşrin 1938, Y. 4, S. 534-338, s. 2.

³⁴⁶ **Ekekon**, 19 Haziran 1939, Y.5,S.534-553, s.2.

kan Arap taylara mahsus koşuya girecek hayvan bulunamamıştır.Dört ve daha yukarı yaşta hiç koşu kazanmamış yarımkan ve safkan Arap at ve kısrakların girdiği 2000 metre koşuda M. Çopur'un Kır Tayyar'ı birinci, Kemal Odabaşı'nın Aldonlu Şimşek'i ikinci ve A.İbiş'in Al Yıldırım'ı üçüncü gelmiştir.Birinciye 130 lira, ikinciye 50 ve üçüncüye 30 lira ödül verilmiştir.

Dört ve daha yukarı yaştaki halis kan Arap kısraklar 2200 metre koşusunda Al Aysel birinci olmuş ve 140 lira kazanmıştır. Yüzbaşı Nahid'in Al Ümid'i ikinci olmuş ve 50 lira kazanmış ve K.Odabaşı'nın Kıratı üçüncü olmuş, 20 lira kazanmıştır.Dört ve daha yukarı yaşta bulunan yarım ve halis kan Arap at ve kısrakların dahil olduğu 2400 metre koşuda M. Otakın Ferhan'ın atı birinci olmuş ve 225 lira kazanmıştır. K.Odabaşı'nın Demirkır Ferkan'ı ikinci olmuş ve 55 lira kazanmıştır. Üçüncü ise R.Akıncı'nın Al Şahin'i olmuş ve 30 lira kazanmıştır³⁴⁷.

1939 yılı sonbahar at koşuları ise 1 1.Teşrin (Ekim) 1939 Pazar günü yapılmış ve diğer koşulara nazaran büyük bir alaka ile takip edilmiştir, kalabalık bir halk kitlesi önünde gerçekleşmiştir. Koşunun hakem heyetinde koşu komiseri hara müdürü Kadri Üreten, Konya Hayvan Hastahanesi baş veterineri İlyas Mehmet, Ziraat müdürü Halil, Veteriner müdürü Sadık Süzeri ve merkez veteriner müdürü Rifat Yörel bulunmaktadır.

Daha önceden özellikleri bildirilen özelliklerde tay olmadığı için birinci koşu yapılamazken ikinci koşu handicap koşusu olmuş ve beş hayvan katılmıştır.Yüzbaşı Rıza Akıncı'nın Budak'ı birinci, Mehmet Atçeken'in Yılmaz'ı ikinci ve Ahmet İlbis'in Şimşek'i üçüncü olmuştur.Üçüncü koşuda Ahmet İlbis'in Yıldım'ı birinci, Emin Avşar'ın Aneze'si ikinci ve Ahmet Yılmaz'ın Polat'ı üçüncü olmuştu.En heyecanlı olan dördüncü koşu ise 3500 metre mukavemet koşusu olmuş ve Hüseyin Erman'ın Gümüş'ü birinci, Akdoğan'ın Emir'i ikinci ve Ş. Tanakın'ın Bahtiyar'ı da üçüncü olmuştur³⁴⁸.

³⁴⁷ **Ekekon**,21 Haziran 1939, Y.5,S.534-555,s.2.

³⁴⁸ **Ekekon**,3 Birinci Teşrin 1939, Y.5,S.1178,s.2.

Konya'nın Kadınhanı ilçesinde yapılan at yarışlarının mahiyeti ise diğerlerinin hepsinden farklı olarak karşımıza çıkmaktadır. Şöyle ki, 28 Nisan 1940 Pazar günü Kadınhanı tüccarlarından Mustafa Uğur, oğlunun evlenme töreni münasebetiyle , at sevgisinin yayılması için ikramiyeleri kendisi tarafından verilmek suretiyle özel bir at koşusu düzenlemiştir. Koşu programı önceden hazırlanarak Konya Valiliği emrine gönderilmiş ve Ziraat Vekaletinden alınan resmi izinle çevre köylerden de pek çok kişinin katılımıyla heyecanla, yarışlar tamamlanmıştır. Birinci koşuya Kadınhanı'n değerli at yetiştiricilerinden Niyazi Sırrı'nın yetiştirdiği 10 yarım kan Arap tay katılmış ve İlyasoğlu İzzettin'in Antere'si birinci, Kolu Kısa'dan İzzet'in Algönüllü'sü ikinci ve Sıtkı Çakır'ın Uğuz'u da üçüncü olmuştur. Birinciye 50, ikinciye 25 ve üçüncüye de 10 lira ödül verilmiştir.

İkinci koşu ise 300 metre tahammül koşusu olmuştur. Beş atın katıldığı koşuda birinci Meydan Köyü'nden Veli Ali'nin Niyaz'ın Doru Ceylan olmuş ve 70 lira kazanmıştır. Kolu Kısa'dan H.A.Ömer'in Kır Ceylan'ı ikinci olmuş ve 30 lira kazanmış ve Atlantı'dan Ahmetoğlu'nun Doru Çakıllı'sı da üçüncü olmuş ve 10 lira ödül kazanmıştır.

Aynı gün on merkebin yarıştığı oldukça da eğlenceli geçen bir koşu da düzenlenmiştir ve sonuçta Mustafa Uğur gibi at sevgisini yayan ve himaye eden müteşebbislerin artması da temenni edilmiştir³⁴⁹.

1940 yılı ilkbahar at yarışları 16 ve 23 Haziran 1940 Pazar günleri iki haftalık periyotta yeni rekorlar ile gerçekleştirilmiştir ve 3105 lira ikramiye dağıtılmıştır³⁵⁰. Kalabalık bir seyirci önünde yapılan yarışlarda halkın rahat etmesini sağlamak için de yarışlardan önce yollar belediye tarafından sulatılmıştır. Bu yarışlarda yarış seyredenler arasında bayanların olması da dikkat çekmektedir. İlkbahar at yarışlarının ilkinde birinci koşu, katılacak tay olmadığı için yapılamamıştır. Üç atın katıldığı 2000 metrelik ikinci koşuda Adanalı Fehmi Vincin Arap(yerli) atı 2.26 saniye ile rekor kırmış ve 130 lira ödül kazanmıştır. 2200 metrelik üçüncü koşuya iki

³⁴⁹ **Ekekon**,3 Mayıs 1940,Y.6,S.1351,s.2.

³⁵⁰ **Ekekon**,27 Mayıs 1940,Y.6,S.1371,s.2.

kısrak katılmış ve Sadi Altınok'un Sevim'i 2.43 saniye ile yeni bir rekor elde ederek birinci olmuştur. İlkbahar yarışlarının en önemli yarışı 2400 meterelik handikap koşusu olmuştur ve yine bir rekor kırılmıştır. Ahmet İlbis'in saf kan Şimşek'i 2.49 saniye ile rekora imza atmış ve birinci olmuştur.180 lira da ödül kazanmıştır³⁵¹.

1940 yılı ilkbahar at yarışlarının ikincisi ve sonuncusu da 23 Haziran 1940'ta yapıldı. Birinci koşu yine Konya'da saf kan 3 yaşında tay bulunamadığı için yapılamadı. İkinci koşuya 4 at katılmış ve Ekspres'in Karaca Bey harasında yetiştirdiği Kerim'in yarım kan Lale'si birinci olmuş ve 125 lira ödül kazanmıştır. Üçüncü koşu, 3 hayvanın katılımıyla yapılan handikap koşusuydu ve Fehmi Dinçoğlu'nun Yel isimli atı birinci olmuş ve 180 lira ödül kazanmıştır. 3500 metre olan son koşu ise tahammül koşusudur. 3 hayvanın katıldığı yarışı Hüseyin Erman'ın Gümüş isimli saf kan atı birinci olara tamamlamıştır ve 300 lira ödül kazanmıştır³⁵².

1940 yılı ilkbahar yarışlarında yine yeni rekorlar elde edilmiştir.İkinci koşuda birinci olan hayvanın rekoru 2 dakika 28 saniye, üçüncü koşuda birinci olan hayvanın rekoru 3 dakika 6 saniye ve dördüncü koşuda birinci olan hayvanın rekoru ise 4 dakika 19 saniye olmuştur³⁵³.

1940 yılı Sonbahar at koşuları 29 Eylül'de kalabalık bir seyirci önünde yapılmıştır. Konya belediyesi tarafından halkın kolaylıkla koşu yerine ulaşabilmesi için hükümet meydanından otobüsler hazırlanmıştır. Birinci koşu, kayıtlı olan tay vaktinde gelmediği için diskalifiye edildiğinden yapılamamıştır. İkinci koşuya on at kaydedildiği halde beş saf kan Arap atı katılmıştır. Handikap koşusu olan ikinci koşuda Ereğlili Talat'ın Başbudak'ı birinci olmuştur. 1800 metre ve tecrübe koşusu olan üçüncü koşuya dört at katılmış ve Karamanlı Hüseyin Aşiran'ın Aneze'si birinci olmuştur. 3500 metre olan son koşu mukavemet koşusu şeklinde olmuş ve üç

³⁵¹ **Ekekon**,18 Haziran 1940,Y.6,S.1390,s.2.

³⁵² **Ekekon**,25 Haziran 1940,Y.6,S.1395,s.2 ve 3.

³⁵³ **Ekekon**, 25 Haziran 1940,Y.6,S.1395,s.3.

at katılmıştır. İnegöllü Mutlu'nun Karakuş'u 4 dakika 31 saniyede yarışı birinci olarak tamamlamıştır³⁵⁴.

1941 İlkbahar at koşuları 22 Haziran'da yapılmış ve yine birinci koşu Konya'da yetişmiş saf kan Arap atı olmadığı için yapılamazken ikinci koşu 2000 metre üzerinden yapılmıştır. Üç atın katıldığı bu yarışı Ahmet İlbis'in Şimşek'i birinci olarak tamamlamıştır. 2600 metre olan üçüncü koşuyu Kemal Odabaşı'nın Yarış isimli atı ve 3500 metre olan dördüncü koşuyu da yine Kemal Odabaşı'nın Yel isimli atı kazanmıştır³⁵⁵.

1941 yılı Sonbahar at koşuları 29 Eylül'de yapılmış ve birinci koşu yapılamadığı için doğrudan ikinci koşudan yarışlara başlanmıştır. İkinci koşuyu Ahmet İlbis'in Şimşek'i, üçüncü koşuyu Selim Karataş'ın Vera'sı ve dördüncü koşuyu da Nezir Temizer'in Işık'ı birinci olarak tamamlamıştır³⁵⁶.

1941 yılında ayrıca, Kadınhanı'nda yapılan tay koşusunun beş bine yakın halk kitlesi önünde yapılması oldukça dikkat çekici ve değerli bir olay olarak karşımıza çıkmaktadır. Seyirci sayısı hakkında verilen bu rakam, Konya halkının at yarışlarına ne kadar önem verdiğini açıkça ortaya koymaktadır. Tay koşusunda Taşpınarlı Cevdet'in tayı ve at koşusunda da Konyalı manifaturacı Kemal Odabaşı'nın atları birinci ve ikinci olmuştur³⁵⁷.

Konya'da 1942 yılı ilkbahar at yarışları 14 Haziran'da Konya Valisi'nin de katılımıyla çayır mevkiinde kalabalık bir seyirci önünde yapılmıştır. Birinci koşuya dört saf kan Arap tayı katılmış, birinciliği Nezir'in Gelir'i almış ve 120 lira ödül kazanmıştır. İki atın katıldığı 2000 metrelik ikinci koşuda birinciliği Arslan Gökbudak'ın Tarzan'ı alırken, üç kısrağın katıldığı 2200 metre mesafedeki üçüncü koşuyu ise Kemal Odabaşı'nın Yılmaz'ı kazanmıştır. En heyecanlı handikap

³⁵⁴ **Ekekon**, 1 Birinci Teşrin 1940,Y.6,S.1479,s.3.

³⁵⁵ **Ekekon**, 23 Haziran 1941,Y.7,S.1703,s.2.

³⁵⁶ **Ekekon**, 30 Eylül 1941,Y.7,S.1787,s.2.

³⁵⁷ **Ekekon**, 3 İkinci Kanun 1941,Y.7,S.1812,s.2.

koşusu olan dördüncü koşuya beş at katılmıştır. Birinciliği Kemal Odabaşı'nın Yıldırım'ının aldığı koşu 2400 metre idi³⁵⁸.

18 Haziran 1944 Pazar günü ecdat sporu olarak tarif edilen at yarışları tribünleri ve sahayı dolduran binlerce seyirci önünde gerçekleştirilmiştir. Konya'daki at yarışlarının genelinde, yarışlara katılacak üç yaşında saf kan Arap atı bulunamadığı için birinci koşuların yapılamadığı görülmüştür. Nitekim bu yarışta da birinci koşu aynı nedenden ötürü yapılamamıştır. İkinci koşu ise 2000 metre mesafede koşulmuş ve birinciliği İsmail Dede'nin Tekin'i 125 lira ödül ile beraber kazanmıştır. Üçüncü koşu 2600 metre idi. Üç atın katıldığı yarışı Kemal Odabaşı'nın Coşkun isimli atı birinci olarak tamamlamış ve 120 lira ödül kazanmıştır. Dördüncü ve son koşu olan 350 metrelik yarışı 225 lira ikramiye ile İsmail Deveci'nin Tekin'i kazanmıştır³⁵⁹.

1948 yılındaki at yarışları idari ve askeri erkandan Kaymakam Fahri Ahıskalı, Jandarma Komutanı, Halkevi Başkanı gibi zatlar tarafından tertiplenmiş ve Ilgın halkı tarafından oldukça rağbet görmüştür³⁶⁰.

Kasım 1948 yılında Kadınhanı ve Sarayönü'nde yapılan iki at koşusu ile bu bölgedeki at yetiştiriciliğine verilen önem ve gayrete dikkat çekilmiş ve Konya'da da bir koşu tertip edilmek suretiyle yetiştiricilik üzerindeki teşvik tedbirlerinin artırılması gerektiği bildirilmiştir³⁶¹.

1948 yılı Konya Valisi Şefik Refik Soyer'in himayelerinde ve Özel idare adına koşu sahasında Vali Şefik Refik Soyerin himayelerinde ve Özel idare adına koşu sahasında bu Pazar günü mevsimin ilk at yarışları düzenlenmiştir. Üç koşudan ibaret olan bu yarışlarda dolgun ikramiyeler verilmiş. Ayrıca yarışları izlemek isteyen

³⁵⁸ **Ekekon**, 16 Haziran 1942, Y.8, S.1914, s.2.

³⁵⁹ **Ekekon**, 20 Haziran 1944, Y.10, S.2220, s.2.

³⁶⁰ **Ekekon**, 2 Temmuz 1948, Y. 14, S. 2839, s. 3.

³⁶¹ **Ekekon**, 3 Kasım 1948, Y. 14, S. 2887, s. 1.

seyirciler için belediye tarafından yarış yerine o gün için muntazaman otobüs seferleri de hazırlanarak ilgi artırılmak istenmiştir ³⁶².

Diğer spor branşlarında olduğu gibi at yarışlarında da yardım için yarışların yapıldığı görülmüştür. Nitekim İlgin Sosyal Yardım Kolu yararına da 8 Mayıs 1949'da yapılmak üzere at yarışları düzenlenerek biletler satışa çıkarılmıştır ³⁶³.

Birinci koşu, 3 yaşındaki yarım kan Arap yerli erkek ve dişi taylara mahsus olup mesafe 1000 metredir ve siklet 56 kgdur. Bu koşudaki ödüllerde ise birinciye 160, ikinciye 50, üçüncüye 10 lira verilmesi kararlaştırılmıştır.

İkinci koşu, 4 ve daha yukarı yaştaki yarım kan Arap yerli at ve kısıraklara mahsus olup mesafe 2000 metre, Siklet 4 yaşındakiler için 58, 5 ve daha yukarı yaştakiler için 60 kgdur. Bu koşuda birinciye 160, ikinciye 50, üçüncüye 10 lira ödül verilecektir.

Üçüncü koşu ise 4 ve daha yukarı yaştaki yerli at ve kısıraklara mahsustur. Dört yaşındakiler 56, 5 ve daha yukarı yaştakiler 58 kg taşıyacaklardır. Mesafe 2200 metre olup birinciye 100, ikinciye 55, üçüncüye de 15 lira verilecektir.

Dördüncü koşu son koşu olup 4 ve daha yukarı yaştaki saf kan Arap at ve kısıraklara mahsustur. Mesafe 2400 metredir. 4 yaşındakiler 58, daha yukarı yaştakiler 60 kg taşıyacaklardır. Ödül birinciye 200, ikinciye 75, üçüncüye ise 25 liradır.

Koşulara kayıt şartları arasında her koşu için 6 lira ücret belirlenmiş ve yarışa girecek hayvanlarda alafranga eğer ve kantarma mecburi tutulmuştur. Diğer eğerlerle yerli gem ve şebeş kullanılmaz diye de eklenmiştir. Yarım kan taylarla yarım kan at ve kısırakların hükümet aygırlarından doğmuş olması ve bunu menşe şahadetnamesi

³⁶² **Ekekon**, 26 Kasım 1948, Y. 14, S. 2897, s. 3.

³⁶³ **Ekekon**, 1 Nisan 1949, Y. 15, S. 2951, s. 1.

gösterilerek tevsik edilmesi lâzımdır. Yarım kan olduğu tevsik edilmeyen at ve kısarak yerli koşusuna kabul edilir³⁶⁴.

1949 yılında diğer pek çok at yarışlarında olduğu gibi 31 Ekim tarihli at yarışında da Konya Valisi Şefik Refik Sayer'in himayesi görülmüştür. Valinin yanında Akşehir kaymakamı Abdullah İğneciler'in de hazır olduğu Sonbahar Tayver at yarışları 31 Ekim 1949 günü saat 14'te yapılmıştır. Kalabalık davetli halk tarafından da takip edilen yarışlarda güvenliği az bir jandarma ile Yüzbaşı Osman Özyıldırım sağlamıştır³⁶⁵.

E. BİSİKLET YARIŞLARI

Konya'da bisikletin gündelik yaşamda ilk olarak görülmeye başlanması 1920'li yıllara rastlamaktadır. O yıllarda Konya'da çok nadir bulunan bisiklet ile gösterilerin yapıldığı görülmektedir. Konyalılar, önceleri bisiklete alışmamış hatta onu “şeytan vapuru” olarak nitelendirmelerine rağmen³⁶⁶ zamanla Konya yer şekillerinin bisiklet kullanmaya müsait olması nedeniyle günlük hayatta sıklıkla kullanmışlardır. Başlarda günlük hayata sadece ulaşım aracı olarak giren bisiklet daha sonraları bir spor vasıtası olarak da görülmeye başlanmıştır. Başlangıçta bisiklet yarışları Konya şehir merkezinde düzenlenmiş, sıkça Meram Yolu - Akyokuş güzergahı kullanılmıştır. Bisiklet sporuna rağbet arttıkça kısa mesafe sürat yarışlarının yapılabilmesi amacıyla Veledrom pisti Konya'ya kazandırılmıştır. 1950 yılında Türkiye'de ve Balkanlarda bir ilk olarak açılan Veledrom Konya Bisiklet sporu için bir övünç kaynağı olmuştur.

³⁶⁴ **Ekekon**, 20 Nisan 1949, Y. 15, S. 2959, s. 3.

³⁶⁵ **Yeni Konya**, 10 Kasım 1949, Y.1, S.156, s.2.

³⁶⁶ A. Safa Odabaşı **20. Yüzyıl Başlarında Konya'nın Görünümü**, İl Kültür Müdürlüğü, Konya, 1988, s.151.

Bisiklet Federasyonu tarafından tertip edilmiş olan yarışlar 1 Mayıs 1938 Pazar günü tamamlanmıştır. 20 km ile 125 km arasında 8 koşu yapılmış ve derece alanlar şöyle sıralanmıştır:

1. Ahmet Çelikdöven (Gençler Birliği Klubü) 8 Puan
2. Abdullah (Selçuk Spor)
3. Şükrü Atlı (Gençler Birliği) 42 Puan almışlardır.

İyi derece alanların İstanbul’ da yapılacak olan Türkiye birinciliklerine hazırlanması için kamp açılacağı bildirilmiştir³⁶⁷.

26 Şubat 1939 Pazar günü bölge bisiklet birincilikleri başlamış ve 25 km olan mesafede neticeler şöyle gelişmiştir:

1. Gençler Birliği’ nden Ahmet 42 dakika
2. İdman Yurdu’ ndan Mehmet 43 dakika
3. Gençler Birliği’ nden Mehmet 44 dakika
4. Selçukspor’ dan Abdullah az bir farkla

bu şekilde derece almışlardır³⁶⁸.

5 Mart 1939 Pazar günü 40 km üzerinden yapılan Bölge Bisiklet müsabakalarında; Gençler Birliği’ nden Ahmet 70 dakika ile birinci, Selçukspor’ dan Abdullah ikinci ve Gençler Birliği’ nden Mehmet üçüncü olarak yarışı tamamlamışlardır³⁶⁹.

³⁶⁷ **Ekekon**, 3 Mayıs 1938, Y. 4, S. 534- 205, s. 2.

³⁶⁸ **Ekekon**, 27 Şubat 1939, S. 4, N. 534- 457, s. 1.

³⁶⁹ **Ekekon**, 6 Mart 1939, S. 4, N. 534- 463, s. 1.

12 Mart 1939 Pazar günü, Hükümet Meydanı'nda başlayan 50 km'lik bisiklet yarışında;

Gençler Birliği'nden	Ahmet	95 dakikada birinci,
Selçukspor'dan	Abdullah	95,5 dakikada ikinci,
Gençler Birliği'nden	Mehmet	üçüncü,
Selçukspor'dan	Aziz	dördüncü olmuşlardır.

Rüzgarın sertliği müsabakalar üzerinde etkili olmuş, bazı sporcular yolda kalmışlardır³⁷⁰.

19 Mart 1939 Pazar günü, 60 km üzerinden yapılan Bölge Bisiklet yarışlarında:

Gençler Birliği'nden	Ahmet Çelikköven	2 saat 15 dakikada birinci,
İdman Yurdu'ndan	Mehmet Öztürk	ikinci,
Gençler Birliği'nden	Mehmet Tire	üçüncü,
Selçukspor'dan	Abdullah Sak	dördüncü olmuşlardır ³⁷¹ .

26 Mart 1939 Pazar günü ise 75 km üzerinden bisiklet yarışları programı devam etmiş ve neticede:

Gençler Birliği'nden	Ahmet Çelik	2 saat 40 dakikada birinci,
İdman Yurdu'ndan	Mehmet Öztürk	5 metre farkla ikinci,
Selçukspor'dan	Abdullah Sak	üçüncü,

³⁷⁰ **Ekekon**, 13 Mart 1939, S. 4, N. 534- 469, s. 1.

³⁷¹ **Ekekon**, 20 Mart 1939, Y. 4, N. 534- 475, s. 1.

Gençler Birliği'nden Mehmet Barışık dördüncü olmuşlardır³⁷².

Bölge Bisiklet Seri yarışları programında bir aksaklık olmuş, 2 Nisan ve 9 Nisan 1939'da yapılamayan 125 km'lik bisiklet yarışına 16 Nisan 1939 Pazar günü devam edilmiştir. Neticede:

Gençler Birliği'nden Ahmet Çelikdöven 4 saat 25 dakikada birinci,

İdman Yurdu'ndan Mehmet Öztürk kısa bir farkla ikinci olmuşlardır³⁷³.

Bölgelerarası bisiklet yarışı 15 Mayıs 1939'da 10 bölge bisikletçisinin katılımı ile 145 km üzerinden yapılmıştır. Şiddetli rüzgara rağmen 100 km'ye bütün bisikletçiler hep beraber gelmişler ve yarışın bitimine 45 km kaldığı zaman muhtelif bölgelere mensup 9 koşucu, diğerlerini arkada bırakarak öne geçmiştir:

Kocaeli' den	İbrahim	4 saat 22 dakikada birinci,
Eskişehir' den	Zekeriya	tekerlek farkıyla ikinci,
Konya' dan	Ahmet	üçüncü,
Eskişehir' den	Osman	dördüncü,
Bursa' dan	Hikmet	beşinci,
İstanbul' dan	Lambo	altıncı,
Eskişehir' den	Faruk	yedinci,

³⁷² **Ekekon**, 27 Mart 1939, Y. 4, N. 534- 481, s. 1.

³⁷³ **Ekekon**, 17 Nisan 1939, Y. 4, N. 534- 499, s. 1.

Eskişehir' den	Faik	sekizinci,
Ankara' dan	Nuri Kuş	dokuzuncu olmuşlardı ³⁷⁴ .

Bölge Bisiklet Ajanlığı tarafından tertip edilen dört haftalık bisiklet yarışının ilk devresi 20 Ağustos 1939 Pazar günü 32 km üzerinden yapılmıştır. Teşvik mahiyetinde olan bu yarışta gençlerin maneviyatının bozulmaması için bölge birincisi resmen idhal edilmediği gibi nizamata uymayan bir sporcu da yarışa kabul edilmemiştir. Neticede:

İdman Yurdu' ndan	Mehmet Tire	50 dakikada birinci,
Selçukspor' dan	Abdullah Sak	ikinci,
İdman Yurdu' ndan	Mehmet Uslu	üçüncü olmuşlardır ³⁷⁵ .

Bölge Bisiklet Ajanlığı tarafından tertiplenen 23 km' lik bisiklet yarışının ikincisi de yapılmış ve;

(Kulüp belirtilmemiş)	Mehmet Öztürk	ara birinci,
İdman Yurdu' ndan	Mehmet Tire	birinci,
İdman Yurdu' ndan	Mehmet Uslu	ikinci,
İdman Yurdu' ndan	Osman	üçüncü,
Selçukspor' dan	Abdullah Sak	dördüncü olarak yarış

tamamlamışlardır³⁷⁶.

³⁷⁴ **Ekekon**, 16 Mayıs 1939, Y. 5, N. 534- 524, s. 1.

³⁷⁵ **Ekekon**, 22 Ağustos 1939, Y. 5, N. 1142, s. 2.

³⁷⁶ **Ekekon**, 31 Ağustos 1939, Y. 5, N. 1150, s. 2.

Bisiklet Ajanlığı' nın tertiplediği seri yarışlarının üçüncüsü de 3 Eylül 1939 Pazar günü yapılmıştır. Yarışa gençler ve halk tarafından çok fazla alaka gösterilmiş, sporcuların geliş ve gidişlerinde alkışlar ve tezahüratlar gözlemlenmiştir. Neticede:

İdman Yurdu' ndan Mehmet Tire, 64 km' de, 110 dakikada ara yarışı kazanmıştır. Ödül olarak sporcuya bir iç lastiği ve madalya verilmiştir.

Selçukspor' dan Abdullah Sak ikinci olurken, İdman Yurdu' ndan Osman üçüncü olarak yarışı tamamlamışlardır³⁷⁷.

Dört haftaya bölünen ve toplamda 210 km olan bisiklet yarışlarının sonuncusu da 10 Eylül 1939 Pazar günü yapılmıştır:

İdman Yurdu' nadn Mehmet Tire, 64 km' de, 1 saat 45 dakikada ara da dahil birinci olmuştur. Selçukspor' dan Abdullah Sak ikinci, İdman Yurdu' ndan Mehmet Uslu üçüncü olmuşlardır³⁷⁸.

Dört pazardan beri yapılmakta olan 210 km' lik bisiklet yarışları tamamlanmış olup, toplamda kazanılan puanlar şöyle açıklanmıştır:

İdman Yurdu' ndan	Mehmet Tire	4 puan ile birinci,
Selçukspor' dan	Abdullah Sak	11 puan ile ikinci,
İdman Yurdu' ndan	Mehmet Uslu	13 puan ile üçüncü,
İdman Yurdu' ndan	Mehmet Öztürk	20 puan ile dördüncü olmuşlardır.

İdman Yurdu takım itibari ile de birinci gelerek kupayı kazanmıştır³⁷⁹.

³⁷⁷ **Ekekon**, 5 Eylül 1939, Y. 5, N. 1154, s. 2.

³⁷⁸ **Ekekon**, 12 Eylül 1939, Y. 5, N. 1160, s. 2.

³⁷⁹ **Ekekon**, 15 Eylül 1939, Y. 5, N. 1163, s. 2.

Mersin’ de 40 km üzerinden düzenlenen bisiklet yarışlarına katılan Konya Bölgesi birincisi Ahmet Çelikdöven üçüncü, bölge ikincisi Mehmet Tire ise ikinci olmuşlardır³⁸⁰.

14 Nisan 1940 Pazar günü saat 04.30’ da Tayyare Meydanı yolunda 15 km geniş olmak üzere 30 km’ lik, Bisiklet Federasyonunca düzenlenen Seri Bisiklet Yarışı, rüzgarlı bir hava olmasına rağmen muvaffakiyetle bitirilmiştir. Yarışa dokuz bisikletçi girmiştir ve neticede:

Gençler Birliği	Ahmet Çelikdöven	64 dakikada	birinci,
İdman Yurdu	Niyazi Ekmen	69 dakikada	ikinci,
İdman Yurdu	Mehmet Göz önü	69 dakika 10 saniyede	üçüncü,
Selçukspor	Abdullah Sak	72 dakikada	dördüncü olmuştur ³⁸¹ .

Bölge ve okullar arasındaki bisiklet yarışları havanın yağmurlu olmasına rağmen 24 km üzerinden yapılmıştır. Sanat Okulu’ ndan iki, Lise’ den bir takımın iştirak ettiği yarışın neticesi şöyle olmuştur:

Sanat Okulu	İsmail Seher	1 saat 2 dakika 15 saniye ile birinci
Lise	Mustafa Bedestenci	1 saat 2 dakika 37 saniye ile ikinci,
Lise	Aydın Cansızoglu	1 saat 4 dakika 22 saniye ile üçüncü,
Sanat Okulu	Ahmet Sırtıkara	dördüncü,
Lise	Tarık Sabuncu	beşinci olmuşlardır.

Takım itibari ile Lise 10 puan ile birinci olmuştur.

³⁸⁰ **Ekekon**, 1 Mart 1940, Y. 5, N. 1300, s. 2.

³⁸¹ **Ekekon**, 16 Nisan 1940, Y. 6, N. 1339, s. 3.

Bölge 50 km Seri Bisiklet Yarışı havanın fenalaşması yüzünden 38 km' de nihayettendirilmiştir. Ahmet Çelikdöven, 1 saat 30 dakika 07 saniye ile birinci olmuştur³⁸².

26 Mayıs 1940 Pazar günü saat 09.00' da Bölge Seri Bisiklet Yarışlarının sonuncusu 75 km üzerinden yapılmıştır. Meram- Akyokuş yolunda yapılan yarışın sonucunda:

1. Ahmet Çelikdöven,
2. Niyazi Ekmen,
3. Abdullah Sak olmuşlardır³⁸³.

Seri Bisiklet Yarışları başlamış olup, yılın ilk yarışı 1 Mart 1942 Pazar günü saat 14.00' da Akyokuş- Meram yolu üzerinde 20 km ile yapılmıştır. Bir çok meraklı tarafından alaka ile takip edilen yarışın neticesi şöyledir:

Niyazi (Gençlik Klubü)	30 dakikada	birinci,
Hakkı	40 dakika 24 saniyede	ikinci,
Ali	tekerlek farkıyla	üçüncü,
Mehmet	bir metre ara ile	dördüncü

olmuşlardır.

Seri Bisiklet Yarışlarının ilkinde, ikinci, üçüncü ve dördüncü olan sporcuların bir grup halinde yarışı bitirmeleri izleyiciler tarafından çok heyecanlı görülmüş ve alkışa değer bulunmuştur³⁸⁴.

³⁸² **Ekekon**, 14 Mayıs 1940, Y. 6, N. 1360, s. 3.

³⁸³ **Ekekon**, 29 Mayıs 1940, Y. 6, N. 1373, s. 3.

³⁸⁴ **Ekekon**, 3 Mart 1942, Y. 7, S. 1868, s. 2.

Seri Bisiklet Yarışlarının ikincisi de 8 mart 1942 Pazar günü yine Akyokuş-Meram arasında 40 km üzerinden yapılmış ve neticede:

Niyazi (Gençlik Klubü)	76 dakika 19 saniye ile	birinci,
Hakkı	79 dakika 37 saniye ile	ikinci,
Ali	80 dakika 30 saniye ile	üçüncü,
İbrahim	82 dakika ile	dördüncü

olmuştur³⁸⁵.

Bölgede üç haftada bitmek üzere ve toplamda 140 km olarak tertiplenen bisiklet yarışlarının üçüncüsü ve sonuncusu da 15 Mart 1942 Pazar günü yapılmıştır. Yarışlar sonunda yapılan tasnifte:

Niyazi Ekmen (Gençlik Klubü)	3 puan ile birinci,
Hakkı Dolap	8 puan ile ikinci,
Ali Pancar	9 puan ile üçüncü,
İbrahim	10 puan ile dördüncü olmuşlardır ³⁸⁶ .

12 Nisan 1942 Pazar günü saat 10.00' da Akyokuş- Meram yolu gidiş- geliş üzerinden Lise talebelerinden sekiz yarışçının katıldığı 20 km' lik bisiklet yarışı düzenlenmiş olup, alınan dereceler şöyledir:

Mustafa Bedestenci	41.00 dakikada birinci,
Mehmet	41.44 dakikada ikinci,

³⁸⁵ **Ekekon**, 12 Mart 1942, Y. 7, S. 1871, s. 2.

³⁸⁶ **Ekekon**, 21 Mart 1942, Y. 7, S. 1876, s. 1.

28 Mart 1943 günü Hükümet önünden başlayarak iki defa Akyokuş'a gidip gelinerek tren yolu üzerinde sona eren bisiklet yarışları yapılmıştır. Neticede Ali Kavruk 39 dakika 57 saniyede birinci, Niyazi Ekmen 40 dakikada ikinci ve İbrahim Akan 41 dakikada üçüncü olmuştur³⁸⁸.

4 Nisan 1943 Pazar günü 40 km üzerinden yapılan 12 bisikletçinin katıldığı seri bisiklet yarışı havanın rüzgarlı olmasına rağmen başarı ile sonuçlanmıştır. Yarışı 1.24.10dakika ile Ahmet Altı birinci, 1.24.50 dakika ile Niyazi Ekmen ikinci ve 1.26.40 dakika ile de İbrahim Akan üçüncü olarak yarışı bitirmişlerdir. Koşuyu sıra ile Mehmet Ali Kürkçü dördüncü, Ali Yılmaz beşinci, İsmail Mumcu altıncı, Seyit Öndül yedinci, İbrahim Bilici sekizinci ve Ali Parmak dokuzuncu olarak bitirmişlerdir³⁸⁹.

11 Nisan 1943 Pazar günü on bisikletçinin katılımı ile 15 km' lik teşvik müsabakası düzenlenmiştir. Hükümet önünden başlamış ve Akyokuş dekovil hattından dönülerek yine Hükümet alanında sona eren bu yarışa hiç müsabakaya girmemiş olan bisikletçiler katılmıştır. Sonuçta Gençlik Klubü' nden Mehmet Meşin birinci, Ahmet Tatlısumak ikinci ve Halil Kılıç üçüncü olmuştur. Bu dönemdeki genç bisikletçilerin antrenmanlara muntazam devam etmeleri halinde büyüklerle boy ölçüşebilecek hale gelecekleri ve hatta milli bir koşucu bile olabilecekleri takdirle dile getirilmiştir³⁹⁰.

³⁸⁷ **Ekekon**, 14 Nisan 1942, Y. 7, S. 1887, s. 1.

³⁸⁸ **Ekekon**, 30 Mart 1943, Y. 9, S. 2033, s. 2.

³⁸⁹ **Ekekon**, 6 Nisan 1943, Y. 9, S.2036, s. 1.

³⁹⁰ **Ekekon**, 13 Nisan 1943, Y. 9, S. 2039, s. 1.

8 Nisan 1943 Pazar günü bölge seri bisiklet yarışlarının üçüncüsü 60 km üzerinden yapılmış ve neticede İbrahim Akan 2 saatte birinci, Mehmet meşin 2 saat 50 saniyede ikinci, ve Ethem Bilici üçüncü gelmişlerdir³⁹¹.

2 Mayıs 1943 Pazar günü altı kişinin katılımı ile bölge seri bisiklet yarışlarının beşincisi 100 km üzerinden yapılmıştır. Alınan dereceler şöyledir:

İbrahim Akan	3 saat 4 dakika 56 saniye ile	birinci,
Mehmet Meşin	3 saat 8 dakika ile	ikinci,
Mehmet Ali Kürkcü	3 saat 8 dakika 30 saniye ile	üçüncü,
Ahmet Atlı	3 saat 10 dakika ile	dördüncü olmuştur ³⁹² .

1943 yılı senelik faaliyet programına göre toplamda 325 km mesafe ile yapılan beş seri bisiklet yarışlarının neticesi şu şekilde bildirilmiştir.

1. Gençlik Klubünden İbrahim Akan
3. Gençlik Klubünden Mehmet Meşin
4. Mehmet Ali Kürkcü olmuştur³⁹³.

Gençlik Klubü bisikletçilerinden altı kişilik kafile Ahmet Çelikköğen' in idaresinde Mehmet meşin, M. Ali Kürkcü, Mehmet Şekeral, Mehmet Gülcü ve Sedir Çıkrıkçı ile kara yolu ile Ankara' ya gitmişler ve aynı şekilde Konya' ya geri gelmişlerdir³⁹⁴.

³⁹¹ **Ekekon**, 20 Nisan 1943, Y. 9, S.2042, s.2.

³⁹² **Ekekon**, 4 Mayıs 1943, Y. 9, S. 2048, s. 2.

³⁹³ **Ekekon**, 15 Mayıs 1943, Y. 9, S. 2053, s. 3.

³⁹⁴ **Ekekon**, 29 İnci Teşrin 1943, Y.9, S. 2124, s. 6.

21 Mayıs 1944 Pazar günü Hükümet önünden başlayıp 14 km üzerinden Akyokuş' a gidiş geliş ile bisiklet koşusu yapılmıştır. Alınan dereceler şöyledir:

Teknik Netice:

Ahmet (Gençlik Klubü) 35 dakika ile.

İbrahim (Gençlik Klubü) tekerlek başı ile.

Mehmet (Gençlik Klubü) 1 tekerlek boyu ile.

Mustafa (Gençlik Klubü) 1 buçuk tekerlek boyu ile.

Ali (Gençlik Klubü) 37 dakika ile yarışı tamamlamışlardır.

Takım Tasnifinde ise; Kuleli Askeri Lisesi birinci, Askeri Orta ikinci ve Lise üçüncü olmuştur³⁹⁵.

28 Mayıs 1944 Pazar günü Bölge Ajanlığınca tertip edilen 40 km' lik Tayyare Meydanı yolundaki bisiklet yarışına Gençlik Klubünden dokuz koşucu katılmış ve hepsi de yarışı bitirmişleridir. Neticede:

1. Mehmet Ali Kürkçü	1 saat 37 dakika.
2. Mehmet Meşin	tekerlek farkıyla.
3. İsmail Akyurt	1 saat 37 dakika 35 saniye.
4. Mehmet Erkale	1 saat 38 dakika 10 saniye ile yarış sonuçlanmıştır ³⁹⁶ .

³⁹⁵ **Ekekon**, 25 Mayıs 1944, Y.10, S. 2209, s. 2.

³⁹⁶ **Ekekon**, 3 Haziran 1944, Y. 10, S. 2213. s. 2.

8 Nisan 1945 Pazar günü ise İdman Yurdu Gençlik Klubü Başkanlığı' nın düzenlendiği 15 km' lik bisiklet yarışına 10 yurtlu koşucu katılmıştır. Yarışlarda 30 dakika ile İsmail Ulutatlı birinci gelirken, 31 dakika ile İhsan Sak ikinci ve 32 dakika ile Kemal Seneon üçüncü olmuşlardır³⁹⁷.

15 Nisan 1945 Pazar günü yine İdman Yurdu Başkanlığı' nca düzenlenen bisiklet yarışlarının ikincisi 30 km üzerinden düzenlenmiştir. Kaşınhanı Yolu üzerinde yapılan yarışlara 10 koşucu katılmış ve hepsi de yarışı tamamlamıştır.

Alınan dereceler şöyledir:

1. Mehmet Ali Kürkçü 54 dakika.
2. İsmail Ulutatlı 55 dakika.
3. İhsan Sak 56 dakika.
4. Mehmet Binici olmuşlardır³⁹⁸.

22 Nisan 1945' te de İdman Yurdu Başkanlığı' nın düzenlediği seri bisiklet yarışlarının üçüncüsü yapılmıştır. 45 km olan yarışların neticesinde:

1. Mehmet Ali Kürkçü 1 saat 41 dakika.
2. İsmail Ulutatlı 1 saat 42 dakika.
3. İhsan Sak
4. Mehmet Batan
5. Ahmet Narlı derece almışlardır³⁹⁹.

³⁹⁷ **Ekekon**, 12 Nisan 1945, Y. 11, S. 2343, s. 2.

³⁹⁸ **Ekekon**, 19 Nisan 1945, Y. 11, S. 2346, s. 2.

³⁹⁹ **Ekekon**, 26 Nisan 1945, Y. 11, S. 2349, s. 2.

İdman Yurdu Gençlik Klubü Başkanlığı' nın tertiplediği bu seri bisiklet yarışları toplamda altı hafta sürmüş ve 325 km üzerinden yapılmıştır. Bu bisiklet yarışlarının tasnifinde derece alanlar şöyle belirtilmiştir:

1. Mehmet Ali Kürkçü	5 puan.
2. İsmail Ulutalı	10 puan.
3. Ali İhsan Sak	17 puan.
4. Mehmet Batan	20 puan.
5. Mehmet Binici	22 puan.
6. Ahmet Narlı	25 puan.
7. Kadir Sürücü	27 puan almışlardır ⁴⁰⁰ .

İdman Yurdu bisikletçilerinden Ahmet Çelikdöğen, M. Ali Kürkçü, Mehmet Gülcü ve Mehmet Erkale' den oluşan kafiye 19 Mayıs 1945' te İstanbul' da olacak şekilde karadan İstanbul' a hareket etmişleridir. 15 Mayıs 1945 günü yola çıkan kafiye 19 Mayıs 1945 günü İstanbul' a varmışlardır⁴⁰¹.

1947 yılında Kaşınhanı istikametinde gidiş ve dönüş 30 kgmetre olmak üzere bisiklet yarışı yapılmış ve yarışa katılacakların doktora muayene olmaları ve yarış günü hakem heyetine sıhhat raporlarını göstermelerine özellikle dikkat edilmiştir. Ayrıca yarışa katılacak sporcuların yarışa uygun kıyafetler ve kendi bisikletleriyle yarışa katılmaları sağlanmıştır⁴⁰². Teknik neticede Gençlerbirliği'nden Bekir Keçeci 57, 20 derece ile birinci, Gençlerbirliği'nden Necati Doruk 57, 25 derece ile ikinci,

⁴⁰⁰ **Ekekon**, 17 Mayıs 1945, Y. 11, S. 2358, s. 2.

⁴⁰¹ **Ekekon**, 22 Mayıs 1945, Y. 11, S. 2360, s. 2.

⁴⁰² **Ekekon**, 20 Haziran 1947, Y. 13, S. 2680, s. 2.

Gençlerbirliği'nden Mehmet İskat 59, 36 derece ile üçüncü ve İdman Yurdu'ndan İhsan Barut 62, 18 derece ile dördüncü gelmiştir⁴⁰³.

Konya'da sporun her türünün imkanlar dahilinde geliştiği görülmektedir. Ancak imkanların yetişmediği durumlar da olmuştur. İşte böyle durumlardan birinde de Beden Terbiyesi Konya Bölgesi Müdürlüğü'nü Fransa'dan yedek malzeme ile beraber 230 lira karşılığında yarış bisikleti getirmiştir ve isteyenlerin paraları ile birlikte müracaatlarını kabul etmiştir. Görüldüğü üzere Konya'da eksiklikler bu şekilde giderilmeye çalışılmıştır⁴⁰⁴.

1949 yılında yarışlar kaldığı yerden devam etmiş 30 km. seri bisiklet yarışı yapılmış ve Kaşınhanı'na gidilip dönülmüştür. Yarışı birinci ve ikinci olarak İdmanyurdu'ndan İsmail Doruk ve Necati Doruk adlı iki kardeş galibiyetle tamamlamıştır⁴⁰⁵.

Nisan 1949'da 40 km seri bisiklet yarışı, Altın Apa ve Beyşehir şosesini takiben 20 km gidilip dönülerek yapılmıştır. Netice yine değişmemiş ve yine İdmanyurdu'ndan Necati Doruk birinci, İdmanyurdu'ndan İsmail Doruk ikinci gelmişlerdir⁴⁰⁶.

Yarışlar yapılırken kazananların ödüllendirilmesi de unutulmamıştır. 1949 yılında bütün bir mevsim boyunca muhtelif kğmetre bisiklet koşularında birinci gelen İsmail Doruk'a Vali eliyle bölge tarafından alınan bir kurs dümen bisiklet ödül olarak verilmiştir. İkinciye de bir çift dış lastik, üçüncüye bir çift iç lastik verilmiştir⁴⁰⁷.

Ödül alan bisikletçilerden İsmail Doruk ve Kadir Kocanay, Federasyonca Türkiye Bisiklet Birinciliği yarışlarına katılmak üzere çağırılmışlardır. Bu

⁴⁰³ **Ekekon**, 25 Haziran 1947, Y. 13, S. 2682, s. 2.

⁴⁰⁴ **Ekekon**, 13 Ağustos 1947, Y. 13, S. 2703, s. 2.

⁴⁰⁵ **Ekekon**, 4 Nisan 1949, Y. 15, S. 2952, s. 1.

⁴⁰⁶ **Ekekon**, 11 Nisan 1949, Y. 15, S. 2955, s. 1.

⁴⁰⁷ **Ekekon**, 20 Haziran 1949, Y. 15, S. 2985, s. 1.

bisikletçiler bölge tarafından hediye edilen bisikletleriyle Afyon'a ve Afyondan da trenle İstanbul'a giderek 17 Temmuz 1949'da yapılan 150 km Türkiye bisiklet birinciliği yarışlarına katılmışlardır⁴⁰⁸.

İstanbul'da Şişli Klübü'nün, Bisiklet Ajanlığı ile ortak hazırladıkları üçüncü teşvik müsabakası 9 Ekim 1949 Pazar günü 70 km. üzerinden yapılmış ve Konya bölgesi de seri yarışmalarda birinci olan İsmail Doruk'u yarış için İstanbul'a göndermiştir. 35 kişi içinde Konya temsilcisi dördüncü olmuştur⁴⁰⁹.

9 Nisan 1950 Pazar günü 14 kişinin katılımı ile 30 km' lik seri bisiklet yarışı yapılmıştır. Neticede:

1. İsmail Doruk	52.10.
2. Mustafa Çelik Öz	54.18.
3. Ali Kuyucuoğlu	57.21 ile yarışı tamamlamışlardır ⁴¹⁰ .

Konya'da 1950 yılının en önemli olayı sadece Türkiye'de değil tüm Balkanlar'da bir ilk olan Velodrom'un (Bisiklet yarış sahası) açılmasıdır. Beden Terbiyesi Genel Müdürü Vildan Aşır'ın açılış konuşması ile çok kalabalık bir seyirci önünde, törenle açılan Veleddram'da çeşitli bisiklet koşuları yapılmıştır.

Törende idari-askeri erkân ve TRT radyo spikeri de bulunarak yarışlara verilen önem Türkiye çapına taşınmıştır. İlk yarış neticesinde;

⁴⁰⁸ **Ekekon**, 13 Temmuz 1949, Y. 15, S. 2995, s. 2.

⁴⁰⁹ **Yeni Konya**, 10 Ekim 1949, Y.1, S.125, s.1.

⁴¹⁰ **Ekekon**, 10 Nisan 1950, Y. 16, S. 3126, s. 4.

1-)	AliÇetver	(Adana)	➔	13.2
2-)	EnverOsmanlı	(Eskişehir)	➔	13.3
3-)	İsmail Berna			

İkinci yarışı ise İstanbul takımı hükmen kazanmıştır. Motosiklet gösterisinin de yapıldığı yarışlarda 81 km hıza çıkılarak heyecanlı dakikalar yaşanmıştır.

Velodromda yapılan 12 km yarışında Ankara'dan Ahmet Sümbül 21 puanla birinci, Ankara'dan Sadık Şan ikinci olmuştur. Son koşu ise hava karardığı için yapılamamıştır⁴¹¹.

Velodromda öğretmenler eşliğinde dileyen kişilerin çalışma yapabileceği ve gelecek vadeden bisiklet sporunda gençlerin gereken ilgiyi göstermesinin arzulandığı belirtilmiştir⁴¹².

20 Ağustos 1950 Pazar günü saat 17:00'da Kültür Park Stadında Bisiklet Bölge Teşvik müsabakası iki tur, sürat 15-30 km, mukavemet ve paraşüt olmak üzere 4 kategori üzerinden yapılmıştır⁴¹³.

F. ATLETİZM

Spor dalları içinde ana spor olarak kabul edilen Atletizm, yürüme, koşu, atlama ve atma dallarının içeren farklı aktivitelerden oluşan, geniş kapsamlı bir spor dalıdır⁴¹⁴. Çeşitli ve karmaşık özellikler taşır, faaliyetleri yıl boyu sürer.

Küresel bir spor olan atletizmin kökleri insanlığın en eski dönemlerine dayanır, tüm kıtalarda yaygındır. İnsanlar medeniyetlerin ilk çağlarından beri

⁴¹¹ **Yeni Konya**, 29 Haziran 1950, Y.2, S.386, s.1 ve2.

⁴¹² **Yeni Konya**, 6 Temmuz 1950, Y.2, S.393, s.2.

⁴¹³ **Babalık**, 14 Ağustos 1950, Y.40, S.7461, s.2.

⁴¹⁴ Aracı, Hikmet, **Okullarda Beden Eğitimi**, Ankara, 2004, s. 129.

beslenebilmek ve korunabilmek için avcılık ve balıkçılıkla uğraşmışlardır. Eğlence ve keyif zamanlarında, ilkel ve başıboş şekilde de olsa kendi aralarında çabukluk, dayanıklılık, esneklik ve güçlülük alanlarında yarışarlardı ; bu alanların günümüz Atletizmi ile örtüştüğünü görüyoruz. Asırlar boyu tüm toplumlar, her biri kendi şartları ve anlayışları içinde sporu bir şekilde geliştirmişlerdir.

Olimpiyat oyunlarının ana vatanı olan Yunanistan'da, eski çağlarda antic olimpiyatlar (olimpia oyunları) vücut kültürünün gelişmesinde en yüksek noktayı oluşturmuştur. İlk olimpiyatların (M.Ö. 776) yarışma programlarına, bugünkü atletizm yarışma dallarının birçoğunun da girdiğini görmekteyiz.

Modern atletizm 19. yy da İngiltere'de özellikle okullar çevresinde gelişmiş ve 1840 yıllarına doğru kurumlaşma yoluna girmiştir. Öğrencilerin kendilerinin yönettikleri klüpler kurulur ve okullar arası kadar okul dışı karşılaşmaların düzenlenmesini kolaylaştıracak kurallar belirlenir. İngiltere'de ilk Şampiyonalar 1866 yılında çeşitli koşu, atma ve atlama branşlarını içermek suretiyle yapılır.

ABD de ilk Yarışma 1868 yılında ama ancak salonda yapılır.. Üniversite öğrencilerinin açık havada yarışabilmesi için bir süre daha beklemek gerekecektir⁴¹⁵.

Atletizm, ülkemize 19.yy' ın sonlarına doğru girdi. İstanbul'da Kurtuluş Kulübü'nde (Tatavla Kulübü,1896) atletizm faaliyetleri başladı. Galatasaray Lisesi'ne öğretmen olarak gelen Curel , Kağıthane'de öğrencileri arasında yarışmalar düzenledi ve bu spor dalını ilk tanıtan kişi oldu. Meşrutiyetten sonra (1908) canlanan spor ortamı, atletizmin gelişmesine de yol açtı. Galatasaray'lı Ahmet Robenson, okulda atletizm takımını kurdu. Rumelihisarı'nda düzenlenen yarışmalarda Galatasaray ve Robert Koleji öğrencileri mücadele ettiler. Galatasaraylı atletlerin en önemlileri Ruşen Eşref, Namık Bey, Kyrıl Doupkof, Zeen Bibescu idi. Robert Kolejinde ise Kurucuyan, Papazyan, Küçük Aleko sayılabilir (1911)

Türk atletizmi asıl gelişme sürecine Cumhuriyet Dönemi'nde girdi. Türkiye İdman Cemiyeti İttifakı'nın çabaları ve Cumhuriyet Hükümetinin tahsis ettiği para ile sporcularımız 1924 Paris Olimpiyatları'na katıldılar⁴¹⁶.

Konya'da atletizm yarışları ise 1929 yılından itibaren, bu günkü İmam Hatip Lisesi'nin bulunduğu yerdeki İdmanyurdu sahasında yapılmıştır. Ancak bu tarihten önceleri de okullarda cirit atma, gülle atma, uzun atlama, yüksek atlama ve uzun mesafe yarışlarının yapıldığı bilinmektedir. Özellikle milli bayramlarda Konya'nın ana caddelerinde yapılan mukavemet (kros) yarışları oldukça ilgi çekerdi.

Mareşal Fevzi Çakmak ile Fahrettin Altay Paşa'nın yazdıkları günlüklerde; Konya'lı Rahvan Mehmet adından söz edilmektedir. Rahvan Mehmet Milli Mücadele zamanında çok önemli bir evrağı Karapınar ilçesi yakınlarından Konya'ya kadar getirip götüren bir kişi. Yıllar önce bu olay ile ilgilenecek araştırma yapan Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü Karapınar ilçesi Hotamış Bucağındaki Rahvan Mehmet'in ailesini bulmuş ve çıkardığı yıllıkta bu kişiye yer vermiştir⁴¹⁷.

Atletizm Konya'da en aktif spor dallarından biri olmuş ve bu bağlamda 1938 – 1950 yılları arasında sık sık kır koşuları, müsabakalar, bölge ve ülke genelinde düzenlenen yarışmalara katılımların olduğu görülmüştür. Alınan başarılar Konya'yı ve Konyalıyı mutlu etmiş ve klüplerin atletizme sahip çıkmaları ve gereken önemi göstermeleri istenmiştir.

Gerek Cumhuriyet Halk Partisi İl Yönetiminin gerekse Beden Terbiyesi Bölge Müdürlüğü'nün katkıları ile atletizmin programlandığı ve teşvik edildiği görülmüştür. Bunlara ilaveten askeri ve sivil erkanın ve yerel gazetelerin de teşvik edici rolleri büyüktür.

1938 – 1950 yılları arasında Konya'da yayın yapan yerel gazetelerin incelenmesi neticesinde atletizm branşına ilişkin belirlediğimiz haberler kronolojik olarak aşağıda kaleme alınmıştır.

⁴¹⁶ <http://www.ebediyyen.biz/showthread.php/16732-Atletizm-Tarihi-ve-Geli%C5%9Fimi> (15.05.2010)

⁴¹⁷ http://www.konya-gsim.gov.tr/spor_dallari/atletizm_tarih.htm (15.05.2010)

30 İkinci Kanun 1938’de Konya Atletizm Federasyonu tarafından tertip edilen kır koşularına ,4 Selçuksporlu, 8 Yurdlu atletin katılımı ile başlanmıştır. 3500 metrelik mesafede yapılan koşular şöyle neticelenmiştir.

1. Selçukspor’dan Hüsamettin 14 dakika.
2. Selçukspor’dan Mehmet 14.5 dakika.
3. İdman Yurdu’ndan Selahattin 15 dakika.

İdman Yurdu’ndan iki sporcu yarı mesafede koşuyu terk ettikleri için Yurt takımı, takım halindeki puanlarını neticeden evvel kaybetmişlerdir ⁴¹⁸.

1938 yılı Kurban Bayramının ikinci Cumartesi günü kır koşularının ikincisi de Selçukspor’dan 3, Gençlerbirliği’den 4 ve İdmanyurdu’ndan 8 gencin katılımı ile gerçekleşmiştir. 500 metrelik koşuda birinci Selçukspor’dan İbrahim 14.5 dakika ile , ikinci İdmanyurdu’ndan Hikmet 15 dakika ile ve Gençlerbirliği’nden Muzaffer 15.5 dakika ile üçüncü olmuştur⁴¹⁹.

Konyalı atletlerinin ulusal yarışmalarda aldıkları neticeler Konya halkını sevince boğmuştur . 21 Mart 1938’de Ankara’da düzenlenen ve on üç bölge arasında yapılan kır koşularına Konya’dan katılan atletlerin dördüncü olması da bu sevince ve haklı gurura bir örnek teşkil etmiştir.

22 İkinci Kanun (Ocak) 1939’da 5000 metre üzerinden yapılan kır koşularında yerel klüplerden İdmanyurdu ilk üçe yerleşmiştir:

1. Osman Kavas İdmanyurdu 20.22 dakika.
2. Ahmet Ertaşkın İdmanyurdu 20.26 dakika.
3. Hasan Tarzan İdmanyurdu 20.30 dakika ile kazanmışlardır ⁴²⁰.

⁴¹⁸ **Ekekon**, 31 İkinci Kanun 1938, Y.3, S.534-129, s.1.

⁴¹⁹ **Ekekon**, 16 Şubat 1938, Y. 3, S.534-140, s.2.

⁴²⁰ **Ekekon**, 23 İkinci Kanun 1939, Y.4, S.534-431,s.1.

Kır koşularının sonuncusu ve Bölge Birinciliği 6000metre üzerinden 5 Mart 1939'da yapılmıştır. Neticede İdman Yurdu'ndan Osman Kavas 21 dakika ile birinci, yine İdman Yurdu'ndan Ahmet Ertaşkın 21 dakika 28 saniye ile ikinci ve Enver Lipacı ise 22 dakika ile üçüncü olarak bölge kır koşusu birinciliğini almışlardır ⁴²¹.

Türkiye Kır Koşusu Birincilikleri 21 Mart 1939'da Ankara'da 6000 metre üzerinden yapılmıştır. 17 bölgenin dörder atletle katıldığı bu müsabakalarda takım tasnifi itibari ile İstanbul birinci olurken Ankara ikinci, Kocaeli üçüncü ve Konya dördüncü olmuştur. Ferdi tasnifte ise Osman Kavas dokuzuncu olmuştur⁴²². Konyalı atletlerin yurt genelinde de başarılı olmalarının tesadüf olmadığı böylece ortaya çıkmıştır.

1939 yılında yapılması gereken atletizm faaliyetine ait program Beden Terbiyesi Genel Direktörlüğünce hazırlanarak Konya Beden Terbiyesi Bölge Başkanlığı'na tebliğ edilmiştir. İkinci sınıf programa dahil edilen Konya bölgesi bu programa göre müsabakalara başlayacak ve neticelerini Genel Direktörlüğe bildirecektir. Şehirlerarası müsabakaların programı ve talimatı ayrıca merkezden gelecektir. 1939 Yılı Atletizm müsabakaları programı şöyledir:

1-) 22 - 23 Nisan Cumartesi / Pazar:

BÜYÜKLER:

100-400-1500-3000m koşular

Yüksek atlama-uzun atlama

Gülle atma-disk atma

800+400+200+100 bayrak yarışı

KÜÇÜKLER:

60-100m koşular

⁴²¹ **Ekekön**, 6 Mart 1939, Y.4, S.534-463, s.1.

⁴²² **Ekekön**, 21 Mart 1939,Y.4, S.534-476, s.1.

Yüksek atlama

4*50m bayrak yarışı

2-) 6 – 7 Mayıs Cumartesi / Pazar:

BÜYÜKLER:

200-800-5000M düz koşular

3 adım atlama

Cirit atma

4*100 bayrak yarışı

KÜÇÜKLER:

80-1500m koşu

Uzun atlama

4+80m bayrak yarışı

3-) 4 veya 11 veya 18 Haziran şehirlerarası müsabakaları

4-) 25 – 25 Cumartesi / Pazar:

100-400-1500-3000m düz koşular

Yüksek atlama- uzun atlama

Gülle ve cirit atmalar

4*100

400+200+200+800m bayrak yarışları

5-) 1-1 Temmuz Bölge Birincilikleri:

100-200-400-800-1500-3000m düz koşular

Gülle, disk, cirit atmalar

Yüksek, üç adım, tek adım atlamalar

4+100

4+400

800+400+200+100 bayrak yarışları

6-) Temmuz-Ağustos-Eylül tatil

7-) 14 – 15 BirinciTeşrin:

100-300-600-200m koşular

Tek adım, yüksek atlamalar

Disk, cirit atmalar

4*200 bayrak yarışları

8-) 29 BirinciTeşrin:

Bayrak Koşuları Günü

BÜYÜKLERE:

4+100

4+400

4+800

800+400+1500+300

KÜÇÜKLERE:

10+50

10+200 değişik ve eğlenceli koşular ⁴²³.

7 Mayıs 1939 Pazar günü Bölge Atletizm müsabakalarının sonuncusu yapılmıştır ve sonuçları şöyledir ⁴²⁴:

200 metre	Kulübü	Derecesi
Hüsamettin	Selçukspor	24 saniye
Vecihi	Lise	25,2 saniye
İsmail	Gençler Birliği	
400 metre	Kulübü	Derecesi
Hüsamettin	Selçukspor	53,4 saniye
Mustafa Taci	İdman Yurdu	54,9 saniye
Aydın	Lise	
1500 metre	Kulübü	Derecesi
Osman	İdman Yurdu	5.9.3
Osman	Lise	5.11.2
Ayam	Lise	
80 metre (Küçükler)	Kulübü	Derecesi
Kemal	Ortaokul	9 saniye
Muammer	Ortaokul	10 saniye
Nurullah	Ortaokul	
1500 metre (Küçükler)	Kulübü	Derecesi

⁴²³ **Ekekon**, 22 Nisan 1939, Y.5, S.534-504, s. 3.

⁴²⁴ **Ekekon**, 9 Mayıs 1939 Salı, Y.5,S.534-518, s.3.

Abdullah	Ortaokul	5.49.2
Kemal	Ortaokul	5.49.4
Nurullah	Ortaokul	

DİSK ATMA

		Metre	Santim
Nuri	İdman Yurdu	33	38
Aydın	Lise	29	61
Ahmet	İdman Yurdu	25	34

4x100 metre Bayrak

Lise Takımı	49,8 metre

4x80 metre Bayrak (Küçükler)

Ortaokul Takımı	37,2 metre

UZUN ATLAMA (Küçükler)

Mustafa	İdman Yurdu	5,71
Muzaffer	Muzaffer	5,28
Nurullah	İdman Yurdu	5,16

Türkiye grup birincilikleri için Adana'ya giden Konya Bölgesi Atletizm birincileri orada da iyi neticeler alarak Konya'nın yüzünü güldürmüşlerdir . 200 metrede Hüsamettin birinci, yüksek atlamada Vecihi ikinci ve 5000 metre mukavemet koşusunda Osman birinci olurken Ahmet de ikinci olmuştur. Bayrak

koşusunda ise Konya takım itibari ile üçüncü olmuştur⁴²⁵. Müsabakalar için 14 kişilik katile ile Adana'ya giden Konya takımı, müsabakaların tamamlanması üzerine Hatay'a kadar uzanan bir gezi gerçekleştirmiştir.

Atletizmde ulusal ya da yerel yarışmaların yanı sıra milli bayramlarda da özel programlar dahilinde yarışmalar yapılmıştır. Örneğin 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı'nda İdman Yurdu sahasında bazı atletizm hareketleri yapılmıştır ve şöyle sonuçlanmıştır⁴²⁶.

800 metre koşuda	Tuğrul Orhan	1.
	Mehmet Nergiz	2.
	Ali Rıza Taşkın	3. olmuştur.

Yurtlu, Beyaz ve Yeşil isimli iki takım arasında 4x4 bayrak yarışı yapılmıştır. Beyaz takım ; Hamdi Yarin, Tuğrul Orhan, Ahmet Küçükaşcı, Ahmet Ormancı'dan ve Yeşil takım da Ali Rıza Taşkın, Ali Pancar, Ömer Peker ve Osman Kavas'tan oluşmaktadır. Müsabakayı Beyaz Takım kazanmıştır.

1939 – 1940 senesi kır koşularına 10 Aralık 1939 tarihinde başlanıp her Pazar yapılmak suretiyle 21 Nisan 1940 tarihine kadar devam edileceği Beden Terbiyesi Konya Bölgesi Atletizm Azalığından Atletizm Ajanı Nejat Cansızoglu tarafından duyurulmuştur. Bu yılki kır koşularına serbest, amatör ve klüplere kayıtlı atletlerin katılacağı , koşulara her Pazar saat 10'da 5000-7000 metre üzerinden İdman Yurdu sahasında başlanacağı ve koşuların başladığı yerde sona ereceği, atletlerin 10 Aralık 1939 Pazar günü saat 10:00'da İdmanyurdu sahasında malzemeleri ile birlikte hazır bulunmaları bildirilmiştir⁴²⁷.

⁴²⁵ **Ekekon**, 27 Haziran 1939, Y.5, S. 534-560, s. 2.

⁴²⁶ **Ekekon**, 31 1. Teşrin 1939, Y.5, S. 1202, s. 2.

⁴²⁷ **Ekekon**, 5 1. Kanun 1939, Y.5, S.1229, s.2.

Program dahilinde 4 Şubat 1940 Pazar günü yapılan kır koşularında, İdmanyurdu'ndan Hasan Tarzan birinci olurken, İdmanyurdu'ndan Mustafa Helvacı ikinci olmuştur⁴²⁸.

Atletizmde diğer branşlarda olduğu gibi klüpler arası faaliyetler olduğu kadar okullar arası yarışlar da yapılmıştır. 18 Şubat 1940 Pazar günü Lise ile Sanat Okulu arasında 22 koşucunun katılımı ile Kır Koşusu küme birincilikleri yapılmıştır. Alınan dereceler şöyledir⁴²⁹:

Kemal Akçur	Lise	7.20
Behçet Gönen	Sanat Okulu	7.40
İbrahim Ethem	Lise	7.50

Yine aynı gün Beden Terbiyesi Genel Direktörlüğü'nün talimatına göre 6000 metre Bölge Kır Koşusu Birinciliği yapılmış ve şu neticeler alınmıştır:

Hasan Tarzan	25.11.4
Hüseyin Şecaran	32.10
Şakir İrenur	33.10

Atletizmdeki ulusal müsabakalara katılımın bir diğer örneği de 3 Mart 1940'ta İstanbul-Heybeli Ada'da yapılan Türkiye Kır Koşuları Birincilik Müsabakalarına, Beden Terbiyesi Genel Direktörlüğü'nün programı gereği Konya'dan da dört atlet ve bir idarecinin katılmasıdır⁴³⁰. Müsabakaya Bölge Ajanlarından Hasan Güngör'ün başkanlığında koşucularımızdan Hasan Tarzan,

⁴²⁸ **Ekekön**, 8 Şubat 1940, Y.5, S.1281, s.2.

⁴²⁹ **Ekekön**, 21 Şubat 1940, Y.5, S.1292, s.3.

⁴³⁰ **Ekekön**, 23 Şubat 1940, Y. 5, S. 1294, s. 2.

İbrahim Çetin, Ahmet Havudçu ve Enver Libacı katılmış⁴³¹ ancak Konyalı atletler iyi derece alamamışlardır⁴³². 19 bölgenin katıldığı yarışmada Konya, takım olarak 12. olurken İstanbul'dan Rıza Matlup birinci, Ankara'dan Mustafa ikinci olmuştur⁴³³.

Konyalı atletler 17 Mart 1940 Pazar günü maraton koşu hazırlıkları çerçevesinde 42 kgmetrelik koşuya katılmışlar ve neticede Hasan Tarzan birinci ve Enver Libacı da ikinci olmuştur⁴³⁴.

Lise ve Sanat Okulu arasında 21 Mart 1940 Perşembe günü Havzan'da 3000 metre üzerinden Kır Koşusu Bölge Birinciliği yapılmıştır. Neticelerde⁴³⁵:

A-) Ferdi Tasnif:

Basri Acar	Sanat Okulu	10.38.8 d
Mustafa Er	Sanat Okulu	11.08 d
Osman Şen	Erkek Lise	11.12 d
Kemal Aksur	Lise	11.15 d

B-)Umumi Takım Tasnifi:

Sanat Okulu Takımı	95 puan
Lise Takımı	116 puan almıştır.

Okullar arası yapılan koşulara 31 Mart 1940 Pazar günü sabahleyin 09:00'da İstasyondan başlayarak Akyokuş yolunu takiben Meram Yolu'ndan yine İstasyon'a gelmek suretiyle 20 kgmetrelik koşu ile devam edilmiştir. Liseden 40, Sanat

⁴³¹ **Ekekon**, 1 Mart 1940, Y. 5, S. 1300, s. 2.

⁴³² **Ekekon**, 4 Mart 1940, Y. 5, S. 1302, s. 1.

⁴³³ **Ekekon**, 11 Mart 1940, Y. 5, S. 1308, s. 2.

⁴³⁴ **Ekekon**, 11 Mart 1940, Y. 5, S. 1308, s. 2.

⁴³⁵ **Ekekon**, 25 Mart 1940, Y. 6, S. 1320, s. 2.

Okulu'ndan 40 olmak üzere 80 atletin katılımı ile yapılan ve her çiftin 500 metre koştuğu okullar arası Birincilik Bayrak Koşusunda ⁴³⁶ Lise takımı 58 saniye ile birinci oldu.

Lise-Sanat Okulu arasında Haziran'da da bu sefer 2500 metrelik Kır Koşusu yapılmıştır:

1. Bahri Acar	8.35 dakika	Sanat Okulu.
2. Ahmet Küçükaşçı	8.37 dakika	Lise.
3. Ahmet Yıvciğer	8.50 dakika	Lise.
4. Abdullah Erdinç	8.53 dakika	Lise.

Atletizmde, okullar arası faaliyetlerde erkek okulların yanında kız okullarının da aktif olarak yarışlarda boy gösterdikleri görülmektedir. Kız Öğretmen Okulu ile Lisedeki kız öğrenciler arasında, beden terbiyesi dersi olmaması nedeniyle muhtelif sınıflardan oluşan A ve B takımları arasında atletizm müsabakaları oldukça heyecanlı olmuştur. Arkadaşlarını seyretmek üzere bir çok öğrencinin de hazır bulunduğu müsabakanın sonucunda yüksek atlamada 1.22 m ile 650 numaralı Seza Sezen birinci; uzun atlamada 3.82 m ile 496 numaralı Zekiye Öder birinci ve 60 metre koşuda da 9 saniye ile yine 496 numaralı Zekiye Öder birinci olmuştur ⁴³⁷.

Okullar arası yarışmalarda 4 Mayıs 1940 Cumartesi ve 5 Mayıs 1940 Pazar günü yapılan atletizm müsabakaları yine Lise ile Sanat Okulu arasında yapılmış ve şu şekilde sonuçlar alınmıştır ⁴³⁸:

<u>100 metre</u>	1. Kemal Aksur	Lise	11 saniye.
	2. Vecihi Yavaşca	Lise	11.7 saniye.

⁴³⁶ **Ekekon**, 2 Nisan 1940, Y. 6, S.1327, s. 3.

⁴³⁷ **Ekekon**, 26 Nisan 1940, Y.6, S.1546, s.2.

⁴³⁸ **Ekekon**, 8 Mayıs 1940, Y.6, S.1355, s.3.

	3.Mustafa Büyükkeveseci	Lise	12 saniye.
<u>200 metre</u>	1. Kemal Aksur	Lise	25.2 saniye.
	2. Fethi Gökçay	S.O	25.4 saniye.
	3.Musa Göçer	Lise	26.6 saniye.
<u>400 metre</u>	1. Kemal Aksur	Lise	28.8 saniye.
	2. Aydın Cansızoğlu	Lise	29.8 saniye.
	3.Musa Göçer	Lise	1 dakika.
<u>800 metre</u>	1. Osman Şenerkek	Lise	2 dakika 12.4.
	2. Basri Acar	S.O	2.15dakika.
	3.Ahmet Küçükaşçı	Lise.	
<u>4x100 metre</u>	1. Basri Acar	S.O	4.49dakika.
	2. Osman Şenerkek	Lise	4.51dakika.
	3.Ahmet Küçükaşçı	Lise	4.52dakika.
<u>4x100 Bayrak</u>	1. Lise Takımı(Kemal,Musa,Nevzat,Halil)		51.2 saniye.
<u>Balkan</u>	1. Lise Takımı (Aydın,Musa ,Kemal)		4.11dakika.
<u>Gülle Atma</u>	1. Aydın Cansızoğlu	Lise	9.28metre.
	2. Ali Rıza Ançel	S.O	8.68metre.
	3. Mustafa	S.O	8.56metre.
<u>Disk Atma</u>	1. Ziya	S.O	23.69metre.
	2. Kemal	S.O	23.75metre.

3. Osman

S.O

23.20metre.

Lise ve Sanat Okulu arasında devam eden müsabakalar çerçevesinde 20 Mayıs 1940 ve 27 Mayıs 1940 Cumartesi günleri atletizm müsabakaları yapılmış ve sonuçları şu şekilde gerçekleşmiştir ⁴³⁹:

<u>Durarak Uzun Atlama</u>	1. Mücahit	Lise	2.75 m.
	2. Ziya	Sanat O.	2.73 m.
	3. Oğuz	Lise	2.66 m.
<u>Uzun Atlama</u>	1. Vecihi Yavaşça	Lise	6.05 m.
	2. Kemal Aksur	Lise	5.62 m.
	3. Tuğrul	Lise	5.47 m.
<u>Durarak 3 Adım Atlama</u>	1. Vecihi Yavaşça	Lise	12.38 m.
	2. Mücahit	Lise	8.07 m.
	3. Ziya	Sanat O.	7.94 m.
<u>3 Adım Atlama</u>	1. Vecihi Yavaşça	Lise	12.38 m.
	2. Fehmi	Lise	11.20 m.
	3. Ziya	Sanat O.	1.56 m.
<u>Yüksek Atlama</u>	1. Mustafa	Lise	1.56 m.
	2. Sadık	Sanat O.	1.56 m.
	3. Emil Kalkancı	Lise	1.55 m.
<u>Sırıkla Yüksek Atlama</u>	1. Kemal Özgün	Sanat O.	2.50 m.
	2. Emil Kalkancı	Lise	2.30 m.

⁴³⁹ **Ekekon**, 8 Mayıs 1940, Y. 6, S.1355, s. 3.

3. Necdet Sanat O. 2.30 m.

Dereceler birinciye 3, ikinciye 2 ve üçüncüye 1 puan verilerek tasnif edilmiştir. Neticede : Lise 94 puanla birinci ve Sanat Okulu da 32 puanla ikinci olmuştur.

Kız öğretmen okulu kendi sahasında öğretmenlerinin ve alakalı öğrencilerin huzurunda beden terbiyesi öğretmeni Nihal Hazar'ın hakemliğinde atletizm müsabakaları yapılmıştır. Neticeler şu şekilde oluşmuştur ⁴⁴⁰:

Yüksek Atlama	1.	5A dan	Belkıs Babacan	1.18metre
Uzun Atlama	1.	5B den	Nedime Erkan	4.00 m.
Savurma Topu	1.	5A dan	Fazıla Erdiren	

Okullar arası müsabakaların yanı sıra Halkevi tarafından da müsabakalar düzenlenmiştir. 12 Mayıs 1940 Pazar günü İdman Yurdu sahasında gerçekleştirilen atletizm müsabaka sonuçları şöyledir ⁴⁴¹:

100 m.	1.	Kemal Aksur	11.8saniye	Lise
400 m.	1.	Musa Güner	59.6saniye	Lise
1500 m.	1.	Hasan Tarzan	4.47.4dakika	İdmanYurdu
Disk Atma	1.	Ahmet Gönal	27.10 m.	İdman Yurdu
Gülle Atma	1.	Aydın Cansızoğlu	8.92m.	Lise
Uzun Atlama	1.	Vecihi Yavaşca	5.94m.	Lise
Yüksek Atlama	1.	Yılmaz Gönal	1.58m.	S.O

Takım Tasnifinde:

⁴⁴⁰ **Ekekon**, 8 Mayıs 1940, Y.6, S.1355, s.2.

⁴⁴¹ **Ekekon**, 14 Mayıs 1940, Y. 6, S.1360, s. 3.

Lise	19 puanla	birinci.
İdman Yurdu	12 puanla	ikinci.
Sanat Okulu	7 puanla	üçüncü olmuştur.

Liseler arasında yapılar müsabakaların yanında orta okullar arasında yapılan sportif temaların da yapıldığı da görülmüştür. 11 Mayıs 1940 Cumartesi günü İdman Yurdu Stadında Ortaokul ve Lise Orta kısmı arasında 20'şer kişilik takımlarla rakkas bayrak yarışı yapılmış ve yarışı Ortaokul 2.55.8 dakika ile birinci olarak bitirmiştir⁴⁴².

Yerel ve ulusal müsabakaların haricinde her yıl Ebedi Şef Atatürk'ün Ankara'ya ilk ayak bastığı günü anmak için yurdun her tarafında Atatürk Koşusu yapılmaktadır. Bu koşunun 1940 yılında da 27 Birinci Kanun (Aralık) Cuma günü yapılması hususunda Başvekalet Beden Terbiyesi Genel Direktörlüğü'nden Konya bölgesine bir genelge gönderilmiştir. Genelgede koşunun bütün Türk gençliğine açık olduğu ve koşunun 27 Aralık 1940 tarihinde saat 10:00'da başlayacağı bildirilmiştir.

Ayrıca koşu Ortaokullar için 1500 metre, Lise ve Sanat okulu için 2200 metre, Askeriye, İdman Yurdu ve Klüpler için 3500 metre mesafe üzerinden yapılacaktır.

Koşu başlangıç yeri hükümet meydanı olacak ve atletizm ajanlığının göstereceği yol takip edilerek yine aynı yerde nihayet bulacaktır. Müsabakayı kazananlara birinciden üçüncüye kadar bölge tarafından uygun görülecek mükafatların verileceği bildirilmiştir⁴⁴³.

Bunun üzerine Konya'da 27 Birinci Kanun(Aralık) 1940 günü yapılan Atatürk Koşusu çok heyecanlı ve yoğun katılımlı olmuştur.

⁴⁴² **Ekekon**, 14 Mayıs 1940, Y.6, S.1360, s. 3.

⁴⁴³ **Ekekon** , 20 Birinci Kanun 1940, Y.6,S.1548, s. 2

Koşunun hakemleri Beden Terbiyesi öğretmenleri Recai Baysungur, Nejad Cansızoğlu ile Yüzbaşı Hilmi İskit ve antrenör Feyzi Çatalkaya idi

İlk olarak 1300 metre koşan Askeri Ortaokul atletleri 10.30 da koşuya başladı ve birinciliği 4711 numaralı Gıyaseddin Önem 5.21.5 derece ile, ikinciliği 4958 numaralı Muzaffer Azgın Tipil ve üçüncülüğü de 5117 numaralı Cemal Akgün kazanmıştır.

2500 metre mesafe olan ikinci koşuya Lise ve Sanat okulu katılmış ve Sanat Okulu'ndan Basri Özer 9.50 derece ile birinci olurken , Lise'den Osman Şenerkek ikinci ve yine Lise'den Osman Sürücü üçüncü olmuştur.

Kulüpler arası koşuda ise mesafe 3000 metre idi. Birinciliği İdmanyurdu'ndan Ahmet Ertaşkın 11.37 dakika derece ile alırken, ikinciliği İdman Yurdu'ndan Osman Kavas ve üçüncülüğü de İdman Yurdu'ndan Ahmet İyidöner elde etmiştir.

Koşu sonunda Konya Valisi birincilere saat, ikincilere dolmakalem, üçüncülere madeni kurşun kalem hediye etmiştir ⁴⁴⁴.

Okullar arası atletizm müsabakalarında Lise ve Sanat Okulu arasında 30 Mart 1941 Pazar günü saat 10.30 da yapılan 3000 m. Bölge Birinciliği müsabakalarına her iki okuldan 15'er kişilik iki takım katılmış ve neticeler şöyle gerçekleşmiştir:

Teknik Ferdi Tasnifte:

1.Basri Acar	Sanat Okulu	10.51.8 dakika.
2.Osman Sürücü	Lise	10.55 dakika.
3.Ali Tüccar	Sanat Okulu	11.05 dakika.

Takım Tasnifinde:

⁴⁴⁴ **Ekekon**, 27 1. Kanun 1940,Y.6, N.1554, s.1.

1.Lise

2.Sanat okulu

3.Lise İkinci Takımı oldu ⁴⁴⁵.

1941 yılında gerçekleşen önemli spor olaylarında biri; Lise, Askeri Orta ve Sanat Okullarının katılımı ile yapılan, toplamda 106 atletin yarıştığı İnönü Kır Koşusu'dur. Protokolün ve Askeri Orta bandosunun da hazır bulunduğu yarışlar büyük bir ilgiyle takip edilmiştir⁴⁴⁶:

1. Mehmet Altan Lise

2. Osman Sürücü Lise

3. İbrahim Baysal Lise

Takım Tasnifinde:

1. Lise

2. Sanat Okulu

3. Askeri Ortaokul olmuştur ⁴⁴⁷.

Konya Spor Kulüpleri arasında 26 İkinci Kanun (Ocak) Pazar gününden itibaren Kır Koşularına başlanmış ve koşular müteakip Pazar günlerinde de devam etmiştir.

Program dâhilinde 26 İkinci Kanun 1941 günü 6500 metre Sakarya Koşusu, 2 Şubat 1941 günü 7000 metre Genel Direktörlük Koşusu, 16 Şubat 1941 günü 7500

⁴⁴⁵ **Ekekon**, 31 Mart 1941,Y.7, N.1630, s.2.

⁴⁴⁶ **Ekekon**, 2 Nisan 1941,Y.7, N.1632, s. 2.

⁴⁴⁷ **Ekekon**, 2 Nisan 1941, Y.7, S.1632, s.2.

metre Bölge Birincilik Koşusu ve 23 Şubat 1941 günü ise birinciliklere hazırlık koşuları yapılmıştır⁴⁴⁸.

6500 m. Sakarya Kır Koşusu yalnız İdman Yurdu'ndan 4 atletin katılımıyla yapılmış ve saat 10'da Halkevi'nden başlanarak Havzan yöresini dolaşmak üzere 6500 metrelik koşu tamamlanmıştır. Bir gün önce yağmur yağmasından dolayı özellikle şehir dışında yolların çamurlu olmasına rağmen koşucular yarışı başarıyla tamamlamışlardır⁴⁴⁹. Alınan dereceler şu şekildedir:

1. Ahmet Ertaşkın	İdman Yurdu	25.15 dakika.
2. Mehmet Kayabaş	İdman Yurdu	25.23 dakika.
3. Enver Libacı	İdman Yurdu	26.07 dakika.
4. Mehmet İyidöner	İdman Yurdu	26.27 dakika.

Okullar arası atletizm müsabakaları dâhilinde 16 Şubat 1941 Pazar günü Lise ve Sanat Okulu arasında 2500 metrelik kır koşusu yapılmıştır. Sanat Okulundan 17, Lise'den 13 koşucunun katıldığı koşuyu ancak 14 yarışçı bitirebilmiştir. Neticede:

1. Basri Acar	Bölge Sanat Okulu	9.47 dakika.	
2. Ahmet Küçük	Lise	9.55 dakika.	
3. Osman Sürücü	Lise	9.56dakika	ile

olmuştur⁴⁵⁰.

Atletizmim Konya'daki gelişimi oldukça hızlı olmaktadır. Bu süreçte Sanat Okulu sahasında Lise ve Sanat Okulu arasında yapılan atlama müsabakalarında yeni Okul Spor Yurtları rekorları elde edilmiştir. Sonuçlar şöyledir⁴⁵¹:

⁴⁴⁸ **Ekekon**, 25 Ocak İkinci Kanun 1941, Y.7, S.1574, s.2.

⁴⁴⁹ **Ekekon**, 28 İkinci Kanun 1941, Y.7, S .1577, s.2.

⁴⁵⁰ **Ekekon**, 19 Şubat 1941, Y.7, N.1596, s.2.

Durarak Uzun Atlamada

1.Yusuf Ziya Şahin Sanat Okulu 2.97metre (**Yeni Rekor**)

Hız Alarak Uzun Atlama

1.Kemal Aksur Lise

2.Osman Tunca Sanat Okulu 5.72metre

Durarak 3 Adım Atlama

1.Yusuf Ziya Şahin Sanat Okulu 8.50metre (**Yeni Rekor**)

Hız Alınarak Yüksek Atlama

1.Yılmaz Günal Sanat Okulu 7.60metre (**Yeni Rekor**)

Sırıkla Yüksek Atlama

1.Ali Ekeberk Lise

2.Yılmaz Canel Sanat Okulu 2.56metre (**Yeni Rekor**)

Gülle Atma

1. Süleyman İlgenli Sanat Okulu 4.50metre

Lise ve Sanat Okulu arasında yapılan okullar arası kır koşusu havanın yağışlı ve soğuk olmasına rağmen 3000 metre üzerinden gerçekleştirilmiştir. Koşuya katılan

⁴⁵¹ **Ekekon**, 27 Şubat 1941, Y.7, N.1603, s.2.

36 atletten sadece 17'sinin tamamlayabildiği yarışların sonuçları şu şekilde gerçekleşmiştir⁴⁵²:

1. Osman Sürücü	Lise	12.00 dakika.
2. Basri Acar	S.O	12.15 dakika.
3. Mehmet Olgun	Lise	12.27 dakika ile olmuştur.

Tüm yurt çapında 30 Mart 1941 de İzmir'de yapılacağı duyurulan İnönü koşusu seçmeleri için, yedi bölgenin katılımı ile Eskişehir'de yapılacak olan 6000 m. Kır Koşusuna Bölge Atletizm Ajansı Nejad Can ile beraber Enver Libacı, Nafi Başbay, Mehmet İyidöner ve İbrahim Konya adına katılmışlardır. Hazırlık koşusunda Eskişehir birinci olurken Konya ikinci olmuştur⁴⁵³.

Gençlik parkı olarak yapılmakta olan İstasyon civarındaki sahanın bir kısmında Beden Terbiyesi tarafından futbol alanı ve koşu pisti yapılmasına karar verilmiş ve toprak tesviyesine başlanmıştır. Tesislere şimdilik tribün yapılmayacağı belirtilmiştir. Pistin henüz yeni bir yerleşim yer olan Atatürk heykeli civarındaki yere yapılacağı belirtilmiştir⁴⁵⁴.

Lise ve Sanat Okulu arasında yapılan okullar arası bayrak yarışına her iki okuldan 45'er adet atlet katılmıştır ve sonuçta Lise takımı 1 saat 5 dakika 28 saniyede birinci olarak yarışı bitirirken Sanat Okulu 1 saat 7 dakika 56 saniyede bitirerek ikinci oldu⁴⁵⁵.

İdman Yurdu sahasında Halkevi Atletizm Teşvik müsabakası 11 Mayıs 1941 Pazar günü yapılmıştır. Sivil, asker ve öğrencilerin de girebildiği müsabakalar 100

⁴⁵² **Ekekon**, 5 Mart 1941, Y.7, S.1608, s.2.

⁴⁵³ **Ekekon**, 8 Mart 1941, Y.7, S.1611, s.2.

⁴⁵⁴ **Ekekon**, 14 Mart 1941, Y.7, S.1616, s.2.

⁴⁵⁵ **Ekekon**, 8 Nisan 1941, Y.7, S.1654, s.2.

metre (seçme), 800 metre, 100 metre (final), Uzun Atlama, Gülle atma ve yüksek atlama, Disk atma ve 1500 metre koşu branşlarında yapılmıştır ⁴⁵⁶.

Atletizm müsabakalarını devam ettirmek ve sevdirmek için hemen her sene itina ile programlar düzenlenmiş ve düzenli bir şekilde bu müsabakalar uygulanmıştır. Bu bağlamda Konya Bölgesi de 1941-1942 Sezonu Atletizm Müsabaka Programını aşağıdaki şekilde düzenlemiştir ⁴⁵⁷:

<u>Müsabaka İsmi</u>	<u>Tarih</u>	<u>Sekli</u>	<u>Metresi</u>
Mohaç Kır Koşusu	14.12.1941 Pazar	Ferdi	3000 metre
Atatürk Koşusu	27.12.1941 Cumartesi	Ferdi, Takım,Grup	4000 metre
Çukurova Takım Koş.	1.1.1942 Pazar	Takım	2000-4000metre
Sakarya Kır Koşusu	18.1.1942 Pazar	Takım, Ferdi	3500 metre
Umum Müdürlük Kır K.	1.02.1942 Pazar	Takım, Ferdi	3500-7500metre
Bölge Kır Koş. Birinciliği	15.02.1942 Pazar	Takım, Ferdi	4000-7500metre
Kır Koş. Grup Birinciliği	08.03.1942 Pazar	3 kişilik 1 takım	7000metre
İnönü Kır Koşusu	24.03.1942 Pazar	Ferdi, Takım, Grup	600 metre
Altın Çivili Müsabakaları	05.05.1942 Pazar	100 m . Gülle – Disk atma	
Bayrak Yarışları	12.05.1942 Pazar	Seçme :	10x100
Final 4x200			
		4x100	4x100
		4x200	
4x400			
		4x400	
4x100			

⁴⁵⁶ **Ekekon**, 6 Mayıs 1941, Y.7, N.1661, s.2.

⁴⁵⁷ **Ekekon**, 6 Mayıs 1941, Y.7, N.1661, s.2.

4x1500

4x1500

Umumi Atletizm Müsabakaları 14.05.1942 Pazar Koşu - Atlama – Atma ⁴⁵⁸.

Konya Okul Spor Yurtlarının Gençlik Klübü'nün kır koşuları 14 Aralık 1941 Pazar günü yapılmış ve 56 koşucunun katıldığı 2000 metre mesafedeki kır koşusunda:

1. Kemal Aksur Lise 6.23
2. Ali Tuncer Sanat Okulu
3. Mehmet Algan Lise olmuştur.

Gençlik klübünün 3500 m. Mohaç koşusunda ise:

1. Kemal Güçlü 13.08
2. Mati Başbay
3. Enver Libacı olmuştur⁴⁵⁹.

Fikstüre göre bölgenin üç seri üzerinden düzenlediği ve 171 koşucunun katıldığı 1942 yılı Atatürk koşusu saat 14:00'da Hükümet alanında başlamış ve yarışlar askeri ve sivil erkanın yanında kalabalık bir halk kütlesi tarafından alaka ile takip edilmiştir. Yarışların neticeleri ise şu şekildedir:

Oyun yuvalarının 1500 metrelik koşusunda:

1. Aziz Örken Lise Orta 5 dakika 13 saniye.
2. Mevlüt Tunç Yürekli Erkek OrtaOkul 5 dakika 47 saniye.

⁴⁵⁸ **Ekekon**, 16 Birinci Kanun 1941, Y.7, S.1338, s.3.

⁴⁵⁹ **Ekekon**, 18 Birinci Kanun 1941, Y.7, S.1339, s.2.

3. Baki Sanat İhzeni kısmı 5 dakika 58 saniye derece almışlardır. Bu yarışın takım tasnifinde Lise Orta Kısmı takımı 17 puanla birinci olmuştur.

Spor Yurtlarının 3000 metrelik koşusunda:

1.	Mehmet Algan	Lise	11dakika 11 sn.
2.	Kemal Aksur	Lise	11 dakika 19 sn.
3.	Ali Tüvçer	Sanat Okulu	11 dakika 56 sn.

Bu yarışın takım tasnifinde Gençlik Klübü'nün A takımı 8 puanla birinci olmuştur. Yarışların sonunda bölge binasında merasimde en fazla koşucu ile yarış bitiren grup birincisi Sanat Okulu'na, derece alan koşucu ve takımlara mükâfat verilmiştir⁴⁶⁰.

11 İkinci Kanun Pazar günü saat 10.00'da Bölge Gençlik Klübü'nün düzenlediği 4000 metrelik Çukurova Kır Koşusunda şu neticeler alınmıştır;

1. Kenan Güçlü	15 dakika 9 saniye.
2. Mehmet İyidöner	16 dakika.
3. Enver Libacı	17 dakika 5 saniye ile olmuştur ⁴⁶¹ .

Fikstürün diğer müsabakası Bölge Gençlik Klübü'nün düzenlediği 7000 metrelik Umum Müdürlük Kır Koşusu Birinciliği ile 1 Şubat 1942 Pazar günü 10 atletin katılımı ile devam etmiştir. Arazinin çok karlı ve çamurlu olması nedeniyle ancak 7 koşucunun bitirebildiği yarışın dereceleri şöyledir:

1. Kenan Güçlü	27 dakika 35 saniye.
2. Enver Libacı	29 dakika.

⁴⁶⁰ **Ekekon**, 8 İkinci Kanun 1942 , Y.7, S.1345, s.3.

⁴⁶¹ **Ekekon**, 17 İkinci Kanun 1942, Y.7, S.1349, s.2.

3. Mehmet İyidöner 29 dakika 9 saniye.

4. Hasan Bütüktunç 30 dakika 28 saniye ile olmuştur⁴⁶².

Görüldüğü üzere sistemli ve düzenli bir şekilde atletizm müsabakalarına devam edilmiştir. 15 Şubat 1942 Pazar günü de hükümet önünde biten 7500 metrelik Bölge Kır Koşusu Birinciliği 25 atletin katılımıyla yapılmıştır. Koşuda alınan neticeler şunlardır:

1. Kenan Güçlü Gençlik Klübü 28 dakika 33 saniye

2. Fehmi Varlık

3. Nafi Başboy

4. Hasan Tunçyürekli olmuştur⁴⁶³.

Atletizmde program haricinde Halkevlerinin 10.yıl dönümü münasebeti ile 22 Şubat 1942 Pazar günü öğleden önce ilgi ve heyecanla takip edilen canlı bir spor faaliyeti yapıldı. Müsabakaların ilki ortaokullar arasında 1500 metre takım koşusu olup şu neticeler alınmıştır:

1. Sanat Okulu ihzari kısmının (Muammer – Fahri – Baki)’den ibaret takımı.

2. Lise Orta kısmının (Aziz – Hami – Polat)’dan ibaret takımı.

3. Gençlik Klübü’nün (Raif – Alaeddin- Mustafa)’dan ibaret küçük takımı olmuştur.

İkinci müsabakada Kuleli Lisesi, Gençlik Klübü, Sanat Okulu arasında 3000 metre kır koşusu yapılmıştır⁴⁶⁴.

Dönemin Cumhurbaşkanı olan İsmet İnönü’nün adına düzenlenen İnönü Koşusu 29 Mart 1942 Pazar günü gerçekleştirilmiştir. 382 atletin katıldığı bu

⁴⁶² **Ekekon**, 5 Şubat 1942, Y.7, S.1857, s.3.

⁴⁶³ **Ekekon**, 19 Şubat 1942, Y.7, S.1866, s.1.

⁴⁶⁴ **Ekekon**, 24 Şubat 1942 Y.7, S.1866, s.1.

koşularda Konya Valisi Nizamettin Ataker, Konya Milletvekili Şevki Ergun ve diğer büyüklerin katılımı ile birinci koşu 2000 metre üzerinden yapılmıştır. Küçükler arasındaki bu koşuya hükümet önünde başlanmış, caddeyi takiple çocuk bahçesi etrafı dolaşarak başladığı yerde başarıyla sona ermiştir.

İkinci koşu ise, 3000 metrelik büyükler arasında olup hükümet meydanında başlayıp caddeyi takiben Atatürk Anıtı etrafı dolaşarak başlangıç yerinde bitmiştir. Alınan teknik dereceler şu şekilde oluşmuştur:

2000 metre koşuda:

A - Ferdi Tasnif:

1. Agah Babacan	Erkek Orta Okulu	6dakika 50 saniye.
2. Yusuf Karakılınç	Erkek Orta Okulu	6 dakika 54 saniye.
3. Nadi Gördü	Erkek Orta Okulu	6 dakika 58 saniye derece almıştır.

B - Takım tasnifinde :

1. Erkek Orta Okulu	6 puan.
2. Sanat Okulu birinci kısmı	15 puan.
3. Askeri Orta Okulu	1 puan.

3000 metrelik koşuda:

A – Ferdi Tasnifinde:

1. Melih Ergun	Kuleli Lisesi	10 dakika 50 sn.
2. Rıza Örenci	Lise	10 dakika 51 sn.
3. Mehmet Algan	Lise	10 dakika 58 sn.

B – Takım Tasnifinde:

1. Lise Takımı	17 puan.
2. Gençlik Klübü Takımı	22 puan.
3. Kuleli Lisesi	24 puan almıştır.

Bu koşuya en fazla atletle katılan ve en fazla sporcusu ile yarışı sonlandıran Kuleli Lisesi, grup birincisi olmuştur ⁴⁶⁵.

Atletizmi geliştirmek ve sevdirmek gayesiyle koşulara dönemin idari ve askeri erkânın katıldığı görülmektedir Üstelik bunun pek çok örneği de ilerleyen bölümlerde karşımıza çıkacaktır. Tek amaç bu ve diğer spor dallarının Konya’da yerleşmesi, sevilmesi ve aktifleşmesidir.

Atletizm müsabakaları dışında 12 Nisan 1942 Pazar günü Okul Spor Yurtları ve Yuvalarının da spor faaliyetleri düzenlenmiştir.

1500 metre koşuda:

1. Rıza Ürenci	Lise	4 dakika 37 saniye.
2. Mehmet Algan	Lise	4 dakika 48 saniye.
3. Fahri Samancı	Sanat Okulu	5 dakika 2 saniye derece almıştır.

Gülle Atmada ise:

1. Mehmet Özararat	Lise	9.33 metre.
2. Osman Tunca	Sanat Okulu	9.27 metre.

⁴⁶⁵ **Ekekon**, 31 Mart 1942, Y.7,S.1881, s.2.

3. Bekir Kont Lise 9.01 metre derece almıştır⁴⁶⁶.

Okullar arası müsabakalar çerçevesinde 18 Nisan 1942 Cumartesi günü Sanat Okulu sahasında Lise – Sanat Okulu arasında atletizm ve basketbol müsabakaları yapılmıştır. Bu müsabakalar her iki okulun öğretmen ve öğrencileri tarafından zevk ve heyecanla seyredilmiştir.

11/12 Nisan 1942 ve 18/19 Nisan 1942 Cumartesi ve Pazar günleri Lise, Sanat Okulu ve İdmanyurdu sahalarında yapılan Okul Spor Yurtları atletizm müsabakaları, 15 çeşit müsabakada birinciliğe 3, ikinciliğe 2, üçüncülüğe 1 iyi puan verilerek yapılan değerlendirme neticesinde Lise 71, Sanat Okulu 19 iyi puan kazanmış ve bu suretle Lise, atletizm birincisi olmuştur.

Okullar arası gerçekleştirilen atletizm müsabakalarında elde edilen dereceler ise şu şekildedir:

Yüksek atlamada :

1. Murat Özararat Lise 1,55 metre.

Sırıkla Yüksek Atlamada :

1. Yılmaz Gürel Sanat okulu 4,55 metre.

Durarak üç Adım atlamada :

1. İhsan Ural Lise 8.07 metre.

800 metre koşuda :

1. Rıza Ürenci Lise 4.10.4 dakika.

100 metre koşuda :

1. Kemal Aksur Lise 24,3 saniye.

⁴⁶⁶ Ekekon, 14 Nisan 1942, Y.7, S.1887, s.1.

Disk Atmada :

1. Murat Özararat Lise 26,73 metre.

4 x 100 metre Bayrak yarışında:

1. Ata, Hamdi, Naim, İhsan'dan ibaret Lise takımı 49,8 saniye ile derece almıştır.

Balkan Bayrak yarışında;

1. Rıza, Kemal, Adil, Ali'den ibaret Lise takımı 4.15.5 dakikada olmuştur ⁴⁶⁷.

Bu dönemde müsabakaların arasında gerçekleşen ve atletizme ara verilmemesini sağlayan okullar arası yarışmaların sıklığı özellikle dikkat çekmektedir. 1942 yılının bir başka okul faaliyeti içerisinde 19 Nisan 1942 Pazar günü öğleden sonra Erkek Orta Okul ile Lise Orta Kısmı arasında yapılan atletizm müsabakası yer almaktadır. Neticeler şu şekilde gerçekleşmiştir:

4 x 150 Bayrak yarışında:

1. Lise Orta Kısmı 26.2 saniye.

Fırlatma Topu atmada:

1. Erkek Orta Okul takımı (Beş kişinin sağ, sol elleri ile atışlarının toplamı 5) olmuştur.

Ayrıca 80 metre koşu ile uzun atlama müsabakalarının da seçmeleri yapılmıştır ⁴⁶⁸.

İki seneden beri Konya Halkevi'nin mükâfatlandığı atletizm teşvik müsabakaları 1942 senesinde de 3 Mayıs Pazar günü İdmanyurdu stadında yapılmış ve bu müsabakalarda askeri mıntika kumandanı, Vali muavini, Askeri ve Sivil okul

⁴⁶⁷ **Ekekon**,21 Nisan 1942, Y.7, N.1890, s.1.

⁴⁶⁸ **Ekekon**,21 Nisan 1942, Y.7, N.1890, s.1.

müdürlerinin hazır bulunduğu ve ilgiyle baştan sonuna kadar seyredilen müsabakalarda elde edilen teknik neticeler şu şekilde oluşmuştur⁴⁶⁹:

100 metre Koşuda:

1. Niyazi	Kuleli Lisesi	11 saniye.
2. Kemal Aksur	Lise	11.2 saniye.

800 metre koşuda:

1. Konstantin	Kuleli Lisesi	2.10 dakika.
2. Dursun	Kuleli Lisesi	2.10.5 saniye.

3000 metre koşuda:

1. Konstantin	Kuleli Lisesi	10.12.7 dakika.
2. Kenan Güçlü	Gençlik klübü	10.13.7 dakika.

Disk Atmada:

1. Fethi	Kuleli Lisesi	27.35 metre.
2. Behiç	Kuleli Lisesi	26.50 metre.

Uzun Atlamada:

1. Ruhi	Kuleli Lisesi	6.07 metre.
2. Mehmet	Kuleli Lisesi	6.05 metre.

Sırıkla Yüksek Atlama:

1. Melih Ergin	Kuleli Lisesi	2.70 metre.
2. Yılmaz Güvel	Sanat okulu	2.60 metre.

⁴⁶⁹ Ekekon, 5 Mayıs 1942, Y.7, S.1896, s.1.

Yapılan bu altı çeşit müsabakada 37 puanla Kuleli Lisesi birinci, 5 puanla Lise ikinci olmuştur ⁴⁷⁰.

7 Haziran 1942 Pazar günü İdman Yurdu Stadında Atletizm Bölge Birinciliği yapılmıştır. Bu birinciliğe okulların ve Gençlik Klübü'nün atletleri ile Akşehir ve Ereğli'den gelen atletler katılmıştır. Müsabakalar kalabalık bir seyirci kitlesi tarafından alaka ile takip edilmiştir.

Son derece de iyi derecelerin elde edildiği müsabakalarda 200 - 5000 metre koşularla gülle-disk atmalar ve 3 adım atlamada bölge rekorları kırıldı. Müsabakaların sonunda yapılan tasnifte Kuleli Lisesi birinci, Lise ikinci, Gençlik Klübü üçüncü olmuştur. Alınan derecelere göre:

<u>100 Metrede</u>	Finali hafta içinde tekrarlanacaktır.	
<u>200 metrede</u>	1. Liseden Kemal Aksur	23.3sn.
	2. Niyazi Kukpir	
	3. Münir Aksoy	
<u>400 metrede</u>	1. Kuleliden Recep Demirkaya	55.5sn.
	2. Naim Çingiler	
	3. Tarık Arman	
<u>800 metrede</u>	1. Kosti	2.12.8dak.
	2. Rıza Örenç	
	3. Dursun Bölükbaşı	
<u>1500 metrede</u>	1. Kosti	4.37.7dak.
	2. Kenan Güçlü	
	3. Rıza Örenç	

⁴⁷⁰ **Ekekon**, 5 Mayıs 1942, Y.7, S.1896, s.1.

<u>5000 Metrede</u>	1.Kosti	16.35.5dak.
	2. Fehmi Varlık	
	3. Mehmet Alkan	
<u>Gülle Atmada</u>	1. Akşehir'den Arat Ararat	4.66m.
<u>Disk Atmada</u>	1. Arat Ararat	40.85m.
	2. Hasan	
	3. Recep Demirkaya	
<u>Cirit Atmada</u>	1. Kuleliden Hasan Cüneyt	36.75m.
	2. Markar Özararat	
	3. Abdullah	
<u>Yüksek Atlamada</u>	1. Kuleliden Rasim Ökten	1.96m.
	2. Hüseyin Uyanık	
	3. Yılmaz Gürel	5.0m.
<u>Uzun Atlamada</u>	1. Kuleliden Ruhi Sarıalp	6.12.2m.
	2. Ali Erberk	
	3. Ali Delabağ	
<u>3 Adım Atlamada</u>	1. Kuleliden Ruhi Sarıalp	13.35m.
	2. Kemal Desteci	
	3. İhsan Oral	
<u>Sırık Atlamada</u>	1. Liseden Ali Ekberk	2.76m.
	2. Hilmi Koğlanır	

3. Melih Ergun⁴⁷¹

Diğer branşlarda olduğu gibi atletizmde de grup birincilikleri yapılmaktadır. Bu sebeple çevre illerin atletleri karşılaşmışlardır. Konya Bölgesi atletleri 20-21 Haziran 1942 tarihinde Afyon'da 6 ilin katılımıyla yapılan Atletizm Grup Birinciliklerinde Afyon, Eskişehir, Kütahya, Kayseri ve Yozgat ile karşılaşmışlar ve bölgelerin seçme atletleri arasında koşu atma ve atlama müsabakaları yapılmıştır. Atletlerimiz bu müsabakalarda 5 birincilik, 3 ikincilik, 7 üçüncülük, 2 dördüncülük, 3 beşincilik ile 65 puanla grup ikincisi olarak Konya halkını sevince boğmuşlardır.

Atletlerimizin ferdi dereceleri şu şekildedir:

Arat Ararat	Gülle, Disk, Çekiç Atmada birinci.
Ali Ekbekr	Sırıkla Yüksek atlamada birinci, uzun atlamada dördüncü.
Konstantin	800 metre koşuda birinci, 5000 metre koşuda ikinci.
Yılmaz Gürül	Sırıkla Yüksek atlamada ikinci, yüksek atlamada üçüncü.
Kemal Aksu	100 ve 200 metre koşularda üçüncü.
Necat Cansızoglu	Gülle de üçüncü, 110 metre manialı koşuda dördüncü, ciritte beşinci.
Tarık Arman	400 metre koşuda ikinci.
Mehmet Algan	1500 metre koşuda üçüncü.
Adil Karaağaç	110 metre mânialı koşuda üçüncü.
Şevket Yorulmaz	3 adım atlamada üçüncü.
Fehmi Varlık	500 metre koşuda dördüncü olmuştur.

⁴⁷¹ **Ekekon**, 13 Haziran 1942, Y.8, S.1913, s.1.

Her sene yapılan Atatürk Koşusu 1942 yılında Konya’da 27Aralık Pazar günü Atatürk anıtı önünde saat 11.00’da küçüklerin koşuları ile başlamış ve bunu 5 dakika sonra Silo önünden hareket eden büyüklerin koşusu takip etmiştir. İstasyon caddesini dolduran seyirciler arasından geçen koşucular yarışlarını hükümet meydanında bitirmişler ve bu koşulara 3000 atlet katılmıştır.

Heyecanlı ve coşkulu binlerce seyirci tarafından büyük bir alaka ile takip edilen yarışlara Kuleli Askeri Lisesi, Sivil Lise, Sanat Okulu, Askeri Orta Okul ve Gençlik Klübü atletleri katılmıştır.

Küçükler arasında yapılan 1500 metre koşuda Askeri Orta Okuldan Hikmet Erbil 4 dakika 47.15 ile birinci olarak bitirirken ikinciliği Gençlik Klübünden Hasan Büyük Tunç 4 dakika 5.16, üçüncülüğü ise Askeri Orta Okuldan Mukadder 4 dakika 59.14 ile kazanmıştır.

3000 metre büyükler arasındaki koşuda birinciliği Liseden Muhammed Algan 10 dakika 41.15 ile elde ederken , ikinciliği Liseden Coşkun Cinal 10 dakika 40 saniyede kazanmıştır. Kuleli Lisesinden Bedri Erkan da 10 dakika 53 saniye ile üçüncü olmuştur.

Yapılan grup ve takım tasnifinde ise küçükler arasındaki müsabakalardaki takım ve grup birinciliğini Lise, grup birinciliğini ise Kuleli Askeri Lisesi kazanmıştır.Derece alan atlet ve takımlara Vali ve Komutan tarafından hükümet alanında merasimle mükafatlar verilmiştir ⁴⁷².

10 İkinci Kanun 1943 Pazar günü saat 10.30’da Atletizm Ajanı Nejat Cansızoğlu’nun İdaresinde yapılan 4000 metrelik Çukurova Takım koşusu Halkevi önünde başlamış ve Askeri Ortaokul önü istasyon caddesini takiben hükümet önünde sona ermiştir. Koşu icabına göre takımlar 3’er kişi olarak teşkil edilmiştir.

Alınan neticeler şöyledir:

1. Gençlik Klübü A Takımı 15.53 dakika.

⁴⁷² **Ekekon**, 31 Birinci Kanun 1942, Y.8, S.1996, s.2.

2. Gençlik Klübü B Takımı 16.8 dakika⁴⁷³.

Okullar arası müsabakalara 1943 yılında da devam edilmiş ve 24 Ocak Pazar günü Lise, Sanat Okulu Spor Yurtlarının 3000 metre ve Gençlik Klübü'nün 6500 metre kır koşuları yapılmıştır. Saat 19:00'da Sanat Okulu önünde başlayan bu yarışlar yoğun bir ilgiyle takip edilmiş ve heyecanlı olmuştur. Yarışlara Liseden 63, Sanat Okulundan 10 olmak üzere ceman (toplam) 73 atlet katılmıştır.

Alınan Dereceler ise şöyledir:

1. Mehmet Avgan	Lise	10.18.5 dakika.
2. Coşkun Cinol	Lise	10.18.7 dakika.
3. Agah Babacan	Lise	10.19 dakika.
4. Arif Tüfek	Sanat Okulu	10.19.5 dakika.

1943 yılı atletizm branşında oldukça hızlı ve aktif olarak müsabakalara başlanmıştır. Önce Gençlik Klübü'nün 6500 metre Sakarya kır koşusu düzenlenmiş ve 8 kişinin katıldığı koşuda şu dereceler alınmıştır:

1. Kenan Güçlü	26 dakika.
2. Hasan Büyüktunç	26.04 dakika.
3. Nadir Gördü	olmuştur ⁴⁷⁴ .

Daha sonra 7 Şubat 1943 Pazar günü hükümet önünde başlayan 3000 metre Umum Müdürlük kır koşusu yapılmış ve Gençlik Klübü'nden Kenan Güçlü 26 dakika 30 saniyede birinci olarak yarışı bitirmiştir ⁴⁷⁵.

⁴⁷³ **Ekekon**, 12 İkinci Kanun 1943, Y.8, S.2000, s.2.

⁴⁷⁴ **Ekekon**, 26 İkinci Kanun 1943 , Y.8, S.2006, s.2.

⁴⁷⁵ **Ekekon**, 11 Şubat 1943, Y.8, S.2013, s.1.

Bir hafta sonra da 14 Şubat 1943 Pazar günü saat 10:30'da Lise – Sanat Okulu arasında 3000 metre Kır Koşusu yapılmıştır. Bu koşuya Liseden 15'er kişilik 2 takım, Sanat Okulu'ndan bir takım katılmıştır.

Alınan Dereceler şu şekildedir:

1. Coşkun Cinol	Lise	10.42.2 dakika.
2. Mehmet Algan	Lise	10.49.3 dakika.
3. Arif Tüfek	Sanat Okulu	10.52 dakika derece almıştır.

Takım tasnifinde 85 az puanla Lise birinci takımı birinci, Sanat Okulu takımı 158 puanla ikinci ve Lise ikinci takımı ise 276 puanla üçüncü olmuşlardır ⁴⁷⁶.

7500 metre Kır koşusu Bölge Birinciliği de yine bu dönemdeki haftalık yapılan atletizm müsabakaları içerisinde yer almış ve 28 Şubat 1943 Pazar günü saat 10.30'da hükümet meydanında başlayıp aynı yerde bitmiştir. Gençlik Klübü'nden 10 atletin katıldığı bu yarışta güzel havanın da etkisiyle iyi dereceler alınmıştır.

1. Nadir Gördü	27.30 dakika.
2. Mehmet Kaba	28.54 dakika.
3. Cemil Erkok	olmuştur ⁴⁷⁷ .

Konya, Afyon, Kütahya, Eskişehir, Bolu, Çankırı, Yozgat ve Kayseri vilayetlerinden gelen sporcuların katılımıyla yapılan Üçüncü Kır Koşusu 14 Mart 1943 Pazar günü saat 10.30'da hükümet alanından başlayarak yapılmıştır. Konya Valisi, Mıntıka Kumandanı, Maarif Müdürü, Parti Kaza Başkanı, sporcular, subaylar ve daha birçok kimselerin hazır bulunduğu koşuya 45 atlet katılmıştır. 7500 metrelik

⁴⁷⁶ **Ekekon**, 18 Şubat 1943, Y.8, N.2016, s.2.

⁴⁷⁷ **Ekekon**, 4 Mart 1943, Y.8, S.2022, s.1.

kır koşusu Hükümet Alanı- Alâeddin- Kapı Cami- Larende- İstasyon- Hükümet Alanı'nda nihayet bulmuştur. Alınan dereceler şöyledir⁴⁷⁸:

Eskişehir'den Behzat 24 dakika 44 saniye ile birinci gelmiştir. 2. 3. 4. ve 5. de hep Eskişehirspor'dan çıkmıştır. Konya'dan ise Nail sekizinci olmuş ve bunu müteakip bazı yakın dereceler yine Konya sporcularında kalmıştır.

Hakem heyeti tarafından takımlar arasında yapılan tasnif neticesinde ise:

7 Puanla Eskişehir A Takımı 1.

Eskişehir B Takımı 2.

Konya Lisesi Takımı 3.

Konya Kuleli Lisesi Takımı 4.

Kayseri Lisesi Takımı 5. gelmiştir⁴⁷⁹.

Bölge çapında yapılan yarışlar nihayetinde tekrar okullar arası yarışlara devam edilmiştir. 21 Mart 1943 Pazar günü Lise ile Sanat Okulu Spor Yurtlarının 40'ar kişilik takımları arasında 20.000 metre bayrak yarışı yapılmıştır.

Bu yarışta atletlerden her biri en az 200 metre, en fazla 1000 metre mesafe koşarak bayrağı arkadaşına vermiştir. Bu suretle elden ele geçen bayrağı Lise takımı ilk defa olarak 1 saat 2 dakika ve 28 saniyede hedefe ulaştırmıştır. Sanat Okulu ikinci olarak 1 saat 5 dakika ve 25 saniyede bayrağı getirmeye muvaffak olmuştur⁴⁸⁰.

Bu dönemin bir diğer özelliği de Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin daha çok genç olmasından dolayı ve Kurtuluş Savaşı'nın unutulmaması için bazı savaşların ismi ile özel müsabakaların düzenlenmesidir. Nitekim 28 Mart 1943 Pazar günü 1500 ve 3000 metre olarak iki kategori üzerinden İkinci İnönü Zaferi Koşusu yapılmıştır. 1500 metre takım koşusu Askeri Orta, Lise Orta, Erkek Orta, Sanat

⁴⁷⁸ **Ekekon**, 13 Mart 1943, Y.8, S.2022, s.2.

⁴⁷⁹ **Ekekon**, 16 Mart 1943, Y.8, S.2027, s.2.

⁴⁸⁰ **Ekekon**, 25 Mart 1943, Y.9, N.2031, s.2.

birinci devre Okulları ile Gençlik Klübü küçükleri arasında yapılmıştır. Saat 10.00’da hükümet alanında başlayan koşu Alâeddin tepesi dolaşarak heyecanlı bir çekişmeden sonra yine hükümet önünde sona ermiştir. Bu takım koşusunun nizamname ahkâmına göre, takımı oluşturan her 3 atletin yarış hattına beraberce ve el ele gelmeleri lazımdı. Bazı atletler giriş anında takım arkadaşlarını çok gerilerde bırakarak önden geldikleri halde yarış hattı çizgisinde arkadaşlarını beklemek mecburiyetinde kalmışlardır. Sonunda Askeri Orta Okulun her iki takımı da el ele vererek bütün seyircilerin ve kendi arkadaşlarının heyecanlı tezahürleri arasında birinci ve ikinci olarak bitirmişlerdir.

3000 metre büyükler arasında yapılan koşu ise Kuleli Lisesi, Erkek Lisesi, Sanat Okulu son devre ve Gençlik Klübü atletleri arasında yapılmıştır. Varış anında Kulelinin iki ası Nail Kolaç ve Kemal Eker arka arkaya ve Atatürk koşusunun da ikincisi olan Konyalı çok genç atlet Coşkun Cinol da yarışı üçüncü olarak bitirmiştir⁴⁸¹.

Bu büyük koşudan sonra daha kısa mesafede olmak üzere 18 Nisan 1943 Pazar günü saat 14.30’da spor sahasında 80 metre üzerinden ortaokullar arasında final müsabakası yapılmıştır. Neticede Hamza Sözen 9,8 saniyede birinci, Askeri Orta Okuldan Sedat Akın ikinci ve Cavit Taysan Erkek Orta Okulundan üçüncü olmuştur⁴⁸².

Bundan sonra da 1943 yılı sonuna kadar çoğunlukla okullar arası koşular düzenlenmiştir. 1 Mayıs 1943 Cumartesi günü ortaokul sahasında Lise ile Sanat Okulu Spor Yurtları arasında atletizm birinciliğinin seçmeleri yapılmış, 2 Mayıs 1943 Pazar günü de seçmelerin finali ile Erkek Orta Okulu – Lise birinci devresi oyun yuvaları arasında atletizm müsabakaları yapılmıştır.

Alınan dereceler:

⁴⁸¹ **Ekekon**, 30 Mart 1943, Y.9, N.2033, s.2.

⁴⁸² **Ekekon**, 20 Nisan 1943, Y.9, N.2042, s.2.

100 metre koşu	1. Mesut Öz	Lise	12 dakika 2 sn.
200 metre koşu	1. Coşkun Cinol	Lise	26 dakika 2 sn.
400 metre koşu	1. Ahmet Ortaer	Lise	1 dakika.
800 metre koşu	1. Coşkun Cinol	Lise	2 dakika 21.5 sn.
1500 metre koşu	1. Coşkun Cinol	Lise	4 dakika 54.4 sn.
Yüksek Atlama	1. Marker Özararat	Lise	1 dakika 60 s.
Gülle atma	1. Marker Özararat	Lise	9.81 metre.

Oyun yuvalarının müsabaka sonuçları ise şöyledir:

80 metre koşu	1. Haşmet Sezgin	E.O.O	10 dakika 1 sn.
Uzun atlama	1. H.Aydemir	E.O.O	5 dakika 35 sn.
4 x 50 metre Bayrak		1. E.O.O	27 dakika 2 sn.
20 x 60 metre Rakkas Bayrak		1. E.O.O	2.57.6.
Fırlatma Topu		1. E.O.O	604 metre ⁴⁸³ .

Okullar arası müsabakalarda kız okullarına da yer verilmiş ve 7 Mayıs 1943 Cuma günü Lise sahasında yapılan Lise ve Kız Öğretmen Okulu arasındaki atletizm müsabakalarının sonuçları ise şöyle olmuştur:

10 x 60 metre Rakkas Bayrak : Bu yarışa her okuldan 10'ar kişilik ve 1 de Kız Orta Okulundan bir takım iştirak etmişti

1. Lise Takımı 1 dakika 43 saniye.

10 x 100 metre Bayrak : Bu yarışa her okuldan 10'ar kişilik 1'er takım iştirak etmiştir.

1. Kız Öğretmen Okulu Takımı 2 dakika 66.3saniye.

⁴⁸³ **Ekekon**, 4 Mayıs 1943 , Y.9, S.2048, s.2.

1000 metre mukavemet koşusu : Bu müsabakaya Lise'den 20, Kız Öğretmen Okulu'ndan 20 olmak üzere 40 atlet katılmıştır.

1. Liseden Mesrure İlhan 4 dakika 11.4 saniye.

Gülle ve Top Atma Müsabakası : 4 kiloluk gülle ile

1. Sultan Kargıcı Kız Öğretmen Okulu 6 metre 77 santim.

Top Atma :

1. Naime Demiröz Kız Öğretmen Okulu 45 m 40 santim ⁴⁸⁴.

22 Mayıs 1943 Cuma günü ise Askeri Orta Okul sahasında Lise, Konya ve Edirne Kız Öğretmen okulları talebeleri arasına 100 metre koşu, uzun atlama, yüksek atlama, gülle atma ve 4 x 100 metre bayrak yarışı yapılmıştır. Neticeler şu şekilde oluşmuştur:

100 metre koşu	1. Sabiha Ertekin	Edirne Öğretmen Okulu	15.4 saniye.
Uzun Atlama	1. Sabiha Ertekin	Edirne Öğretmen Okulu	4 m. 10.
Yüksek Atlama	1. Melahat Gürses	Konya Öğretmen Okulu	1m. 25.
Gülle Atma	1. Melek Şengül	Konya Öğretmen Okulu	1m. 35.
4x100 metre Bayrak	1. Lise Takımı	(Saime, Ayben, İlhan, Mesrure)	1 dakika 10 saniye.

Erkek öğrenciler arasında 25 Mayıs 1943 Pazar günü Kültür Park sahasında Maarif Mükafatı Atletizm Müsabakaları yapılmıştır ve alınan neticeler şöyledir:

100 metre	1. Mesut Öz	Lise	12.1 sn.

⁴⁸⁴ **Ekekon**, 15 Mayıs 1943, Y.9,S.2053, s.3.

200 metre	1. M.Ali Kavuncu	Sanat Okulu	26.6 sn.
400 metre	1. Naim Çingiler	Lise	56.8 sn.
1500 metre	1. Coşkun Cinol	Lise	64.3 sn.
3000 metre	1. Coşkun Cinol	Lise	10.48.8 d.
Uzun Atlama	1. Ali Ekberk	Lise	5.90 m.
Gülle Atma	1. Süleyman Gürol	Sanat Okulu	1.50 m.
Disk Atma	1. M. Özararat	Lise	26.30 m.
4x100 metre bayrak yarışı	1. Lise Takımı		49.5saniye
elde edilmiştir ⁴⁸⁵ .			

Kültür park sahasında yapılan Atletizm Maarif Mükâfatı ve Bölge Birinciliği müsabakalarına devam edilmiş ve 12-13 Haziran 1943 günleri gerçekleşmiştir. Kızlar arasında yapılan müsabakada derece alanlar 18 Temmuz 1943 günü Ankara’da ki Maarif Mükâfatı müsabakalarına katılacaklardır ve sonuçlar şu şekildedir:

100 metre	1.Sabiha Ertekin	Edirne Öğretmen Okulu	15.3 sn.
800 metre	1.Nermin Şengül	Lise	3.04.2 d.
Uzun Atlama	1.Sabiha Ertekin	Edirne Öğretmen Okulu	4m.13 cm.
Yüksek Atlama	1. Melahat Gürsel	Edirne Öğretmen Okulu	1.25 metre.
Gülle Atma	1.Maide Kuğulu		7.60 metre.

Erkeklerin müsabakalarında derece alanlar 2 – 3 Temmuz 1943’te Eskişehir’de yapılacak olan Atletizm Grup Birinciliklerine katılacaklardır. Müsabakalarda derece alanlar ise şöyle sıralanmıştır:

100 metre	1. Sahir Gürkan	Kuleli lisesi	11.8saniye.

⁴⁸⁵ **Ekekon**, 27 Mayıs 1943, Y.9, S.2058, s.2.

200 metre	1. Sahir Gürkan	Kuleli lisesi	26.8saniye.
400 metre	1. Naim Çingiler	Lise	55.7saniye.
800 metre	1. Kemal Akan	Kuleli lisesi	2.12.5 d.
1500 metre	1. Coşkun Cinol	Lise	4.6.4 d.
5000 metre	1. Kemal Eker	Kuleli lisesi	18.03.2 d.
110 metre	1. Ahmet Ortaer	Lise	20.03 d.
Uzun atlama	1. Ruhi Sarıalp	Kuleli lisesi	6.61 m.
Yüksek At.	1. Ruhi Sarıalp	Kuleli lisesi	1.60 m.
Üç adım	1. Ruhi Sarıalp	Kuleli lisesi	13.50 m.
Sırıkla At.	1. Ali Ekberk	Lise	2.61 m.
Disk Atma	1. Cafer Atilla	Kuleli lisesi	29.30 m.
Gülle Atma	1. Turan Dikeçoğlu	Kuleli lisesi	10.10 m.
Cirit Atma	1. Marker Özararat	Lise	35.30 m.
Bayrak Yarışı		1. Kuleli Lisesi. 2. Askeri Ortaokul Takımı.	
Balkan Bayrak Yarışı		1. Kuleli Lisesi. 2. Lise Takımı.	
Puan tasnifinde takımların dereceleri:			
1. Kuleli		147 puan.	
2. Askeri Orta Okul		93 puan.	
3. Lise		64 puan.	

4. Gençlik Klübü 18 puan.

5. Sanat Okulu 18 puan almışlardır⁴⁸⁶.

Atletizmde yapılan okullar arası müsabakalarının semeresi denilecek olay ise Maarif Vekâleti tarafından 17-18 Temmuz'da Ankara'da yapılacak büyük mükâfatlı atletizm müsabakalarına Konya'dan da 4 sportmen bayan atletin davet edilmesidir. Bunlar, Maide Kuğulu, Sabiha Ertekin, Melahat Gürsel, Jale Kilimci'dir. Atletizmde başarı gösteren Mesrur İlhan ve Şaziye Başarır da bölge adına bu müsabakalara bir kadın öğretmen nezaretinde gönderilmiştir ve bu müsabakada altı bayan atletle Konya, İstanbul'dan sonra ikinciliği kazanmıştır⁴⁸⁷.

322 atletin katıldığı Okulların 1000 metrelik kır koşusu Lise civarında yapılmıştır ve neticeler şu şekilde sıralanmıştır:

1. Lise Haluk Onarır 6 dakika 26 saniye.
2. Tic. Lisesi Hasan Büyüktunç
3. Tic. Lisesi Ali Bildik olmuşlardı.

Beden Terbiyesi Bölgesi Müdürlüğünün düzenlediği 1000 metrelik kır koşusu mevsimin ilk yarışı olarak yapılmıştır ve alınan dereceler şu şekildedir:

1. Kenan Güçlü 19 dakika 9 saniye.
2. Aziz Örken 8 dakika 20 saniye.
3. Mehmet Çalış 18 dakika 5 saniye ile derceler elde etmiştir⁴⁸⁸.

Maarif Vekilliğince hazırlanan programla İlk Kanun ayının(Aralık) 26'sında yapılması gereken bu seneki 1000, 1500 ve 3000 metrelik Atatürk koşusu 26 Birinci Kanun(Aralık) 1943 Pazar günü yapılmıştır.

⁴⁸⁶ **Ekekon**, 17 Haziran 1943, Y.9, S.2067, s.3.

⁴⁸⁷ **Ekekon**, 6 Temmuz 1943, Y.9, S.2075 s.2.

⁴⁸⁸ **Ekekon**, 16 1.Kanun 1943, Y.9, S.2041, s.2.

Koşu bu yıl, geçen yıla göre daha fazla ilgi görmüş ve daha heyecanlı geçmiştir. Bu yoğun ilgi gerek okullarda gerekse spor klüplerinde atletizme verilen değerin bir ifadesi olarak tebarüz etmiştir.

1000 metrelik ilk koşu kızlar arasında yapılmıştır. Lise, Ticaret Lisesi ve Kız Öğretmen Okulu'ndan yüz kadar bayan atletin katılımı ile alınan neticeler ve dereceler şöyledir:

1. Mesrure İlhan	Lise	4.3 dk.
2. Hatice Pektaş	Ticaret Lisesi	
3. Nuran Uğur	Kız Öğretmen Okulu	
4. Nermin Şengül	Lise	

1500 metrelik erkekler koşusu neticesinde:

1. Hasan Büyüktunç	Lise	
2. Mukaddes Sungur	Askeri Orta Okul	
3. Arif Tüfek	Sanat Okulu	
4. Orhan Karagöz	Askeri Orta Okul olmuştur.	

3000 metrelik büyük koşunun neticesinde:

1. Haluk Onarır	Lise	10.13 dk.
2. Kemal Eker	Kuleli Lisesi	
3. İbrahim Gelişen	Kuleli Lisesi	
4. Mehmet Büyükkol	Sanat Okulu	olmuştur ⁴⁸⁹ .

⁴⁸⁹ **Ekekon**, 28 1.Kanun 1943, Y.9, S.2146, s.2.

1944 yılının ilk koşusu 9 Ocak Pazar günü saat 19.30'da 4000 metre Çukurova takım koşusu olarak yapılmış ve yarış sonunda kırmızı takım 17.30 dakika ile birinci olmuştur⁴⁹⁰.

Lise, Ticaret Lisesi ve Sanat Enstitüsü Spor Yurtları arasında Lise civarında 3 bin metre kır koşusu bölge birinciliği yapılmıştır. Koşuya 3 okul, 15 kişilik birer takım iştirak etmiştir. Alınan ferdi dereceler şu şekilde oluşmuştur:

1. Ali Bildik	Ticaret lisesi	10 dk.
2. Haluk Onarır	Lise	10.05 dk.
3. Hasan Büyüktunç	Ticaret Lisesi	10.10 dk.
4. Arif Tüfek	Sanat Enstitüsü	
5. Ethem Avcı	Sanat Enstitüsü	

Takım Tasnifinde:

Sanat Enstitüsü	129 puanla birinci.
Lise	140 puanla ikinci.
Ticaret Lisesi	221 puanla üçüncü olmuşlardır.

Sanat Enstitüsü böylece Okullar arası Kır Koşusu Bölge birinciliğini elde etmiştir⁴⁹¹.

Kız öğrenciler arasındaki müsabakalardan biri de 12 Şubat 1944 günü 1000 metrelik kır koşusu olarak yapılmıştır. Kız Öğretmen Okulu, Lise ve Ticaret Lisesi atletlerinin katıldığı koşuya Belediye sineması arkasından başlanmış ve Alaeddin Tepesi dolaşıldıktan sonra koşu sinemanın önünde sona ermiştir. Alınan ferdi neticeler şöyledir:

1. Mesrure İlhan	Lise	3.57 dk.

⁴⁹⁰ **Ekekon**, 13 2.Kanun 1944, Y.9, S.2151,s.2.

⁴⁹¹ **Ekekon**, 15 Şubat 1944, Y.9, S.2166, s.3.

2. Hatice Bektaş	Ticaret Lisesi	4.03 dk.
3. Nermin Şengül	Lise	4.07 dk.

Takım Tasnifinde;

1. Kız Öğretmen Okulu	146 puan.
2. Lise	148 Puan.
3. Ticaret Lisesi	263 puan kazanmıştır.

Bu yarışın ardından 15 Şubat 1944 tarihli Ekekon gazetesinde yayınlanan köşe yazısında Kenan Sevinç, Kız öğretmen okulunun kupasını sivil ve askeri erkânın da bulunduğu bir merasimle aldığı belirtilmiştir. Sevinç ayrıca yazısında kız atletlerin yetişmesinde büyük rolleri olan Bayan Leman Tulgay, Saim Şahin ve Nejat Cansızoglu'nu tebrik etmiştir ⁴⁹².

Konya takımlarının başarılarının ölçmek ve bu şekilde değerlendirmek için yaptığı sportif faaliyetlerden olan çevre illerin sporcularıyla karşılaşmak, yarışmak bu sefer 20 Mart 1944 Pazartesi günü Konya Lisesi ve Afyon Lisesi arasında düzenlenen atletizm müsabakasında kendini göstermiştir. Ancak Konya'da yapılan yerel yarışmalara göre, havanın güzel olmasına rağmen pek az bir seyirci kitlesi önünde koşular yapılmıştır. İlk olarak 100 metre koşu yapılmış ve her müsabakaya her iki okuldan üçer kişi katılmıştır. 100 metrede Naim, Markar ve Ata yarışmışlar. 1. , 2. ve 3.lük derecelerini elde etmişlerdir.

Haldun, Behiç, Nüzhet'in yarıştığı 1000 metre koşusunda Haldun formunda olup güzel bir koşu yapmıştır. Behiç ise ikinci gelmiştir. 3000 metreye Afyon'dan Fehmi, Orhan, Konya'dan Yılmaz, Tahir katılmış ve Fehmi birinci, Orhan ikinci, Yılmaz üçüncü olmuştur.

En heyecanlı müsabakalardan biri olan Yüksek Atlama'da Konya'dan Markar hiç çalışmadığı halde ikinci olmuştur.

⁴⁹² **Ekekon**, 15 Şubat 1944, Y.9, S.2166, s.3.

Uzun Atlamada ise Markar 5.82'lik derece elde ederken Ata derecesini düşürmüştür.

Güllede ise en çok nazarı dikkat çeken şey Muammer'in elde ettiği 9.10'luk derece olmuştur. İlk defa bu müsabakaya giren Muammer'in eğer çalışırsa geleceğin sayılı güllécilerinden olacağı belirtilmiştir.

Üç adımda Naim birinci olurken, Balkan Bayrak yarışında da uzun fule adımlarla güzel bir stil elde etmiştir.

Netice itibari ile atletizmde Konya Lisesi 35 puanla birinci, Afyon Lisesi 19 puanla ikinci olmuştur.

Teknik neticeler şu şekilde oluşmuştur⁴⁹³:

100 Metre Koşu

1. M. Çingiler	Konya Lisesi	12sn.
2. M. Özararat	Konya Lisesi	12.3sn.
3. A. Karatay	Konya Lisesi	12.6sn.

1000 Metre Koşu

1. H. Tanju	Konya Lisesi	3.10.4dk.
2. B. Dölek	Konya Lisesi	3.15dk.
3. H. Dancıoğlu	Afyon Lisesi	3.15.5dk.

3000 Metre Koşu

1. F. Varlık	Afyon Lisesi	10.44dk.
2. O. Erdem	Afyon Lisesi	10.59dk.
3. Y. Gürcan	Konya Lisesi	11.29dk.

⁴⁹³ **Ekekon**, 28 Mart 1944, Y.10, S.2184, s.3.

Yüksek Atlama

1. D. Erozan	Konya Lisesi	1.50m.
2. M.Özararat	Konya Lisesi	1.45m.
3. B.Özdeğirmen	Afyon Lisesi	1.45m.

Uzun Atlama

1. M. Özararat	Konya Lisesi	5.82m.
2. R. Arsan	Afyon Lisesi	5.53m.
3. A. Karatay	Kuleli Lisesi	5.49m.

Gülle Atma

1. M.Özararat	Konya Lisesi	9.90m.
2. M.Gökkaya	Konya Lisesi	9.10m.
3. K.Aslan	Afyon Lisesi	8.71m.

Üç Adım Atlama

1. M.Çingiler	Kuleli Lisesi	11.37m.
2. B.Özdeğirmen	Afyon Lisesi	12.28m.
3. O.Seçkin	Afyon Lisesi	11.25m.

Balkan Bayrak

1. Konya Lisesi – A takımı	4m.04sn (Haldun, Ata, Naim, Markar).
2. Afyon Lisesi – A Takımı	4m.13sn (Ata,Tevfik, Mehmet, Kemal).
3. Afyon Lisesi – B Takımı	4m.16sn (Fuat, Ekrem, Erdoğan, İsmail).

1943-44 yılı Ortaokullar Oyun Yuvaları atletizm müsabakaları neticesine yalnız Lise Orta Kısım ile Erkek Orta Okul oyun yuvaları katılmış ve Erkek Orta Okul 88 puan ile birinci, Lise Orta kısmı da 20 puan ile ikinci olmuştur ⁴⁹⁴.

Maarif Mükâfatı Atletizm Müsabakaları'nın 1944 yılı seçmeleri 21 Mayıs Pazar günü saat 9.45'te Kültürpark stadyumunda kalabalık bir halk kitlesi önünde yapılmıştır.

İlk müsabakalarda 100 Metre seçmelerinde:

1. Seçmeler :

1. Hamza	Kuleli Lisesi	11.4 saniye.
2. Münir	Kuleli Lisesi	11.7 saniye.
3. Orhan	Askeri Orta Okul	12 saniye.

2. Seçmeler:

1. Naim	Lise	11.3 saniye.
2. Zahit	Askeri Orta Okul	11.6 saniye.
3. Cevdet	Kuleli Lisesi	12 saniye.

400 metre seçmeleri :

1. Seçmeler:

1. Naim	Lise	54 saniye.
2. Hamza	Kuleli Lisesi	55.5 saniye.
3. Behiç	Kuleli Lisesi	58,5 saniye.

2. Seçmeler:

1. Recep	Askeri Orta Okul	56 saniye

⁴⁹⁴ **Ekekon**, 4 Mayıs 1944, Y.10, S.2200, s.2.

2. Fehmi	Kuleli Lisesi	56.8\10saniye.
3. Yusuf oldu.	Kuleli Lisesi	müsabaka harici

800 metre Seçmeleri :

1. Haluk	Lise	2.10.1\10dk.
2. İbrahim	Kuleli Lisesi	2.10.4\10dk.
3. Kemal	Kuleli Lisesi	2.15dk.

200 metre seçmeleri

1.Seçmeler

1. Orhan	Askeri Orta Okul	24,2 saniye.
2. Haldun	Lise	25.2 saniye.
3. Necati	Kuleli Lisesi	25.3 saniye.

2.Seçmeler

1. Naim	Lise	24 saniye.
2. Remzi	Kuleli Lisesi	25 saniye.
3. Haşim	Lise	25.2 saniye.

Disk Atma

1. Nihat	Askeri Orta Okul	30 metre.
2. Remzi	Kuleli Lisesi	28.50 metre.
3. Turan	Kuleli Lisesi	25.55 metre.

Sırıkla Yüksek Atlama :

1. Ali	Lise	2.70 metre.
2. Fikret	Kuleli Lisesi	2.50 metre.
3. Kemal	Kuleli Lisesi	2.45 metre.

Üç Adım Atlama :

1. Nihat	Askeri Orta Okul	12.82 metre.
2. Haldun	Lise	12.71 metre.
3. Yusuf	Kuleli Lisesi	12,54 metre.

Tek Adım :

1. Yusuf	Kuleli Lisesi	5.94 metre.
2. Fehmi	Kuleli Lisesi	5.80 metre.
3. Fikret	Nakliye Gücü	5.73 metre.

Gülle :

1. Turan	Kuleli Lisesi	11.46 metre.
2. Ahmet	Kuleli Lisesi	10.79 metre.
3. Hüseyin	Kuleli Lisesi	10.30 metre.

4 X 100 metre :

1. Kuleli Askeri Lisesi	47.2 saniye.
2. Askeri Orta Okulu	48 saniye.

5 Kasım 1944 Pazar günü Lise, Ticaret Lisesi, Kız Öğretmen Okulu ve Erkek Sanat Enstitüsü spor yurtlarının 1944-45 ders yılı spor çalışmalarına başlama töreni Kültür parkta izcilerin gösterileri ve kızların kasalardan atlamalarının ardından erkeklerin mânialı 1000 metre takım koşusu ile yapılmıştır. Neticede; Reşat, Sedat ve Mustafa'dan oluşan Lise takımı 3 dakika 7 saniyede 1. , Ticaret Lisesi A Takımı 2. ve B Takımı 3. olmuştur.

Kızların karışık engelli rakkas bayrak yarışını Kız Öğretmen Okulu takımı kazanmıştır. Erkeklerin 4X200 metre bayrak yarışında Lise A takımı (Naim, Haşim, Haldun, Markar) 1 dakika 42 saniye ile 1., Lise B Takımı 2., Ticaret Lisesi Takımı 3. olmuştur ⁴⁹⁶.

17 Aralık 1944 Pazar günü 800 metre kızlar arasında bir koşu yapılmıştır. Kız Muallim Okulu'ndan 30, Lise'den 15, Ticaret Lisesinden 5 atletin iştirak ettiği bu koşu Alâeddin tepesinde yapılmış ve kesif bir halk kitlesi tarafından heyecanla takip edilmiştir. Netice olarak:

1. Mesrur İlhan	Lise	3.00dk.
2. Nezahat Kandemir	Kız Öğretmen Okulu	3.05dk.
3. Aysel Onur	Kız Öğretmen Okulu	3.08dk
4. Jale Kilimci	Kız Öğretmen Okulu	3.09dk.
5. Meliha Güneş	Kız Öğretmen Okulu	3.10dk.olmuştur ⁴⁹⁷ .

Atatürk'ün Ankara'ya gelişlerinin yıl dönümünü kutlamak için her sene yapılan koşu mutad üzere 23 Birinci Kanun (Aralık) 1944 Pazar günü Sanat Enstitüsü önünde yapılmıştır.

⁴⁹⁵ **Ekekon**, 25 Mayıs 1944, Y.10, S.2209, s.2.

⁴⁹⁶ **Ekekon**, 7 İkinci Teşrin 1944, Y.10, S.2278, s.2 - 4.

⁴⁹⁷ **Ekekon**, 23 Birinci Kanun 1944, Y.10, S.2296, s.2.

Kızlar arasında ve 1000 metre üzerinde yapılan koşuya, Kız Öğretmen Okulu'ndan, Lise ve Ticaret Lisesi'nden olmak üzere 25 kız atlet iştirak etmiştir. Alınan neticeler şunlardır :

1. Mesrure İlhan	Lise	3.40dk.
2. Nezahat Kandemir	Kız Öğretmen Okulu	3.43dk.
3. Aysel Onur	Kız Öğretmen Okulu	
4. Mukaddes	Kız Öğretmen Okulu	3.55dk.
5. Nermin Şengül	Lise olmuştur.	

Takım Tasnifinde ise; Kız Öğretmen Okulu 11 puan, Lise 14 puan ve Ticaret Lisesi 31 puan almışlardır.

Erkekler arasında yapılan 3000 metrelik bir koşu, Sanat Enstitüsü önünde başlayarak Atatürk heykeline ve oradan yine aynı okul önünde son bulmuştur. Dereceler şu şekilde oluşmuştur:

1. Kerim Pişmiş	Lise	9.37dk.
2. Mustafa Esen	Lise	9.43dk.
3. Sedat Türkoy	Lise	9.45dk.
4. Kadir Buz	Sanat Okulu	9.47dk.

derece almışlardır.

Takım tasnifinde ise; Lise 6 puanla birinci, Sanat Okulu 20 puanla ikinci olmuştur⁴⁹⁸.

⁴⁹⁸ **Ekekon**, 28 Birinci Kanun 1944, Y.10, S.2298, s.2.

Konya Bölgesi Atatürk koşusu yalnız Bölge Gençlik Klübü atletleri arasında 3500 metre üzerinde yapılmıştır. Koşu 27 Aralık 1944 Çarşamba günü saat 14:30'da hükümet alanından başlamak üzere gerçekleştirilmiş:

A – Ferdi Tasnifte:

1. Nadir Görgün	12.34 dakika.
2. Cemil Erkök	12.36 dakika.
3. Kadir Boz	12.39 dakika.
4. Osman Kavas	12.56 dakika.

B – Takım Tasnifinde ise 7 puanla Gençlik Klübü A Takımı birinci olmuştur⁴⁹⁹.

1945 yılının ilk atletizm müsabakası yine okullar arasında 14 Ocak Pazar günü saat 10:00'da Lise ve Ticaret Lisesi atletlerinin 3000 metrelik bir koşusu ile gerçekleşmiştir.

Havanın oldukça soğuk olmasına rağmen koşuya elliden fazla atlet iştirak etmiştir. Koşu, Lise binası önünden Askeri Orta Okulu'nu ve oradan istasyonu takiben Atatürk heykeli önünde nihayetlenmiştir. Uzun çekişme ve gayretlerden sonra koşu şu şekilde sonlanmıştır.

Ferdi Neticeler:

1. Mustafa Esen	Lise	10.32dk.
2. Sedat Türkay	Lise	10.35dk.
3. Cemil Erkök	Ticaret	10.36dk.
4. Ahmet Karacaoğlu	Lise	olmuştur ⁵⁰⁰ .

⁴⁹⁹ **Ekekon**, 30 Birinci Kanun 1944, Y.10, S.2999, s.2.

⁵⁰⁰ **Ekekon**, 18 Ocak 1945, Y.10, S.2307, s.2.

11 Şubat 1945 Pazar günü saat 10:00'da Lise civarında yapılan Okul Spor Yurtları 3000 metre Bölge Birinciliği Kır Koşusuna Lise ve Ticaret Lisesi on beşer kişilik birer takımla katılmıştır. Sanat Enstitüsü girmedığı koşuda hava açık, yer çamurlu ve hava +8 derece idi. Teknik neticede:

A-) Ferdi Netice:

1. Cemil Erkök	Ticaret Lisesi	10.2dk.
2. Ali Bildik	Ticaret Lisesi	10.10dk.
3. Kamil Mercan	Ticaret Lisesi	10.16dk.
4. Mustafa Esen	Kuleli Lisesi	11dk.
5. Kerim Pişmiş	Kuleli Lisesi	
6. Reşat Erkök	Kuleli Lisesi	
7. Sedat Türkay	Kuleli Lisesi	

B-) Takım tasnifinde ise Lise 91 puanla birinci olurken Ticaret Lisesi 127 puanla ikinci olmuştur⁵⁰¹.

Şiddetli bir soğuk altında koşucu adedini pek az geçen bir seyirci kitlesi önünde heyecanla takip edilen Halkevi 3000 metre Kır Koşusu 25 Şubat 1945 Pazar günü saat 10:30'da yapılmıştır. Koşuya Lise, Ticaret Lisesi, Halkevi ve İdman Yurdu Klübü üçer kişilik takımlarla katılmıştır.

Derece Alan Takımlar:

1. Lise A Takımı	(K.Pişmiş, M.Esen, S.Türkay)	12,07 dk.
2. Ticaret Lisesi T.	(C.Erkök,K.Mercan,A.Bildik)	12.20 dk.
3. Lise B Takımı	(R.Erkök,Z.Bakmaz, A.Karacaoğlu)	12.30 dk.
4. Halkevi Takımı	(Tahrir,M.Özpeynirci,R.Özkunduracı)	13.00 dk. ⁵⁰² .

⁵⁰¹ **Ekekon**, 13 Şubat 1945, Y.10, S.2318, s.2.

18 Mart 1945 günü Okullar arası 20 km.lik bayrak yarışı Lise, Ticaret Lisesi, Sanat Enstitüsünün iştirakı ile Atatürk heykeli önünde yapılmıştır. 4000 metrelik bir mesafe üzerinden beş tur olarak yapılmıştır. Dereceler şöyle şekillenmiştir:

1. Lise Takımı	61,15dk.
2. Ticaret Lisesi	63,20dk.
3. Sanat Enstitüsü	64,35dk. olmuştur.

11 Mart 1945'te de kızlar arası 1000 metre Bölge Birinciliği Koşusu yapılmıştır. Kız Öğretmen Okulu'ndan ve Ticaret Lisesi'nden olmak üzere 27 atletin katıldığı koşunun neticeleri şöyledir:

1. Nezahat Kandemir	Kız Öğretmen Okulu	3.50dk.
2. Meliha Küney	Kız Öğretmen Okulu	3,54dk.
3. Hatice Pektaş	Ticaret Lisesi	3,59dk.
4. Aysel Onur	Kız Öğretmen Okulu	
5. Mukaddes Kağan	Kız Öğretmen Okulu	beşinci olmuştur ⁵⁰³ .

1945 yılının İnönü Kır Koşusu 25 Mart Pazar günü 3000 metre üzerinden Okul Spor Yurtları arasında yapılmıştır:

1. Cemil Erkök	Ticaret Lisesi	10,15 dakika.
2. Zeki Bakmaz	Lise	10.33 dakika.
3. Sedat Türkay	Lise	10,45 dakika.
4. Ahmet Dinçer	Sanat Enstitüsü	dördüncü olmuştur.

⁵⁰² **Ekekon**, 1 Mart 1945, Y.10, S.2325, s.2.

⁵⁰³ **Ekekon**, 22 Mart 1945, Y.11, S.2334, s.3.

Takım Tasnifinde ise Lise takımı 11 puanla birinci, Sanat Enstitüsü 21 puanla ikinci, Sanat Enstitüsü B Takımı 31 puanla üçüncü olmuştur⁵⁰⁴.

Konya Erkek Okul Spor Yurtları Atletizm Bölge Birinciliği yarışmaları 23-24 Nisan 1945 günleri Kültür Park sahasında gerçekleştirilmiştir.

Umumi Tasnifte:

1. Lise Takımı	143 puan.
2. Ticaret Lisesi	95 puan.
3. Sanat Enstitüsü	19 puan kazanmışlardır.

Alınan teknik neticeler ise şöyledir:

100 Metre :	1. Tarık Arman	Ticaret Lisesi	12,5 saniye.
	2. Haldun Tanju	Lise	10.09 saniye.
200 metre :	1. M.Özararat	Lise	25.3 saniye.
	2. Tarık Arman		26 saniye.
400 metre :	1. Sedat Türkay	Lise	59.4 saniye.
	2. Şakir Gözel	Ticaret Lisesi	59,5 saniye.
800 metre :	1. Mustafa Esen	Lise	2 dakika 15 saniye.
	2. Ali Bildik	Ticaret Lisesi	2 dakika 17,5 saniye.
1500 metre :	1. Cemil Erkök	Ticaret Lisesi	4.55 dakika.
	2. Mustafa Esen	Lise	5.34 dakika.
	3. Sedat Türkay	Lise	5.38 dakika.

Uzun Atlama : 1. Mehmet Ortaer Ticaret Lisesi 5.74 metre.

⁵⁰⁴ **Ekekon**, 29 Mart 1945, Y.11, S.2337, s.2.

	2. Yusuf Karakılınç	Ticaret Lisesi	5.61 metre.
Durarak Uzun Atlama :	1. Baki Akbıyık	Sanat Enstitüsü	2.85 metre
	2. Doğan Aktan	Lise	2.72 metre
Yüksek Atlama :	1. M.Özararat	Lise	1.55 metre
	2. Pulat Cansızoglu	Lise	1.51 metre.
	3. Necati Gücüyeter		
Üç Adım Atlama:	1. Haldun Tanju	Lise	12,19 m.
	2. Kemal Beksun	Ticaret Lisesi	11.75 m.
Gülle :	1. M.Özararat	Lise	10,45m.(YeniRekor)
	2. Baki Özbıyık	Sanat Enstitüsü	10,36 m.
	3. Nihat Ener	Lise	10,25 m.
Balkan Bayrak Yarışı :	Ticaret Lisesi Takımı	3,59,7 dakika	ile birinci oldu (Yeni Rekor).

400 metre Bayrak Yarışı: Lise Takımı 50.5 saniye ile birinci oldu ⁵⁰⁵.

Okul Spor Yurtlarının 1945-46 yılına giriş töreni 20 Ekim 1945 Cumartesi günü saat:14:30'da Kültür Park'ta yapılmıştır. İzcilerin faaliyetleri, Öğretmen Okulu'nun dansları, Erkek Okullarının eltopu gösterilerinin ardından koşular yapılmıştır.

Birinci Koşu, erkek okulları arasında 1000 metre manialı üçlü takımlar arasında yapılmış vebirinciliği Ticaret, ikinciliği Lise takımları kazanmıştır.

Kız okulları arasında yapılan bayrak yarışında ise birinciliği Kız Öğretmen Okulu, ikinciliği Enstitü takımları kazanmıştır.

⁵⁰⁵ **Ekekon**, 25 Nisan 1945, Y.11, S.2349, s.2.

Son olarak erkekler arasında 4 X 200 bayrak yarışında ise birinciliği Lise, ikinciliği Ticaret takımları kazanmıştır⁵⁰⁶.

Okullar arası düzenlenen Dumlupınar Kır Koşusu'na bayanlarda 42 genç kız katılmıştır.. Kızların sonuçlarında:

1. Aysel Öğretmen Okulu
2. Jale Lise
3. Mukaddes Öğretmen Okulu oldu.

Erkek Okulları arasında yapılan 2000 metre koşuya ise 208 kişi iştirak etti. Neticede:

1. Kamil Mercan 6 dakika 18 saniye.
2. Kaya Akman Sanat Okulu.
3. Zeki Bakmaz Lise üçüncü oldu⁵⁰⁷.

16 Aralık 1945 Pazar günü Muhaç Koşusu 40 atletin (okullardan ve klüplerden katılanlar) katılımı ile yapılmıştır:

1. Mehmet Kayabaş Demir spor 11.03 saniye.
2. Nadir Gördün İdman Yurdu
3. Konya Akman Sanat Enstitüsü olmuştur.

Takım Tasnifinde ise; Sanat Enstitüsü 12 puanla birinci, Lise 35 puanla ikinci ve Sanat Enstitüsü B Takımı 47 puanla üçüncü olmuştur⁵⁰⁸.

Atatürk koşusu 27 Aralık 1945'te yapılmış ve koşuya Okul Spor Yurtları ve Bölge Gençlik Klüpleri iştirak etmiştir.

⁵⁰⁶ **Ekekon**, 22 Ekim 1945, Y.11, S.2424, s.1 - 4.

⁵⁰⁷ **Ekekon**, 3 Aralık 1945, Y.12, S.2441, s.1.

⁵⁰⁸ **Ekekon**, 19 Aralık 1945, Y.12, S.2448, s.2.

İlk koşu: 1000 metre kızlar arasında yapılan koşuya Kız Öğretmen Okulu'ndan 24, Lise'den 8 ve Kız Sanat Okulu'ndan 8 atlet katılmıştır. Sonuçta:

1. Aysel Onur 3.30 saniye.
2. Mukaddes Kaan Kız Öğretmen Okulu 3.31 saniye.
3. Sıdika Küçükmiriş Sanat Okulu olmuştur.

Takım Tasnifinde; Kız Öğretmen Okulu 7 puanla birinci, Kız Sanat Enstitüsü 21 puanla ikinci ve Kız Sanat Enstitüsü de 38 puanla üçüncü olmuştur.

3000 metre mesafeli koşu Erkek Okul Spor Yurtları ve klüpler arasında olmuş ve koşuya 61 atlet katılmıştır:

1. Mehmet Kayabaş DemirSpor 10,14 saniye.
2. Nadir Görgün İdmanyurdu
3. Celal Gök İdmanyurdu olmuştur.

Takım Tasnifinde ise; Ticaret Lisesi 19 puanla birinci, İdman Yurdu 23 puanla ikinci ve Sanat Okulu da 40 puanla üçüncü olmuştur⁵⁰⁹.

10 Şubat 1946'da yapılan koşuyu İdmanyurdu'ndan Nadir Görgün 23 dakika 38 saniyede birinci, Gençlerbirliği'nden Celal Gökdere 24 dakika 18 saniyede ikinci ve İdmanyurdu'ndan Halil Karabıçak da 24 dakika 30 saniye ile üçüncü olmuştur. Takım tasnifinde ise 10 puanla İdman Yurdu birinci, 16 puanla Gençlerbirliği ikinci olmuştur⁵¹⁰.

3 Mart 1946'da 7500 metre Kır Koşusu Bölge Birinciliği yapılmıştır. Bu koşuyu, İdman Yurdu'ndan Nadir Görgün, evvelce kendisine ait olan rekorunu kırarak 25 dakika 23 saniyede birinci, Gençlerbirliği'nden Celal Gökdere ikinci, yine

⁵⁰⁹ **Ekekon**, 28 Aralık 1945, Y.12, S.2452, s.1.

⁵¹⁰ **Ekekon**, 11 Şubat 1946, Y.11, S.2470, s.2.

Gençlerbirliği'nden Cemil Erkök üçüncü olarak tamamlamıştır. Takım tasnifinde ise 10 puanla İdman Yurdu birinci gelmiştir⁵¹¹.

10 Mart 1946 Pazar günü Bölge Pentatlon ve Triatlon müsabakalarında, Pentatlonda; Gençlerbirliğinden Naim Cingiler 2011 sayı ile birinci, Lise'den Markar Özararat 1995 sayı ile ikinci, Lise'den Haldun Tanju 1935 sayı ile üçüncü olmuşlardır.

Triatlonda; Nakliye Okulu'ndan Teğmen Recep 1413 sayı ile birinci, Ticaret Lisesi'nden Mehmet Ortaer 1400 sayı ile ikinci, Lise'den Nüzhet Ünlü 1358 sayı ile üçüncü olmuşlardır⁵¹².

17 Mart 1946 Pazar günü Eskişehir, Hatay, Gaziantep, Malatya, Konya, Adana ve Mersin Bölgelerinin katılması ile Hatay'da yapılan 7500 metre Kır Koşusu Birincilikleri yapılmıştır. Müsabakaya dörder kişiden 9 takım katılmıştır.

Teknik Neticede :

- A-) Ferdi Netice :
- Malatya birinci.
 - Eskişehir ikinci.
 - Eskişehir üçüncü.
 - Eskişehir dördüncü olmuştur.
- B-) Takım Tasnifinde:
- 12 puanla Eskişehir birinci.
 - 35 puanla Hatay ikinci.
 - 39 puanla Malatya üçüncü.
 - 40 puanla Konya dördüncü.
 - 43 puanla Gaziantep beşinci.

⁵¹¹ **Ekekon**, 4 Mart 1946, Y.11, S.2480, s.2.

⁵¹² **Ekekon**, 11 Mart 1946, Y.11, S.2483, s.1.

47 puanla Hatay B Takımı altıncı olmuştur.

Müsabakaya üçer kişi ile girdiği için takım tasnifinde yer alamayan Adana ve Mersin bölgelerinin ötesinde Konya atletleri bu müsabakada ferdan yedinci, takımda da dördüncü olmuştur. Ancak şimdiye Kadar grup birinciliklerine katılmamış olmaları ndan dolayı Konya Takımı'nın bu derecesi yine de iyi sayılır⁵¹³.

31 Mart 1946'da 3 mesafe üzerinden İnönü Kır Koşusu kalabalık bir seyirci kitlesi önünde yapılmıştır.

1000 metre mesafe üzerinde ve kızlar arasında yapılan ilk koşuda 3 dk 57 sn Kız Öğretmen Okulu'ndan Meliha Güney birinci, Aysel Umur ikinci ve yine Kız Öğretmen Okulu'ndan Mukaddes Kaan üçüncü gelmişlerdir.

Takım tasnifinde ise Kız Öğretmen Okulu birinci, Kız Sanat Enstitüsü ikinci olmuştur.

İkinci koşu 1500 metre üzerinden yapılmıştır. Neticede; Sanat Enstitüsü'nden Cemal Erkök birinci, Hüseyin ikinci ve Ali üçüncü olmuştur.

Günün en uzun mesafe koşusu ise 3000 metre idi. İdman Yurdu'ndan Nadir Görgün birinci, Halil Karabacak ikinci ve Ahmet Oğul da üçüncü olmuştur.

Takım Tasnifinde de İdman Yurdu birinci, Sanat Enstitüsü ikinci olmuştur⁵¹⁴.

Koşunun hakemleri ise şunlardır:

Çıkış Hakemleri : Recai Baysongur, Ali Erköy ve İrfan Tuna.

Varış Hakemleri : Recai Baysongur, Muzaffer Manas, Nuri Yenil, Hasan Güngör, Tarık Erasar ve Naim Çingiler.

Kontrol Hakemleri : Hayri Kahvecioğlu, Nejat Cansızoğlu, Mevlüt Ecir ve Tacettin Andıç⁵¹⁵.

⁵¹³ **Ekekon**, 22 Mart 1946, Y:12, s:2488, s.1.

⁵¹⁴ **Ekekon**, 1 Nisan 1946, Y.12, S.2492, s.1 ve 4.

28 Nisan 1946 Pazar günü Kız Okul Spor Yurtları arasındaki Atletizm Küme Birinciliğini 106 puanla Kız Öğretmen Okulu kazandı.

100 metre:	1. Server Artır	15 saniye.
	2. Jale Yurday	3 dakika 1 saniye.
Uzun Atlama:	1. Nurten Ergin	4.10 metre.
Yüksek Atlama:	1. Nurten Ergin	1.24 metre.
Gülle Atma:	1. Şehbal	8.30 metre.
Fırlatma Topu:	1. Aytop Şener	43 metre.

10 X 60 metre rakkas bayrak ve 4 X 100 metre bayrak yarışlarını Kız Öğretmen Okulu takımları kazanmıştır.

Erkek Okul Spor Yurtları arasında yapılan 1000,2000 ve 3000 metre pist koşularının takım birinciliklerini Lise Takımları kazanmıştır:

1000 metre	1.	Lise	Reşat Erkök	2.55 dakika.
2000 metre	2.	Ticaret Lisesi	Ali Bildik	6 dakika 38 saniye.
3000 metre	3.	Sanat Enstitüsü	Sait Demiray	10.38 dakika olmuştur ⁵¹⁶ .

27 Aralık 1946 Cuma günü Atatürk Koşusu yapılmıştır. Koşu oldukça kalabalık bir halk kitlesi önünde yapılmıştır.

İlk koşu kızlar arasında 1000 metre mesafede yapılmış ve neticede; birinciliği Lise'den Ayten Özgören, ikinciliği Kız Sanat'tan Jale Kaşıkçı ve üçüncülüğü Kız Öğretmen'den Aysel Umur kazanmıştır.

⁵¹⁵ **Ekekon**, 29 Mart 1946, Y.12, S.2491, s.2.

⁵¹⁶ **Ekekon**, 29 Nisan 1946, Y.12, S. 2504, s. 1 ve 4.

Erkekler arasında yapılan ilk koşu ise 3000 metre üzerindeydi ve birinciliği Lise'den Ahmet Karaoğlu, ikinciliği Lise'den Mazi Ezici ve üçüncülüğü Sanat'tan Kaya Akman kazanmışlardır.

KlÜpler arasındaki 6000 metrelik koşuda ise İdman Yurdu'nda Mehmet Kayalar birinci, İdman Yurdu'ndan Mehmet Solak ikinci ve Selçukspordan Yusuf Hasatlı da üçüncü olmuştur.

Koşunun Hakem listesi şöyledir:

Çıkış Hakemleri : 1000 metrede Recai Boysongur

3000 metrede Ali Erköy

6000 metrede Hasan Güngör

Kontrol Hakemleri : 1000 metrede Mevlüt Eci, Orhan Sürgeç

3000 metrede Ali Erköy, Ziya Balkanlı ve Halil

6000 metrede Mevlüt Ecir, İsmail Karakoç

Varış Hakemleri : Leman Tulg, Recai Boysongur, Muzaffer Manas, Hasan Güngör, Ferit İncula, Tarık Erata, Mustafa Ulusoy'dur⁵¹⁷.

Okul Spor Yurtları yıllık çalışma programları içine (Kır koşuları) adı ile konmuş olan koşuların şehir içinde yaptırıldığından ötürü beklenen faydayı sağlayamadığı anlaşılmıştır. Bundan dolayı Eğitim Bakanlığı, illere bir tamim göndererek, bu gibi koşuların mutlak surette şehir dışında veya spor sahalarında yapılmasını bildirmiřtir⁵¹⁸.

Konya Halkevi 15 inci yıl dönümüne rastlayan 23 şubat 1947 Pazar günü saat 10:30 da yapılmak üzere (3000) metrelik bir takım koşusu tertip etmiştir. Bu koşuda derece alabilmek için takımı oluşturan üç atletin yarış hattını el ele geçmesi lâzım

⁵¹⁷ **Ekekon**, 30 Aralık 1946, Y.12, S. 2606, s.2.

⁵¹⁸ **Ekekon**, 14 şubat 1947, Y. 12, S. 2626, s. 2.

gelmektedir. Koşuya üç kişilik takım arkadaşlarını bildirenler girebilecek ve her takımın ayrı bir rengi ve ismi olacaktır. Halkevi koşuda derece alan üç takım atletine ferdî mükâfatlar verecektir ⁵¹⁹.

Evvelce, 23 Şubat 1947 Pazar günü yapılacağını bildirdiğimiz (3000) metrelik Halkevi takım koşusunun bazı sebepler yüzünden bir gün önce, yani 22 Şubat 1947 Cumartesi günü saat 16:00'da yapılmasının kararlaştırıldığı öğrenilmiştir⁵²⁰.

Bölge Atletizm Ajanlığı her sene olduğu gibi bu sene de Umum müdürlükten gelen 946-947 senelerine ait Kır Koşuları programını tamamen yapmış ve raporunu Umum Müdürlüğe bildirmiş olduğundan Atletizm Kır Koşusu Grup ve Türkiye birinciliklerine girmeye hak kazanmıştır.

16.Mart 1947 Pazar günü Niğde de yapılacak olan Grup birinciliğine katılmak üzere Bölgeden 5 kişilik bir kafilenin Beden Terbiyesi Antrenörü Mevlüt Ecir'in idaresinde hareket edeceği öğrenilmiştir ⁵²¹.

Erkek ve Kız Okul Spor yurtları arasında Cumartesi ve Pazartesi günleri yapılan Atletizm müsabakaları neticelenmiştir. Bu müsabakalar içinde erkek spor yurtları küme birinciliğini 224 puanla Lise, kızlar arasındaki müsabakayı ise 98 puanla Kız öğretmen okulu, Erkek orta okullar arasındaki atletizm birinciliğini ise Erkek orta okul kazanmıştır.

Erkekler arasında yapılan çeşitli yarışmalarda birinciler şunlardır:

100 metrede	Lise	Doğan Reyhanlı	11, 5 s.
200 metrede	Lise	Doğan Reyhanlı	24,7s.
400 metrede	Lise	Fikret Önal	1 d.

⁵¹⁹ **Ekekon**, 14 Şubat 1947, Y. 12, S. 2626, s. 2.

⁵²⁰ **Ekekon**, 19 Şubat 1947, Y. 12, S. 2628, s. 2.

⁵²¹ **Ekekon**, 12 Mart 1947, Y. 12, S. 2637, s. 1.

800 metrede	Lise	Reşat Erkök	2, 21 d.
1500 metrede	Erkek Sanat Ens.	Mehmet Şapçı	4, 56 d.
3000 metrede	Erkek Sanat Ens.	Büyük Şapçı	10, 3d.
Uzun Atlamada	Lise	MünirErgin	5,90m.
Durarak Uzun Atl.	Lise	Doğan Reyhanlı	2,92m..
Üç Adım Atlamada	Sanat Enstitüsü	YaşarBağdaş	11,88m.
Yüksek Atlamada	Lise	Münir Erzin	1, 58m.
Gülle Atmada	Lise	Nihat Er	9, 60m.
Disk Atmada	Ticaret Lisesi	MehmetOrtaer	31,30m.

4 × 100 metre Bayrak yarışında Doğan Nezihi ve İhsan Polattan mürekkep Lise takımı 48, 9 saniye.

Balkan Bayrak yarışında Abdullah Basri ve Doğan Nezhiden mürekkep Lise takımı 4, 5 dakikada.

Kızlar arasında yapılan çeşitli yarışmaların birincileri şunlardır

80 metrede	Kız Öğretmen O.	Sermet Artun	11,9 sn.
Uzun atlamada	Kız Öğretmen O.	Nurten Ergun	4, 5 m.
Yüksek atlamada	Kız Öğretmen O.	Nurten Ergun	1, 19 m.
Fırlatma topunda	Kız Öğretmen O	Nezahat Ünver	40 m.
Gülle atmada	Kız Öğretmen O.	Aysel Umur	7 m.
4×50 metre Bayrak yarışında	Kız Öğretmen O. Takımı		4,7 d ⁵²² .

⁵²² **Ekekon**, 7 Mayıs 1947, Y. 13, S. 2661, s. 1.

2000 metrelik Atatürk koşusuna katılan öğrencilerden birinci Zühtü Saraçoğlu'na bir dolma kalem, ikinci Vehbi Yaşlı'ya kravat ve üçüncü Asım Tiryaki'ye bir boyun atkısı hediye edilmiştir ⁵²³.

1947-1948 ders yılının Okul Spor Yurtları Atatürk Koşusu 22.01.1948 günü saat 10:30'da Beyşehir yolu üzerinde Demiryolu geçidinde yapılmıştır. Koşuda Halkevi Başkanı, Milli Eğitim ve okul müdürleri, öğrenciler, seyirciler bulunmuşlardır.

800 metre mesafedeki ilk koşu kızlar arasında yapılmış ve tasnif neticesinde birinciliği 2,45 dakikada Kız Sanat Enstitüsü'nden Jale Kaşıkçı, ikinciliği 2,48 dakikada Lise'den Sevinç İnan, üçüncülüğü Lise'den Ayten Özgören, dördüncülüğü yine Lise ikinci sınıftan Jale Yurday kazanmışlardır. Takım tasnifinde ise 9 puanla Lise birinci, 14 puanla da Kız Enstitüsü ikinci olmuştur.

3000 metre mesafeli ikinci koşu erkek öğrenciler arasında yapılmış, Ticaret Lisesi'nden İsmail Çapar 10,7 dakika ile birinci, Sanat Enstitüsü'nden Mahmut Şapçı 10,16 dakikada ikinci, Erkek Sanat Enstitüsü'nden Sait Aydemir üçüncü, Cemal Erkök de dördüncü olmuştur. Takım tasnifinde 11 puanla Sanat Enstitüsü birinci olmuştur.

6000 metrelik klüpler arası koşular da aynı yerde yapılmış ve birinciliği Nakliye'den Hüseyin Tüfek 21,34 dakika ile, ikinciliği İdmanyurdu'ndan Hüseyin Gültepe 22,20 dakika ile, üçüncülüğü de Stad Klubü'nden İbrahim Eroğlu 22,25 dakika ile kazanmışlardır. Kazananlara Halkevi Başkanı tarafından çeşitli hediyeler verilmiştir ⁵²⁴.

Konya İli Spor Klüplerine bağlı atletler, Kütahya'da yapılacak Grup birincilikleri müsabakalarına katılmak üzere Kütahya'ya gitmişler ve 21 Mart 1948 günü rakipleriyle karşılaşmışlardır. Kütahya'daki final müsabakalarında Konya

⁵²³ **Ekekon**, 2 Ocak 1948, Y. 13, S. 2761, s. 2.

⁵²⁴ **Babalık**, 27 Ocak 1948, Y. 38, S. 6913, s. 2.

atletleri kır koşularında ikinciliği kazanarak Konya'ya sevinç ve gururu yaşarmışlardır⁵²⁵.

Atletizm Federasyonu tarihinde ilk kez 12 Aralık 1948 Pazar günü kulüpler arasında 5000 metre Sakarya kır koşusu düzenlenmiştir . Saat 10:00'da Beden Terbiyesi Binası önünde başlayan ve Meram şosesi istikametinde 2,5 kilometre gidilip gelindikten sonar aynı yerde sona eren yarışlarda atletlerin 16 yaşını bitirmiş olmaları ve sıhhî bir engelinin bulunmadığına dair doktor raporu bulundurmaları şart koşulmuştur⁵²⁶.

İdmanyurdu'ndan 7 Atlet, Selçukspor'dan 1 ve dışarıdan da ferdî olarak 2 atletin katılmasıyla toplamda 10 kişinin katıldığı koşuda teknik neticede İdmanyurdu'ndan Mustafa Köksal 14. 05 derece ile birinci, İdmanyurdu'ndan Mehmet Besler 14. 10 derece ile ikinci ve yine İdmanyurdu'ndan Mustafa Köksal 14. 15 derece ile üçüncü olmuştur.

Takım tasnifinde ise 6 puanla İdmanyurdu birinci takımı birinci ve yine 15 puanla İdman Yurdu ikinci takımı ikinci gelmiştir⁵²⁷.

Kafile başkanı Mevlüt Ecir'in idaresinde grup kır koşularına katılmak üzere Kayseri'ye giden Konyalı dört atlet, orada başarılı oldukları taktirde Adana'ya giderek Bölge Birincilik yarışlarına katılmaya hak kazanacaklardır.⁵²⁸

Klüber arasında 3000 metre çitli hendekli koşu yapılması gerekirken 6000 metre kır koşusu yapılmıştır. Bu müsabakada 6 Mart'ta yapılan müsabakadan daha iyi bir derece alınmış ve 23,40'tan 21,40 dereceye düşülmüştür.

Şimdiye kadar mevcut kulüplerden yalnız İdmanyurdu'nun katıldığı bu müsabakalara bu sefer Stad Gençlik Klübü'nden de bir takım iştirak etmiştir.

⁵²⁵ **Ekekon**, 26 Mart 1948, Y. 14, S. 2797, s. 2.

⁵²⁶ **Ekekon**, 10 Aralık 1948, Y. 14, S. 2903, s. 3.

⁵²⁷ **Ekekon**, 15 Aralık 1948, Y. 14, S. 2905, s. 2.

⁵²⁸ **Ekekon**, 14 Mart 1949, Y. 14, S. 2943, s. 2.

Müsabakada derece alan birinciden dördüncüye kadar mükâfatlar verilmiştir. Takım tasnifinde İdman Yurdu birinci, Stat ikinci gelmiştir ⁵²⁹.

Yine Liseler arası yapılan 2000 metre kır koşusunda ferdi ve takım tasnifinde Liseliler kazanırken ⁵³⁰, kızlar arası 600 metrelik kır koşusunda da Kız Sanat Enstitüsü birinci gelmiştir ⁵³¹.

3 bin metre kır koşusunda birinci Kâzım Yerdibi (Stad) ,ikinci Yusuf Başkut (Halkevi) ve üçüncü Mustafa Güneroğlu (Stat) olmuştur . 5 bin metrede 7 atletin katılımıyla yapılan müsabakalarda Mehmet Ali Yılmaz birinci (Gençler), Mehmet Yılmaz ikinci (Stat) ve Mehmet Sadık üçüncü (Gençler) gelmiştir ⁵³².

Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğünden alınan bir emirle bu sene atletizm gurup birinciliklerinin Konya’da yapılması bildirilmiştir. Bu münasebetle en az beş ilden, elliye yakın atlet Konya’ya gelecektir. Bu bağlamda Konya Beden Terbiyesi Bölge Müdürlüğü de atletizm müsabakalarına hazırlık olmak üzere bütün kulüplere tebligatta bulunarak Konyalı atletlerin iyi neticeler almalarını sağlamak üzere her türlü çalışma ve imkânların esirgenmemesini istemiştir. Atletizm müsabakaları , Bölge kır koşularının bitiş tarihi olan 19 Marttan sonra başlayacaktır ⁵³³.

11 Aralık 1949 günü az bir seyirci önünde klüpler arasında 4000 – 6000 metre üzerinden Çukurova kır koşusu yapılmıştır. I. kategoriye yalnız Gençlerbirliği takımı katılırken II. Kategoriye Akşehir, İdmanyurdu ve Stad Klubü takımları katılmıştır.

Yarışlara Dikmen ve tren hattı geçidi üzerinde başlanmıştır. Askeri Orta Okulu’ndan doğumevi önü, Alaeddin caddesi ve hükümet meydanına kadar uzanan yolu takiben gelen yarışçılar tekrar Yeni sinemanın yanından Alaeddin tepesine

⁵²⁹ **Ekekon**, 23 Mart 1949, Y. 15, S. 2947, s. 2.

⁵³⁰ **Ekekon**, 11 Nisan 1949, Y. 15, S. 2955, s. 1.

⁵³¹ **Ekekon**, 11 Nisan 1949, Y. 15, S. 2955, s. 1.

⁵³² **Ekekon**, 14 Kasım 1949, Y. 15, S. 3043, s. 1.

⁵³³ **Ekekon**, 28 Kasım 1949, Y. 15, S. 3049, s. 2.

çıkışlar, Orduevi, İstasyon caddesi, Heykel, 19 Mayıs Stadyumunda yarım tur yaparak Şeref Tribününde bitirmişlerdir.

I. kategoride 6 bin metrede Gençlerbirliği takımı birinci ; II. kategoride 4 bin metrede ise Akşehir takımı birinci olmuştur⁵³⁴.

17 Aralık 1949 Cumartesi günü 19 Mayıs Stadyumunda 600 metre deneme koşusu yapılmıştır. Neticede Kız Öğretmen Okulu'ndan Özcan Pala birinci (1:10:04), Kız Enstitüsü'nden Jale Kaşıkçı ikinci (2:11) ve de Lise'den Sevinç İnan üçüncü olmuştur⁵³⁵.

29 Aralık 1949 Salı günü klüpler arası 4000 – 6000 metre kır koşusu yapılmıştır. Gençler Birliği ve Stad klübünden dörder kişilik takımlar katılmıştır. Sonuçlar şöyledir;

Teknik Netice :

Ferdi;

1. Ahmet Besler	Gençlerbirliği
2. YusufHasatılar	Gençlerbirliği

Takımlarda:

1. 9 puanla	Gençlerbirliği
2. 12 puanla	Stad olmuştur.

Erkek okulları 2000 metre koşusunda ise:

1. MehmetAliYılmaz	Lise
2. MehmetÖzekin	Lise

⁵³⁴ **Ekekon**, 12 Aralık 1949, Y. 15, S. 3055, s. 1.

⁵³⁵ **Yeni Konya**, 19 Aralık 1949, Y.1, S.195, s.1 ve 2.

3. Cemal Erkok Erkek Sanat Enstitüsü olmuştur⁵³⁶.

15 Ocak 1950 Pazar günü 4500 – 7000 metre Sakarya Kır Koşuları'nda 4500 metrede Cemal Er birinci ve Yusuf Hasatlar ikinci olmuşlardır. 7000 metrede ise Ali Yılmaz birinci olurken Ahmet Besler ikinci olmuştur⁵³⁷.

Konya'daki atletizm müsabakalarında bazen ilginç olaylar da meydana gelmiştir. Örneğin 29 Ocak 1950'de yapılan 5000 metre kır koşusunda Gençlerbirliği'nden Cemal Erkok 15:30 dakikada birinci olmuştur. Ancak bu derece Türkiye rekoru olan 15:22'ye çok yaklaştığı için Bölge, bu atleti bir daha denemek maksadıyla saat 10'da bir kez daha koşturmuştur⁵³⁸.

26 Şubat 1950'de Konya, Kayseri, Yozgat, Kütahya, Seyhan bölgeleri 10 bin metre Grup birincilikleri yapılmıştır. Koşuya 10.30'da Meram asfaltından başlanmış şehir stadyumunda nihayet bulmuştur.

Takım Tasnifinde:

1. Seyhan.
2. Kayseri.
3. Konya.
4. Kütahya.
5. Yozgat olmuştur.

Ferdi Tasnifte ise:

1. Rıfat Yıldırım (Kayseri).
2. İlhami Semizer (Seyhan).

⁵³⁶ **Yeni Konya**, 30 Aralık 949, Y.1, S.206, s.2.

⁵³⁷ **Ekekon**, 16 Ocak 1950, Y.15, S.3070, s.1.

⁵³⁸ **Ekekon**, 1 Şubat 1950, Y.15, S.3077, s.2.

3. Ökkeş Koşkan (Seyhan).

4. Ali Yılmaz (Konya) olmuşlardır⁵³⁹.

G. VOLEYBOL

Voleybol, file ile bölünmüş alan üzerinde altışar kişilik iki takım tarafından oynanan bir oyundur. Oyunun amacı, kurallara uygun olarak topu diğer tarafa geçirmek ve topun kendi alanında yerle temasını engellemektir⁵⁴⁰.

Voleybol, Türkiye'ye Birinci Dünya Savaşı'nı izleyen mübarek günlerinde gelen, 1919 – 1925 yılları arasında İstanbul'da YMCA'nın müdürlüğünü yapan Dr. Deaver adlı Amerikalı tarafından derneğin spor salonunda oynatılmaya başlanan ve kısa zamanda diğer beden eğitimi öğretmenlerinin de ilgisini çekmeyi başaran spor oyunudur. 1919'da voleybol daha Avrupa'ya yayılmış bile değildi. Zaten bulunalı topu topu yirmi dört yıl olmuş, hele smaçla oynanmaya başlanışının üstünden daha ancak altı yıl geçmişti.

Cağaloğlu'ndaki Erkek Muallim Mektebi'nin beden eğitimi öğretmeni olan ünlü spor adamı Selim Sırrı Tarcan, YMCA'da görüp oynadığı voleybolu, bedensel yetenekleri geliştiren, temiz bir spor oyunu olarak benimseyip öğrencilerine öğretmeye başlamıştır. 1920 – 1924 yılları arasında Erkek Muallim Mektebi'nden çıkan beden eğitimi öğretmenleri de bu sporu kısa sürede okullara yaymışlardır⁵⁴¹.

Konya'da ise voleybol sporu 1932 yılında Konya Lisesi'nin önderliğinde okullar faaliyeti olarak başlamıştır. Lise Müdürü Süleyman Acar ile Beden Eğitimi Öğretmeni Nejat Cansızoğlu'nun çabaları ile yoğun bir spor faaliyeti yapıldığı gözlenmektedir. Ayrıca Konya'da okullar arası voleybol maçlarının yanında yakın şehir okulları özellikle başkent okulları ile voleybol temasları da yapılmıştır.

⁵³⁹ **Ekekon**, 27 Şubat 1950, Y.15, S.3093, s.1.

⁵⁴⁰ Aracı, **age.**, s. 190.

⁵⁴¹ <http://www.nesimivoley.tr.gg/T.ue.rkiye-Voleybol-Tarihi.htm> (10.04.2010)

1950 yılından itibaren Bölge Müdürlüğünce kulüplerarası voleybol maçlarının organizasyonu başlatılmıştır ve ilk kulüp maçlarının bugünkü Bölge Müdürlüğü lojmanın yanındaki toprak voleybol sahasında yapıldığı görülmüştür. Ayrıca 1950'li yıllarda beden eğitimi öğretmenleri Şeref Tunca, Bekir Ziya Eytemiz ve Cevdet Şenyurt (*Boyacı*) ile voleybol çalışmalarının hızlandığı görülmüştür⁵⁴².

Klupler arasında profesyonelce yapılmayan voleybol müsabakaları daha çok okullar arası yapılmıştır. Çalışma konumuz gereği incelediğimiz bu müsabakaların ilk örneği 1 Nisan 1939 Cumartesi günü Sanat Okulu sahasında Gedikli Orta Okul ile Sanat Okulu arasında yapılan Voleybol Kupa maçıdır. Bu maçı 32 – 21 Gedik Orta Okulu kazanmıştır⁵⁴³.

Okullar arasındaki voleybol maçlarını daha düzenli ve heyecanlı yapabilmek ve ilgiyi artırabilmek amacıyla Voleybol Küme Birinciliği Müsabakaları düzenlenmiştir. Bu müsabaka gereği Lise ile Bölge Sanat Okulu Spor Yurtları 13 Nisan 1940 Cumartesi günü 1939 – 1940 ders yılı Voleybol Küme Birinciliği Finali için Lise sahasında karşılaşmışlardır. Neticede Bölge Sanat Okulu beş oyundan dördünü kazanarak küme birincisi olmuştur⁵⁴⁴.

Voleybolda da diğer branşlarda olduğu gibi kız öğrencilerin sportif faaliyetlerine rastlanmaktadır. Bu dönemde Kız Öğretmen Okulu'nda, Lise'de ki kız öğrenciler arasında beden terbiyesi olmadığı için çeşitli sınıflardan oluşturulan A ve B gruplarına ayrılan takımlar arasında voleybol müsabakası düzenlenmiş ve sonuçta A takımı maçı kazanmıştır. Maçın hakemliğini ise Beden Terbiyesi Öğretmeni Bayan Nihal Hazer yapmıştır⁵⁴⁵.

⁵⁴² http://www.konya-gsim.gov.tr/spor_dallari/voleybol_tarih.htm (10.04.2010)

⁵⁴³ **Ekekon**, 3 Nisan 1939, Y.4, S. 534-487, s.1.

⁵⁴⁴ **Ekekon**, 16 Nisan 1940, Y.6, S. 1339, s.3.

⁵⁴⁵ **Ekekon**, 26 Nisan 1940, Y.6, S. 1546, s.2.

İlerleyen günlerde de bu tarz voleybol maçlarına devam edilmiş ve Kız Öğretmen Okulu'nda yine A ve B grupları oluşturularak maç yapılmıştır. Voleybol maçını A grubu kazanmıştır⁵⁴⁶.

11 Mayıs 1940 Cumartesi günü Lise sahasında Orta Okul ile Lise Orta Kısmı arasında yapılan voleybol müsabakasını Lise Orta Kısmı kazanmıştır⁵⁴⁷.

Sanat okulu sahasında yapılan voleybol karşılaşmasında ise Lise ile Sanat Okulu karşılaşmış ve müsabakayı Sanat Okulu 3 oyunun ikisinde galip gelerek kazanmıştır⁵⁴⁸.

Bu dönemde yapılan voleybol maçlarının genelde okul sahalarında yapıldığını görülmektedir. Ancak 5 Nisan 1942 Pazar günü İdmanyurdu sahasında ilk defa sahanın ortasında portatif olarak kurulan voleybol yerinde Erkek Orta Okul ile Lise Orta Kısmı karşılaşmış ve Lise Orta Kısmı müsabakayı 16 – 14 ve 15 - 18 ile kazanmıştır⁵⁴⁹.

Bu örneğin bir başkasına rastlamadığımız bu dönemde geriye kalan voleybol maçları yine kaldığı yerden okul sahalarında yapılmaya devam etmiştir. 12 Nisan 1942 Pazar günü de Erkek Orta Okul ile Lise Orta Kısmı arasında yapılan voleybol maçında Erkek Orta Okul iki devrede de galip gelerek maçı kazanırken⁵⁵⁰, 2 Nisan 1942 Cumartesi günü ise Lise ile Bölge Sanat Okulu takımları yine Lise sahasında voleybol birinciliği için karşılaşmışlardır. Oldukça çetin geçen bu maçı, Sanat Okulu üç oyunun ikisini kazanarak galip bitirmiştir⁵⁵¹.

Lise sahasında yapılan diğer voleybol maçlarında ise önce 14 Kasım 1942 Cumartesi günü Lise – Sanat Okulu karşılaşmış ve Lise 3 oyunda da galip gelerek

⁵⁴⁶ **Ekekon**, 8 Mayıs 1940, Y.6, S. 1355, s.2.

⁵⁴⁷ **Ekekon**, 14 Mayıs 1940, Y.6, S. 1360, s.3.

⁵⁴⁸ **Ekekon**, 27 Şubat 1941, Y.7, S.1603, s.2.

⁵⁴⁹ **Ekekon**, 7 Nisan 1942, Y.7, S. 1884, s.1.

⁵⁵⁰ **Ekekon**, 14 Nisan 1942, Y.7, S. 1887, s.1.

⁵⁵¹ **Ekekon**, 5 Mayıs 1942, Y.7, S. 1896, s.1.

maçı kazanmıştır. 15 Kasım 1942 günü yine Lise Sahasında, hakem Nejat Cansızoğlu'nun hakemliğinde Kuleli Lisesi ile Lise arasında yapılan samimi voleybol müsabakasında Kuleli Lisesi, Lise'yi 3 oyunda da yenerek oyunu kazanmıştır⁵⁵².

28 Kasım 1942 Cumartesi günü Lise ile Sanat Okulu birinci devreleri arasında düzenlenen voleybol maçında; I. oyunu 13 -15 Sanat Okulu, II. oyunu 5 – 15 Lise Birinci devresi son oyunu ise 12- 15 Sanat Okulu'nun birinci devresi kazanarak karşılaşmanın galibi olmuştur⁵⁵³.

Voleybola biraz daha canlılık katabilmek için yapılan küçük turnuvaların bir başka örneği de İdman Yurdu Gençlik Klübü sahasında Sportif Oyunlar Ajanlığı'nın düzenlediği 14 Şubat 1943 tarihli Voleybol Teşvik Müsabakalarıdır. Bu müsabakaya Nakliye Okulu Gücü, Sanat Okulu Spor Yurdu ve Gençlik Klübü katılmıştır. Gençlik Klübü ile Sanat Okulu arasında yapılan ilk maçı 3 – 15 ve 7 – 15 Sanat Okulu kazanırken, Sanat Okulu ile Nakliye Gücü'nün karşılaşmasını 7 – 15 ve 5 – 15 Nakliye Gücü kazanmıştır. Böylece Nakliye Okulu, Voleybol Teşvik Müsabakaları birincisi olmuştur⁵⁵⁴.

Kuleli Sahasında Kuleli ve Erkek Lisesi arasında 28 Mart 1943 günü yapılan ve oldukça heyecanlı geçen voleybol maçı iki sette de 15 – 5 ile galibiyet alan Kuleli'nin galibiyeti ile sonuçlanmıştır⁵⁵⁵.

Okullar arası yapılan voleybol müsabakalarının devamında Sanat Okulu sahasında Voleybol Bölge Birinciliği müsabakaları düzenlenmiştir. Bu müsabaka öncekilere nazaran daha uzun sürede yapılmıştır. İlk maçta Sanat Okulu, Orta Okul'a

⁵⁵² **Ekekon**, 19 İkinci Teşrin 1942, Y.8, S.1980, s.2.

⁵⁵³ **Ekekon**, 3 Birinci Kanun 1942, Y.8, S.1986, s.2.

⁵⁵⁴ **Ekekon**, 18 Şubat 1943, Y.8, S.2016, s.2.

⁵⁵⁵ **Ekekon**, 30 Mart 1943, Y.9, S.2033, s.3.

ikinci devre de galip gelmiştir. Nakliye Okulu ise Lise'yi üçüncü devrede yenmiştir⁵⁵⁶.

29 Mayıs 1943 Cumartesi günü Bölge Voleybol Birinciliği Müsabakalarına Sanat Okulu Sahası'nda devam edilmiştir. Nakliye Okulu ile Sanat Okulu arasında oldukça heyecanlı geçen maç, 3 devre oynanan oyunun ikisini kazanmak suretiyle Nakliye Gücü'nün galibiyeti ile sonuçlanmıştır⁵⁵⁷. 5 Haziran 1943 günü ise Sanat okulu sahasında Bölge Voleybol lig müsabakalarının son maçları yapılmış ve Lise – Sanat Okulu karşılaşması Lise'nin galibiyeti ile bitmiştir. Lise – Orta Okul karşılaşmasını da yine Lise kazanmıştır⁵⁵⁸.

Kız okulları arasındaki voleybol müsabakasında Kız Öğretmen Okulu ile Kız Orta Okul karşılaşmış ve Kız Öğretmen Okulu 3 oyunun ikisini kazanarak galip gelmiştir⁵⁵⁹.

5 Mart 1944 Pazar günü Kız Öğretmen Okulu'nda, Kız Okul Spor Yurtları'nın voleybol birinciliği karşılaşması yapılmıştır. Lise ile Kız Öğretmen Okulu'nun karşılaşmasını (1-15)-(13-15) ile Kız Öğretmen Okulu kazanmıştır⁵⁶⁰.

Voleybol maçlarında sadece yerel değil zaman zaman şehir dışına çıkılarak çevre ilerlerle de maçlar yapılmış ve bu sayede Konya takımlarının deneyim kazanmaları sağlanmıştır. 18 Mart 1944 günü de Afyon'da, Afyon Lisesi ile Konya Lisesi voleybol maçında karşılaşmışlardır. Ancak sahaya alışık olmadığı ve yolculuktan dolayı yorgun olduğu için Konya Lisesi takımı 3 oyunda da mağlubiyet almıştır.

19 Mart 1944 Pazar günü ise rövanş maçı için tekrar sahaya çıkan Konya Lisesi güzel bir oyunla bu sefer maçı kazanmasını bilmiştir⁵⁶¹.

⁵⁵⁶ **Ekekon**, 15 Mayıs 1943, Y.9, S.2053, s.3.

⁵⁵⁷ **Ekekon**, 1 Haziran 1943, Y.9, S.2060, s.2.

⁵⁵⁸ **Ekekon**, 8 Haziran 1943, Y.9, S.2063, s.2.

⁵⁵⁹ **Ekekon**, 16 Birinci Teşrin 1943, Y.9, S.2041, s.2.

⁵⁶⁰ **Ekekon**, 7 Mart 1944, Y.9, S.2175, s.3.

Lise sahasında, 25 Mart 1944 Cumartesi günü yapılan Lise Kızları ile Kız Öğretmen Okulu Birinci Devre voleybol karşılaşmasını Lise, 3 seti de kazanmıştır⁵⁶².

Lise takımı, 15 Nisan 1944 Cumartesi günü yapılan voleybol maçlarını kazanarak Okul Spor Yurdu Birincisi olmuştur⁵⁶³.

Voleybolda liseler arası yapılan müsabakaların haricinde 12 İlkokulun katılımı ile Voleybol Birinciliği karşılaşmaları yapılmıştır. Bu karşılaşmalarda Altın Çeşme Okulu karşılaştığı diğer on bir okulun takımlarını yenerek 22 sayı ile birinci olmuştur. Alınan dereceler şöyledir:

1. Altın Çeşme	22 sayı.
2. İhsaniye	21 sayı.
3. Cumhuriyet	20 sayı.
4. Gazi Paşa	18 sayı.
5. Hakimiyet- i Milliye	18 sayı.
6. Kurtuluş	16 sayı.
7. Köprübaşı	16 sayı.
8. İsmet Paşa	15 sayı.
9. M.Şevket Paşa	14 sayı.
10. Necati Bey	11 sayı.
11. Tatbikat	9 sayı.
12. Akif Paşa	9 sayı ⁵⁶⁴ .

⁵⁶¹ **Ekekon**, 25 Mart 1944, Y.9, S.2183, s.3.

⁵⁶² **Ekekon**, 30 Mart 1944, Y.10, S.2185, s.2.

⁵⁶³ **Ekekon**, 20 Nisan 1944, Y.10, S.2200, s.2.

Lise Okulu'nda karşılaştan Lise ve Ticaret Lisesi voleybol maçı, Lise'nin her iki devrede de aldığı galibiyetle sonuçlanmıştır⁵⁶⁵.

24 Mart 1945 günü Sanat Enstitüsü Spor Yurdu ve Askeri Orta Okul Spor Gücü voleybol takımları arasında hususi mahiyetle voleybol müsabakası yapılmış ve neticede Askeri Orta Takımı maçı kazanmıştır⁵⁶⁶.

Kız Okul Spor Yurtları voleybol birinciliği karşılaşmalarında Kız Öğretmen Okulu B Takımı ile Lise B Takımı arasındaki ilk maçı 3 devre de Kız Öğretmen Okulu B Takımı kazanırken; Kız Sanat Enstitüsü müsabakalara gelmediği için hükmen mağlup sayılmıştır⁵⁶⁷.

Okul Spor Yurtları'nın voleybol takımları arasında 14 Nisan 1945 Cumartesi günü Lise sahasında, Lise ile Kız Sanat Enstitüsü arasındaki voleybol karşılaşmasına Sanat Enstitüsü gelmediği için maç yapılmamış ve Lise oyunu hükmen kazanmıştır.

Yine 14 Nisan 1945 günü Kız Öğretmen Okulu A Takımı, B Takımını 3 oyunda da mağlup ederek kazanmıştır⁵⁶⁸.

15 Nisan 1945 Pazar günü saat 10:30'da Kız Öğretmen Okulu sahasında Lise ile Kız Öğretmen A Takımı arasındaki voleybol maçının galibi 3 oyunda da Kız Öğretmen A Takımını yenen Lise takımı olmuştur⁵⁶⁹.

Kız Öğretmen Okulu sahasında 20 Nisan 1945 Cuma günü saat 17:00'da yapılan Lise ile Kız Öğretmen B Takımları arasındaki ikinci voleybol karşılaşmasını Lise Takımı 2 oyunu da önde bitirerek kazanmıştır⁵⁷⁰.

⁵⁶⁴ **Ekekon**, 6 Mayıs 1944, Y.10, S.2201, s.2.

⁵⁶⁵ **Ekekon**, 23 Birinci Kanun 1944, Y.10, S.2296, s.2.

⁵⁶⁶ **Ekekon**, 29 Mart 1945, Y.11, S.2337, s.2.

⁵⁶⁷ **Ekekon**, 12 Nisan 1945, Y.11, S.2343, s.2.

⁵⁶⁸ **Ekekon**, 19 Nisan 1945, Y.11, S.2346, s.2.

⁵⁶⁹ **Ekekon**, 19 Nisan 1945, Y.11, S.2346, s.2.

1945 yılı Voleybol Küme Birinciliği müsabakasında Lise ile Ticaret Lisesi karşılaşmış ve neticede Lise kazanmıřtır⁵⁷¹.

Kız Okul Spor Yurtları arasındaki 1946 yılı voleybol karşılaşmalarına başlanmıştır. İlk karşılaşmada Lise – Kız  ğretmen Okulu arasındaki maçı Kız  ğretmen Okulu kazanırken ikinci karşılaşmada ise Lise takımı Kız Sanat Enstitüsü’ne yenilmiřtir⁵⁷².

Kız Okul Spor Yurtları arasında devam eden voleybol maçlarında 16 Mart 1946 günü Kız Sanat Enstitüsü voleybol sahasında Kız  ğretmen Okulu ile Sanat Enstitüsü takımları karşılaşmış ve maçı Kız  ğretmenliler 14-16/10-15 sayı ile kazanmıřtır⁵⁷³.

Konya takımlarının evre illerdeki spor faaliyetleri devam ederken 1946 yılı ikinci dinlenme tatilinden yararlanarak Sanat Enstitüsü ile Afyon Erkek Sanat Enstitüsü  ğrencileri arasında voleybol ve el topu maçlarını düzenlenmiştir. Her iki çeşit maçı da 3-2 Konya Sanat Enstitüsü kazanmıřtır⁵⁷⁴.

Okulların spor oyunları Kız Spor Yurtları 1946 yılı voleybol birinciliği karşılaşma neticelerinde Kız Sanat Enstitüsü, Lise takımını 3 sette yenerken; Kız  ğretmen Okulu da Kız Sanat Enstitüsünü 2 sette yenmiştir.

Oyun yuvalarının voleybol birinciliği karşılaşmalarında ise; Lise birinci devresi, Ticaret Lisesi birinci devresini 2 sette yenerken Lise birinci devresi diğer seferinde Erkek Orta Okulunu 2 sette yenerken, Erkek Sanat Enstitüsü birinci devresi de Ticaret Lisesi birinci devresini iki sette yenmiřtir⁵⁷⁵.

⁵⁷⁰ **Ekekon**, 26 Nisan 1945, Y.11, S.2349, s.2.

⁵⁷¹ **Ekekon**, 3 Aralık 1945, Y.12, S.2441, s.1.

⁵⁷² **Ekekon**, 11 Mart 1946, Y.11, S.2483, s.2.

⁵⁷³ **Ekekon**, 20 Mart 1946, Y.12, S.2487, s.3.

⁵⁷⁴ **Ekekon**, 22 Mart 1946, Y.12, S.2488, s.1.

⁵⁷⁵ **Ekekon**, 8 Nisan 1946, Y.12, S.2495, s.4.

Kız Okul Spor Yurtları arasında yapılan 1946 yılı voleybol karşılaşmaları son bulmuştur. Bu müsabakada Kız Öğretmen Okulu, Lise takımını 1-15 ve 14-16 yenerek 8 puanla birinci, Kız Sanat Enstitüsü ikinci ve Lise takımı da üçüncü olmuştur.

Orta okullar oyun yuvaları arasında yapılan voleybol maçlarında ise; Erkek Sanat Enstitüsü, Orta Okulu 13-15 ve 14-16 yenmiştir. Orta Okul, Ticaret Lisesi Orta kısmını 10-15 ve 5-15 ile yenerken Erkek Sanat Enstitüsü ile Lise Orta Kısmı maçında ise Sanat Enstitüsü, Lise'yi 10-15, 6-15 ve 8-15 yenerek birinci devre birincisi olmuştur. Neticede; Sanat Enstitüsü birinci, Lise Orta Kısmı ikinci ve Erkek Orta Okul da üçüncü olmuştur⁵⁷⁶.

1946 yılında ilk defa karşılaştığımız klüpler arası yapılan voleybol teşvik müsabakalarında neticeler şöyledir: Gençlerbirliği – Demirspor voleybol maçında Demirspor gelmediği için hükmen yenilmiştir.

İdmanyurdu – Selçukspor voleybol maçını ise 3 sette İdmanyurdu kazanırken Gençlerbirliği – Selçukspor voleybol maçını Gençlerbirliği 2 sette yenmiştir. İdmanyurdu – Demirspor voleybol maçını ise yine Demirspor gelmediği için İdman Yurdu hükmen kazanmıştır⁵⁷⁷.

Voleybolda okul takımları ve klüplerin yanı sıra Halkevi'nin takım oluşturarak müsabakalara dahil olduğu görülmüştür. 22 Aralık 1946 Pazar günü Halkevi voleybol sahasında oldukça çekişmeli ve heyecanlı geçen Lise takımı ile Halkevi takımına arasındaki voleybol maçını Lise takımı (14-16), (15-13), (15-17) olarak kazandı⁵⁷⁸.

1947 yılı Kız okulları arasında düzenlenen ve Kız Öğretmen Okulu sahasında oynanan voleybol maçlarında ilk olarak Kız Öğretmen Okulu sahasında oynanmıştır.

⁵⁷⁶ **Ekekon**, 15 Nisan 1946, Y.12, S.2498, s.1.

⁵⁷⁷ **Ekekon**, 16 Ekim 1946, Y.12, S.2577, s.3.

⁵⁷⁸ **Babalık**, 26 Aralık 1946, Y.36, S.6751, s.1.

Kız Öğretmen Okulu ile Kız Sanat Enstitüsü karşılaşmış ve maçı Kız Öğretmen Okulu iki sette kazandı⁵⁷⁹.

Kız okul spor yurtları voleybol maçlarına devamında bu sefer Lise voleybol sahasında, Lise kızları ile Kız Enstitüsü karşılaşmıştır. Kalabalık bir seyirci önünde oynanan maçı Kız Sanat Enstitüsü takımı (15-5),(15-10) sayı ile iki sette kazanmıştır.

Fikstürün son maçı ise Kız Öğretmen Okulu ile Kız Sanat Enstitüsü arasında yapılmış ve Kız Öğretmen Okulu'nun galibiyeti ile sonuçlanmıştır. Böylece Kız Öğretmen Okulu 1946 yılı Kız Okulları Voleybol Birinciliğini kazanmıştır⁵⁸⁰.

26 Nisan 1947 günü Lise sahasında, Lise Orta Kısmı ile Ticaret Lisesi karşılaştı. İki sette de Ticaret Lisesi'nin galibiyeti ile maç sonuçlandı ve daha önceki voleybol maçlarına göre birinci Erkek Ortaokul, ikinci Ticaret Lisesi Orta kısmı ve üçüncü Lise Orta kısmı olmuştur⁵⁸¹.

Halkevinin spora olan desteği ile Halkevi'nde, Halkevi Spor Kolu gençleri ile Gençlerbirliği Gençlik Klübü arasında voleybol maçı yapılmıştır ve maçı 3 sette de Gençlerbirliği kazanmıştır. Selçukspor ile Stad Gençliği arasında yapılan ikinci maçı ise Stad Gençliği 2 sette de kazanmıştır⁵⁸².

13 Ağustos 1949 Cumartesi günü saat 18:45'te Halkevi takımıyla İdmanyurdu voleybol maçı yapmıştır. İki sette de Halkevi kazanmıştır⁵⁸³.

10 Aralık 1949 Cumartesi günü Karma Ortaokul voleybol sahasında okullar arası voleybol müsabakası yapılmıştır.

⁵⁷⁹ **Babalık**, 25 Mart 1947, Y.37, S.6788, s.3.

⁵⁸⁰ **Babalık**, 8 Nisan 1947, Y.37, S.6794, s.3.

⁵⁸¹ **Babalık**, 29 Nisan 1947, Y.37, S.6803, s.3.

⁵⁸² **Babalık**, 3 Temmuz 1947, Y.37, S.6830, s.2.

⁵⁸³ **Yeni Konya**, 17 Ağustos 1949, Y.1, S.75, s.2.

Karma Ortaokul, Erkek Sanat Enstitüsü'nü (15-10), (15-7) yenmiştir. Lise, Sanat Enstitüsü maçı (15-9), (6-6) iken ikinci sette Erkek Sanat Enstitüsü seyircisinin hakeme hakaret etmesi ve ortalığı karıştırması nedeniyle maç ertelenmiştir⁵⁸⁴.

19 Mayıs Stadyumu'nda voleybol sahasında 17 Aralık 1949 Cumartesi günü Erkek okullar voleybol yarışması yapılmıştır. Erkek Sanat Enstitüsü orta kısmı, Ticaret Lisesi orta kısmını yenerken Erkek Sanat Enstitüsü de Ticaret Lisesini yenmiştir⁵⁸⁵.

1950'de ise Voleybolda Lise kızları, Kız Sanat'ı mağlup etmiştir⁵⁸⁶.

I. BASKETBOL

Basketbol, atlet ve beyzbolculara neşeli bir kış antrenmanı olması düşüncesiyle, Birleşik Amerikalı bir spor öğretmeni olan Dr. James Naismith tarafından bulunmuştur. Bu oyunda, spor salonunun karşılıklı duvarlarına asılan tahtadan yapılan iki kağıt sepetine topu sokmak esastır⁵⁸⁷.

Basketbol ülkemizde olduğu gibi Konya'da da bir okul sporu olarak başlamıştır. Bu spor dalının Konya'da 1934-1935' li yıllarda Konya Lisesi'nde (Bugünkü Karma Orta Okulu) oynanmaya başladığı ve o yıllarda okulun arka bahçesinde bir basketbol potasının bulunduğu bilinmektedir.

Bu tarihlerde Konya Lisesi Beden Eğitimi Öğretmeni Nejat Cansızoğlu ile Erkek Orta Okulu Beden Eğitimi Öğretmeni Cevdet Şenyurt (Boyacı) tarafından basketbol spor etkinlikleri sadece okul içerisinde sınıflar arası düzenlenirdi.

⁵⁸⁴ **Yeni Konya**, 11 Aralık 1949, Y.1, S.157, s.2.

⁵⁸⁵ **Yeni Konya**, 18 Aralık 1949, Y.1, S.194, s.3.

⁵⁸⁶ **Yeni Konya**, 19 Kasım 1950, Y.2, S.521, s.2.

⁵⁸⁷ Atabeyoğlu, Cem, **Türk Basketbol Tarihi**, Ankara, 1986, s. 3.

Okullar arası karşılaşmalar ise yılda bir defa yapıldı. Dolayısı ile bu yıllarda basketbol fazla gelişemeyen ve izleyici kitlesi de pek olmayan bir spor branşı olmaktan öteye gidememiştir⁵⁸⁸.

Konya’da bu spor branşı ile ilgili ilk haberlere 1940 yılında rastlanmaktadır. 17 Şubat 1940 Cumartesi tarihli haberde Lise sahasında, Lise – Sanat Okulu I. ve II. takımları arasında yapılan basketbol müsabakasından bahsedilmiştir. İlk maçı Sanat Okulu I. takımı 23-20 kazanırken, ikinci maçı da Lise II. takımı 21-11 kazanmıştır⁵⁸⁹. 1939-40 ders yılı Basketbol birincisi ise Lise Takımı olmuştur⁵⁹⁰.

İlerleyen döneme ait yerel gazeteler incelendiğinde 1940 ile 1942 yılları arasında basketbol ile ilgili habere rastlanamamaktadır. Bu durum özellikle klüpler düzeyinde basketbolun tam olarak yerleşmemiş olmasından kaynaklanmaktadır. Basketbol turnuvaları sadece okullar arası faaliyetlerden ibaret kalmıştır.

1942 Nisan ayından itibaren yeniden gün yüzüne çıkan basketbol kendisini Sanat Okulu sahasında Lise ile Sanat Okulu arasında her iki okulun öğretmen ve öğrencileri tarafından zevk ve heyecanla seyredilen maç ile göstermiştir. Maçta iyi bir oyun ortaya koyan Sanat Okulu 21 – 13 galip gelmeyi bilmiştir. Böylece Sanat Okulu, 1942 yılı Okul Spor Yurtları Birincisi olmuştur⁵⁹¹.

28 Kasım 1942 Cumartesi günü yine Sanat Okulu sahasında Lise ile Sanat Okulu takımları arasında hakem Abdi Saraçoğlu’nun idaresinde yapılan basketbol maçı seyircilere oldukça heyecanlı dakikalar yaşatmıştır. Maç 20-16 Sanat Okulu’nun galibiyeti ile sonuçlanmıştır⁵⁹².

Okullar arasında yapılmak üzere Bölge Sportif Oyunlar Ajanlığı’nın düzenlemiş olduğu Basketbol Teşvik Müsabakası’na ise Sanat Okulu Spor Yurdu ile

⁵⁸⁸ http://www.konya-gsim.gov.tr/spor_dallari/basket_tarih.htm (15.04.2010)

⁵⁸⁹ **Ekekon**, 21 Şubat 1940, Y.5, S.1292, s.3.

⁵⁹⁰ **Ekekon**, 23 Mayıs 1940, Y.6, S.1368, s.3.

⁵⁹¹ **Ekekon**, 21 Nisan 1942, Y.7, S.1890, s.1.

⁵⁹² **Ekekon**, 3 Birinci Kanun 1942, Y.8, S.1986, s.2.

Nakliye Okulu Spor Gücü takımları katılmıştır. Sanat Okulu sahasında yapılan oyunlara havanın soğuk olmasına rağmen oldukça kalabalık bir seyirci grubu katılmıştır ve neticede Nakliye Okulu 6 – 15 maçı kazanmıştır.

Bu tarihlerde az da olsa Konya’da kendini gösteren basketbol maçları ve diğer pek çok çeşitli branş maçları için kapalı bir salona olan ihtiyaç ortaya çıkmıştır. Eğer böyle bir salon olsaydı kış mevsiminde bile pek çok zevkli spor faaliyetlerinin Konya’da da gerçekleşebileceği önemle belirtilmiştir⁵⁹³.

Kapalı salon olmadığı için maçlar açık alanda yapılmaya devam etmiş ve 25 Mart 1944 Cumartesi günü Ticaret Lisesi – Sanat Enstitüsü arasındaki basketbol maçını 25 – 5 Sanat Enstitüsü kazanmıştır⁵⁹⁴. 15 Nisan 1944 Cumartesi günü yapılan basketbol maçını ise Lise kazanmış ve böylece Okul Spor Yurdu Birincisi olmuştur⁵⁹⁵.

Konya’da bu dönem içinde gerçekleşen pek çok müsabakada olduğu gibi basketbolda da takımların bazen müsabakayı terk ettiği ya da müsabakaya gelmeği için hükmen yenik sayıldıklarını görmekteyiz. Örneğin 1945 yılında Sanat Enstitüsü ile Ticaret Lisesi arasında yapılan Bölge Basketbol birinciliğinde, Ticaret Lisesi gelmediği için Sanat Enstitüsü hükmen galip sayılmıştır⁵⁹⁶.

Diğer bir örnek de Okul Spor Yurtları Basketbol Birinciliği karşılaşmalarıdır. Basketbol Birinciliği karşılaşmalarına Ticaret Lisesi Takımı gelmediği için Lise ve Sanat Enstitüsü bu okula karşı hükmen galip sayılmıştır⁵⁹⁷.

Öte yandan Sanat Enstitüsü sahasında hakem Abdi Saraçoğlu’nun idaresinde Lise ile Sanat Enstitüsü takımları arasında Basketbol Bölge Birinciliği ikinci devre karşılaşması yapılmış ve Lise Takımı 29 – 23 ile maçı kazanmayı bilmiştir⁵⁹⁸.

⁵⁹³ **Ekekon**, 27 Şubat 1943, Y.8, S.2020, s.2.

⁵⁹⁴ **Ekekon**, 30 Mart 1944, Y.10, S.2185, s.2.

⁵⁹⁵ **Ekekon**, 20 Nisan 1944, Y.10, S.2194, s.3.

⁵⁹⁶ **Ekekon**, 29 Mart 1945, Y.11, S.2337, s.2.

⁵⁹⁷ **Ekekon**, 12 Nisan 1945, Y.11, S.2343, s.2.

1946 yılında yapılan Erkek Spor Yurtları Basketbol birinciliği karşılaşmalarında; Lise, Sanat Enstitüsü'nü 43-14 yenerken, Erkek Sanat Enstitüsü ise Ticaret Lisesi'ne karşı hükmen kazanmıştır⁵⁹⁹. Birincilik müsabakalarının devamında Lise Takımı, Ticaret Lisesi'ne hükmen ve Erkek Sanat Enstitüsü takımını da 15 – 16 yenerek 8 puanla birinci, Erkek Sanat Enstitüsü 6 puanla ikinci ve 2 puanla da Ticaret Lisesi üçüncü olmuştur⁶⁰⁰.

Sporun gelişmesine katkıda bulunanlar arasında dönemin Halkevleri de yer almaktadır. Takımlar oluşturarak pek çok farklı branşta teşvik müsabakaları ya da turnuvalar yapmıştır. Basketbolda da aynı başarılı faaliyetlerine devam eden Halkevi, Basketbol maçları düzenlemiştir. Halkevi basketbol sahasında Lise ile Halkevi gençlerinin yaptığı basketbol karşılaşmasında Lise takımı 25-11 sayı ile maçı kazanmıştır⁶⁰¹.

Lise ile Erkek Sanat Enstitüsü'nün 26 Nisan 1947 Cumartesi günü yine Halkevi sahasında yapılan karşılaşması Lise takımının galibiyeti ile sonuçlanmıştır. Lise takımı 19-17 sayı ile kazanmayı bilmiştir⁶⁰².

Klüplere ait tek basketbol haberi 1947'de yapılan Basketbol bölge birinciliği maçlarıdır. Beş klüp arasında Halkevi sahasında 14 Temmuz Cumartesi günü sona eren karşılaşmada Gençlerbirliği takımı birinci, Halkevi takımı ikinci ve İdmanyurdu takımı üçüncü olmuşlardır.

Gençlerbirliği takımında oynayanlar Haluk Onurlu, Hayati Onurlu, Fehmi Afacan, Ender Yurday, Hasan Işık, Basri Gedik, Yaşar Baydaş ve Seyit Kayıştı⁶⁰³.

⁵⁹⁸ **Ekekon**, 19 Nisan 1945, Y.11, S.2346, s.2.

⁵⁹⁹ **Ekekon**, 8 Nisan 1946, Y.12, S.2495, s.4.

⁶⁰⁰ **Ekekon**, 15 Nisan 1946, Y.12, S.2498, s.1.

⁶⁰¹ **Babalık**, 26 Aralık 1946, Y.36, S.6751, s.2.

⁶⁰² **Babalık**, 29 Nisan 1947, Y.37, S.6803, s.3.

⁶⁰³ **Ekekon**, 21 Temmuz 1947, Y. 13, S. 2693, s. 1.

1949 yılının Voleybol ve Basketbol şampiyonu 15 Mayıs'ta yapılan maçlarla belirlenmiştir. Erkek Orta Okul yapılan son karşılaşmalarla Orta Okullar arası şampiyonu olmuştur.⁶⁰⁴

J. HENTBOL

Hentbol, en az yedi, en çok 11 oyuncudan kurulu iki takım arasında topla oynanan ve hedefi karşı takımın kalesinden topu elle geçirmek olan spor dalıdır⁶⁰⁵

Dünyada geçmişi oldukça eskiye dayanan hentbol Türkiye'de ilk kez 1927-1938 yılları arasında açık alan hentbolu olarak başlamıştır. Öncülüğünü Almanya'da öğrenim yapan ve beden eğitimi öğretmeni kökenli Hüsamettin Güreli, Zeki Gökışık, Nafi Tağman, askeri okullarda yapmıştır. Askeri okulların yanı sıra Gazi Eğitim Enstitüsü Beden Eğitimi Bölümü'nde de bazı kurallar tespit edilerek, futbol sahalarında "el topu" adı altında hentbolun yaşatılmasına katkıda bulunmuştur. Ülkemizde ilk resmi saha el topu oyun kuralları 1934 yılında Türkiye İdman Cemiyeti İttifakı tarafından yayımlanmıştır ve ilk resmi açık alan hentbol maçı da 1938 yılında oynanmıştır.

Türkiye'de hentbol, voleybol ve basketbol ile birlikte 1942 yılında "Spor Oyunları Federasyonu" çatısı altında teşkilatlanınca hız kazanan bir gelişme evresine girmiştir. Ülkemizdeki salon hentbolu ile ilgili ilk ciddi çalışmalar 1974-1975 yıllarına dayanmaktadır⁶⁰⁶.

Tabanını okulların oluşturduğu bu spor daha sonraları illerimizdeki kulüplerimizin desteği ile daha da yaygınlaşmış ve gelişmiştir.

Konya'da da önceleri "eltopu" olarak bilinen hentbolun 1942 yılından önceki döneme ait köklü bir geçmişi yoktur. Hentbol ile ilgili ilk haberler 1942 yılında

⁶⁰⁴ **Ekekon**, 16 Mayıs 1949, Y. 15, S. 2970, s. 1.

⁶⁰⁵ **Ana Britannica**, 1988, C.10, s. 586.

⁶⁰⁶ <http://www.forma-forma.com/hentbol-tarihcesi> (17.04.2010)

karşımıza çıkmaktadır. Bu haberlerin konusunu da çoğunlukla okullar arası yapılan müsabakalar oluşturmaktadır. Konya’da klüplerin hentbol ile tanışması ancak 1945 yılında gerçekleşebilmiştir.

Daha önce de bahsettiğimiz bibi tabanı okullara dayanan hentbolda okullar arası yapılan maçların ilk örneği Lise ile Sanat Okulu’nun 5 Nisan 1942 tarihinde yaptığı maçıdır. Hakemliğini Abidin’in yaptığı karşılaşma sonucunda kazanan taraf daha iyi anlaşılan ve oynayan Lise takımı olmuştur. Lise takımı 10-6 skor ile kazanmıştır⁶⁰⁷.

Erkek Orta Okullar arasında 1942 yılında Oyun Yuvaları Hentbol Birinciliği düzenlenmiş ve bu müsabaka gereğince 12 Nisan 1942 Pazar günü Erkek Orta Okul ile Lise Orta Kısmı hentbol takımları arasında 20’şer dakikalık devirlerle hentbol maçı yapılmıştır. Maçı, Lise Orta Kısmı 3 – 1’lik skorla kazanmıştır⁶⁰⁸.

Müsabakanın devamında Erkek Orta Okul ile Lise Orta Kısmı takımları arasında 2 Mayıs 1942 Cumartesi günü İdman Yurdu stadında hentbol maçında karşılaşmış ve Lise Orta Kısmı 5-2 yenerek Oyun Yuvaları Hentbol Birincisi olmuştur⁶⁰⁹.

Hentbol maçları da diğer branşların maçları gibi açık alanda yapılmaktadır. Nitekim 29 Kasım 1942 Pazar günü İdman Yurdu sahasında Erkek Orta Okulu ile Lise birinci devresi arasında, hakem Saim Şahin’in idaresinde hentbol maçı da açık alan maçıdır. Oyun 15’er dakikalık iki devre olduğu için çok kısa sürmüştür. Hentbol oyuncularının oldukça genç ve ilk kez müsabakaya çıktıkları için çok heyecanlı oldukları ve bundan dolayı birinci devrede hiç anlaşılamamaları dikkat çekmiştir. Ancak ikinci devrede oyuncular daha iyi anlaşarak iyi bir oyun çıkarmışlardır. Maç neticesinde Orta Okul 5 – 0 galip gelmiştir⁶¹⁰.

⁶⁰⁷ **Ekekon**, 7 Nisan 1942, Y.7, S.1884, s.1.

⁶⁰⁸ **Ekekon**, 14 Nisan 1942, Y.7, S.1887, s.1.

⁶⁰⁹ **Ekekon**, 5 Mayıs 1942, Y.7, S.1896, s.1.

⁶¹⁰ **Ekekon**, 3 Birinci Kanun 1942, Y.8, S.1986, s.2.

Lise ile Gençlik Klübü arasında 18 Nisan 1943 Pazar günü yapılan Hentbol karşılaşması 2 – 2 berabere sonuçlanmıştır⁶¹¹.

4 Mart 1944 Cumartesi günü İdman Yurdu Gençlik Klübü sahasında okulların hentbol maçları yapılmıştır. Öncelikle Lise birinci devresi ile Sanat Enstitüsü birinci devresinin karşılaştığı maçı Lise 9–0 kazanmıştır.

Daha sonra yapılan Erkek Orta Okul ile Ticaret Lisesi birinci sınıfı arasındaki karşılaşmayı ise 6 – 0 ile Erkek Orta Okul kazanırken, Ticaret Lisesi ile Sanat Enstitüsü'nün karşılaşması da Sanat Enstitüsü'nün, 7 – 3 galibiyeti ile sonuçlanmıştır⁶¹².

Hentbolda da şehir dışında yapılan karşılaşmalar da olmuştur. 18 Mart 1944 Cumartesi öğleden sonra Afyon şehir stadında Ahmet Ünal'ın idaresinde Afyon Lisesi ile Konya Lisesi karşılaşmış ve maçı 9 – 3 Konya Lisesi kazanmıştır⁶¹³.

Kültür Park'ta yapılan Orta Okullar hentbol maçlarında; Orta Okul, Sanat'a 3-1; Lise Orta, Ticaret Orta'ya 8-1 galip gelmişlerdir⁶¹⁴. Orta Okullar hentbol müsabakalarına Lise Orta Kısmı, Ticaret Lisesi Orta Kısmı, Sanat Enstitüsü Orta Kısmı ve Erkek Orta Okul Oyun Yuvaları katılmıştır. 2 devreli oynanan oyunlar neticesinde:

1. Erkek Orta Okul	Mağlubiyetsiz	18 puan.
2. Lise Orta Kısmı	3 mağlubiyet	12 puan.
3. Sanat Enstitüsü Orta Kısmı	3 mağlubiyet	12 puan.

⁶¹¹ **Ekekon**, 20 Nisan 1943, Y.9, S.2042, s.2.

⁶¹² **Ekekon**, 7 Mart 1944, Y.9, S.2175, s.3.

⁶¹³ **Ekekon**, 25 Mart 1944, Y.9, S.2183, s.3.

⁶¹⁴ **Ekekon**, 30 Mart 1944, Y.10, S.2185, s.2

Halkevi spor komitesi tarafından düzenlenen ve 2 hafta süren el topu kupası maçları 22 Nisan 1945 günü Kültür park sahasında yapılmıştır. İlk karşılaşma, Hakem Ortaer'in idaresinde Nakliye Gücü – Sanat Enstitüsü Spor Yurdu arasında yapılmış ve Nakliye Gücü gelmediği için hükmen yenik sayılmıştır. İkinci karşılaşma, Gençler Birliği – Selçuk spor arasında Hakem Nejat Cansızoglu'nun idaresinde yapılmıştır. Bu klüplerin ilk el topu karşılaşması olmasına rağmen oyun çok iyi geçmiş ve neticede Gençler Birliği'nin 7-1 galibiyeti ile maç sonuçlanmıştır⁶¹⁶.

Halkevi Spor Komitesinin düzenlediği hentbol müsabakaları 12 Mayıs 1945 günü Gençler Birliği ile Sanat Enstitüsü arasında yapılan hentbol maçı ile devam etmiş ve maçı Gençler Birliği 6- 9 farkla kazanmıştır⁶¹⁷.

Okullar arası yapılan hentbol maçlarının 1946 yılında İdman Yurdu sahasında Lise ile Erkek Sanat Enstitüsü arasında yapılan el topu küme birinciliği karşılaşması ile devam ettiği ve Lise takımının, Sanat Enstitüsü'nü 20 – 3 gol atmak suretiyle yendiği görülürken⁶¹⁸, Lise ile Ticaret Lisesi el topu maçını da yine Lise Takımı 18 – 11 kazanmıştır. Sanat Enstitüsü ile Ticaret Lisesi arasındaki el topu maçını ise 8 – 6 Sanat Enstitüsü kazanmıştır. Böylece el topu küme birinciliği sona ermiştir ve sonuçta Lise Takımı birinci , Sanat Enstitüsü ikinci ve Ticaret Lisesi de üçüncü olmuştur⁶¹⁹.

⁶¹⁵ **Ekekon**, 6 Mayıs 1944, Y.10, S.2201, s.2.

⁶¹⁶ **Ekekon**, 26 Nisan 1945, Y.11 , S.2349, s.2.

⁶¹⁷ **Ekekon**, 19 Mayıs 1945, Y.11, S.2359, s.2.

⁶¹⁸ **Ekekon**, 4 Mart 1946, Y.11, S.2480, s.2.

⁶¹⁹ **Ekekon**, 11 Mart 1946, Y.11, S.2483 s.2.

1946 yılında ayrıca ikinci dinlenme tatilinden yararlanılarak Sanat Enstitüsü ile Afyon Erkek Sanat Enstitüsü öğrencileri arasında yapılan el topu maçlarını 3 – 2 Konya Sanat Enstitüsü kazanmıştır⁶²⁰.

Oyun yuvaları el topu birinciliği karşılaşmalarında Lise birinci devresi ile Erkek Sanat Enstitüsü birinci devresi 3 – 3 berabere kalırken; Erkek Orta Okul ise Ticaret Lisesi birinci devresini 7 – 0 yenmiştir⁶²¹. İlerleyen günlerde de Erkek Sanat Enstitüsü ile Orta Okul arasında hentbol maçı yapılmış ve maçı 2 – 1 Orta Okul kazanmıştır⁶²².

1947 yılında ise Ticaret Lisesi ile Sanat Enstitüsü arasında Yurt stadında yapılan hentbol maçını Sanat Enstitüsü 11 – 9 kazanmıştır⁶²³.

1950 yılına ait tek haber de 12 Mart Pazar günü Lise ile Enstitü kız öğrencileri arasında yapılan hentbol maçında, Enstitü'nün galip iken yersiz bir penaltı yüzünden maçın sonuçlanamamasıdır⁶²⁴.

K. MASA TENİSİ (PİNG – PONG)

Masa tenisi, bir file ile ortadan ikiye ayrılmış masa üzerinde raketler ve bir top ile oynanan, tenise benzeyen bir oyundur⁶²⁵

Masa tenisinin kesin kaynağı bilinmemekle beraber 1890 lı yıllarda salonların bir odasında oynanan spor modası olarak tüm ülkeye yayılmış ve kısa bir süre sonra da kaybolmuştur. 1920'lerde tekrar popüler olmuş ve tüm dünyada ping pong kulüpleri kurulmuştur. Orijinal adı olan Ping Pong kelimelerinin Parker Kardeşler'e

⁶²⁰ **Ekekon**, 22 Mart 1946, Y.12, S.2488, s.1.

⁶²¹ **Ekekon**, 8 Nisan 1946, Y.12, S.2495, s.4.

⁶²² **Ekekon**, 15 Nisan 1946, Y.12, S.2498, s.1.

⁶²³ **Babalık**, 1 Nisan 1947, Y.37, S.6791, s.3.

⁶²⁴ **Ekekon**, 13 Mart 1950, Y.15, S.3103, s.2.

⁶²⁵ **Büyük Larousse**, C. 10, s. 7842.

ait tescilli marka olmasından dolayı, oyunun adı masa tenisi olarak değiştirilmiştir. 1926 yılında Uluslararası Masa Tenisi Federasyonu (ITTF) kurulmuştur.

Türkiye'de ise temel olarak Cumhuriyet'ten sonra oynanmaya başlanan masa tenisinde ilk ulusal birincilik 1930 yılında düzenlenmiş ve 1966'da Türkiye Masa Tenisi Federasyonu kurulmuştur⁶²⁶.

Konya'da ise masa tenisi ping – pong olarak gazete haberlerinde yerini almıştır. 23 Ocak 1943 Cumartesi günü Bölge Sportif Oyunlar Ajanlığının düzenlediği ping – pong teşvik müsabakaları ile ilk olarak görülen bu oyun Elektrik Şirketi Salonu'nda başlamıştır. Diğer pek çok spor dalında olduğu gibi masa tenisi de okullar arasında yapılan faaliyetten ibaret kalmıştır. Tasfiye usulü ile yapılan bu müsabakalara Nakliye Okulu, Lise, Sanat Okulu ve Gençlik Klübü'nden toplam 27 oyuncu katılmıştır⁶²⁷.

Oldukça heyecanlı geçen müsabakalara alaka fazla olmuş ve sonuçta birinci Sanat Okulu'ndan Süleyman Tütüncü, ikinci Sanat Okulu'ndan Kemal Tüzün ve üçüncü 1 dömi finale kalanlardan olmak üzere Murtaza Aksu ve Sanat Okulu'ndan Sadık Uzkesici olmuşlardır.

Yaşlılar arasında yapılan ping – pong birinciliği Lise Öğretmenlerinden Fazıl Öncel'in olmuştur⁶²⁸.

6 Şubat 1943 Cumartesi günü başlayan ve 13 Şubat 1943 günü de devam eden ping – pong müsabakası Takım Birinciliği müsabakaları lig usulü ile yapılmıştır. Müsabakada Lise ve Sanat Okulu'nun 6'şar kişilik takımları karşılaşmış ve Lise takımı 59 puanla birinci, Sanat Okulu 49 puanla ikinci olmuştur. Ferdi sıralama ise şı şekilde olmuştur:

⁶²⁶

http://www.avrupaakademi.com/index.php?option=com_content&view=article&id=75&Itemid=99 (20.04.2010)

⁶²⁷

Ekekon, 26 İkinci Teşrin 1943, Y.8, S.2006, s.2.

⁶²⁸

Ekekon, 2 Şubat 1943, Y.8, S.2010, s.2.

1. Süleyman Tütüncü	Sanat Okulu	12 puan.
2. Orhan Endam	Lise	11 puan.
3. Kamil Yıldız	Lise	10 puan.
4. Murtaza Aksu	Lise	10 puan.
5. Ahmet Sözmen	Lise	10 puan almışlardır ⁶²⁹ .

Masa tenisi haberlerine bir yıl ara verildikten sonra 6 Şubat 1944 Pazar günü Bölge Jimnastik Salonu'nda Lise ile Sanat Enstitüsü Spor Yurtları arasında ping – pong takım birinciliğinin yapıldığını görüyoruz. Sonuçta Lise Takımı 49 Puan , Enstitü Takımı 35 puan almışlardır. Böylece Lise Takımı Spor Yurtları birincisi olmuştur⁶³⁰.

Halkevinin masa tenisinde de destekleyici rolünü 17 Şubat 1945'te Halkevi Salonunda Spor Komitesi tarafından düzenlenen Halkevi Ping – Pong teşvik müsabakası ile görmekteyiz. Tefsiye usulü ile yapılan müsabaka sonuçlar şöyle gerçekleşmiştir:

1. Nüzhet Ünlü	Lise.
2. Ayhan Öztürk	Lise.
3. Kamil Yıldız	Lise.
4. Orhan Özatan	Sanat Enstitüsü olmuştur ⁶³¹ .

Bölge Sportif Oyunlar Ajanlığınca 23 Şubat 1946 Cuma günü saat 14:00'da sporcular arasında eleme usulüyle düzenlenen ping – pong müsabakasına klüpler, okullar ve diğer heveslilerin de katılabileceği belirtildikten sonra⁶³² bölge salonunda

⁶²⁹ **Ekekon**, 18 Şubat 1943, Y.8, S.2016, s.2.

⁶³⁰ **Ekekon**, 10 Şubat 1944, Y.9, S.2164, s.3.

⁶³¹ **Ekekon**, 20 Şubat 1945, Y.10, S.2321, s.2.

⁶³² **Ekekon**, 20 Şubat 1946, Y.11, S.2475, s.2.

ping – pong teşvik müsabakası 20 gencin katılımı ile yapılmış ve karşılaşmaların sonunda Rıza Üranç 21 – 18, 21 – 16 ile oyunları kazanarak Teşvik Müsabakası Birincisi olmuştur⁶³³.

L. DAĞCILIK VE KAYAKÇILIK

Kayağın ilk çıkış şekli, insanların karda batmamak için çeşitli ağaçlardan farklı şekilde parçalar yapması olarak düşünülür. Tarihçesi 5000 yıl öncesine ait ilk kayaklar, dişbudak, betula ve çam ağaçlarından yapılmış olup, bunların kayganlığını artırmak için çam ağacından yapılanların tabanları katranla, betuladan yapılan kayaklarda deriyle kaplanmıştır.

Kayıtlara göre eski Türklerde ise “Çana” olarak bilinen kayak M.Ö.4000 yıllarında Baykal Gölü çevresinde, karda yürüme aracı olarak kullanılmıştır. Türkiye’de ise ilk kez 1914 yılında, Haliç’te bir marangoz atölyesinde yapılan çok sayıda kayak hayvan sırtında Erzurum’a taşınmış ve Kafkas cephesinde kayakçı er yetiştirmek üzere Erzurum’da açılan kurslarda 30 kayakçı yetiştirilmiştir. 1 Ocak 1933 yılında Galatasaray Lisesi’nden bir grup öğretmen ilk kez Uludağ’da kayak yaparak bu sporun Türkiye’de öncülüğünü yapmışlar. 1934 yılından sonra karlı bölgelerdeki Halkevleri aracılığıyla kayak sporu yurt düzeyinde yayılmaya başlamıştır. 1939 yılında Dağcılık ve Kış Sporları Federasyonu kurulmuştur. Türkiye’de uluslar arası kurallara uygun ilk kayak yarışması da 1944’te Asım Kurt’un çabalarıyla gerçekleştirilmiştir.

Konya’da ise, karın, kayak yapacak kadar çok yağmaması nedeniyle Türkiye’nin diğer kayak merkezleri kadar kayak sporu yapılamamıştır. Beden Terbiyesi Bölge Dağcılık ve Kayakçılık Ajanlığı, Halkevi Spor Kolu ve İdmanyurdu Klübü tarafından kış aylarında kar yağdığı dönemde kayak faaliyetleri

⁶³³ **Ekekon**, 27 Şubat 1946, Y.11, S.2478, s.2.

yürütülmüştür. Örneğin İdmanyurdu kayakçılarının 1938 yılında Dutlu'ya giderek kış sporları yaptığı görülmüştür⁶³⁴.

Beden Terbiyesi Bölge Dağcılık ve Kayakçılık Ajanı Bölge Sanat Okulu direktörü Nihat Soydam'ın başkanlığında 20 kişilik bir kafiye 14 Ocak 1939 Pazar günü karın nispeten de çok bulunduğu Altınapa sırtlarına gitmişlerdir. Kafiyede öğretmenler ve spor klüplerinden bazı kişiler er almıştır. Kayakçılığı çok iyi bilen Nihat Soydam kayağa başlamadan önce bu spor hakkında genel bilgiler vermiş ve usulleri öğretmiştir. Kayağa yeni başlayan gençler de bu sporun çok sağlıklı olduğunu belirtmiştir⁶³⁵.

Aralık 1941 yılında bölge ajanı üyeleri ile Halkevi Spor Koluna mensup üyeler birlikte Alaeddin tepesine kayak yapmaya gitmiş, öğleden sonra da klübün kayak kolu Köyceğiz sırtlarında çalışma yapmıştır⁶³⁶.

Görüldüğü üzere Konya'da kayak sporu bugün mümkün dahi olmayan yerlerde o dönemim kısıtlı imkanları ile yapılmaktadır. Hal böyle olunca Beden Terbiyesi Umum Müdürlüğü tarafından bölge kayakçılık ihtiyacı için mükellef ve diğer sporcuların kayakçılık talimlerinde kullanılmak üzere 25 çift kayak gönderilmiştir⁶³⁷.

Bunun üzerine yağın kardan da yararlanarak bölge dağcılık ve kayakçılık ajanlığı 31 Ocak 1943 Pazar günü Meram dağlarında bir kayak gezisi düzenlenmiştir. 24 kişilik kafiye 16 çift kayakla bölge Asbaşkanı Sabit Cinol, Ajanlar Gençlik Klübü reisi ve sporcular bir otobüsle bölgeye gitmişler ve Vali Nizamettin Ataker de

⁶³⁴ **Ekekon**, 22 İkinci Kanun 1938, Y.3, S.534 – 122, s.2.

⁶³⁵ **Ekekon**, 16 İkinci Kanun 1939, Y.5, S.1364, s.2.

⁶³⁶ **Ekekon**, 11 İkinci Kanun 1941, Y.7, S.1336, s.2.

⁶³⁷ **Ekekon**, 26 Eylül 1942, Y.8, S.1959, s.2.

Meram'a giderek kayak faaliyetlerini teftiş etmiştir. Görüldüğü üzere Konya'da kayak talimlerine kar yağışı devam ettikçe ancak devam edilebilmiştir⁶³⁸.

Kayak sporunu geliştirebilmek için Halkevi Spor kolu tarafından 1949 yılında bir Kayak kursu açılması kararlaştırılmıştır. 1949 yılı Ocak ayının ilk Pazar günü açılan olan kurs, havanın müsaadesi nisbetinde çalışmalarına devam etmiş ve kurslar, bu spor kolunda köklü bilgisi olan Mevlüt Ecir tarafından organize edilmiştir⁶³⁹.

Halkevi tarafından açılan kayak kursu fazlaca rağbet görmüş, Alaâttin tepesinin eteklerinde pek çok gencin Pazar günleri kayak sporuyla meşgul oluşu, şehrin spor sahasındaki monotonluğu bozmuş ve Konya'ya bambaşka bir değişiklik getirmiştir. Bu kursların beklenildiğinden çok daha fazla rağbet görmesi üzerine Halkevince yeni bir program hazırlanmıştır. Yeni programa göre kurs Çarşamba, Cuma ve Pazar günleri olmak üzere haftada üç gün devam etmiştir⁶⁴⁰.

Kursun çalışma programı gereği Halkevi kayak kursu öğretmeni Mevlüt Ecirle birlikte Tavusbaba dağına gidilmiş ve öğleden sonra şehre dönmüştür⁶⁴¹. Bu faaliyet ertesi haftada da yine Meram'da Tavusbaba dağında yapılmıştır⁶⁴².

M. TÜRK KUŞU, PARAŞÜT VE PLANÖR

Türklerin havacılıkla ilgilenmeleri aslında çok eski devirlerde başlamıştır. Tarih boyunca El-Gevheri, Hezarfen Ahmet Çelebi ve Lâgarı Hasan gibi kişiler gerek yapma kanatlarla, gerekse roketlerin ataları sayabileceğimiz araçlarla uçuşa denemelerinde bulunmuşlardır. Ancak havacılık yeterli destek ve ilgi görmeyince 1911'e kadar ötelenmiştir. 1911 yılında Harbiye Nazırı Mahmut Şevket Paşanın emri

⁶³⁸ **Ekekon**, 2 Şubat 1943, Y.8, S.2010, s.2.

⁶³⁹ **Ekekon**, 29 Aralık 1948, Y. 14, S. 2911, s. 1.

⁶⁴⁰ **Ekekon**, 5 Ocak 1949, Y. 14, S. 2914, s. 1.

⁶⁴¹ **Ekekon**, 10 Ocak 1949, Y. 14, S. 2916, s. 1.

⁶⁴² **Ekekon**, 14 Ocak 1949, Y. 14, S. 2918, s. 1.

ile ‘Kıtaat-ı Fenniyye’ müfettişliğine bir havacılık komisyonu eklendi ve ilk çalışmalar böylece başladı. Türk subayları tarafından ilk uçuş denemeleri Balkan Harbi mütarekesinde, Tayyareci Nuri ve Fethi Beyler tarafından yapılmıştır.

Tayyarecilik Okulunun ilk müdürü ise Binbaşı Cemal Beydir. Okul, ilk mezunlarını 1913 yılında vermiştir.

Zaman içerisinde gelişimini devam ettiren Türk havacılığı dünyanın ilk kadın pilotunu da yetiştirme başarısını göstermiştir. Bu başarıların devamlılığını sağlamak için Türk Hava Kurumu tarafından havacılığı seven bir nesil yetiştirmek ve Türk gençliğinin spor kollarının her birinde gösterdiği üstün kabiliyet ve enerjiyi bu alanda da geliştirmek amacıyla yurt çapında kursların açılmasına karar verilmiştir.

Konya’da da 1938 yılında Türk Kuşu faaliyete geçerek gençlere kurslar verilmiştir. Hatta Türk Kuşu Genel Direktörü Osman Baysal 1939 yılında Konya’ya yaptığı ziyaretinde Türk Kuşu’nun kuruluş sebebini yurttan havacılık sevgisini artırmak ve yurtda havacı yetiştirmek olarak belirtmiştir. Bu işin orta yaşlarda değil ilköğretim çağlarında planör ve tayyare modelleriyle başlayıp lise çağlarında bilfiil uçan kişilerin yetişmesi ile gerçekleşebileceği dile getirilmiştir. Osman Baysal bu hedefleri için her şehirde futbol sahası gibi bir de Türk Kuşu sahasının kurulacağını ve böylece gençliğin uçuculuktaki nazari ve ameli bilgilerinin artırılacağı belirtmiştir. Bunun için Konya’da Horozluhan civarında Türk Kuşu sahası kurulup bu sahada 60 – 70 gencin uçuş faaliyetinde bulunacağı taahhüt edilmiştir⁶⁴³.

Konya’da havacılıkta ilk uygulama örnekleri paraşütlü tayyarecilerin ilk olarak Konya’ya gelmesi daha sonra da Antalya, Isparta, Aydın, Akhisar, Davraz’a (Davaz) gitmeleridir⁶⁴⁴. Konya halkını bu gösteriyi izleyebilmesi için götürmek üzere özel bir trenin temini için Devlet Demir Yolları Umum Müdürlüğüne müracaat edilerek kurum başkanlığına rica edilmiştir⁶⁴⁵.

⁶⁴³ **Ekekon**, 11 İkinci Kanun 1939, Y.4, S.534 – 421, s.1 ve 2.

⁶⁴⁴ **Ekekon**, 19 Temmuz 1940, Y.6, S.1416, s.2.

⁶⁴⁵ **Ekekon**, 22 Temmuz 1940, Y.6 S.1413, s.2.

Bahsedilen ve halkın merakla beklediği Türk Hava Kurumu'nun Türk Kuşu Paraşütçüleri Konya'ya gelmiştir. Konya'da ilk defa görülen bu teşebbüsler çok büyük bir ilgiyle karşılanmış, binlerce halkın huzurunda başarılı denemeler yapılmıştır. Tayyare, şehir üstünden bir devir yaptıktan sonra alanın üstüne gelerek bin metre irtifadan paraşütçüler birbirini müteakip tayyareden atlamışlardır. Bu önemli tecrübe başarıyla sonuçlanmıştır. İniş mesafesi, çok uzak olmasına rağmen Konya halkı, gençleri çılgınca alkışlamışlardır. Ayrıca halkın tayyare alanına gitmesi için hükümet meydanından otobüsler kaldırılmıştır⁶⁴⁶. Havacılarımız, Konya'da bir gece kaldıktan sonra 26 Temmuz'da saat 8'de Antalya'ya hareket etmişlerdir⁶⁴⁷.

Bunlardan başka yurttan uçucu bir nesil yetiştirmek ve Türk gençliğinin spor kollarının her birinde gösterdiği üstün kabiliyet ve enerjiyi bu alanda da geliştirmek amacıyla 1948 yılında deneme mahiyetinde plânörcülük kursu 19 Temmuz Pazartesi günü Kültür Parkta Türk Hava Kurumunca açılmıştır. Kursun çalışmaları, bir müddet Kültür Parkta yapılmış bundan sonra hava meydanında devam etmiştir. Memleket hastanesinde yapılan muayenede sağlam oldukları anlaşılan gençler kursa öğrenci kaydedilmişlerdir. Kurs her gün saat 7 – 11 arasında 25 gün devam etmiş ve başarı gösteren gençlere A brövesi verilmiştir. Üstün başarı gösterenlerden 10 gencimiz İnönü kampına götürülerek, orada B ve C brövesi almışlardır.

Konya Valisi ve Hava Kurumu fahri başkanı Şefik Soyerin başkanlığında Hava Kurumu başkanı kurs öğretmenini Şinasi Kavlak ve klüp başkanlarının katılımı ile bir toplantı yapılmıştır. Vali klüp başkanlarına havacılığın önemini, savaş ve barış zamanlarında ifa ettiği mühim hizmetleri, sivil havacılığı, gençleri uçmağa hazır bir hale getirmenin sağlayacağı faydaları izah etmiş, havacılığın aynı zamanda en zevkli bir spor olduğunu belirtmiştir⁶⁴⁸.

N. İZCİLİK

⁶⁴⁶ **Ekekon**, 25 Temmuz 1940, Y.6, S.1421, s.1.

⁶⁴⁷ **Ekekon**, 26 Temmuz 1940, Y.6, S.1422, s.3.

⁶⁴⁸ **Ekekon**, 14 Temmuz 1948, Y. 14, S. 2844, s. 1.

İzcilik, iyi ahlaklı birer yurttaş ve dürüst, nazik, cömert ve disiplinli insanlar olarak yetişmelerini, ayrıca çeşitli açık alan etkinliklerinde beceri kazanmalarını amaçlayan bir faaliyet olarak tanımlanmaktadır⁶⁴⁹

Konya’da izciliğin ilk örnekleri Lise, Ticaret Lisesi, Erkek Sanat Enstitüsü, öğrencilerinden 90 kişilik bir izci grubunun Milli Eğitim Bakanlığı’nın emrine göre 1945 yılında Ereğli İvriz Köy Enstitüsü civarında bir kamp kuracağı haberiştir. Kamptaki izci öğrencilerin başında jimnastik öğretmenleri bulunacaktır⁶⁵⁰.

Sanat Okulu bisikletçi izcilerimizden bir takım Bölge Sportif Oyunlar Ajansı ve Oymak Öğretmeni ve gezinin organizatörü Hayrettin Karal’ın idaresinde 30 Temmuz 1943 günü okuldan hareketle Bağrsak Boğazındaki çamlıklarda kamp kurmuşlardır. Burada 22 çap ve Yunan tüfekler ile atış ve arazi talimleri yapılmıştır. İzciler giderken yağmur ve fırtınaya rağmen yollarına devam etmişlerdir. Her gece çamlıklarda kalan izciler 1 Ağustos 1943 Pazar günü Beyşehir Yolu üzerinden Meram’ı takiben dönmüşlerdir.⁶⁵¹

Erkek Sanat Enstitüsünden 70 kişilik bir izci kafilesi, birinci dinlenme tatilinden faydalanarak, öğretmenleriyle birlikte Ereğli’ye bir gezi yapmışlardır. Ancak havanın müsait olmaması yüzünden bu faaliyetler yapılamamış ve izciler Sümerbank bez fabrikasında misafir edilmişlerdir⁶⁵².

Erkek Sanat Enstitüsü öğrencilerinden 62 kişilik bir izci gurubu, Beden terbiyesi öğretmenlerinden Ali Erköy başkanlığında birinci dinlenme tatilinde Mersin, Adana ve İskenderun’a bir inceleme gezisi yapmışlardır. Çok faydalı olan

⁶⁴⁹ **AnaBritannica**, C. 12, s. 170.

⁶⁵⁰ **Ekekon**, 16 Haziran 1945, Y.11, S.2371, s.2.

⁶⁵¹ **Ekekon**, 3 Ağustos 1943, Y.9, S.2087, s.2.

⁶⁵² **Ekekon**, 3 Ocak 1947, Y. 12, S. 2608, s. 2.

bu gezi ile öğrenciler aynı mevsim içindeki iklim farkını da yerinde ve yakından müşahade etmişlerdir⁶⁵³.

O. BOKS

Boksa, tarihte ilk olarak Sümer kalıntılarında ve sonrasında ise Mısır piramitlerindeki resimlerde rastlanmıştır. Dünyanın ilk boks yapan milleti olarak da Sümerliler kabul edilmektedir.

Günümüzde ise boksun gelişimi İngiltere’de olmuştur. Dövüş biçimi şiddet unsurları azaltılarak belirlenmiş ve daha çok sportif yönü ortaya çıkarılmaya çalışılmıştır⁶⁵⁴.

Türkiye’de boksa ilgi I. Dünya Savaşı sonrasında başladı. 1919’da İstanbul’da ilk boks kulübü kuruldu. Türk boksörler ilk uluslararası karşılaşmalara 1928’de Moskova ve Bakü’de katıldılar. Türkiye’de profesyonel boks 1950’lerde başladı⁶⁵⁵

Konya’da ise boks çalışmalarının başlangıcı 1932’li yıllara kadar dayanmaktadır. O yıllarda İdmanyurdu sahasında (bu günkü İmam Hatip Lisesi) bulunan eski kulüp binasında kum torbası ve diğer boks malzemelerinin bulunduğu bilinmektedir. Bu yılların ilk boksörleri Arap Cafer pehlivan Sıtkı ve Tarla mahallesinden Hayrettin idi. Arap Cafer, 80 kg.dan ağır siklete kadarki kategorilerde Türkiye şampiyonluğuna kadar yükselen bir sporcuydu.Daha sonra bu boksör Galatasaray’a geçerek spora bu kulüpte devam etmiştir.

Ancak Konya’da boksun daha etkin bir şekilde yapılmaya başlanması 1946-1947’li yıllara rastlamaktadır. Bu tarihlerde boks çalışma ve müsabakaları Alaattin

⁶⁵³ **Ekekon**, 26 Ocak 1949, Y. 14, S. 2923, s. 1.

⁶⁵⁴ <http://perpaboks.com/boks-bilgileri/boksun-tarihi> (25.04.2010)

⁶⁵⁵ <http://tr.wikipedia.org/wiki/Boks> (25.04.2010)

Tepesinde bulunan Orduevi yanındaki Halkevi ile yanan Belediye Sinemasında yapılmaktaydı⁶⁵⁶.

Konya’da boksa dair bizim rastladığımız ilk gazete haberi 1946’dan beri Konya’nın kabiliyetli ve hevesli gençlerini fahri ve devamlı olarak boksa çalıştıran ve yoktan kuvvetli elemanlar kazandıran Konya’nın yetiştirdiği 1946 yılı fuar birincisi tanınmış boksör ve futbolcu İsmail Karakoç’un, kısa bir müddet önce Malatya Milli Mensucat fabrikasının teklifini kabul ederek Konya’dan ayrılması olayı karşımıza çıkmaktadır. Ancak kendisinden istifade bekleyen Konyalı gençlerin devamlı istek ve arzuları üzerine İsmail Karakoç tekrar Konya’ya dönerek, Halkevi’ndeki çalışma yerinde 25 kadar genci yeniden çalıştırmaya başlamıştır⁶⁵⁷.

Kültür Parkta yapılan Halkevi Spor Komitesinin düzenlediği teknik boks birincilikleri boksör İsmail Karakoç’un yetiştirdiği 14 boksör katılmıştır. Müsabakada derece alanlara Halkevi Spor komitesi tarafından bir kupa ile madalyalar verilmiştir⁶⁵⁸.

1949 yılında boks sporunu geliştirmek ve bu sahada başarılı olmak amacıyla Beden Terbiyesi Bölge Müdürlüğünce hem boksa hevesli gençlere teknik bakımından bilgi vermek hem de boks müsabakalarında görev alacak hakemleri yetiştirmek amacıyla yirmi günlüğüne Konya’ya boks öğretmeni Danyal Tepedelen gönderilmiştir. Bu amaçla Halkevinde her gün saat 17:30’dan 18:30’a kadar bir Boks Hakemi Kursu açılmıştır. Her isteyenine gelebileceği, bu kursa katılmak isteyenler, 24 Ocak Pazartesi akşamına kadar Halkevi bürosuna başvurabileceklerdi⁶⁵⁹.

Danyal Tepedelenli, Konyalı boksörlerin çalışmalarını yakından takip ederek, gençlerin enerjik ve ustaca boks antrenmanlarından fazlasıyla ümitlenmiş ve bu

⁶⁵⁶ http://www.konya-gsim.gov.tr/spor_dallari/boks_tarih.htm (25.04.2010)

⁶⁵⁷ **Ekekon**, 5 Nisan 1948, Y. 14, S. 2801, s. 3.

⁶⁵⁸ **Ekekon**, 21 Haziran 1948, Y. 14, S. 2834, s. 1.

⁶⁵⁹ **Ekekon**, 21 Ocak 1949, Y. 14, S. 2921, s. 1.

münasebetle 1949 yılı Şubat ayının ikinci Çarşamba günü Yeni Sinemada Bölge Boks Birinciliği için bir müsabaka düzenlemiştir⁶⁶⁰. Genç boksörlerden iyi neticeler alınan müsabakada muhtelif kglarda birinci ve ikinci gelen on kadar boksör 1949 yılı içinde yapılacak Türkiye Boks Birinciliklerine katılmaya hak kazanmıştır⁶⁶¹.

Konya’da boksı geliştirmek amacıyla sadece müsabakalar yapılmamıştır. Boks ile ilgili bilgilerin verildiği küçük toplantılarla da boksörlerin gelişimi amaçlanmıştır. Örneğin 29 Mart 1949’da Halkevi salonunda boks antrenörü tarafından yapılan Spor ve Boks konulu bir konuşmanın ardından spora ait çeşitli film gösterileri de olmuştur⁶⁶².

Konyalı boksörler çalışmalarını daha kaliteli hale getirmek için 22 – 23 Nisan 1949’da, Mersin boksörleriyle bir maç yapmak için teklifte bulunmuşlardır. Mersinde yapılacak müsabakadan sonra Mayıs ayı içerisinde Konya’da bir rövanş maçı yapılması teklife ilave edilmiştir. Mersin başkanlığı tarafından memnuniyetle karşılanan bu teklî üzerine Konyalı boksörler Mersin’e gitmiştir.

1946 yılından beri bir türlü yapılamayan Türkiye Boks Birincilikleri 7 – 8 Mayıs 1949 yılında Ankara’da yapılmıştır.

Konya bölgesinden birinciliklere katılarak derece alan boksörler şunlardır: 58 Kg (Tüsyiklet) Reha Yeğenoğlu ikinci, 73 kg (ortasiklet) İsmail Karakoç ikinci gelmişlerdir. Reha finale kaldığı son maçta parmağı sakatlanıp maçı terketmiştir. İsmail Karakoç ise İstanbul’dan Oktay Kolçakoğlu’na finalde teknik nakavt olmuştur⁶⁶³.

Ankara’da yapılan birinciliklerden sonra boks çalışmalarına hızla devam edilmiş ve 11 ve 12 Haziran 1949 yılında B. Halk Sinemasında Konya boksörleriyle,

⁶⁶⁰ **Ekekon**, 31 Ocak 1949, Y. 14, S. 2925, s. 2.

⁶⁶¹ **Ekekon**, 7 Şubat 1949, Y. 14, S. 2928, s. 1.

⁶⁶² **Ekekon**, 30 Mart 1949, Y. 15, S. 2950, s. 2.

⁶⁶³ **Ekekon**, 13 Mayıs 1949, Y. 15, S. 2969, s. 2.

İzmir boksörleri arasında iki karşılaşma yapılmıştır. Samimi bir hava içinde cereyan eden bu karşılaşmalar ve teknik neticeleri şöyledir:

11 Haziran 1949 Cumartesi sonuçlarında:

51 Kg	Konya	sayı ile.
54 Kg	İzmir	hükmen.
58 Kg	Konya	sayı ile.
62 Kg	Konya	hükmen.
67 Kg		Her iki boksör de diskalifiye edilmiştir.
73 Kg	Konya	hükmen.

11 Haziran 1949 Pazar sonuçlarında:

51 Kg	Konya	hükmen.
54 Kg	İzmir	hükmen.
58 Kg	Konya	sayı ile.
62 Kg	İzmir	sayı ile galip gelmişlerdir.

67 Kg Konya – İzmir berabere kalmış, 73 kg boksörleri ise müsabakaya katılmamışlardır⁶⁶⁴.

Konya Bölgesi Boks birincisi ve Türkiye ikincisi İsmail Karakoç yanında genç boksör Kemal ile beraber İzmir’de yapılacak boks birinciliklerine katılmışlardır⁶⁶⁵.

⁶⁶⁴ **Ekekon**, 13 Haziran 1949, Y. 15, S. 2982, s. 1.

Konya'daki boks faaliyetleri görüldüğü gibi sıkça dışarıdan gelen boksörlerle devam etmiştir. 15 Nisan 1950 Cumartesi günü de akşam saat 21'de Halkevi Salonunda Hataylı Boksörlerle bir karşılaşma yapılarak Konya'nın gelişimini takip etme fırsatı doğmuştur. İlk karşılaşmada:

- 51 kg Cemal Erkök → Hatay'lı Cumhuriyet ile berabere.
- 52 kg Kemal Yalçinkaya → Hatay'lı İzzet'e ittifakla galip.
- 58 kg Süleyman Kavun → Hatay'lı Mehmet Fırat'e ittifakla mağlup.
- 62 kg Ferhan Olcay → Hatay'lı İbrahim ile berabere.
- 73 kg İsmail Karakoç → Hatay'lı İzzet İyler'e ittifakla galip gelmiştir.

16 Nisan 1950 Pazar akşamı yapılan ikinci boks karşılaşmasının sonucu ise şöyledir:

- 51 kg Yağcı → Hataylı'ya sayı ile galip.
- 52 kg Yalçinkaya → Hataylı'ya hükmen galip.
- 55 kg Erol Sinangil → Hataylı'ya hükmen mağlup.
- 62 kg Güngör İlhan → Hataylı'ya sayı ile mağlup.
- 67 kg Ferhan Olcay → Hataylı'ya sayı ile mağlup.
- 73 kg İsmail Karakoç → Hataylı'ya sayı ile galip gelmiştir.

Sonuçta iki karşılaşmada da Konya – Hatay ile berabere kalmıştır⁶⁶⁶.

Boksun Konya'da yetiştirdiği en önemli sporcular arasında hiç kuşkusuz İsmail Karakocaoğlu yer alır. İsmail Karakocaoğlu İstanbul'da öğrenimini tamamlayıp Konya'ya dönerek 1947 yılında kendi girişim ve çabaları ile Konya'da ilk düzenli ve

⁶⁶⁵ **Ekekon**, 7 Ekim 1949, Y. 15, S. 3027, s. 2.

⁶⁶⁶ **Ekekon**, 17 Nisan 1950, Y.16, S.3122, s.2.

modern anlamda boks sporuna hizmet etmeye başlamıştır. İsmail Karakocaoğlu'nun yanında Kemal Yalçinkaya, Reha, Cemal Erkök gibi sporcuların da yer almaktadır.

P. MOTORLU SPORLAR

Konya'da sporcu ve motosiklist gençlerin gerek zevk ve idare, gerekse turizm bakımından geniş çevreli geziler ve eğlenceler düzenleyerek motor sevgisinin yayılması için Ekekon gazetesinin önerisi ile Konya'nın ciddi ve faal unsurlarından biri olan İdmanyurdu Klübü kendi motorize kolunun meydana gelmesi için faaliyete başlamıştır. Böylece Konya'da motorlu sporların profesyonel olması için ilk adımlar atılmış oldu. İdamanyurdu kendi çalışmaları için özellikle teknik organizasyonlara yönelik, yüksek şahsiyetlerle temasa geçmiş ve bu yeni oluşum için teşvik ve yardım vaadleri almıştır.

Turizm bakımından olduğu kadar motorlu gençlerin toplu çalışmaları Konya için yeni ve yeniliği nispetinde cazip bir hareket olacaktır⁶⁶⁷.

Konyalı genç motorcular arasında bir birlik oluşturmak için harekete geçen İdman Yurdu 7 Haziran 1940 Cuma günü akşam Yurt binasında ilk toplantısını yapmıştır. Toplantıda motorlu gençlerle 9 Haziran 1940 Pazar günü saat10:00'da klüpten hareket ile (20-25 motosikletli genç) toplu gezi yapılacağı duyurulmuştur. Ayrıca ilk gezinin tecrübe mahiyetinde bir gösteri olacağı ve esaslı bir teşekkülden sonra ilk resmi gezide törenin yapılacağı, abideye çelenk konulacağı da önemle belirtilmiştir. Böylece Motor Klübü Kolu büyük bir kadro ile faaliyete geçmeye hazır hale gelmiştir⁶⁶⁸.

⁶⁶⁷ **Ekekon**, 3 Haziran 1940, Y.6, S.1377, s.2.

⁶⁶⁸ **Ekekon**, 10 Haziran 1940, Y.6, S.1382, s.2.

İdman Yurdu Motor Klübü ilk çekirdek oluşumunu gerçekleştirerek 9 Haziran 1940'da toplu olarak 20 motordan oluşan bir gezinti ile Konya halkının dikkatini çekmiştir⁶⁶⁹.

İdman Yurdu'nun motorlu kolu 16 Haziran 1940 Pazar günü de 20 motosiklist, önde kaptanları Naci Orhan ile beraber koşu mahaline vararak toplu bir gezi daha yapmışlardır. Yarışın başlamasından önce motosiklet kolu bu konu hakkında, toplanan Konya halkı önünde, aynı şekilde ve muntazam formlarıyla bir tur atmışlardır⁶⁷⁰.

R. HALK TOPU

Beden Terbiyesi Bölge Sportif Oyunları Ajanlığınca ilk defa 12 İlkokul arasında düzenlenen Halk topu oyunu karşılaşmaları Bölge Jimnastik salonunda yapılmıştır.

Karşılaşmada 24 Ocak 1944 Pazartesi günü dömi finale (yarı finale) kalan Cumhuriyet ile Gazi Paşa, Mahmut Şevket Paşa ile İhsaniye İlkokulları'nın takımları karşılaşmışlardır.

Cumhuriyet ve İhsaniye Okulları rakiplerini yenerek finale kalmışlar ve birincilik için aynı gün bu iki okul arasında çok heyecanlı maç yapılmıştır. Neticede İhsaniye Okulu güzel bir oyundan sonra Cumhuriyet Okulu'nu yenerek 1943 – 1944 yılı İlkokullar Birincisi olmuştur⁶⁷¹.

⁶⁶⁹ **Ekekon**, 10 Haziran 1940, Y.6, S.1382, s.2.

⁶⁷⁰ **Ekekon**, 18 Haziran 1940, Y.6, S.1390, s.2.

⁶⁷¹ **Ekekon**, 27 İkinci Kanun 1944, Y.9, S.2158, s.2 ve 3.

S. ATICILIK

Atıcılık Konya’da kendine emin adımlarla iyi bir yer edinen branşlar rasındadır. Atıcılık diğer spor dallarına göre tehlike arz ettiğinden hemen müsabakalar düzenlenmemiş, öncelikle teorik derslere ağırlık verilmiştir. Avcılar bu sporu yerleştirmek ve yaygın hale getirmek için öncelikle klüp bazında örgütlenmişler ve sıklıkla toplantılar ve kongreler düzenlemişlerdir. 1939 yılında da Avcılar Klübü İdare Heyeti, Başkan Diş Tabibi Tefik Hekimgil’in başkanlığında ve ilk defa yeni binasında toplanarak av bayramı, süre avları, yeni av yılı faaliyetleri hakkında konuşmuşlardır⁶⁷².

Ayrıca sporun kendi çalışma alanının gereği şehir dışı gezilerle av müsabakaları tertiplenmiştir. Avcılar Klübü, 22 Birinci Teşrin (Ekim) 1939 Pazar gecesi 20 kişilik bir kfile Hatunsaray’ın Çanak boğazında bir av gezisi yapmıştır. Geziye klüp başkanı diş tabibi Tefik Hekimgil, Dr.Behçet, Dr.Hıfzı, Eczacı İbrahim, Cemal Serficeli ve daha pek çok kişi katılmıştır⁶⁷³.

Şehir dışı gezilerin yanında İdmanyurdu sahasında sık sık atış talimleri yaparak çalışmalar devam ettirilmiştir. 17 Mart 1940 Pazar günü, İdman Yurdu sahasında 35 kişinin katılımı ile yapılan alınan dereceler şöyle sıralanmıştır:

1. Tefik Hekimgil	57 sayı.
2. Ali Küçükcipli	50 sayı.
3. Ali Yüksel	50 sayı.
4. Şakir Yılga	49 sayı.
5. Veli Yılga	55 sayı (muhtemelen 45 olacak ancak gazete verilen haliyle yazılmıştır).

⁶⁷² **Ekekon**, 15 Eylül 1939, Y.5, S.1163, s.2.

⁶⁷³ **Ekekon**, 23 Birinci Teşrin 1939, Y.5, S.1195, s.2.

6. Mehmet Pilgır 43 sayı almışlardır⁶⁷⁴.

24 Mart 1940 Pazar günü yine İdman Yurdu sahasında Atış Ajanı tarafından atışlar yapılmıştır. 30 kişinin katıldığı müsabakada 3 mermi atışında şu sonuçlar alınmıştır:

1. Dr. Muhip Özay	33 sayı.
2. Ali Küçükcivil	31 sayı.
3. Diştabibi Tefvık Hekimgil	30 sayı.
4. Yusuf Ağıldere	30 sayı.
5. Tuğrul Orhan	30 sayı.

Atışların bir ay boyunca devam etmiştir⁶⁷⁵.

24 Mart 1940 Pazar günü sabah saat 10:00'dan itibaren her Pazar Konya'da İdmanyurdu sahasında bayanlara, avcılara ve halka talim yaptırmak üzere iki saatlik atış müsabakası yapılacağı ve birinci olanlara Beden Terbiyesi Genel Direktörlüğü Atış Federasyonu'ndan gelen şahadetname verileceği duyurulmuştur⁶⁷⁶.

Genelge gereği 31 Mart 1940 Pazar günü 39 kişinin katılımı ile Bölge Asbaşkanı Nafiz Tahralı'nın da hazır bulunduğu atış müsabakası yapılmıştır. 3 mermide derece alanlar şöyledir:

1. Dr. Muhip Özay	32 sayı.
2. Tefvık Hekimgil	31 sayı.
3. Memduh Y. Kaya	29 sayı.
4. Mehmet Pilgır	28 sayı.

⁶⁷⁴ **Ekekon**, 19 Mart 1940, Y:6, S.1321, s.2.

⁶⁷⁵ **Ekekon**, 26 Mart 1940, Y.6, S.1321, s.2.

⁶⁷⁶ **Ekekon**, 22 Mart 1940, Y.5, S.1318, s.2.

5. Nafiz Tahralı

25 sayı⁶⁷⁷.

Atışlar, kimi zaman İdmanyurdu sahasının dışında yapılmıştır.Örneğin 14 Nisan 1940 Pazar günü yapılan atışlar, bu hafta ilk defa İdmanyurdu sahasında değil yeni yapılan açık poligonda yapılmıştır. Atışlar, dördüncü haftasında büyük bir alaka ile gerçekleşmiştir. Hatta bu hafta katılanların sayısı 56'yı bulmuştur. Havanın rüzgarlı ve toz tufanı olmasına rağmen başarıyla gerçekleşen atışların neticeleri aşağıda verilmiştir.

1. Dr. Muhip Özay 33 sayı.

2. Ekrem Altınçiçek 30 sayı.

3. Seyit Karacan 28 sayı.

4. Hasan Önal 28 sayı.

5. Şakir Yılga 27 sayı.

6. H.Mate 27 sayı.

7. Nafiz Tahralı 27 sayı.

8.Tevfik Hekimgil 27 sayı⁶⁷⁸.

28 Nisan 1940 Pazar günü tekrar İdmanyurdu sahasına dönülerek, Beden Terbiyesi Genel Direktörlüğü'nden gelen talimat gereğince yeniden atışlara başlanmıştır. 24 atıcının katıldığı müsabakada yeni dereceler alınmıştır. Sonuçlar şöyledir:

1. Osman Balkan 55 sayı.

2. Muhip Özay 54 sayı.

3. Mustafa Ekici 49 sayı.

⁶⁷⁷ **Ekekon**, 2 Nisan 1940, Y.6, S.1327, s.3.

⁶⁷⁸ **Ekekon**, 16 Nisan 1940, Y.6, S.1339, s.3.

4. Rıfat Ergun	49 sayı.
5. Yusuf Ağıldere	48 sayı.
6. Mehmet Pilgir	45 sayı.
7. Memduh Y.Konyalı	44 sayı.
8. Tevfik Hekimgil	42 sayı.
9. Bayan Neriman Hekimgil	48 sayı ⁶⁷⁹ .

5 Mayıs 1940 Pazar günü atış yerinde yapılan ve 32 atıcının katıldığı atışlarda derece alanlar şöyle sıralanmıştır;

1. Muhip Özay	54 sayı.
2. Tevfik Kara	50 sayı.
3. Hüseyin Tozcu	48 sayı.
4. Turan Ersoy	48 sayı.
5. Ömer Aydemir	48 sayı.
6. Selahattin İlan	47 sayı.
7. Mehmet Pilgir	45 sayı.
8. Mustafa Ekici	45 sayı.
9. Muazzez Uğanay	24 sayı.

Muazzez Uğanay'ın istinasız atışta (ayakta destesiz) bir bayana göre iyi derece kazandığı belirtilmiştir⁶⁸⁰.

⁶⁷⁹ **Ekekon**, 30 Nisan 1940, Y.6, S.1349, s.3.

⁶⁸⁰ **Ekekon**, 7 Mayıs 1940, Y.6, S.1354, s.2.

15 Eylül 1940 Pazar günü Kızılviran'da kutlanan Avcılar Bayramı'na General Noyan, General Tanyeri, Parti Müfettişi Şevket Ödül ve daha pek çok kişi katılmıştır.

Avcılar seçiminde Diş Tabibi Tevfik Hekimgil birinci, Elektrik Ticarethanesi sahibi Mucip Dölen ikinci ve Adli Tabip Dr. Muhip Özay üçüncü olmuştur.

Bayram'da yapılan desteksiz ayakta atışların sonuçları ise şöyle gerçekleşmiştir:

1. Dr. Muhip Özay 26 sayı.
2. Tevfik Hekimgil
3. Öğretmen Ahmet Bilgin olmuştur.

Bayanlar arasındaki atış müsabakasında ise:

1. Bayan Semiha İzzet Işık.
2. Nermin Tevfik Hekimgil.
3. Berrin Tevfik Uğurlu olmuştur⁶⁸¹.

Dr. Muhip Özay'ın başkanlığında Avcılık ve Atıcılık Klübü azalarının katılımıyla yapılan müşterek kongrede yeni idare seçimi yapılmıştır. Yeni idare heyeti şöyledir:

Başkan	: Tevfik Hekimgil (Diş Tabibi).
Umumi Katip	: Hasan Güngör (Bölge Katibi).
Veznedar ve Muhasip	: Hüseyin Tuzcu (Maliye Memurlarından).
Aza	: Naci Aktalay (Posta ve Telgraf memurlarından).
Aza	: Ömer Aydemir (taphirhane memuru).
Aza	: Fethi Gür (Meteoroloji istasyonu memurlarından).

⁶⁸¹ **Ekekon**, 16 Eylül 1940, Y.6, S.1466, s.1.

Murakip

: Ziya alık (Ekekon gazetesi baş muhabiri)⁶⁸².

Beden Terbiyesi Genel Direkt6rl6đü Atıcılık Federasyonu başkanı Hakkı Uçan, Atıcılık Ajanı Tevfik Hekimgil ile atıcılık çevresinde yeni kararlar alınmıştır. Alınan kararlara g6re İdman Yurdu sahasında buluna atış poligonunda tadilat yapılması ve atışlara başlanılması gerekliliği üzerinde durulmuştur. Ayrıca ajanlığın sipariş ettiği mermilerin de geldiği bildirilmiřtir⁶⁸³. Ancak havaların soğuması nedeniyle Konya'da spor hareketleri durmuřtur⁶⁸⁴.

9 Mart 1941 Pazar g6n6 İdman Yurdu sahasındaki açık poligonda 38 Beden Terbiyesi M6kelleflerine Y6zbaşı Hilmi İskit başkanlığında acemi atış talimi yaptırılmıřtır⁶⁸⁵.

21 Aralık 1941 Pazar g6n6 atış poligonunda Okul Spor Yurtlarının ve Oyun yuvalarının 23 çap t6fekte takım atışı m6sabakaları yapılmış ve Lise 151 puanla birinci olurken 137 puanla da Sanat Okulu ikinci olmuştur.

Ferdi Tasnifte:

1. Mehmet Bilge	Sanat Okulu.
2. Osman Tunca	Sanat Okulu.
3. Kemal Akman	Lise.
4. Veysi Tezcan	Lise olmuştur.

Oyun yuvaları dereceleri ise ř6yle sıralanmıştır:

İşçi Takım birincileri ; 141 puanla Erkek Orta Okul birinci, 138 puanla Sanat Okulu ikinci ve 121 puanla Lise Orta kısmı 66nc6 olmuřtur⁶⁸⁶.

⁶⁸² **Ekekon**, 27 Eyl6l 1940, Y.6, S.1477, s.2 ve 3.

⁶⁸³ **Ekekon**, 28 Birinci Kanun 1940, Y.6, S.1555, s.2.

⁶⁸⁴ **Ekekon**, 16 İkinci Kanun 1941, Y.7, S.1566, s.2.

⁶⁸⁵ **Ekekon**, 12 Mart 1941, Y.7, S.1614, s.2.

Atış ve avcılık müsabakaları için Mersin'e giden 9 kişilik Konya ekibi çetin bir müsabakadan sonra fert itibariyle birinci ve ekip halinde ikinci gelerek Konya halkının tebriklerini kazanmışlardır⁶⁸⁷.

1 Mart 1942 Pazar günü de bölge atış poligonunda Lise ve Sanat Okulu arasında yapılan desteksiz atış müsabakalarında takım itibari ile Sanat Okulu birinci olmuştur⁶⁸⁸.

Genel Müdürlük Atış Federasyonunun senelik programına göre bölge Gençlik Klübü ile Avcılık ve Atıcılık Klübü arasında 19 Temmuz 1942 Pazar günü İdman Yurdu sahasında yapılan atış müsabakaların sonuçları da şöyle sıralanmıştır:

Teknik Netice : 22 Çap Tüfikle 50 metrede, yatarak destekli ve desteksiz atış.

1. Avcılık Klübü'nden Orhan Boz 95 puan.
2. Gençlik Klübü'nden Hamdi Barın 93 puan.
3. Gençlik Klübü'nden Zeki Boran 90 puan almıştır.

Ayrıca 19 Temmuz 1942 tarihinde Afyon'da yapılan Bölgeler arası Ferdi Atış Grup Birincilikleri'ne Konya Bölgesi adına katılan Abdülkadir Saday, altı bölge arasında ikinci olarak Konya'ya büyük bir gurur vermiştir⁶⁸⁹.

6 Eylül 1942 Pazar günü Meram Dahiller Yöresi atış mahalliminde yapılan Bölge Atıcılık ve Avcılık Bayramı, Gençlik ve Avcılık Klübü'nden pek çok sporcunun katılımı ile gerçekleşmiştir. Programa göre müsabakalarda mavzerle çökerek desteksiz ve av tüfekleriyle havaya atılan plakalara ve müteberrik domuz hedefine atışlar yapılmıştır. Alınan neticeler şöyledir:

⁶⁸⁶ **Ekekon**, 25 Birinci Kanun 1941, Y.7, S.1342, s.2.

⁶⁸⁷ **Ekekon**, 26 Şubat 1942, Y.7, S.1867, s.2.

⁶⁸⁸ **Ekekon**, ;3 Mart 1942, Y.7, S.1868, s.1.

⁶⁸⁹ **Ekekon**, 23 Temmuz 1942, Y.8, S.1930, s.2.

* Avcılık atışlarında; Hasan Ulusoyer 20 puanla birinci, Hayri Koral 19 Puanla ikinci, Osman Kafesçi 18 puanla üçüncü olmuştur.

*Mavzer atışlarında, Şemsi Tarkan birinci, Recai Büyükongur ikinci ve Ahmet Karaağaç üçüncü olmuştur⁶⁹⁰.

Konya Beden Terbiyesi Bölge Atıcılık ajanı tarafından düzenlenen Bölge Avcılı müsabakaları 6.12.1942 Pazar günü Yaka atış yerinde 25 kişinin katılımı ile Sabit, canlı ve gezer hedeflere yapılan atışlarla gerçekleşmiştir. Derece alan avcı ve atıcılar şöyledir:

1. Ertuğrul Gürel	85 puan.
2. Dr. Şükrü Konuralp	73 puan.
3. Ahmet Bakan	71 puan.
4. Hasan Ulusever	48 puan.
5. Hasan Güngör	40 puan.
6. M.Sabit Cinol	40 puan almışlardır ⁶⁹¹ .

Atışlarda poligonun kullanım sıklığı yavaş yavaş artmaktadır. 7 Şubat 1943 Pazar günü de İdman Yurdu Gençlik Klübü atış poligonunda Sivil okulların 22 çap tüfekte bölge takım birinciliği atış müsabakası Lise, Sanat Okulu ve Erkek Orta Okulu'ndan 7'şer kişilik birer takımın katılımı ile yapılmıştır. 50 metreden daireli hedefe yatarak desteksiz üç meri atılması ile Sanat Okulu 168 sayı ile birinci, Lise 162 sayı ile ikinci ve Erkek Orta Okulu 151 sayı ile üçüncü olmuştur⁶⁹².

⁶⁹⁰ **Ekekon**, 12 Eylül 1942, Y.8, S.1952, s.1.

⁶⁹¹ **Ekekon**, 8 Birinci Kanun 1942, Y.8, S.1988, s.2.

⁶⁹² **Ekekon**, 11 Şubat 1943, Y.8, S.2013, s.1.

Avcılar Klübü üyelerinden bir grup 22 Ağustos 1943 Pazar günü Loras dağlarında Ebirdes yaylasına gitmişlerdir. Oldukça eğlenceli geçen gezi gece geç vakitte ve bol avla sona ermiştir⁶⁹³.

21 Ağustos 1943 Cumartesi akşamı Avcılar Klübü genel toplantısı Mehmet Alan'ın başkanlığında yapılmış ve yeni idare heyeti seçimi şöyle gerçekleşmiştir:

* Arif Alataş	= Başkan
* Fahri Onursal	= Katip
* Osman Alkar	= Muhasip
* Dr. Muhasip ve Ali Şen	= Aza
* Ziya Çalık	= Yedek Aza
* Mehmet Ali	= Yedek Aza
* Ali Tanrıöven	= Yedek Aza seçilmişlerdir ⁶⁹⁴ .

28 – 29 Ekim 1943'te Ankara'da yapılacak olan Maarif Mükâfatı Atış Müsabakasına bölge okullarından bir atıcının ve Avcı Klübü'nden de bir avcının seçilerek Ankara'ya gönderilmesi istenmiştir ve bunun üzerine müsabakalara hazırlık olmak üzere avcılar çalışmalarına başlamıştır⁶⁹⁵.

23 Ocak 1944 Pazar günü 35 kişilik Bölge atıcı ve kayakçılarından oluşan 10 kişilik bir grup Meram'a giderek dağlarda kayak ve atış talimleri yapmışlardır⁶⁹⁶.

2 Temmuz 1944 Pazar günü Meram'ın Yaka yöresindeki atış yerinde mevzilerle Bölge Teşvik Müsabakaları yapılmış ve Vali muavini tarafından derece alanlara mükâfat ve diplomaları verilmiştir⁶⁹⁷.

⁶⁹³ **Ekekon**, 24 Ağustos 1943, Y.9, S.2097, s.2.

⁶⁹⁴ **Ekekon**, 24 Ağustos 1943, Y.9, S.2097, s.2.

⁶⁹⁵ **Ekekon**, 21 Eylül 1943, Y.9, S.2109, s.2.

⁶⁹⁶ **Ekekon**, 25 İkinci Kanun 1944, Y.9, S.2157, s.2.

İlgın Halkevi Spor Şubesi'ne bağlı 34'ü İlgın kaza merkezinden, 27'si köylerden olmak üzere 61 üyeli İlgın Avcılık Klübü kurulmuştur ve av malzemelerini temin etmekle işe başlamışlardır⁶⁹⁸.

22 Nisan 1945 Pazar günü saat 10:00'da İdman Yurdu sahasında ki atış poligonunda 25 kız 25 erkek atıcının katılımı ile teşvik müsabakası düzenlenmiştir. Sonuçta kız öğrencilerinden 50 metre mesafe üzerinde 3 mermide 31 sayıyla Kız Öğretmen Okulu'ndan Apak birinci, Enç 30 sayıyla ikinci, Yurdakul 29 sayıyla üçüncü ve Lise'den Akyalın 26 sayıyla dördüncü olmuştur⁶⁹⁹.

23 Eylül 1945 Pazar günü İdman Yurdu sahasında Bölge Atıcılık Ajanlığı tarafından Klüpler arası düzenlenen 22 çap tüfekler ile yapılan teşvik müsabakasına İdman Yurdu, Selçuk spor ve Gençler Birliği 5'er kişilik takımlar ile katılmışlardır. 50 metre mesafeden yatarak yapılan bu atışlarda:

1. Gençler Birliği'nden	Muammer Doğan	31 sayı.
2. İdman Yurdu'ndan	Tuğrul Orhan	30 sayı.
3. İdman Yurdu'ndan	Faruk Bakıcı	27 sayı almışlardır.

Takım tasnifinde ise 97 sayı ile İdman Yurdu birinci olurken, Gençler Birliği 86 sayı ile ikinci ve Selçuk spor 46 puanla üçüncü olmuştur⁷⁰⁰.

Geleneksel oarak düzenlenen Atıcılık ve Avcılık bayramı 1945 yılında da Bölge Atıcılık Ajanlığı tarafından yapılmış ve 30 Eylül 1945 Pazar günü Kızılviran bucağında 22 çap tüfeklerle 50 metre yatarak desteksiz atışlar ile kutlanmıştır. 19 atıcının katıldığı atışlarda sıralama şu şekildedir:

1. Zeki Boran

⁶⁹⁷ **Ekekon**, 8 Temmuz 1944, Y.10, S.2228, s.2.

⁶⁹⁸ **Ekekon**, 4 Ocak 1945, Y.10, S.2301, s.2.

⁶⁹⁹ **Ekekon**, 26 Nisan 1945, Y.11, S.2349, s.2.

⁷⁰⁰ **Ekekon**, 24 Eylül 1945, Y.11, S.2412, s.1 ve 4.

2. Mustafa Eröz

3. Mevlüt Acır olmuştur.

100 metre yatarak destekli yapılan atışlara 22 atıcı katılmış ve sonuçta Recai Boysongur birinci, Tuğrul Orhan ikinci, Zeki Boran ise üçüncü olmuştur. Bayanlar arasında da tecrübe atışları yapılarak müsabakalar sona ermiştir⁷⁰¹.

Konya Avcılar Kurumunun 7 Aralık Cuma günü Beden Terbiyesi Konya Bölgesi binasında yıllık kongresi yapılmış ve yeni idare heyeti seçilmiştir. Seçim şöyle sonuçlanmıştır:

- Başkan : Arif Alataş.
- Katip ve Muhasip : Ahmet Çakıroğlu.
- Veznedar : Ali Tanrıöver.
- Üyeler : Orhan Boz, Mustafa Temel.
- Yedek Üyeler : Ahmet Bilgin, Ömer Haydaroğlu.
- Mürakipler : Hasan Güngör, Ulvi İkizoğlu.
- Havsiyat Divanı : Dr. Şükrü Konuralp, Reşat Karlı seçilmişlerdir⁷⁰².

Klütpler ve Okul Spor Yurtları arasında 20 metre yatarak destekli teşvik müsabakalarına 56 atıcı katılmıştır. Klütpler arasında 34 puanla Selçukspor'dan Zeki Boran birinci, 32 puanla İdman Yurdu'ndan Latif ikinci ve 30 puanla Gençler Birliği'nden Turan üçüncü olmuştur.

Erkek Okullardan ise 34 puanla Lise'den Şefik Boran birinci, 33 puanla Mustafa Bala ikinci ve 31 puanla Lise'den Tacettin üçüncü olmuştur. Kızlar arasında

⁷⁰¹ **Ekekon**, 1 Ekim 1945, Y.11, S.2415, s.1 ve 4.

⁷⁰² **Ekekon**, 12 Aralık 1945, Y.12, S.2445, s.2.

ise 34 puanla Kız Sanat'tan Işık Oğuzer birinci, 33 puanla Kız Sanat'tan Sultan Kargıcı ikinci ve 32 puanla Kız Öğretmen'den Şehbal Ereç üçüncü olmuşlardır.

Takım tasnifinde ise Klüpler arasında 148 puanla Avcılık Klübü birinci, 129 puanla Selçukspor ikinci ve 113 puanla da İdman Yurdu üçüncü olmuştur.

Okul spor yurtlarında da 140 puanla Sanat Enstitüsü birinci, 138 puanla Lise ikinci olurken, Kız Spor Okul Yurtlarında da 127 puanla Kız Öğretmen birinci, Kız Sanat Enstitüsü 126 puanla ikinci ve 106 puanla Lise Takımı üçüncü olmuştur⁷⁰³.

Avcılar Klübü Genel Heyeti 8 Mart 1946 Cuma günü Bölge binasında toplanmış ve 1936'da kurulan klübün tüzünge bazı değişikliklerin yapılması gerekliliği kabul edilmiştir. Yeni idare heyeti gizli oyla yapılan seçiminde başkanlığa Arif Alataş seçilmiştir⁷⁰⁴.

Avcılıkta ilçelerden de faaliyetlere rastlanılmıştır. Beyşehir Halkevinin spor şubesi fahri başkanı Kaymakam Faruk Cemal Vefikoğlu başkanlığında Halkevi spor şubesi avcı kolundan 45 avcının katılımıyla Beyşehir gölünün cesim adalarından sayılan Hoyran adalarında bir süre avı düzenlenmiştir. İki motorla giden avcılar Hoyran ve Kurucaova köylerinin avcılar ile birleşerek ayrı ayrı üç kısımdan ibaret olan ve oldukça ağaçlık ve kayalık bulunan bu adalarda muntazam bir şekilde süreğe çıkmışlardır. Otuz altı domuzun öldürüldüğü avda birçok da yaralama olmuştur⁷⁰⁵.

Bölge atıcılarından 15 kişinin katıldığı atış müsabakalarında Mevlüt Ecir: 35 puanla birinci, Mehmet Kayabaş 26 puanla ikinci ve Hasan Kaferci de 15 puanla üçüncü olmuştur⁷⁰⁶.

Bölge Atıcılık Ajanının gençlik kulüpleri arasında tertip ettiği atış müsabakası Meram'da Yaka yöresinde 50 metre mesafede yatarak destekli yapılmıştır. 19

⁷⁰³ **Ekekon**, 4 Mart 1946, Y.11, S.2480, s.2.

⁷⁰⁴ **Ekekon**, 15 Mart 1946, Y.12, S.2485, s.1.

⁷⁰⁵ **Ekekon**, 7 Nisan 1947, Y. 13, S. 2648, s. 2.

⁷⁰⁶ **Ekekon**, 21 Nisan 1947, Y. 13, S. 2654, s. 1.

sporunun katıldığı müsabaka heyecanlı olmuş, teknik neticede birinciliği 43 puanla Ali Türel, ikinciliği yine 43 puanla Halil Sezen, üçüncülüğü de 38 puanla Rasim Çöven kazanmışlardır⁷⁰⁷.

Beden Terbiyesi Bölge Atıcılık Ajanlığının programına göre 3 – 11 Mayıs 1947 tarihleri arasında Çumra'nın Akviran bucağında atıcılık antrenörü Mevlüt Ecir tarafından gençliği yurt müdafaasına hazırlamak için bir atıcılık kursu açılacaktır⁷⁰⁸.

Avcılar Kulübü tarafından av mevsimi olmamasına rağmen avcılarının bilgilerini unutmaması ve memleket gençliğini, ezeli spor olan avcılık ve atıcılığa teşvik bakımından Karaarslan civarında oldukça kalabalık bir avcı kitlesi arasında atış müsabakası yapılmıştır.

Müsabakada her avcı uçurulan plâkaya av tüfeği ile beşer fişek atmış ve havada parçalanan her plâka bir isabet sayılmıştır. Bu atışlarda avcılarının gösterdiği muvaffakiyet memnuniyetle karşılanmıştır. Tasnif neticesinde en çok sayıyı, eşit olarak Hasan Kafesçi ile Yusuf Ceylân almışlardır. Birinciliğin tespiti için kulüp başkanı bu iki avcı arasında bir atış daha yapılmasını teklif etmişse de Yusuf Ceylân avcılarının en ihtiyarı olan Hasan Kafesçiye birincilik hakkını bırakmıştır. Bunun üzerine hakem heyeti aşağıdaki şekilde derece alanları tespit etmiştir:

1. Hasan Kafesçi: Bir kutu boş kovan.
2. Yusuf Ceylân: 25 adet dolu fişek.
3. Mustafa Ekici: 15 adet dolu fişek.
4. İbrahim Kaya: 25 adet boş fişek.
5. Ahmet Ulutaş: 15 adet boş fişek⁷⁰⁹.

⁷⁰⁷ **Ekekon**, 30 Nisan 1947, Y. 13, S. 2658, s. 2.

⁷⁰⁸ **Ekekon**, 30 Nisan 1947, Y. 13, S. 2658, s. 2.

⁷⁰⁹ **Ekekon**, 30 Mayıs 1947, Y. 13, S. 2671, s. 2.

Konya Avcılar Klübü yıllık kongresini geçen Beden Terbiyesi Bölge binasında yapmıştır. Yeni İdare Kurulu seçiminde Klüp Başkanlığına bu işi beş seneden beri devamlı olarak yapmakta olan Arif Alataş ittifakla seçilmiştir ⁷¹⁰.

Ayrıca avcılık için oldukça elzem olan aletlerini Avcılar Klübü sipariş ile tedarik ederek kapsül, kovan doldurma, boşaltma ve kıvrırma aletlerinden, her üyenin toplantı gecelerinde istifadesi sağlanmıştır ⁷¹¹.

Avcılıkta esas olan attığını vurabilmektir ancak günümüzde bu merak ve sevginin beraberinde gelen bilinçsizce avlanamaya karşı konulan yasaklar o dönemde de görülmüştür. Örneğin 1948 yılında Tarım Bakanlığınca 1 Nisan'dan 31 Ağustos'a kadar Bildircin avı yasak edilmiştir. Bu hususta sıkı tertibat alınmış ve bu süre zarfında bu avı yapanların 3167 sayılı kanunun 22. maddesi hükümlerine göre cezalandırılacakları ilân yoluyla duyurulmuştur ⁷¹².

Çayırbağı köyünde 5 Eylül 1948'de yapılan Avcılar bayramında Beden Terbiyesi Bölge başkanlığına bağlı atış kolu tarafından da 22 çap tüfeklerle bir atış teşvik müsabakası tertip edilmiştir ⁷¹³.

24 Aralık Cuma günü saat 19:00'da avcılar kendi klüp binalarında 1948 yılı kongresini yapmışlar ve yeni idare heyetini seçmişlerdir. 1949 yılı çalışmalarını da bir program içine alan avcılar, bunu müteakip idare heyeti seçimine geçmişlerdir. İdare heyeti seçimi münakaşalı ve biraz da sert bir hava içinde cereyan etmiştir ⁷¹⁴.

Nihayet ittifakla tekrar Klüp Başkanlığına Arif Alataş getirilmiştir. Bundan sonra sırasıyla muhasipliğe Şükrü Gökçen, veznedar S. Ali Tanrıöver; Asil azalığa Mustafa Ataman ve Mustafa Ekici; murakıplığa Fahri Özbir ve Oğuz Tansel;

⁷¹⁰ **Ekekon**, 19 Ocak 1948, Y. 13, S. 2768, s. 2.

⁷¹¹ **Ekekon**, 17 Mart 1948, Y. 14, S. 2793, s. 4.

⁷¹² **Ekekon**, 12 Mayıs 1948, Y. 14, S. 2817, s. 4.

⁷¹³ **Ekekon**, 6 Eylül 1948, Y. 14, S. 2865, s. 2.

⁷¹⁴ **Ekekon**, 27 Aralık 1948, Y. 14, S. 2910, s. 2.

haysiyet divanına Hadi Uzer, Kenan Sümer; yedek üyeliğe Zeki Özyolcu ve Mehmet Selçuk getirilmişlerdir⁷¹⁵.

Dönemin en karakteristik özelliklerinden biri de klüpler tarafında verilen garden partilerdir. Birlik ve beraberliğin sağlanması, dostça ilişkilerin geliştirilmesinin amaçlandığı bu partiler hemen her klüp tarafından düzenlenmiştir. Avcılar Kulübü tarafından da Dede Bahçesinde düzenlenen Vali Şefik Soyer'in de hazır bulunduğu garden parti mevsimin en güzel ve zevkli bir eğlencesi halinde geç vakitlere kadar devam etmiştir. Klüp Başkanı Arif Alataş'ın av mevzulu güzel bir konuşma yaptığı gecede misafirleri memnun edici eğlenceler ve sürprizler düzenlenmiş ve piyango ile keklik artırması ilgiyle karşılanmıştır⁷¹⁶.

27 ve 28 Ağustos 1949 yılında yapılan Kütahya'da açılan atıcılık müsabakalarında Konya Bölgesi'nden Fuat Mırap bir ikincilik, Ziya Ünal bir üçüncülük almışlardır. Konya ekibi takım itibariyle de Türkiye üçüncüsü gelerek bir kupa kazanmıştır. Böylece ilk defa olarak Konya bölgesinden atış müsabakalarında iyi dereceler elde edilmiştir⁷¹⁷.

Konya Avcılar Kulübü'nün, Beden Terbiyesinin de iştirakiyle tertip ettiği Avcılar Bayramı 11 Eylül 1949'da Beyşehir yolundaki Bağrsak deresinde yapılmıştır.

Sabahın erken saatlerinde av yerine giden Konya avcıları, derenin muhtelif yerlerinde avlanarak misafirlerine bol miktarlarda av çıkarmaya çalışmışlarsa da geçen kış mevsiminin şiddetli geçmesi av kuşlarında, bilhassa kekliklerde çok zayıat vermiş, avcılarımız bu yüzden bekledikleri neticeyi alamamışlardır. Üyelerin de iştirakiyle destekli – desteksiz, hedefe, güvercinlere muhtelif atışlar yapılmıştır.

Bayanlar arasında yapılan 30 metre destekli atışta Vedia Yıldırım birinci, Maide Kuşlu ikinci ve Afife Ataman üçüncü olmuştur.

⁷¹⁵ **Ekekon**, 27 Aralık 1948, Y. 14, S. 2910, s. 3.

⁷¹⁶ **Ekekon**, 20 Haziran 1949, Y. 15, S. 2985, s. 1.

⁷¹⁷ **Ekekon**, 31 Ağustos 1949, Y. 15, S. 3013, s. 1.

Erkekler arasında 50 metre yatarak desteksiz yapılan müsabakada ise İbrahim Erdener birinci, Ferid İncula ikinci ve Faruk Bakıcı da üçüncü gelmiştir⁷¹⁸.

⁷¹⁸ **Ekekon**, 12 Eylül 1949, Y. 15, S. 3018, s. 1.

SONUÇ

1938 – 1950 yılları arası Konya’da spor faaliyetlerinin ayrıntılı bir şekilde incelendiği bu çalışmada Konya basınının ve Konya halkının spora ve sporculara yaklaşımı mercek altına alınmıştır.

Konya’da bu dönemde aktif olan spor branşları, bu branşlara gösterilen ilgi ve alaka, sporcuların yerel ve ulusal başarıları, bu başarıların ve spor faaliyetlerinin yerel gazetelere yansımaları incelenmiştir. Bu inceleme sonucunda görülmüştür ki: Konya’da spor faaliyetlerinin başlangıcı oldukça eskiye dayanmaktadır. İstiklal Savaşı ve İkinci Dünya Savaşı dönemlerinde kesintiye uğrayan spor faaliyetleri belli bir süre sonra kaldığı yerden devam etmiştir.

Genç Türkiye Cumhuriyeti’nde spor çalışmalarına ağırlık verilirken Türk Spor Kurumu ve Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü ile tüm yurda beden terbiyesinin yayılmaya çalışıldığı bu dönemin etkisi Konya’da da hissedilmiştir. Öncelikle spor çalışmalarının daha programlı ve bilinçli yapılması ve Konyalı gençlerin bu şekilde hem bedenlen hem de ahlaken yetiştirilmesi için yurdun dört bir yanında ve Konya’da Valiliklerin mesuliyetinde Beden Terbiyesi Direktörlüğü kurulmuştur.

Gençlerin her türlü sporu tam manasıyla yapabilmeleri, boş vakitlerini spor yaparak değerlendirmeleri için Kültürpark inşa edilmiştir. Önceleri Konya’nın çeşitli yerlerinde toprak sahalarda yapılan sportif faaliyetler böylece çim sahaya taşınmıştır. Örneğin futbol önceleri bugünkü Horozlu ve Konevi Siteleri’nin bulunduğu sahada daha sonra Ordu Pazarı civarındaki boş arazide daha sonra bugünkü Emniyet Müdürlüğü’nün olduğu yerde oynamıştır. Tabii ki saha kötü ve toprak zemindir. Konya İdmanyurdu Klubü 1934’te bugünkü İmam Hatip Lisesi’nin bulunduğu yeri Milli Emlak Müdürlüğü’nden satın alınca futbol maçları 1934’ten 1951 yılına kadar bu sahada oynanmıştır. Toprak sahaya alışan Konyalı futbocular bu dönemde 1949 yılında Eskişehir’e karşılaşma yapmak için gittiğinde alışık olmadığı çim sahada yenilgiyle karşılaşmıştır.

İşte Konya’nın sporda karşılaştığı bu eksikleri gidermek için kurulan Beden Terbiyesi Direktörlüğü işe öncelikle Konyalı gençleri spor hakkında

bilinçlendirmekle başlamıştır. Mesela 1949 yılında bir dizi konferanslar verilmiş, sporla ilgili filmler gösterilmiştir.

Konya’da ayrıca tüm yurttaki gibi 1940 yılında 18-19 ve 20 yaşındaki gençlerin haftada dört saat beden terbiyesi yapma mecburiyeti ile kaldıkları ve kanun gereği gençlerin bulundukları semti içine alan klube üye olmaları gerekmiştir. Futboldan atış talimlerine kadar pek çok dalda böylece gençlere eğitim verilmiştir.

Spor faaliyetlerin önce amatörce, sonra kulüpler bazında karşımıza çıktığı ve profesyonelleşme yolunda Konya’nın yavaş ama emin adımlarla yürüdüğü görülmüştür. Konya’da klüp olarak karşımıza en önce Gençlerbirliği çıkmış daha sonra karşısına ezeli rakibi İdmanyurdu kurulmuştur. Bu iki klüp yıllarca pek çok spor branşını da içine alarak Konya spor hayatının nabzını tutmuşlardır. Zaman içerisinde Selçukspor, Ereğli Sümerspor ve Stad Gençlik Kulüpleri de kurulurak Konya’daki spor hayatını daha da canlandırmışlardır.

Sporun hemen her dalının az ya da çok görüldüğü Konya’da yerel gazetelerdeki spor haberleri için genelde ayrı bir bölüm ayrılmazken ayrı bir spor yazarı da bulunmamaktadır. Gazetelerin genel – yerel haberlerini yazan muhabirleri spor haberlerini de genelde gazetelerin ikinci ve üçüncü sayfalarında yer alan yerel haberler bölümünde kaleme almışlardır. Gazeteler fotoğrafsız yayınlandıkları için spor haberlerinde de fotoğrafa yer verilmemiştir. Spor sayfalarında haberler verildikten sonra yazarın sıklıkla kendi düşüncelerini, dilek ve temennilerinin de yazdığı görülmektedir. Çoğunlukla yerel olmak üzere ulusal haberlerin de olduğu bu spor köşelerinde ayrıca zaman zaman spor ile ilgili makaleler, sporcularla yapılan röportajlar ve değişik pek çok ülkenin spor hayatları, spordaki gelişmeleri anlatılarak Konya halkı bilgilendirilmiştir. Yurt dışı haberleri özellikle Konya sporun geldiği yeri ölçmedeki ölçütlerden biri olmuştur.

Gazetelerde yer alan haberler gazetelerin yayınlanma günlerine göre farklılık arz etmektedir. Şöyle ki; Ekekon Gazetesi incelediğimiz gazeteler içinde en düzenli yayınlananıdır ve en güncel ve en çok haber de bu gazetede yer almıştır. Gazete bundan dolayı bazen yanlış ya da eksik haber verse ertesi baskıda bu durum tekzip edilmiştir. Ayrıca yerel gazeteler sporcuların kendilerini ifade ettikleri bir yer olarak

da görülmüştür. Örneğin Konya'daki 1938 yılı güreş müsabakalarında yenilmiş olan bir pehlivan denildiği üzere güreşe doymayınca soluğu gazetede alarak öncelikle yenilgisini kabul etmeyen bir tutumla rakibini yeniden güreşmeye çağıran açık bir mektup yayınlamıştır Ekekon'da.

Konyalı'nın spora ilgisi ve merakı ise spor dallarına göre değişmektedir. Örneğin futbol karşılaşmalarına, güreşe ve at yarışlarına yoğun olarak gösterilen ilgi ve destek tenise, basketbol, hentbol ve voleybola gösterilmemiştir. Bu orantı spor haberlerinde en çok hangi spor branşlarının yer aldığı konusunda da esas alınmalıdır.

Konyalılar genelde hafta sonları ve özellikle pazar günleri yapılan karşılaşmalara yoğun ilgi göstermişlerdir. Hem tatil gününü değerlendirmek hem de eğlenmek amacıyla karşılaşmalara gitmişlerdir. Ancak kimi zaman Konya halkının bu desteği ve ilgisi kulüpler tarafından aynı ilgi ve sevgiyle karşılık görmemiştir. Spor karşılaşmaları sıklıkla zamanında başlamadığı gibi karşılaşmalarda yaşanan tatsızlıklar sonunda sporcuların ve kulüp yöneticilerinin sahayı terk etmeleri ile nihayet bulmuştur. Bu durum gazetelere yansımış ve kulüplerin seyirciye karşı sorumluluklarının olduğu ve bu sorumlulukları yerine getirilmesi gerektiği bildirilmiştir. Hatta bu dönemdeki futbol, basketbol gibi branşlarda futbolcular kadar hakemlerin de sahayı terk ettiği, maçların yarıda kalarak akıbetlerinin ne olacağı konusunda tutarsızlıkların yaşandığı görülmüştür.

Konya'da sporunun en önemli gelişim ölçütü olarak sayabileceğimiz şehir dışı turnuvalar da yapılmıştır. Bazen Konya spocuları giderken bazen de misafir ekipler Konya'da ağırlandı. Bazen başarılı bazen de yenilgiyle sonuçlanan bu karşılaşmaların en önemli faydası sporcularımıza kazandırdığı eşsiz deneyimlerdir.

Konya sporu her şeye rağmen kendi içinde ilerleme kaydederken bölgesel ve ulusal yarışmalarda alınan başarılar Konyalı'nın yüzünü güldürmüştür. Konya'dan yetişen milli futbolcular, güreşçiler, atletler, boksörler ve bisiklet yarışçıları akla ilk gelen başarılarıdır. Ulusal ve uluslar arası alanlardaki diğer başarılar ve yetişen milli sporcular ile Konya sporu onurlanmıştır.

Konya'daki sporun geçmişi ile bugününe bakarsak Konya'nın çok ama çok ilerlediği görülmektedir. Öncelikle 1950'den onra yapılan Atatürk Stadyumu bir kompleks halinde pek çok spor branşına aynı anda hizmet vermektedir. Tozdan, topraktan kurtulunmuş ve imkanların bolluğu içinde spor yapılabilmektedir.

Fakat şu da bir gerçektir ki bugün, eskisi kadar spor faaliyeti yapılmamaktadır. Bir dönem kanun ile getirilen zorunluluk ile de beraber spor faaliyetlerinde yaşanan artış bugün Konya'da aynı ölçüde değildir. Eskiye nazaran okullar arası turnuvaların sayısı azalmış ve yerel gazetede yer alabilme etkisi de kalmamıştır . Konya'da bugün okullar arası yapılan turnuvalar varsa bile Konya'da yaşayan pek çok kişinin bundan haberi olmamaktadır. Oysa ki, eski dönem haberleri çoğunlukla okulların spor faaliyetleriyle doludur. Bu haberlerle Konya'da hangi okulların olduğu, hangi okulların aktif, hangisinin daha başarılı olduğu takip edilebilmektedirken bugün ise okulların isminin, nerede olduğunun dahi bilinmesi güçleşmiştir.

Bugün ile eski dönem arasındaki en önemli farklardan biri de kız öğrencilerin spordaki yerinin azlığı ve çokluğudur. 1938 – 1950 arası kız okullarının da erkek okullar kadar sporda başarılı ve girişken olduğu görülmüştür. Maalesef Konya bugün aynı başarıyı yakalamakta zorlanmaktadır.

KAYNAKÇA

A. ARŞİV

Türkiye Cumhuriyeti Arşivleri

B. SÜRELİ YAYINLAR

Babalık Gazetesi (1946 – 1950)

Ekekon Gazetesi (1938 – 1950)

Yeni Konya Gazetesi (1949 – 1950)

Yeni İpek Yolu Dergisi (2008)

C. YAYINLANMIŞ ESERLER

ACAR, Muhittin, **Sporda Hedefler ve Politikalar** (1923 – 1993), Sosyal Planlama Genel Müdürlüğü Planlama Daire Başkanlığı, Ankara 1993.

AYAN, Mehmet, **Kişiler Hukuku**, Mimoza Yayınevi, Konya 2007.

ÇAĞLAYAN, Ramazan, **Spor Hukuku**, Asil Yayıncılık, Ankara 2007.

DURAL, Mustafa - ÖĞÜZ, Tufan, **Türk Özel Hukuku Cilt II Kişiler Hukuku**, Filiz Kitapevi, İstanbul 2004.

ERTAŞ, Şeref - PETEK, Hasan, **Spor Hukuku**, YetkinYay., Ankara 2005.

GENÇ, Durmuş Ali, **Futbol Kulüplerinin Stratejik Yönetimi**, Alfa Yayınları, Ankara 1999.

KARPUZ, Haşim - ERAVŞAR, Osman, **KONYA KİTABI XI**, Konya Ticaret Odası Yay., Konya 2008.

Konya İl Spor Almanığı, Konya Gençlik Spor İl Başkanlığı Yay., Konya 1989.

ODABAŞI, A. Safa, **20. Yüzyıl Başlarında Konya'nın Görünümü**, İl Kültür Müdürlüğü Yay., Konya 1988,

OĞUZMAN, M. Kemal - SELİÇİ, Özer - OKTAY-ÖZDEMİR, Saibe, **Kişiler Hukuku (Gerçek ve Tüzel Kişiler)**, Filiz Kitabevi, İstanbul 2009.

ÖZTAN, Bilge, **Medeni Hukukun Temel Kavramları**, Turhan Kitabevi, Ankara 2007

SAKA, Zafer, **Dernekler Hukuku**, Vedat Yay., İstanbul 2010.

Türk Dil Kurumu, **Türkçe Sözlük**, Ankara 2008.

D. İNTERNET SİTELERİ

<http://www.avrupaakademi.com>

<http://www.ebediyyen.biz>

<http://www.fenerbahce.org>

<http://www.forma-forma.com>

<http://www.kadinlarkulubu.com>

<http://www.konya-gsim.gov.tr>

<http://www.konyaspor.org.tr>

<http://www.nesimivoley.tr.gg>

<http://perpaboks.com>

<http://tr.wikipedia.org/wiki/Boks>

<http://vedat1966.blogcu.com>

EKLER

Halkevinin adı

Cihanbeyli

Bağlı olduğu ilin adı :

Konya

Halkevi İdare Kurulunun müşterek işlerine ait

YILLIK ÇALIŞMA RAPORU

Doldurulduğu tarih : 7 / 2 / 1947

Cihanbeyli Halkevi Başkanı
A. Rıza Kınık
Fıkrı

NOT :

- 1 — Bu bölümde Halkevi İdare Kurulunun müşterek çalışmalarına dair neticeler gösterilir. Verilen bilgiler, günlük çalışma, üye kayıt ve idare kurulu karar defterlerindeki kayıtlara uymalıdır.
- 2 — Halkevi Başkanı, izahlara, düşünceler ve dileklere ait sayfalarda, idare kurulu ile görüşerek, mütalâasını yazar.
- 3 — Bu raporların vaktinde doldurularak gönderilmesinden başta Başkan olmak üzere İdare Kurulunda çalışan bütün arkadaşlar mes'uldürler.
- 4 — Verilecek bilgilere ait cetveller yetişmezse aynı örnekte çizilerek eklenir.

Komitelerin durumları hakkında izahlar

1- Temsil kolu :

Bu kolumuz Faaldir. Fakat bu kolda bir çok müşğillerle karşı karşıyadır. Şöyleki.

A) Muhitim dar oluşu hasabile bayan elaman teminin etmek imkansızdır.

B) Halkevinde temsil edilecek piyesler arasında bayansız piyes pek azdır. Bizim gibi bayan temininde zorluk çeken halkevleri için bayansız piyes yazdırılması bu kolun daha faal olması için elzemdir.

2- Spor Kolu :

Be kolda eleman daha azdır. Bunada sebep bir çok gençlerin silah altında bulunmasıdır. Bu Kol için Çeşitli malzeme X temin edilemiyor. Çünkü çok pahalıdır. Halkevimizin pek az elan bütçesile bu malzemeninde teminide imkansızdır. Hükümetce halkevlerine bu yolda malzeme yardımı elzemdir.

3- Köycülük Kolu :

Vesaitlerin aşırı pahalılığı ve köylerimiz arasındaki fazla mesafe bulunması hasebile bu kol hemen hiç bir faaliyet gösterememiş ancak ilçeye gelen bazı köylü vatandaşlara kolaylıklar gösterilmiştir.

4- Kitap sayay Kolu :

Bu Kol ilk defa 948 Yılında faaliyete geçirilmiştir. seremeleride bu yıl alınacaktır.

948 Yılı için komite başkan ve üyeliklerine seçilen arkadaşlarımız 948 Yılında evimizi daha çok faal bir duruma sokacakları ~~um~~ umudındeyiz. 7/2/948

Tarih : 7 - 2 - 1947

Halkevi Botsi

**Konya Halkevinin 937 yılı ikincikânuna iptidasından
Haziranı nihayetine kadar çalışma raporu :**

I - Dil, tarih ve edebiyat komitesi :

Bu şube halk arasında bütün eski ulusal anane ve görenekler hakkında incelemelerde bulunmuş ve bunun için (122) seri hesabıyla (73200) fiş tabettir miştir . Her seriden yüzer adet olmak üzere (12200) fiş çevre dahilindeki öğretmenlere gönderilmiştir . Bunlarla yapılacak toplama esaslı bilgiler vermekle beraber bir deneme mahiyetinde tutulmuştur . Tekmil fişlerin tevzi ile bu iş çevresinde (450) ilk okul ve köy öğretmeninin seferber yapılması kararlaştırılmıştır . Bunların tetkiki bittikten sonra ilk tarihi ve coğrafi tetkikleri fişler takip edecek, bu suretle Konyanın ulusal durumu noksansız tetkik edilmiş ve bilginlerimize kıymetli materyaller toplanmış olacaktır . Bunların kitap halinde neşri tabiidir .

Yukarıda zikri geçen seriler şunlardır :

- Seri
- 5 Ev, bark, ve mesken ile ilgili adet ve inanlar
 - 4 aile hayatı
 - 5 Ölüm ve mezar
 - 1 yemekle ilgili adetler
 - 1 büyü, cinici
 - 3 maniler, türküler
 - 2 fal, büyü
 - 16 delikanlılık ve yrtmış kızlar
 - 2 hikâyeler
 - 3 Türli meslekler hakkında
 - 5 masallar, tekerlemeler
 - 21 ninniler
 - 14 çocukluk
 - 2 insan azası, hayvanlar
 - 1 giyinme, elbise ile alakalı adetler
 - 6 tabiat ve madde ile ilişik inanlar
 - 3 halk ve sanat edebiyatının lisana olan ifadesi
 - 4 sağlık ve halk hekimliği
 - 10 destanî eserler

İstanbul Güzel sanatlar akademisi Öğretmenlerinden miyimar Bay Arif Hikmeti Memleketimize davet etmiş ve Halkevi Kurağının şehrin merkezi bir noktasında inşası kararlaştırılmıştır . bunun için lâzımgelen Fotoğraflar alınmış ve Projesi hazırlanmakta bulunmaktadır .

4- Spor Komitesi :

Bu Komite altı ay içinde şunları yapmıştır :

I-Fotbol:

A-Sivil mektepler arasında Fotbol müsabakası yaptırılmış ve bu müsabakada kazanan Sanatlar mektebine 19 Mayıs 937 de Halkevi Tarafından bir Kupa hediye edilmiştir .

B-Kazalara Halkevi takımı tarafından ziyaretler yapılmıştır . Bu meyanda Kadınhanı,İlgin ve Akşehir gidilerek Sportmenler arasındaki bağlilik,birlik ve sevginin kuvvetlendirilmesine çalışmıştır .

C-Eskişehir İdman yurdu Konyaya davet edilmiş ve Çocuk Esirgeme kurumu menfaatine bunlarla Konya İdman yurdu ve Gençler birliğiyle müsabakalar yapılmıştır .

2-Atletizm :

Altatizm teşvik maksadiyle kulüpler arasında müsabakalar tertip edilmiştir .

3-Teniz :

Teniz için Belediyeye ait Dede bahçesindeki teniz sahasından istifade edilmemesi düşünülmüş isede burasının Belediye tarafından bozularak Fidanlığa kalbi dolayısıyla faaliyet gösterilememiştir .

4-Avcılık :

Kimitenin teşvikiyle yeni bir Avcu kulübü teşekkül etmiş ve ilk hamlede yüzü mücavis Avcı sürük yapmak üzere ve kamyonlarla Beyşehirine gitmiştir.

C. H. P.
Konya
HALKEVİ
SAYI: 1

DEVLET ARŞİVLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
CUMHURİYET ARŞİVİ

- 4 -

aykırıl原因 bir sebep teşkil etmektedir.

Bunun önüne geçilmesi için yeni bir Halkevi binası yapılması, önümüzdeki yılda kuvvetle umulmaktadır.

Yeni sahnenin yapılmasına kadar Orduvevinin sinema sahnesinden istifade edilecektir.

Bu yıl Evimiz tarafından temsil ettirilen -Mavi yıldırım- piyesi büyük bir muvaffakiyet kazandı.

Tasarruf haftası dolayısıyla muhtelif müsamereler ve konferanslar verildi.

Tiyatro tekniği ve teorisi hakkında konferans verildi. Verilen konferans mahallî gazete ile de yayıldı.

Gösterit materyali olan bir-salon ferme- dekoru, eski eserleri temsil için de yeniden on bir parça esya satın alındı.

Spor şubesi :

Spor şubemiz yılın birinci altı ayında komite üyelerinin kıymetli çalışmalarlarıyla iyi sonuçlar vermiştir.

Spor hareketlerini ilerletmek için iki kısımlık bir program yapılmıştır. Bu programın birinci kısmında "Parti kupası" adını taşıyan bir maç yapılmış ve bu maça üç klup de iştirak etmiştir.

Atletik kısımlarda da 100, 200, 400 metre sür'at koşuları, bisiklet koşusu, gülle atma, tek ve üç adım atlama yarışları yapıldı.

Komitemizin ikinci kısım programı da çevremiz sporcularıyla değerli temin etmekte. Bunun için de Halkevi spor ekibi Akşehir, Kadınhanı ve Ilgına giderek gençliğin ve halkın büyük ilgisini kazanan spor temaslarında bulundu ve maçlar yaptı.

85

C. H. P.
Konya
HALKEVİ
SAYI: 1

HALKEVİ ARŞİVLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
CUMHURİYET BAŞKANI

- 5 -

Bundan başka Ankara Gençler birliği takımı'nda şehrimize davet ederek iki maç yaptırdı.

Bu maçlarda gençliğin birbirile tanışmaları gibi Spor ruhunun da gevreye yayılmasına gayret edildi.

Ülkülü sporcu gençlerin meydana getirilmesi için azami dikkat sarf edilmektedir.

Kış Sporları için Halkevimizce geçen yıl ihya edilmiş olan - kayak çalılık - bu yıl da gençlerimiz istifade etmiştir .

Dahilî jimnastik ve kültür fizik için de hazırlanılmaktadır.

Bu komitenin üyeleri de memuriyet dolayisiyle ayrılmış olmalarından yeniden seçim yapılmıştır.

Yeni komitenin gelecek yıl için yaratıcı bir eleman olmasına çok gayret edilmektedir .

Spor komitesi, şehrimizdeki atlı spor kulübü vasıtasıyla at sevgisi ve binicilik hakkında halkın ve gençliğin dikkat gözünü çekmekte teşvik etmektedir .

Sosyal yardım şubesi :

Öğreneğin ruhunu kavrayarak gelişen yeni komitemiz, şehrimizdeki hayır ve yardım kollarıyla gelişme birliği yaparak ödevini başarmaktadır.

Komite, durumlarını görmek üzere Memleket hastanesi, Cezaevi, Doğum ve çocuk bakımevini ziyaret ederek sığara ve portakal dağıtmıştır.

Komite, faaliyet sahasını gündengüne genişleterek bu komitenin kuruluş ülküsüne ulaşmak için tertibat almış bulunmaktadır.

86

Konya :

Kırklareli Mebusu, C.H.P. Konya Bölgesi Müfettişi Şevket Ödül : 79234

Rapor T : 1. 7. 942 , Sayı 86

DEVLET ARŞİVLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
CUMHURİYET ARŞİVİ

Büro VII.

Konya Vilâyeti :

Parti dışındaki teşekküller :

İdare heyeti azası gençlik ve spor teşekkülleriyle ilgilenmek istiyorlar . Lâkin bu muhitte ne gençlik ne de spor hareket ve faaliyeti görülüyor . Resmileştikten sonra dahi spor görülmiyen, bilinmiyen bir mefhul halindedir . Helen gençler pek avaredirler.

Akşehir kazası :

İdare heyeti azası gençleri ve sporcuları himaye etmekte ve onların Partiye karşı sevgilerini artırmaya çalışmaktadırlar.

Beyşehir kazası :

Gençlik ve spor hareketleri pek sönüktür . Hayır müesseselerine karşı halkın ilgi ve yardımı varsa da zaiftir .

Bozkır kazası :

Gençlik ve spor hareketleri yoktur . Hayır cemiyetlerine karşı halkın yardımı vardır . Muzir ve menfi cereyanlar ışıtilmemektedir .

Cihanbeyli kazası :

Gençlik ve spor hareketleri uyandırılmıya çalışılıyor.

Çumra kazası :

Spor ve gençlik hareketleri yoktur .

Hayır müesseselerine karşı halkın yardımı görülmektedir.

Ereğli kazası :

Spor ve gençlik hareketleri yoktur . Yalnız Sümer Bank Bez fabrikasında bu sahada çalışmalar görülüyor .

- 2 -
B. VI

Konya :

DEVLET ARŞİVLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
CUMHURİYET ARŞİVİ

Ermenak kazası :

Gençlik ve spor hareketi yoktur .

İlgın kazası :

Gençlik ve spor hareketleri yoktur . Hayır müesseseleri-
ne karşı halkın yardımı görülmektedir .

Karaman kazası :

İdare heyeti azası gençler ve sporcularla yakından il-
gilileniyor ve Partiye karşı sevgilerini toplıyor .

Kadınhanı kazası :

Gençlik ve spor hareketleri canlanamamıştır .

Karapınar kazası :

Gençlik ve spor hareketleri yoktur .

Hadım kazası :

Spor ve gençlik hareketleri uyanmamıştır .

Seydişehir kazası :

İdare heyeti âzası bilhassa Remsi Demirok spor hayatı
yaratmaya çalışıyor . Avlar ve geziler tertip etmek suretiyle genç-
lerle ilgileniyor .

Konya :

C.H.P. Konya Bölgesi Müfettişi
Markırelî Mebusu. Zevket Sadı .
60919

Konya 30/6/941 tarih sayı 56
II inci teftiş raporu.

DEVLET ARŞIVİ DİJİTAL MÜDÜRLÜĞÜ
CUMHURİYET ARŞİVİ

Büro. VI

KONYA VİLÂyet :
=====

Parti idare heyetinin gençlikle alakası yalnız Halkevine münhasır ve bunun haricinde gençlerin Partiye karşı meyil ve muhabbetlerini artırmak hususundaki mesai sayıf kalmaktadır. Spor teşekküllerinin faaliyeti de pek sönüktür. Konyada spor namına hiç bir hareket yoktur. denilebilir. Resmîleşmezden evvel spor hayatının mevcut ve hat- ta geniş ve zengin olduğunu iddia edenler varsada doğrusu inanmak güçtür. Belki eskiden kulupler arasındaki rekabetler böyle bir iddi- aya yer verebilecek kadar gürültülü olmuştur. Ancak bugünkü sönüklük at ve cirit oyunları dâvresini takip eden günlerdenberi bir spor sevgi ve duygusunun bu muhitte yer bulduğuna inanmak imkânını vermi- yor. Konya gençliği âdeta âvare bir haldedir. Spora açık bir ihtiyar sıfatıyla gençliğe pek acıyorum. İki defa Cumhuriyet bayramında, bir- kaç ta milli günlerde gördüm ve dikkat ettim. Kulüp mensupları, si- vil mektepliler hatta muallimler geçit resminde tıpkı bir cenaze alayında gider gibi boynu bükük ve uyşuk uyşuk yürüyorlar. Bayra- mına sevinerek denliğine güvenen ve kanındaki asalet ve heyecanı fişkirtacak kadar canlı yürüyen bir pek genç görmediğimi arzedersem videdanının emrine uyanış ve derdini dökme olatum. Bu işler için üze- rinde bir kaç def'a vâli ile görüştüm. O da müteessir ve müşteki. ken- dileri bizzat spor işleriyle meşgul olamıyorlar ve olamazlar. Sporu sevmiş ve duymuş bir asbagkan da bulamıyorlar. Ve hakikaten bu muhit- te sporu canlandıracak eleman bulmak mümkün değildir. Bütçe ve sair formalitelerden ayrılarak beden terbiyesi umum müdürlüğünün Konya bölgesine hususî bir ehemmiyet vermesini ve ne yapıp yapıp Konya'ya spor sevgisi aşılamasını şayanı temenni buldum.

AKŞEHİR :
===== Parti dışındaki teşekkülleri :

Parti idare heyeti gençler ve sporcularla alâkadar oluyor ve onların partiye karşı meyil ve muhabbetlerini kazanmağa çalışıyorlar.

167

Konya :

B.VI

BEYŞEHİR /

DEVLET ARŞİVLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
CUMHURİYET ARŞİVİ

Gençlik ve spor hareketleri ancak mekteplerin tatili ve hariçte tahsilde bulunan gençlerin bulundukları bir iki aya münhasır kalıyor. Bundan başka spor faaliyeti görülüyor.

BOZKIR :

Gençlik ve spor hareketleri yoktur. Çok cahil ve sert sâvilli insanlardır. Eski ve yobaz ruhlar tektük yaşamaktadır. Her cepheden fazla meşgul olmağa değen bir kasadır.

Yeni kaymakam az zamanda kazanın vaziyetini iyi anlamıştır. Ve her sahada şuurlu çalışmağa başlamıştır.

CIHANBEYLİ :

Pek küçük bir kasaba olduğu halde gençler spora teşvik edilmekte ve azgok hareket uyanmaktadır.

CUMRA :

Spor ve gençlik hareketleri henüz başlayamamıştır.

EREĞLİ :

Gençlik ve spor hareketleri kuvvetlendirilmeğe çalışılıyor. Hayır müesseselerine karşı halkın yardımı görülüyor.

ERMENAK /

Spor şubelerinden başka şubelerde azgok çalışma başlamıştır. Ş kasaba dağlık ve bağlıktır. Saha isteyen sporlara müsait değildir. Ancak avcılık ve dağcılık gibi spor hareketleri pek alâ uyandırılabilir. Sporla ve gençlerle kimse meşgul değildir.

HADİM :

Küçük bir kaç köyün birleşmesinden teşekkül eden bu kaza merkezinde daha bir müddet spor ve gençlik hareketi beklenemez.

KADINHANI :

Gençler spora teşvik edilmekte ve partiye karşı muhabbetleri kazanılmaktadır.

KARAMAN :

İdare heyeti esaslı gençler ve sporcularla meşgul oluyor ve onların partiye karşı muhabbetlerini artırmağa çalışıyor.

KARAPINAR (Sultaniye)

Spor ve gençlik hareketleri yoktur. Hayır müesseselerine karşı halkın yardımı vardır.

ILGIN :

Gençlik ve spor hareketleri yoktur. Ve hiç kimse bu işlerle meşgul değildir.

SEYDİŞEHİR :

Gençlik ve spor hareketleri yeni uyandırılıyor.

Konya :

-3-

DEVLET ARŞİVLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ B.VI
CUMHURİYET ARŞİVİ

Şubelerin her birisinde çalışma hareketleri görünüyor. Memleket haricinde tahsilde bulunup sılaya gelen gençler arasında spor hareketleri uyandırılıyor ve bir kaç piyes temsil ediliyor. Bu gidişle idare heyeti azalması işlerinin ehli olduklarına göstereceklerdir. sanıyorum.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ

- 2 -

Konya

KONYA

VİLÂYET İDARE HEYETİ

- I2 - Muhtelif yerlere I7 rakamı elektrikle yazdırılmıştır.
- I3 - Minarelere ziya tertibatı yaptırılmıştır .
- I4 - Şehrin muhtelif yerlerinde müteaddit hava fişenkleri attırılmıştır.
- I5 - Merasim saati ve onu takip eden saatlerde kadın, erkek ve çocuk bütün halk meydanlarda ve sokaklarda bulunuyordu.
- I6 - Vilâyet makamında yapılan törenden sonra meydana gidilerek Vali, Komutan ve Parti reisi askerî, talebenin ve halkın bayramlarını kutlamışlardır. Şehit âbidesine çelenkler konmuş ve İstiklâl marşını müteakip Vali'nin bir söylevinden sonra türbünlere geçilmiştir .
- I7 - Geçit resmi çok güzel olmuş ve müteakiben Atatürk anıtına gidilerek Belediye reisinin bir hitabesinden sonra çelenkler konmuştur.
- I8 - 23,29,30 günleri Halkevindeki hoparlörlerden ve Halk kürsülerinden evvelce hazırlanmış olan hatipler vasıtasıyla konferanslar verdirilmiştir .
- I9 - Yer yer tertip edilen davul zurna, ve sazlarla halk eklendirilmiş ve Halkevinde iki gece millî sazlarla toplantılar yapılmış ve şeker ikram edilmiştir .
- 20 - Müze halkın istifadesine arzedilmiştir.
- 21 - Mektepler şehir içerisinde marşlar söyleyerek geziler yapmışlardır.
- 22 - İki gün futbol maçları yapılmıştır .
- 23 - 29 akşamı vilâyette resmî bir balo verilmiştir .
- 24 - Merkezdeki iki gazete de bayrama mahsus nüshalar neşretmişlerdir.
- 25 - Vilâyetin her tarafında aynı heyecanla bayramın kutlandığını derin saygılarımla arz eylerim .

C.H.P. Vilâyet İdare Heyeti

Reisi

Halis Ulusan

Rosya
c.k.y.

